

กลยุทธ์การบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทาง
ชีวภาพของประเทศไทย

นางประทุมทอง ไตรรัตน์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

บทคัดย่อและแฟ้มข้อมูลฉบับเต็มของวิทยานิพนธ์ตั้งแต่ปีการศึกษา 2554 ที่ให้บริการในคลังปัญญาจุฬาฯ (CUIR)

เป็นแฟ้มข้อมูลของนิสิตเจ้าของวิทยานิพนธ์ ที่ส่งผ่านทางบัณฑิตวิทยาลัย

The abstract and full text of theses from the academic year 2011 in Chulalongkorn University Intellectual Repository (CUIR)

are the thesis authors' files submitted through the University Graduate School.

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2558

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

UNIVERSITY MANAGEMENT STRATEGIES ACCORDING TO THE CONCEPT OF CAPACITY
BUILDING IN BIODIVERSITY OF THAILAND

Mrs. Pratoomtong Trirat

A Dissertation Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Doctor of Philosophy Program in Educational Administration
Department of Educational Policy Management and Leadership

Faculty of Education

Chulalongkorn University

Academic Year 2015

Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อวิทยานิพนธ์

กลยุทธ์การบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้าง
ขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของ
ประเทศไทย

โดย

นางประทุมทอง ไตรรัตน์

สาขาวิชา

บริหารการศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

ศาสตราจารย์ ดร.พฤทธิ ศิริบรรณพิทักษ์

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

อาจารย์ ดร.ธีรภัทร กุโลภาส

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยเป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรบัณฑิต

..... คณบดีคณะครุศาสตร์

(รองศาสตราจารย์ ดร.บัญชา ชลาภิรมย์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชญาพิมพ์ อูสาโท)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

(ศาสตราจารย์ ดร.พฤทธิ ศิริบรรณพิทักษ์)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

(อาจารย์ ดร.ธีรภัทร กุโลภาส)

..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปองสิน วิเศษศิริ)

..... กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร.พินิติ รตะนานุกูล)

ประทุมทอง ไตรรัตน์ : กลยุทธ์การบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย (UNIVERSITY MANAGEMENT STRATEGIES ACCORDING TO THE CONCEPT OF CAPACITY BUILDING IN BIODIVERSITY OF THAILAND) อ. ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก: ศ. ดร.พญศรี ศิริบรรณพิทักษ์, อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม: อ. ดร.ธีรภัทร ภูโลภาส, 218 หน้า.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษารอบแนวคิดการบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิด การเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย 2) เพื่อศึกษา การบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทยในปัจจุบันและที่พึงประสงค์ 3) เพื่อศึกษาจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และภาวะคุกคามของการบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย 4) เพื่อพัฒนากลยุทธ์การบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย โดยใช้วิธีการวิจัยแบบผสมผสาน กลุ่มตัวอย่างได้แก่ มหาวิทยาลัยของรัฐจำนวน 94 แห่ง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามกรอบแนวคิด แบบสอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพพึงประสงค์ แบบประเมินความเหมาะสมและเป็นไปได้ของกลยุทธ์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าดัชนี PNI_{Modified} และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า (1) กรอบแนวคิดประกอบด้วย การผลิตบัณฑิต การวิจัย และ การบริการวิชาการ เพื่อให้เกิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพ ในด้าน การเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์ การอนุรักษ์และการฟื้นฟู และ การพัฒนาคุณค่าความหลากหลายทางชีวภาพ (2) สภาพปัจจุบันของการบริหารการผลิตบัณฑิต การวิจัยและการบริการวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนสภาพพึงประสงค์ อยู่ในระดับมาก (3) จุดแข็ง ได้แก่ การบริหารการบริการวิชาการและการวิจัย ส่วนจุดอ่อน ได้แก่ การบริหารการผลิตบัณฑิต และปัจจัยภายนอกที่เป็นโอกาสการบริหารการบริการวิชาการและการวิจัย นโยบายของรัฐ สภาพเศรษฐกิจ สภาพสังคมและสภาพเทคโนโลยี ส่วนภาวะคุกคามของการบริหารการผลิตบัณฑิตนโยบายของรัฐ สภาพเศรษฐกิจ สภาพสังคมและสภาพเทคโนโลยี และ (4) กลยุทธ์การบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย มี 3 กลยุทธ์หลัก คือ (1) ปฏิรูปการบริหารการผลิตและพัฒนานักศึกษิตตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย (2) เสริมสร้างการบริหารการวิจัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย และ (3) ยกระดับการบริหารการบริการวิชาการตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย

ภาควิชา	นโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทาง	ลายมือชื่อนิสิต
	การศึกษา	ลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาหลัก
สาขาวิชา	บริหารการศึกษา	ลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาร่วม
ปีการศึกษา	2558	

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ เรื่อง “กลยุทธ์การบริหารมหาวิทยาลัยเพื่อเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย” ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ด้วยความกรุณาอย่างสูง จากศาสตราจารย์ ดร.พฤษี ศรีบรรณพิทักษ์ อาจารย์ ดร.ธีรภัทร กุโลภาส อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาให้คำปรึกษาข้อคิดในการวิเคราะห์ สังเคราะห์ เพื่อพัฒนางานวิจัยและเพิ่มพูนความรู้แก่ผู้วิจัย และสร้างเสริมคุณลักษณะของนักวิจัยที่ดีแก่ผู้วิจัย

ขอกราบขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชญาพิมพ์ อุสาโห ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปองสิน วิเศษศิริ อาจารย์ ดร.วัลย์พร ศิริภรณ์ และอาจารย์ ดร.ปิยพงษ์ สุเมตติกุล กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.พินิติ รตะนานุกุล กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย และผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่กรุณาสละเวลาในการให้ข้อมูลและข้อเสนอแนะในการพัฒนางานวิจัยนี้ให้สำเร็จสมบูรณ์ด้วยดี

ขอโน้มรำลึกถึงพระคุณ ครู อาจารย์ทุกท่านที่ทำให้ผู้วิจัยได้เรียนรู้วิชาการและประสบการณ์ชีวิตตลอดเวลาที่ได้ศึกษามาขอขอบคุณเพื่อนๆ ทุกคนที่ร่วมเป็นกำลังใจและให้ความช่วยเหลือตลอดมา

ท้ายที่สุดนี้ผู้วิจัยขอขอบคุณค่าและประโยชน์ที่พึงได้รับจากวิทยานิพนธ์นี้แต่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยบิดามารดาและสมาชิกทุกคนในครอบครัว ที่ได้ให้ความรัก ความห่วงใย และโอกาสทางการศึกษาแก่ผู้วิจัยเสมอมา

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฎ
สารบัญภาพ	ฅ
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 คำถามการวิจัย	5
1.3 วัตถุประสงค์การวิจัย	5
1.4 นิยามศัพท์เชิงปฏิบัติการ	5
1.5 กรอบแนวคิดในการวิจัย	6
1.6 ขอบเขตการวิจัย	9
1.7 วิธีดำเนินการวิจัย	9
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	10
2.1 ความหลากหลายทางชีวภาพ.....	10
2.2 การบริหารงานตามภารกิจหลักของสถาบันอุดมศึกษา.....	36
2.3 แนวคิดกระบวนการบริหาร	37
2.4 แนวคิดเกี่ยวกับกลยุทธ์.....	41
2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	51
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	58
3.1 ระเบียบวิธีวิจัย.....	58

3.2	ขั้นตอนการวิจัย.....	58
3.2.1	เพื่อศึกษากรอบแนวคิดการบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีด ความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย.....	60
3.2.2	เพื่อศึกษาการบริหารตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความ หลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทยในปัจจุบันและที่พึงประสงค์	62
3.2.3	เพื่อศึกษาจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและภาวะคุกคามของการบริหารมหาวิทยาลัย ตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของ ประเทศไทย	66
3.2.4	เพื่อพัฒนากลยุทธ์การบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้าง ขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย.....	67
บทที่ 4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	71
4.1	กรอบแนวคิดการบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้าน ความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย	71
4.2	สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้าง ขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย	73
4.2.1	ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่างมหาวิทยาลัยและผู้ตอบแบบสอบถาม	73
4.2.2	ค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารมหาวิทยาลัยตาม แนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของ ประเทศไทย จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน.....	75
4.3	เพื่อศึกษาจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และภาวะคุกคามของการบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิด การเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย	99
4.3.1	การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน ของการบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิด การเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย	99
4.3.2	การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก ของการบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการ เสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย. 110	

4.4 เพื่อพัฒนากลยุทธ์การบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถ	
ด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย	113
4.4.1 ร่างกลยุทธ์การบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้าน	
ความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย	113
4.4.2 ตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างกลยุทธ์การบริหาร	
มหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทาง	
ชีวภาพของประเทศไทย ฉบับที่ 1 โดยผู้ทรงคุณวุฒิเป็นรายบุคคล	127
4.4.3 ปรับปรุงร่างกลยุทธ์การบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้าง	
ขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย เป็นฉบับที่ 2 .	135
4.4.4 ตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างกลยุทธ์การบริหาร	
มหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทาง	
ชีวภาพของประเทศไทย ฉบับที่ 2 โดยผู้ทรงคุณวุฒิเป็นกลุ่ม	138
4.4.5 ปรับปรุงร่างกลยุทธ์การบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีด	
ความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย ฉบับสมบูรณ์	141
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	145
5.1 สรุปผลการวิจัย.....	145
5.1.1 กรอบแนวคิดการบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถ	
ด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย	145
5.1.2 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิด	
การเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย	
ไทย	146
5.1.3 จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และภาวะคุกคามของการบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการ	
เสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย.....	146
5.1.4 กลยุทธ์การบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้าน	
ความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย	147
5.2 อภิปรายผลการวิจัย	147

5.2.1	กรอบแนวคิดการบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถ ด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย	147
5.2.2	สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการ เสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย.	148
5.2.3	จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และภาวะคุกคามของการบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิด การเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย ไทย	150
5.2.4	กลยุทธ์การบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้าน ความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย	152
5.3	ข้อเสนอแนะ	154
5.3.1	ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้	154
5.3.2	ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป	155
	รายการอ้างอิง	156
	ภาคผนวก ก เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	162
	ภาคผนวก ข ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	189
	ภาคผนวก ค รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ	213
	ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์	218

สารบัญตาราง

ตารางที่ 1 กระบวนการบริหารในรูปแบบ PIE.....40

ตารางที่ 2 TOWS Matrix สำหรับการกำหนดกลยุทธ์.....50

ตารางที่ 3 จำแนกผู้ทรงคุณวุฒิตามความเชี่ยวชาญ.....61

ตารางที่ 4 จำแนกผู้ทรงคุณวุฒิตามความเชี่ยวชาญด้านต่างๆ64

ตารางที่ 5 ผลการประเมินกรอบแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย72

ตารางที่ 6 จำนวนและร้อยละของแบบสอบถามที่ส่งและได้รับคืนของกลุ่มตัวอย่างของมหาวิทยาลัย สังกัดคณะกรรมการการอุดมศึกษา ปีการศึกษา 2558.....73

ตารางที่ 7 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม.....74

ตารางที่ 8 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ขององค์ประกอบการบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน โดยภาพรวม75

ตารางที่ 9 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ขององค์ประกอบการบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน โดยภาพรวมตามกระบวนการบริหาร77

ตารางที่ 10 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ขององค์ประกอบการบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน โดยภาพรวมตามการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพ.....79

ตารางที่ 11 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ขององค์ประกอบการบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน โดยภาพรวมด้านความหลากหลายทางชีวภาพด้านหลักและด้านย่อย.....80

ตารางที่ 12 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ขององค์ประกอบการบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน โดยภาพรวมด้านการส่งเสริมขีดความสามารถความหลากหลายทางชีวภาพ82

ตารางที่ 30 SO / ST / WO / WT การบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย	119
ตารางที่ 31 SO / ST / WO / WT การบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย	121
ตารางที่ 32 SO / ST / WO / WT การบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย	122
ตารางที่ 33 ร่างกลยุทธ์การบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย	124
ตารางที่ 34 ร่างกลยุทธ์หลัก กลยุทธ์รอง และวิธีดำเนินงาน การบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย ฉบับที่ 1	125
ตารางที่ 35 สถานภาพของผู้ตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างกลยุทธ์กลยุทธ์การบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย ฉบับที่ 1.....	127
ตารางที่ 36 ผลการตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างกลยุทธ์หลัก /กลยุทธ์รอง ของการการบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย ฉบับที่ 1	128
ตารางที่ 37 ผลการตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของวิธีดำเนินการของร่างกลยุทธ์การบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทยฉบับที่ 1.....	130
ตารางที่ 38 ร่างกลยุทธ์หลัก กลยุทธ์รอง และวิธีดำเนินงาน การบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย ฉบับที่ 2.....	136
ตารางที่ 39 กลยุทธ์หลัก กลยุทธ์รอง และวิธีดำเนินงาน การบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทยฉบับที่ 2.....	142

สารบัญภาพ

แผนภาพที่ 1	กรอบแนวคิดการพัฒนากลยุทธ์การบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้าง ขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย.....	8
แผนภาพที่ 2	องค์ประกอบพื้นฐานของกระบวนการบริหารกลยุทธ์.....	47
แผนภาพที่ 3	ขั้นตอนการวิจัย	59

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ความหลากหลายทางชีวภาพ (Biological diversity หรือ Biodiversity) หมายถึง คุณสมบัติของสิ่งมีชีวิตที่หลากหลายตั้งแต่ระดับพันธุกรรมหรือยีน (Gene) ระดับชนิดหรือ สปีชีส์ (Species) จนถึงความหลากหลายของสิ่งมีชีวิตเชิงนิเวศวิทยา (Ecological community) ครอบคลุมถึงสิ่งมีชีวิตในทุกระดับในพันธุกรรมในสายพันธุ์และรวมถึงระบบนิเวศ ที่มีความแตกต่างของสิ่งมีชีวิต รวมถึงสายพันธุ์ ชนิดพันธุ์ ที่มีการเปลี่ยนแปลง เป็นผลจากกระบวนการเปลี่ยนแปลงวิวัฒนาการ (Ecolutionary) ตามกาลเวลาและตามสภาพสมดุทธรรมาชาติในถิ่นอาศัย (Habitat) ที่หลากหลาย รูปแบบ(สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ, 2554) ซึ่งเป็นการบ่งบอกถึงความแตกต่างของระบบนิเวศและการมีอยู่ของสิ่งมีชีวิตที่มีอยู่ของแต่ละพื้นที่ที่ต่างกัน มีมากในแถบเขตร้อนและมีแนวโน้มจะเพิ่มขึ้น และไม่ได้กระจายตัวอยู่อย่างสม่ำเสมอบนโลก แต่ละพื้นที่มีไม่เท่ากัน ในขณะที่พื้นที่ในเขตร้อนมีจำนวนสูงกว่าในเขตพื้นที่อื่นๆ ในขณะที่เดียวกันก็มีการชลดตัวและลดลงหรืออาจถึงขั้นสูญพันธุ์ จากการเปลี่ยนแปลงทางธรรมชาติ การบริโภคเพื่อการดำรงชีวิตของมนุษย์ และถูกคุกคามมากขึ้นจากการขยายตัวของชุมชน เช่น การตัดไม้ทำลายป่าในการใช้พื้นที่เพื่อการเกษตร หรือการใช้เพื่อเป็นอาหาร เป็นต้น (ศติน เฉลิมลาภ และวรวโรณบล ควรอาจ, 2554)

ความหลากหลายทางชีวภาพเป็นรูปแบบของสิ่งมีชีวิตที่มีอยู่ในระบบนิเวศและระบบนิเวศเป็นตัวกำหนดการเพิ่มหรือลดลงของจำนวนและชนิดของความหลากหลายทางชีวภาพ ซึ่งปัจจัยพื้นฐานที่สำคัญในการดำรงชีวิตของมนุษย์ สร้างสมดุทธรรมาชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นจุดสำคัญที่ทำให้ระบบนิเวศสามารถดำรงอยู่ได้สภาพการณ์ของสิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ ที่มีความสำคัญต่อสิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจและวัฒนธรรม ดังนั้นการดูแลรักษาความหลากหลายทางชีวภาพจึงเป็นสิ่งสำคัญเพราะมนุษย์ได้รับประโยชน์ทั้งทางตรงและทางอ้อม โดยความหลากหลายทางชีวภาพจะถูกเชื่อมโยงเข้ากับชีวิตและสิ่งแวดล้อมด้านต่างๆ เช่น ด้านสุขภาพของมนุษย์ ด้านการเกษตร ด้านอุตสาหกรรม ซึ่งจะส่งผลถึงภาคธุรกิจ จะเห็นได้ว่ามนุษย์พึ่งพาความหลากหลายทางชีวภาพ ตั้งแต่ความต้องการน้ำสะอาด อากาศที่บริสุทธิ์ สิ่งแวดล้อมที่ดีขึ้น เช่น การได้รับอาหารของดินที่จะส่งผลต่อภาคการเกษตรที่จะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพของอาหาร และความเป็นอยู่ของคนในท้องถิ่นนั้นๆ ซึ่งให้เห็นถึงการอาศัยอยู่บนที่มีความแตกต่าง ที่มีความหลากหลายที่แตกต่างกันแต่ละแห่ง และจะอาศัยใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพที่แตกต่างที่ส่งเสริมให้มนุษย์อยู่บนธรรมชาติที่แตกต่างได้(COHAB, 2010)การอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพได้กลายเป็นวัตถุประสงค์ที่หน่วยงานในภาครัฐได้ระบุให้กับชุมชนและองค์การทางวิทยาศาสตร์มีหน้าที่ในการอนุรักษ์และฟื้นฟู แม้ว่าจะมีข้อกำหนดในการที่จะรักษาความหลากหลายทางชีวภาพที่สำคัญแต่บ่อยครั้งการให้ความสำคัญเหล่านั้นกับมีน้ำหนักไม่มากพอกับการรักษาและการชี้ให้เห็นถึงคุณค่าและความเข้าใจต่อความสำคัญของความหลากหลายทางชีวภาพ (TEEB, 2008)

ความหลากหลายทางชีวภาพเป็นคำใหม่ในประเทศไทยสำหรับผู้ที่ไม่คุ้นเคยกับวิชาการด้านชีววิทยาแต่ในช่วงระยะ 10 ปีที่ผ่านมา ประเทศไทยตั้งอยู่ใน Hotspot ที่เรียกว่า “Indo Buma” ที่ถูกจัดอันดับให้อยู่ในพื้นที่ที่มีความหลากหลายทางชีวภาพที่มีความสำคัญสูงสุด 8 อันดับแรกของโลก และเป็นประเทศที่มีความหลากหลายทางชีวภาพต่อหน่วยพื้นที่สูงเป็นอันดับรองเอกวาดอร์ ประมาณว่าประเทศไทยมีความหลากหลายของชนิดสิ่งมีชีวิตราวร้อยละ 10 ของโลก นับได้ว่าเป็นจุดขายของประเทศไทยในเรื่องความอุดมสมบูรณ์ของความหลากหลายทางชีวภาพ เพราะความหลากหลายทางชีวภาพเป็นแหล่งอาหาร และยารักษาโรคที่ถูกนำมาใช้ประโยชน์ เป็นจุดเด่นที่ทุกคนควรให้ความสำคัญ ควรกระตุ้นให้มีการศึกษาและวิจัยเพิ่มขึ้น (สมศักดิ์ ปัญญา, 2558) และมีการส่งสมมุติปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพมายาวนาน โดยเฉพาะการใช้ประโยชน์จากสมุนไพรทั้งในรูปของอาหารและยารักษาโรคหลายรูปแบบรวมถึงการใช้จุลินทรีย์ในอาหารหมักดอง อย่างไรก็ดี ยังเป็นรูปแบบการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรชีวภาพโดยตรงและมีมูลค่าไม่สูง การสร้างชุมชนเข้มแข็งเป็นหัวใจสำคัญของการพัฒนาอย่างยั่งยืนบนพื้นฐานเศรษฐกิจพอเพียงประเด็นดังกล่าวจึงมีการสนับสนุนให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการสงวน บำรุงรักษา และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและ ความหลากหลายทางชีวภาพอย่างสมดุล รวมทั้งมีส่วนร่วมในการส่งเสริม บำรุงรักษาและคุ้มครองคุณภาพสิ่งแวดล้อมตามหลักการพัฒนาที่ยั่งยืน ระบบนิเวศที่มีความหลากหลายทางชีวภาพ นอกจากถูกใช้เป็นปัจจัย 4 ของมนุษย์แล้ว ยังมีความสำคัญในการส่งเสริมคุณภาพชีวิตและสังคม เช่น การเป็นแหล่งท่องเที่ยว แหล่งดูดซับคาร์บอนไดออกไซด์ รวมทั้งเป็นแหล่งกำเนิดอาหาร และที่หลบภัยของสิ่งมีชีวิตที่เป็นอาหารของชุมชน เช่น ป่าชายเลน (สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ, 2554) จะเห็นได้ว่าความหลากหลายทางชีวภาพเป็นองค์ประกอบที่สำคัญต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์ ต่อความมั่นคงทางอาหาร ต่อการแก้ไขปัญหาความยากจน และต่อการพัฒนา อย่างไรก็ดี การพัฒนาอย่างไม่คำนึงถึงความยั่งยืนของการใช้ทรัพยากรความหลากหลายทางชีวภาพ การบริโภคทรัพยากรอย่างฟุ่มเฟือย โดยไม่คำนึงถึงขีดจำกัดและศักยภาพในการฟื้นตัวของทรัพยากรเหล่านั้น ประกอบกับการทำลายระบบนิเวศและแหล่งที่อยู่อาศัยตามธรรมชาติ (เจริญวิชัย หาญแก้ว, 2553) การขยายตัวทางเศรษฐกิจและการใช้ทรัพยากรอย่างไม่ระมัดระวัง ทำให้เกิดการเสื่อมโทรมหรือทำลายทรัพยากร เป็นปัญหาของทุกประเทศ ส่งผลให้เกิดภาวะโลกร้อน ภาวะเรือนกระจกสภาพภูมิอากาศแปรปรวน การสูญเสียความสมดุลของระบบนิเวศและความหลากหลายทางชีวภาพเกิด มหันตภัยธรรมชาติที่รุนแรงในทั่วทุกทวีปทั่วโลก และสาเหตุหนึ่งเกิดจากการบริโภคเกินความจำเป็นของคนและยังปล่อยของเสีย ขยะ ออกมาทำลายสิ่งแวดล้อม (พฤทธิ ศิริบรรณพิทักษ์, 2553) ปัจจุบันประเทศไทยเหลือพื้นที่ป่าร้อยละ 33 ของพื้นที่ทั้งหมดของประเทศ อัตราจับสัตว์น้ำลดลง 3 เท่า แหล่งปะการัง หล้าทะเลอยู่ในสภาพเสื่อมโทรม อัตราการสูญเสียพันธุ์สิ่งมีชีวิตเพิ่มขึ้น ปรากฏการณ์ฟอกขาวและการถูกทำลายของปะการังในหมู่เกาะภาคใต้ของประเทศ นำไปสู่การปิดพื้นที่เกาะ ทำให้กระทบอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ป่าเสื่อมโทรม ที่มีพื้นที่ 14 ล้านเฮกแตร์ ทำให้เสียระบบดูดซับคาร์บอนในปริมาณถึง 185 ล้านตันต่อปี ปริมาณดังกล่าวสามารถใช้ในการซื้อขายคาร์บอนคิดเป็นมูลค่าถึง 310,000 ล้านบาท และจากรายงานของธนาคารโลก (World Bank) ได้ประมาณการว่าชุมชนต่างๆ ในประเทศไทยใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพในแต่ละปี มีมูลค่าถึง 75,000-300,000 ล้านบาท ซึ่งเป็นการใช้

ประโยชน์ บริโภค และพึ่งพาทรัพยากรที่มีจากธรรมชาติอย่างฟุ่มเฟือย โดยไม่คำนึงถึงขีดจำกัดและการฟื้นตัว ส่งผลกระทบต่อระบบนิเวศและแหล่งที่อยู่อาศัยตามธรรมชาติ (สนิท อักษรแก้ว, 2556) จากคุณค่าของพืชสมุนไพร ความหลากหลายของพันธุ์ไม้และพันธุ์สัตว์เศรษฐกิจตลอดจนสิ่งมีชีวิตขนาดเล็กพวกจุลินทรีย์และเห็ด รา อื่นๆ ที่มีอยู่มากในป่าเขตร้อนทุกภาคของประเทศไทย ที่สำคัญที่สุดคือ คือ ความสำคัญของความหลากหลายทางชีวภาพต่อสมดุลของระบบนิเวศ ความสำคัญของข้อมูลดังกล่าวข้างต้นสะท้อนให้เห็นถึงความต้องการข้อมูลที่จะช่วยส่งเสริมให้เกิดแนวทางปฏิบัติที่จะเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาคุณค่าความหลากหลายทางชีวภาพให้สามารถเข้าสู่การปฏิบัติได้มากขึ้น

การศึกษาระดับอุดมศึกษาถือเป็นการศึกษาระดับสูงของประเทศที่มีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม รวมทั้งการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน การกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาอุดมศึกษา จึงต้องมุ่งเน้นการสร้าง ประสิทธิภาพและประสิทธิผลการปฏิบัติภารกิจอุดมศึกษาทุกด้าน ปัจจัยความสำเร็จของสถาบันอุดมศึกษาระดับโลกขึ้นอยู่กับคุณภาพของภารกิจหลักของการบริหารการศึกษา ได้แก่ หลักสูตรและการสอน การวิจัย การบริการวิชาการและมิติทางวัฒนธรรม (คำเพชร ฐิริปริญา, 2555) และเชื่อมโยงไปสู่การตอบสนองต่อยุทธศาสตร์ การพัฒนาประเทศด้วย สถาบันอุดมศึกษาเป็นแหล่งทรัพยากรที่มีความพร้อมและศักยภาพ เป็นที่รวมขององค์ความรู้ เทคโนโลยีและผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญ ในสาขาวิชาต่างๆ การบริหารการศึกษา การทำวิจัยไม่เพียงแต่งานวิจัยได้ต้องมีการต่อยอดการใช้ประโยชน์ด้านเศรษฐกิจ ปัจจุบันกระแสโลกาภิวัตน์ และกระแสของการแข่งขันในทุกๆ ด้าน ทั้งในระดับประเทศ ระดับภูมิภาค และระดับโลก รวมทั้งการแข่งขันในด้านต่างๆ จากนโยบายเปิดเสรีทางการค้า ที่ศิลปินเข้ามาอย่างรวดเร็ว บนทรัพยากรที่จำกัด ทำให้ภาคส่วนต่างๆ ของประเทศ รวมทั้งสถาบันอุดมศึกษา จำเป็นต้องปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง และแสวงหากลยุทธ์ในการปฏิบัติภารกิจ ที่จะช่วยให้ตนเอง มีความเข้มแข็งและต่อสู้กับการแข่งขันที่ทวีความรุนแรงมากขึ้นได้ ดังนั้นมหาวิทยาลัยซึ่งมีภารกิจในการผลิตกำลังคนและพัฒนาความรู้ จากความสำคัญของความหลากหลายทางชีวภาพที่กล่าวมาข้างต้น จึงได้มีมหาวิทยาลัยได้กำหนดกลยุทธ์เพื่อการพัฒนาความหลากหลายทางชีวภาพ เช่น มหาวิทยาลัยในแอฟริกาตะวันออกได้นำเสนอกลยุทธ์ความสำเร็จขององค์การใดที่จะมีผลกับสิ่งแวดล้อมและมหาวิทยาลัยก็เช่นเดียวกันจะต้องตระหนักถึงผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของนโยบาย เศรษฐกิจและเทคโนโลยี การบริโภค การบริการ รสนิยมความต้องการของผู้บริโภค แต่ขณะเดียวกันมหาวิทยาลัยในแอฟริกายังล่าหลัง ดังนั้นมหาวิทยาลัยในแอฟริกาควรต้องมีการปรับเปลี่ยนกลยุทธ์ให้สามารถนำไปใช้ให้เกิดการเปลี่ยนแปลงและเพิ่มศักยภาพทางการแข่งขันจากการใช้ประโยชน์และโอกาสของแอฟริกา ที่จะพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่ไม่ทำลายสิ่งแวดล้อมให้ได้ประโยชน์ทางเศรษฐกิจและยังคงความหลากหลายทางชีวภาพของท้องถิ่นให้คงอยู่อย่างยั่งยืน (Okoché M. and Michael J, 2013) ประเทศไทยต้องเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญ ทั้งที่เกิดจากการกระทำของมนุษย์และจากธรรมชาติ ทั้งในระดับโลกและในประเทศที่ส่งผลต่อการพัฒนาประเทศที่สามารถนำมาใช้ประโยชน์ ขณะที่ต้องคำนึงถึงภัยคุกคามและจุดแข็งที่ใช้ผลักดันการพัฒนาให้ก้าวหน้า รวมทั้งแกจุดอ่อนที่มีอยู่ไม่ให้เป็นอุปสรรคการดำเนินงาน ภาครัฐ ภาคเอกชนและภาคประชาชน โดยเฉพาะในเชิงเศรษฐกิจ สังคม จากการศึกษาเปรียบเทียบสมรรถนะของประเทศไทยกับนานาชาติโดยใช้ดัชนีของสถาบันเพื่อพัฒนาการจัดการหรือ International Institute for Management Development (IMD)

สมรรถนะด้านโครงสร้างพื้นฐาน พิจารณาจาก 5 ปัจจัยย่อย คือ 1) โครงสร้างและสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐาน 2) โครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยี 3) โครงสร้างพื้นฐานด้านวิทยาศาสตร์ 4) สุขภาพและสิ่งแวดล้อม 5) ด้านการศึกษา พบว่า ความสามารถในการแข่งขันด้านโครงสร้างพื้นฐานยังด้อยทุกกลุ่ม เนื่องจากสมรรถนะต่ำกว่ามาตรฐานเกือบทั้งหมดในภาพรวมอยู่ที่ 47 ปัจจัยด้านสุขภาพและสิ่งแวดล้อม อยู่ในอันดับที่ 54 พื้นฐานด้านเทคโนโลยี อันดับที่ 52 ด้านวิทยาศาสตร์ อันดับที่ 40 และการศึกษา อันดับที่ 51 ดังนั้นการกำหนดนโยบาย การวางแผนงาน การปฏิบัติและดำเนินการ รวมทั้งการตรวจสอบและแก้ไขให้เป็นไปตามมาตรฐานดังกล่าว กระบวนการข้างต้นนี้จะประสบความสำเร็จได้ต้องอาศัยการดำเนินการอย่างต่อเนื่องและเชื่อมโยงแบบองค์รวม (Holistic) โดยผู้รับผิดชอบต้องเห็นด้วยในเบื้องต้นคือ ผู้บริหารระดับสูงสุดขององค์กรและจำเป็นอย่างยิ่งที่บุคลากรในองค์กรจะต้องมีความรู้ ความเข้าใจ เพื่อให้เกิดความตระหนักรู้เพียงพอกที่จะมีแนวคิดร่วมหรือแนวทางเลือกปฏิบัติที่ถูกต้อง ยอมรับและให้ความร่วมมือในการปฏิบัติตามมาตรฐานระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม อย่างเต็มที่เพื่อให้เกิดความสำเร็จในการดำเนินการจริง การสร้างนักวิจัยรุ่นใหม่เพื่อทดแทนคนรุ่นเก่าที่ทยอยเกษียณอายุราชการ เพื่อให้เพียงพอกับความต่อนักวิจัยในการพัฒนาประเทศได้เป็นวาระหรือปัญหาใหญ่สำหรับประเทศไทย ในขณะนี้มีการสร้างนักวิจัยในประเทศไทย ทั้งสายพื้นฐานและสายประยุกต์มาตลอดระยะเวลา 20 ปีที่ผ่านมา แต่ปริมาณนักวิจัยยังไม่เพียงพอต่ออัตราความก้าวหน้าด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ในขณะเดียวกันยังมีทรัพยากรชีวภาพอีกมากที่ต้องการการพัฒนาเทคโนโลยีชีวภาพ ในการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรชีวภาพที่มีอยู่หลากหลายอันเป็นจุดแข็งของประเทศ แม้มีการกระตุ้นการศึกษาความหลากหลายทางชีวภาพในช่วงที่ผ่านมา และประสบความสำเร็จเป็นอย่างมากหากเปรียบเทียบกับความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทยที่ยังไม่ถูกค้นพบ และยังไม่ได้นำมาต่อยอดในแง่การใช้ประโยชน์นับว่าห่างไกลจากเป้าหมาย (สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ, 2554) การผนึกกำลังสร้างความร่วมมือ โดยการดึงทรัพยากรและความเชี่ยวชาญของแต่ละสถาบันมีอยู่มาบูรณาการกับทรัพยากรทางธรรมชาติที่มีอยู่ในประเทศให้เกิดประโยชน์สูงสุดได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ ซึ่งจะส่งผลต่อการเพิ่มความเข้มแข็งของเศรษฐกิจ และเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันของประเทศไทยในอนาคตโดยเฉพาะตลาดที่ให้ความสำคัญกับการผลิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และนำไปสู่การพัฒนาประเทศที่ยั่งยืน

จากสภาพดังกล่าวข้างต้น ทำให้มีความจำเป็นในการศึกษาแนวทาง การเพิ่มศักยภาพ ทั้งด้านกำลังคนและงบประมาณด้วยหลักของการบริหารการศึกษานำมากำหนดเป็นกลยุทธ์ วิธีการเพื่อเป็นแนวทางในการบริหารมหาวิทยาลัยตามศาสตร์ของการบริหารการศึกษาที่จะสามารถนำไปขับเคลื่อนให้มหาวิทยาลัยของรัฐและเอกชนได้หันมาสนใจและให้ความสำคัญในการมีส่วนร่วมเพื่อบริหารมหาวิทยาลัยตามภารกิจ ให้เกิดการพัฒนาคความรู้ ความเข้าใจ ความตระหนักต่อความหลากหลายทางชีวภาพเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งการเพิ่มศักยภาพ การพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการต่อยอดที่จะสามารถแข่งขันได้ในอนาคตในตลาดที่ให้ความสำคัญต่อการผลิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ซึ่งจะเสริมสร้างความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศให้มีการใช้ประโยชน์อย่างมีความรู้ความเข้าใจและตระหนักต่อการใช้และการพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตและการสร้างสมดุลให้กับธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีการพัฒนาเทคโนโลยีและความรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูอย่างเหมาะสมและคุ้มค่า ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม รวมทั้งเป็น

แหล่งสร้างรายได้ให้แก่ชุมชนท้องถิ่น อันเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาความหลากหลายทางชีวภาพที่ยั่งยืนของประเทศไทยและของโลก

1.2 คำถามการวิจัย

1. กรอบแนวคิดการบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทยมีอะไรบ้าง
2. สภาพการบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทยในปัจจุบันและที่พึงประสงค์เป็นอย่างไร
3. จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และภาวะคุกคามของการบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทยมีอะไรบ้าง
4. กลยุทธ์การบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทยควรมีลักษณะเป็นอย่างไร

1.3 วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษากรอบแนวคิดการบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย
2. เพื่อศึกษาการบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทยในปัจจุบันและที่พึงประสงค์
3. เพื่อศึกษาจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และภาวะคุกคามของการบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย
4. เพื่อพัฒนากลยุทธ์การบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย

1.4 นิยามศัพท์เชิงปฏิบัติการ

ความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย หมายถึง ความหลากหลายทางพันธุกรรม ความหลากหลายทางชนิดพันธุ์ และความหลากหลายทางระบบนิเวศ ที่มีอยู่ในประเทศไทยที่ต้องมีการอนุรักษ์ฟื้นฟู พัฒนาและใช้อย่างคุ้มค่าและเท่าเทียม

กลยุทธ์การบริหารมหาวิทยาลัย หมายถึง แนวทางเชิงรุกในการบริหารงานด้านการผลิตบัณฑิต การวิจัย การบริการวิชาการแก่สังคม โดยมีการวางแผน การนำแผนไปปฏิบัติ และการประเมินผลการปฏิบัติงาน เพื่อเสริมสร้างความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย

การผลิตบัณฑิต หมายถึง การดำเนินการเกี่ยวข้องกับการวางแผน การนำแผนไปปฏิบัติ การประเมินผล ในการจัดหลักสูตร คณาจารย์ การเรียนการสอน ห้องสมุดและแหล่งเรียนรู้ สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างขีดความสามารถความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย

การวิจัย หมายถึง การดำเนินงานเกี่ยวกับการแผนงาน การนำแผนไปปฏิบัติ การประเมินผล การวิจัย เครือข่ายความร่วมมือในการวิจัย และการมีส่วนร่วมของคณาจารย์ในการวิจัยเพื่อเสริมสร้างขีดความสามารถความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย

การบริการทางวิชาการแก่สังคม หมายถึง การดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับการวางแผน การนำแผนไปปฏิบัติ การประเมินผล การให้ใช้ประโยชน์ทรัพยากรของสถาบัน การให้คำปรึกษา การให้การอบรม การจัดการความรู้ในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อตอบคำถามหรือเพื่อชี้แนะสังคม และการจัดให้มีการศึกษาต่อเนื่องสำหรับประชาชนเพื่อเสริมสร้างขีดความสามารถความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย

การเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพ หมายถึง การบริหารจัดการการสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์อย่างรู้ค่า มีการอนุรักษ์และฟื้นฟู และการพัฒนาคุณค่าอย่างเหมาะสมต่อความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน

การเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพ หมายถึง การแบ่งปันอย่างเป็นธรรมและการเข้าถึงที่ครอบคลุมของความหลากหลายทางชีวภาพทั้ง 3 ประเภท คือความหลากหลายทางพันธุกรรม ความหลากหลายทางชนิดพันธุ์และความหลากหลายทางระบบนิเวศ อย่างรู้คุณค่า เท่าเทียมและเป็นธรรม

การอนุรักษ์และฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพ หมายถึง การใช้ทรัพยากรความหลากหลายทางชีวภาพเพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อมนุษย์ที่ไม่เกิดการสูญเสียอย่างสูญเปล่า และก่อให้เกิดการสูญเสียของชนิดพันธุ์หรือสายพันธุ์ของสิ่งมีชีวิตที่อาศัยอยู่ในระบบนิเวศ การจัดการเพื่อให้ความหลากหลายทางชีวภาพที่ลดลงหรือเสื่อมโทรมคืนสู่สภาพเดิมและสามารถนำกลับมาใช้ได้อีกเพื่อความยั่งยืน

การพัฒนาคุณค่าความหลากหลายทางชีวภาพ หมายถึง การบริหารจัดการเพื่อทำให้การใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพในรูปแบบของปัจจัย 4 แหล่งเรียนรู้และท่องเที่ยว แหล่งพันธุกรรมเศรษฐกิจ ชุมชนศิลปวัฒนธรรม ความสมดุลทางธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างคุ้มค่า และเกิดความยั่งยืน

1.5 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผู้ศึกษาได้ทำการศึกษาแนวคิดและทฤษฎี การบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย โดยใช้กรอบแนวคิดที่สำคัญในการวิจัยครั้งนี้ คือ

1. การบริหารของมหาวิทยาลัย ตามภารกิจของมหาวิทยาลัยตามมาตรฐานสถาบันอุดมศึกษา (สกอ.) พ.ศ. 2554 ได้แก่

- 1) การผลิตบัณฑิต
- 2) การวิจัย
- 3) การให้บริการทางวิชาการแก่สังคม

2. กระบวนการบริหาร จากการสังเคราะห์แนวคิดเรื่องกระบวนการบริหาร ได้มาจากการวิเคราะห์กระบวนการบริหารของ Newby, Stepich, Lehman, and and Russell (2000) ได้สรุปดังนี้

- 1) การวางแผน
- 2) การนำแผนไปปฏิบัติ
- 3) การประเมินผล

3. การเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพ ซึ่งเป็นการใช้ประโยชน์ทั้งทางตรงและทางอ้อมนำมาใช้เป็นปัจจัยสำคัญต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์ และเพื่อการเสริมสร้าง ความหลากหลายทางชีวภาพ สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ สวทช. (2554) เจริญวิษณุ ชาญแก้ว (2553) ศศิน เฉลิมลาภ และ วรโรจน์ ครอบอาจ (2554) UNDP, UNEP, (UNCED, 2010) สรุปดังนี้

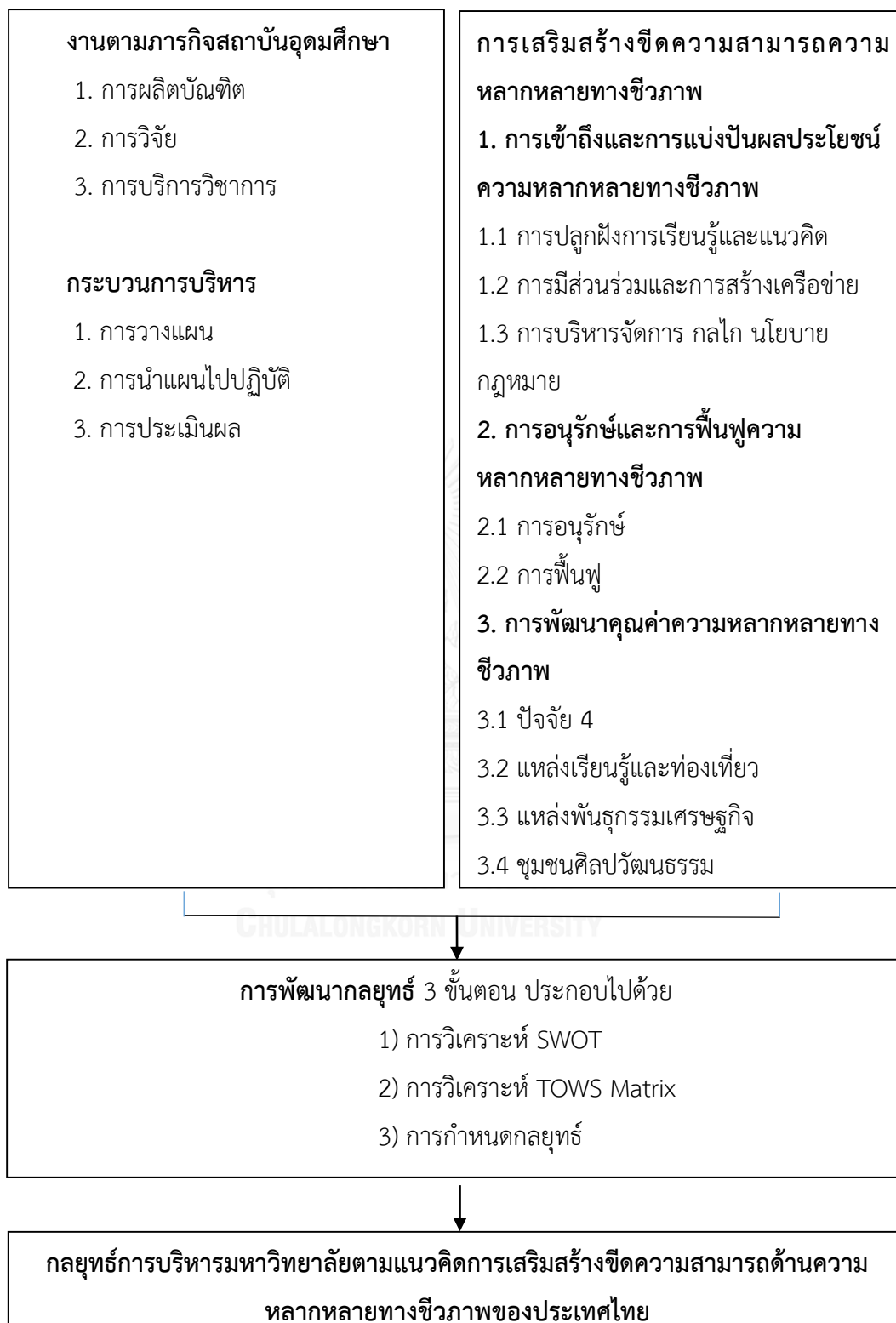
1) ความสามารถในการเข้าถึงและการแบ่งปันประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพ

- 1.1 การปลูกฝังการเรียนรู้และแนวคิด
- 1.2 การมีส่วนร่วมและการสร้างเครือข่าย
- 1.3 การบริหารจัดการ กลไก นโยบาย กฎหมาย
- 2) ความสามารถในการอนุรักษ์และฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพ
 - 2.1 ความสามารถในการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพ
 - 2.2 ความสามารถในการฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพ
- 3) ความสามารถในการพัฒนาคุณค่าความหลากหลายทางชีวภาพ
 - 3.1 ปัจจัย 4
 - 3.2 แหล่งเรียนรู้และแหล่งท่องเที่ยว
 - 3.3 แหล่งพันธุกรรมเศรษฐกิจ
 - 3.4 ชุมชนศิลปวัฒนธรรม
 - 3.5 ความสมดุลทางธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

4. กรอบแนวคิดในการพัฒนากลยุทธ์ ของ Wheelen and Hunger (2012) Koontz and Wehrich (1990) และสุวิมล ว่องวาณิช (2553) ประกอบด้วย

- 1) การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม (SWOT analysis) โดยใช้ค่า PNI Modified
- 2) การกำหนดกลยุทธ์ โดยใช้ (TOWS Matrix)
- 3) การปรับปรุงกลยุทธ์การบริหารมหาวิทยาลัยตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิและผู้มีส่วนได้เสีย

จากกรอบแนวคิดในหัวข้อต่างๆ ที่กล่าวมา สามารถนำมาเขียนเป็นแผนภาพแสดงกรอบแนวคิดในการวิจัยเรื่อง กลยุทธ์การบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย ได้ดังภาพ 1

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการพัฒนากลยุทธ์การบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย

1.6 ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมุ่งศึกษาการบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย ของมหาวิทยาลัยทั้งของรัฐและเอกชน โดยทำการศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับการการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพโดยการศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารสถาบันมหาวิทยาลัยเพื่อการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพแล้วนำมาวิเคราะห์เพื่อหาจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและภาวะคุกคามของการบริหารมหาวิทยาลัยเพื่อการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพสำหรับนำมาพัฒนาเป็นกลยุทธ์การบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย

2. ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ มหาวิทยาลัยของรัฐบาลและเอกชน ในสังกัดคณะกรรมการการอุดมศึกษา จำนวน 123 แห่ง

3. ขอบเขตด้านเวลา

ระยะเวลาในการศึกษา ปีการศึกษา 2558

1.7 วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการดำเนินการวิจัยออกเป็น 6 ขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษากรอบแนวคิดการบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย
2. ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย
3. วิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและภาวะคุกคาม ของการบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย
4. ร่างกลยุทธ์การบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย
5. ตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของกลยุทธ์การบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย
6. พัฒนากลยุทธ์การบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย

1.8 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผู้บริหารมหาวิทยาลัยในประเทศไทยสามารถนำกลยุทธ์ที่พัฒนาขึ้นจากงานวิจัยนี้ไปใช้เพื่อเป็นการกำหนดนโยบายหรือเป็นส่วนหนึ่งของแผนกลยุทธ์ในการบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย
2. ผู้บริหารมหาวิทยาลัยในประเทศไทยสามารถนำกลยุทธ์การบริหารมหาวิทยาลัยไปใช้ในการผลิตบัณฑิต การวิจัย การบริการวิชาการที่ส่งผลต่อการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย
3. หน่วยงานวิชาการด้านการบริหารการศึกษา สามารถนำรายงานการวิจัยไปศึกษาและวิเคราะห์ในการทำวิจัยในการพัฒนากลยุทธ์การบริหารมหาวิทยาลัยและการวิจัยต่อยอดในอนาคต

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยกลยุทธ์การบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษากรอบแนวคิดการบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย 2) เพื่อศึกษาการบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทยในปัจจุบันและที่พึงประสงค์ 3) เพื่อศึกษาจุดแข็งจุดอ่อน โอกาส และภาวะคุกคามของการบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย 4) เพื่อพัฒนากลยุทธ์การบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังต่อไปนี้

- 2.1 ความหลากหลายทางชีวภาพ
- 2.2 การบริหารงานของสถาบันอุดมศึกษา
- 2.3 แนวคิดกระบวนการบริหาร
- 2.4 แนวคิดเกี่ยวกับกลยุทธ์
- 2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 ความหลากหลายทางชีวภาพ

ความหลากหลายทางชีวภาพ มักจะเป็นคำสำคัญที่ปรากฏในบทความการศึกษาทางกระบวนการชีวภาพของระบบนิเวศ เพื่อไม่ให้เกิดความสับสนในอนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพเป็นความหมายที่ครอบคลุมถึงระบบนิเวศอย่างกว้าง (Gosselin et al., 2004) เป็นสิ่งที่มีมนุษย์จะต้องมองเห็นคุณค่า ควรแก่การอนุรักษ์ที่จะเป็นแหล่งของผลประโยชน์ต่อมนุษยชาติ รวมถึงความงามที่มีคุณค่าทางจิตวิญญาณและวัฒนธรรมหรือเรียกได้ว่าเป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่ต้องส่งต่อไปยังคนรุ่นต่อไป เพื่อว่าจะไม่ทำความเสียหายต่อสายพันธุ์นั้นๆ ของความหลากหลายทางชีวภาพที่ส่งผลต่อการสูญพันธุ์ ปัญหาของความหลากหลายทางชีวภาพเป็นปัญหาที่ทุกคนต้องเข้าใจ และจะต้องตระหนัก และมีความรับผิดชอบเพื่อให้มีการอนุรักษ์และฟื้นฟู ในการใช้ประโยชน์เพื่อเป็นประโยชน์ในรูปแบบต่างๆ เช่น การใช้พืชสมุนไพร อาหาร พลังงาน สิ่งทอ ฯลฯ ดังนั้นต้องมีกฎระเบียบเพื่อการบำรุงรักษาอนุรักษ์และการฟื้นฟู ในการเข้าถึงและการใช้ประโยชน์จากสิ่งเหล่านั้นด้วย ในขณะเดียวกันการใช้ระบบนิเวศ และความหลากหลายทางชีวภาพในรูปแบบอื่นๆ โดยมีใช้เฉพาะกลุ่มของรัฐบาล หรือนักวิทยาศาสตร์เท่านั้นก็ต้องการสร้างความรู้ความเข้าใจต่อผลที่เกิดขึ้นจากการใช้ในรูปแบบต่างๆอย่างคุ้มค่า (Rebecca M.& et.al. 2014) และได้มีนักวิชาการและองค์กรต่างๆ ได้ให้ความหมายของความหลากหลายทางชีวภาพไว้ดังนี้

วิสุทธิ ไบไม้ และสมโภชน์ สีกาศาสมตร (2548) ได้ให้ความหมายของความหลากหลายทางชีวภาพมีความหมายกว้างขวางครอบคลุมถึงความหลากหลายของสิ่งมีชีวิตนานาชนิด (Species diversity) ไม่ว่าจะเป็นพืช สัตว์ รวมทั้งมนุษย์ สิ่งมีชีวิตแต่ละชนิดล้วนมีองค์ประกอบทางพันธุกรรมที่แตกต่างแปรผันกันออกไปอย่างมากมาย (Genetic diversity) เพื่อให้เกิดความสอดคล้องเหมาะสมกับสภาพแหล่งที่อยู่อาศัยในแต่ละท้องถิ่น ที่เป็นระบบนิเวศที่ซับซ้อนและหลากหลายในบริเวณต่างๆ ของโลก (Ecological diversity) ความหลากหลายทางชีวภาพเป็นผลที่เกิดจากกระบวนการวิวัฒนาการของสิ่งมีชีวิต

สิริกุล บรรพพงศ์ และสโรชา หรุ่นศิริ (2555) ได้ให้นิยามความหลากหลายทางชีวภาพมาจากคำว่า Biodiversity หรือ Biological diversity หมายถึง การมีสิ่งมีชีวิต ชนิดพันธุ์ (Species) นานาชนิด สายพันธุ์ (Genetic) นานาพันธุ์ในระบบนิเวศ (Ecosystem) อันเป็นแหล่งที่อยู่อาศัย ซึ่งมีอยู่มากมายและแตกต่างกันทั่วโลก

เจริญวิษณุ หาญแก้ว (2553) ได้ให้ความหลากหลายทางชีวภาพ หมายถึง การมีสิ่งมีชีวิต นานาพันธุ์อยู่ในระบบนิเวศอันเป็นถิ่นอาศัยซึ่งมีมากมายและสภาพแตกต่างกันทั่วโลก มีความหมายกว้างไกลกว่า สิ่งมีชีวิต หรือให้ชัดเจนว่าหมายถึงคุณสมบัติของชุมชนสิ่งมีชีวิตอันหลากหลายในระดับพันธุกรรม (Gene) ขึ้นไปถึงระดับ (Species) จนถึงความหลากหลายของกลุ่มสิ่งมีชีวิตเชิงนิเวศวิทยา (Ecological Community) ที่แตกต่างหลากหลายบนโลก ความหลากหลายทางชีวภาพจะปรากฏขึ้นในสังคมสิ่งมีชีวิตทุกระดับตั้งแต่ระดับโมเลกุลจนถึงระดับนิเวศที่สมบูรณ์

ศศิณ เถลิมาภและ วรโรจน์บอล ควรอาจ (2554) ได้นิยาม ความหลากหลายทางชีวภาพ หมายถึง การที่มีสิ่งมีชีวิตมากมายหลากหลายสายพันธุ์และชนิดใดบริเวณหนึ่งบริเวณใด มี 3 ลักษณะ 1) ความหลากหลายเรื่องชนิด แบ่งออกเป็น ความมากชนิดและความสม่ำเสมอของชนิด 2) ความหลากหลายของพันธุกรรม แบ่งออกเป็น การเปลี่ยนแปลงทางพันธุกรรมที่เกิดโดยวิวัฒนาการและการเปลี่ยนแปลงทางพันธุกรรมที่เกิดจากการกระทำของมนุษย์ 3) ความหลากหลายของระบบนิเวศ แบ่งออกเป็น ความหลากหลายของถิ่นตามธรรมชาติ ความหลากหลายของการทดแทนและความหลากหลายของภูมิประเทศ

World Wide Fund for Nature Australia (2550) ความหลากหลายทางชีวภาพ คือ ความหลากหลายของสิ่งมีชีวิตบนโลกที่มีความหลากหลายของพืช สัตว์ จุลินทรีย์ในระบบนิเวศที่อยู่อาศัยร่วมกันอย่างมีปฏิสัมพันธ์ โดยแบ่งออกเป็น 3 ระดับ คือ ความหลากหลายทางพันธุกรรม ความหลากหลายชนิดพันธุ์ และ ความหลากหลายทางระบบนิเวศ

American Museum of Natural History (2005) ได้ให้ความหมายว่า ความหลากหลายทางชีวภาพหมายถึงสิ่งมีชีวิตทุกสิ่งบนโลกทุกระดับ ตั้งแต่จุลินทรีย์ เชื้อรา พืช สัตว์มีกระดูกสันหลัง และไม่มีกระดูกสันหลังในระดับของยีน พันธุกรรม ระบบนิเวศรวมถึงกระบวนการทางนิเวศวิทยาและวิวัฒนาการที่สามารถจะรักษาความหลากหลายทางชีวภาพที่จะมีการรักษาสายพันธุ์ที่หายากและการคุกคามกับสายพันธุ์ที่ใกล้สูญพันธุ์

European Commission Environment (2015) ความหลากหลายทางชีวภาพ คือ ความหลากหลายของสิ่งมีชีวิตบนโลก ไม่ได้หมายถึงเพียงแต่สายพันธุ์แต่ยังรวมถึงระบบนิเวศและ

ความแตกต่างในยีนที่อยู่ในแต่ละสายพันธุ์ ทุกชีวิตมีการเชื่อมโยงเป็นเครือข่ายที่ซับซ้อนเกี่ยวข้องกัน เรียกว่า ระบบนิเวศ

UNCED (2010) ได้ให้ความหมายความหลากหลายทางชีวภาพว่า หมายถึงความหลากหลายของสิ่งมีชีวิตทั้งหมด ที่เกิดขึ้นในทุกสภาพแวดล้อมของโลก มี 3 ระดับ คือ 1) ความหลากหลายทางพันธุกรรมที่มีอยู่ในพืชสัตว์และจุลินทรีย์ 2) ความหลากหลายทางสายพันธุ์ 3) ความหลากหลายทางระบบนิเวศ

จากการศึกษาความหมายของความหลากหลายทางชีวภาพ (Biodiversity) สรุปได้ว่า หมายถึง สิ่งมีชีวิตที่อาศัยอยู่บนโลกนี้รวมถึงระบบนิเวศที่เป็นที่อยู่อาศัยของความหลากหลายทางชีวภาพ ที่มีประโยชน์ต่อมวลมนุษย์ในการดำรงชีวิต

ความหลากหลายทางชีวภาพ (Biological diversity หรือ (Biodiversity) มีความหมายกว้างขวางและลึกซึ้งมากกว่าคำว่า สิ่งมีชีวิต (life) แต่พอสรุปได้ว่า หมายถึงคุณสมบัติของสิ่งมีชีวิตที่ หลากหลายตั้งแต่ระดับพันธุกรรมหรือยีน (Gene) ระดับชนิดหรือสปีชีส์ (Species) จนถึงความหลากหลายของสิ่งมีชีวิตเชิงนิเวศวิทยา (Ecological community) ความหลากหลายทางชีวภาพเป็นผลจากกระบวนการเปลี่ยนแปลงวิวัฒนาการ (Evolutionary changes) ตามกาลเวลาและตามสภาวะสมดุลธรรมชาติในถิ่นอาศัย (Habitat) ที่หลากหลายรูปแบบ แบ่งออกได้เป็น 3 ระดับคือ

1. ความหลากหลายทางพันธุกรรม (Genetic diversity) หรือ ลักษณะทางพันธุกรรมที่ สิ่งมีชีวิตแต่ละชีวิตได้รับการถ่ายทอดมาจากรุ่นพ่อแม่ และส่งต่อไปยังรุ่นถัดไป ความหลากหลายทางพันธุกรรมมีอยู่ทุกหนแห่ง ตั้งแต่สีของใบไม้ สีของขนนกในสนามหญ้า รสและกลิ่นของแอปเปิ้ลที่แตกต่างกันที่วางขายในตลาด และในกรณีของมนุษย์จะเห็นได้ชัดเจนจาก สีและลักษณะของเส้นผมสีของนัยน์ตา รวมถึงสีผิวที่แตกต่างกัน ถึงแม้จะเป็นพี่น้องสืบสายเลือดเดียวกันก็ตาม

ความแปรผันทางพันธุกรรม (Genetic variation) มีความสำคัญอย่างยิ่งสำหรับความอยู่รอดของชนิดพันธุ์ ชาวสวนที่ดีจะทราบว่ามีเมล็ดพืชจากถุงเดียวกัน มีความแตกต่างกัน บางเมล็ดอาจผลิตพืชที่สูงกว่า เติบโตเร็วกว่า ต้านทานต่อโรคและศัตรูพืชได้ดีกว่าอีกหลายเมล็ด ความหลากหลายแตกต่างทางพันธุกรรมทำให้เกิดความแตกต่างกัน ได้แก่ การทนสภาพแล้ง ทนโรค ได้ต่างกันเป็นต้น ประชากรสิ่งมีชีวิตที่ถูกแยกโดดเดี่ยว เช่น พืช สัตว์ บนเกาะกลางมหาสมุทร จะมีความแตกต่างทางพันธุกรรมน้อยกว่าประชากรจำนวนมากที่พบในพื้นที่ทั่วไป ดังนั้นประชากรสิ่งมีชีวิตที่ถูกแยกโดดเดี่ยว จึงมีความเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์มากกว่า สาเหตุที่ทำให้เกิดความหลากหลายทางพันธุกรรมมีอยู่หลายประการ เช่น

1) การเปลี่ยนแปลงทางพันธุกรรมที่เกิดโดยวิธธรรมชาติที่เรียกว่า “การกลายพันธุ์ (Mutation)” ซึ่งเป็นความผิดพลาดที่เกิดขึ้นในกระบวนการแบ่งเซลล์ของโครโมโซม หรือเนื่องจากสิ่งแวดล้อมภายนอก ทำให้ลูกที่เกิดมามีลักษณะแตกต่างไปจากพ่อแม่

2) การเปลี่ยนแปลงทางพันธุกรรมที่เกิดจากการกระทำของมนุษย์ เช่น การใช้เทคโนโลยีชีวภาพในการหลอมรวมเซลล์สืบพันธุ์ของแกะกับแพะ แล้วใส่เข้าไปให้เจริญเติบโตในมดลูกของแกะ แล้วได้สัตว์ลูกผสมสายพันธุ์ใหม่ที่มีชื่อว่า “กีป (Geep)” เป็นชื่อผสมระหว่างแพะ (Goat) กับแกะ (Sheep) หรือการผสมพันธุ์ต่างๆ ของสัตว์ชนิดอื่นๆ ที่ทำให้เกิดความหลากหลายพันธุ์ที่แตกต่างไป

2. ความหลากหลายทางชนิดพันธุ์ (Species diversity) หมายถึงจำนวนชนิด และจำนวนหน่วยสิ่งมีชีวิตที่เป็นสมาชิกของแต่ละชนิดที่มีอยู่ในแหล่งที่อยู่อาศัยของประชากรนั้นๆ หรือหมายถึงความหลากหลายของชนิดสิ่งมีชีวิต (Species) ที่มีอยู่ในพื้นที่หนึ่งนั่นเอง นักวิทยาศาสตร์เชื่อกันว่าสิ่งมีชีวิตทั้งหมดที่วิวัฒนาการอยู่บนโลกนี้ในปัจจุบันมีจำนวนชนิดอยู่ระหว่าง 2-30 ล้านชนิด โดยที่มีบันทึกอย่างเป็นทางการแล้วประมาณ 1.4 ล้านชนิด ระบบนิเวศในธรรมชาติแต่ละแห่งจะประกอบด้วยสิ่งมีชีวิตต่างๆ อยู่รวมกันและมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน โดยสามารถพิจารณาความหลากหลายของสิ่งมีชีวิตในระบบนิเวศได้ 2 ลักษณะ คือ

1) ความมากชนิด (Species richness) หมายถึง จำนวนชนิดของสิ่งมีชีวิตที่อาศัยอยู่ต่อหน่วยพื้นที่ โดยสิ่งมีชีวิตแต่ละชนิดมีจำนวนหรือมีชีวมวล (Biomass) ที่ต่างกันได้

2) ความสม่ำเสมอของชนิด (Species evenness) หมายถึง สัดส่วนของสิ่งมีชีวิตในระบบนิเวศหนึ่งๆ ที่พิจารณา

3. ความหลากหลายของระบบนิเวศ (Ecological diversity) คือ ความซับซ้อนของลักษณะพื้นที่ที่แตกต่างกันในแต่ละภูมิภาคของโลก เมื่อประกอบกับสภาพภูมิอากาศ ลักษณะภูมิประเทศทำให้เกิดระบบนิเวศหรือถิ่นที่อยู่อาศัยของสิ่งมีชีวิตที่แตกต่างกัน การที่สามารถพบสิ่งมีชีวิตอาศัยอยู่ในแต่ละพื้นที่ได้โดยผ่านการคัดเลือกตามธรรมชาติตามกระบวนการวิวัฒนาการของสิ่งมีชีวิต ประกอบด้วยความหลากหลายใน 3 ประเด็น คือ

1) ความหลากหลายของถิ่นที่อยู่อาศัยตามธรรมชาติ (Habitat diversity) ในแต่ละบริเวณที่อยู่อาศัยของสิ่งมีชีวิตที่แตกต่างกันไป บริเวณใดที่มีความหลากหลายของแหล่งที่อยู่อาศัยที่นั่นจะมีชนิดของสิ่งมีชีวิตที่หลากหลายไปด้วยเช่นกัน

2) ความหลากหลายของการทดแทน (Successional diversity) เมื่อสิ่งมีชีวิตเริ่มพัฒนาขึ้นในพื้นที่ที่ไม่เคยมีสิ่งมีชีวิตขึ้นมาก่อน และพัฒนาขึ้นเป็นชุมชนสิ่งมีชีวิตสมบูรณ์ (Climax stage) เมื่อเกิดการรบกวนหรือการทำลายระบบนิเวศลงไป เช่น พายุ ไฟป่า การตัดไม้ทำลายป่า ฯลฯ ก็จะทำให้ระบบนิเวศเกิดการเสียหายหรือถูกทำลาย แต่ธรรมชาติจะมีการทดแทนทางนิเวศ (Ecological succession) ของสิ่งมีชีวิตใหม่ขึ้นมาแทนที่ ทั้งนี้เนื่องจากปัจจัย ที่เอื้อต่อการดำรงชีวิต เช่น อาหาร น้ำ แสง ความชื้น อุณหภูมิ ฯลฯ เปลี่ยนไป การทดแทนสังคมที่เกิดขึ้นมาใหม่นี้เรียกว่า การทดแทนลำดับสอง (Secondary succession)

3) ความหลากหลายของภูมิประเทศ/ภูมิทัศน์ (Landscape diversity) พื้นผิวโลกจะประกอบด้วยภูมิประเทศและภูมิอากาศที่แตกต่างกัน หากแบ่งตามลักษณะภูมิอากาศสามารถแบ่งได้เป็น 4 เขตใหญ่ๆ คือ

3.1 เขตร้อนชื้นแถบศูนย์สูตร หรือเขตร้อน (Tropical Zone) เป็นเขตที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในเรื่องความหลากหลายทางชีวภาพ เช่น ป่าอะเมซอน ประเทศบราซิล เป็นพื้นที่ที่มีความหลากหลายของพันธุ์พืชและพันธุ์สัตว์สูงมาก

3.2 เขตอบอุ่น (Temperate Zone) เป็นเขตที่พบความหลากหลายทางชีวภาพสูง รองลงมาจากเขตร้อน

3.3 เขตหนาวแบบทุนดรา (Tundra Zone) เป็นบริเวณที่มีความหลากหลายทางชีวภาพน้อยมาก

3.4 เขตหนาวขั้วโลก (Pole) เป็นพื้นที่ที่ไม่มีสิ่งมีชีวิตอาศัยอยู่เลย หรือมีอยู่น้อยมาก เนื่องจากสภาพพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นภูเขาน้ำแข็ง และอากาศหนาวจัด

จากการศึกษาองค์ประกอบของความหลากหลายทางชีวภาพสรุปได้ว่า ความหลากหลายแบ่งออกเป็น ความหลากหลายทางพันธุกรรม ที่เป็นลักษณะของสิ่งมีชีวิตของแต่ละหน่วยของชีวิต ความหลากหลายทางชนิดพันธุ์ ได้แก่จำนวนชนิดของความหลากหลายทางชีวภาพในส่วนของความหลากหลายทางระบบนิเวศ เป็นลักษณะของสภาพภูมิประเทศที่แตกต่างกันตามสภาพแวดล้อมของแต่ละท้องถิ่น

การเสริมสร้างความหลากหลายทางชีวภาพ

การดำเนินการเพื่อเสริมสร้างความหลากหลายทางชีวภาพนั้น ควรเริ่มจากการรู้คุณค่า รู้ถึงประโยชน์ การใช้อย่างคุ้มค่าการดูแลรักษา การอนุรักษ์และฟื้นฟูเพื่อการใช้ประโยชน์ของมนุษย์ในรูปแบบต่างๆ จากสาเหตุที่ความหลากหลายทางชีวภาพได้ลดลงเนื่องจากการใช้ประโยชน์หรือเกิดจากการกระทำที่ไม่รู้ถึงคุณค่าของมนุษย์แล้ว ทำให้เกิดภาวะที่แต่ละประเทศได้ตระหนักถึงผลกระทบที่เกิดจากการใช้งานที่ทำให้เกิดผลตามมา เช่นการเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อม ภูมิอากาศของโลก จึงได้มีการหาความร่วมมือในรูปแบบต่างๆ เพื่อการดำเนินการอย่างถูกวิธีและเหมาะสมกับการใช้งานในรูปแบบต่างๆ จากความหลากหลายทางชีวภาพ ดังนี้

การเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพ

เนื่องจากที่ผ่านมามนุษย์ได้ใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพอย่างมาก ไม่ว่าจะเป็นใช้ในรูปแบบของการเป็นอาหาร เครื่องนุ่งห่ม ยารักษาโรคและที่อยู่อาศัย ความหลากหลายทางชีวภาพเป็นสินทรัพย์ที่นำมาพัฒนาต่อยอดและเพิ่มมูลค่าให้สูงขึ้น หลายประเทศจึงให้ความสำคัญกับการพัฒนาและดูแลรักษาไว้เป็นต้นทุนทางธรรมชาติ สร้างสมดุลทางธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และอีกส่วนหนึ่งนำมาวิจัยพัฒนาเพื่อประโยชน์ทางเศรษฐกิจ สร้างรายได้ที่ยั่งยืน (สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ, 2554) จากการใช้ประโยชน์ที่ผ่านจะเห็นได้ว่าประเทศที่มีความหลากหลายทางชีวภาพสูงกลับเป็นประเทศที่ได้รับผลตอบแทนจากความหลากหลายทางชีวภาพต่ำ ดังจะเห็นได้ว่ามีองค์การที่ให้ความสำคัญต่อการเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์และได้กำหนดหรือตราเป็นกฎหมายและมารลงนามในอนุสัญญาระหว่างประเทศ ดังต่อไปนี้

จากอนุสัญญา ว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ ได้มีการลงนามในปี 1992 ว่าด้วยสิ่งแวดล้อมและการพัฒนาและมีผลบังคับใช้ในปี 1993 โดยมีวัตถุประสงค์หลักดังนี้คือ

1. เพื่อการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพ
2. เพื่อการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน

3. เพื่อการแบ่งปันผลประโยชน์อย่างเป็นธรรมและการเข้าถึงที่ครอบคลุมของความหลากหลายทั้ง 3 ประเภท ความหลากหลายของระบบนิเวศ ความหลากหลายทางชนิดพันธุ์และความหลากหลายทางพันธุกรรม (UNCED, 2010)

จากอนุสัญญาดังกล่าวในการประชุม ครั้งที่ 10 ของภาคี (Cop 10) ที่กรุงนาโกย่า ประเทศญี่ปุ่นปี 2010 ได้กำหนดกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับความหลากหลายทางชีวภาพกับการใช้ประโยชน์จากการใช้ที่มีการแบ่งปันและการอนุรักษ์อย่างยั่งยืนดังนี้

1. ทุกคนต้องมีความตระหนักในคุณค่าของความหลากหลายมีความรู้ความเข้าใจในการใช้ที่สามารถอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพได้
2. ต้องมีการกำหนดกลยุทธ์ของคุณค่าความหลากหลายทางชีวภาพในระดับชาติและระดับท้องถิ่น
3. มีการกำหนดบทลงโทษต่อการใช้ที่เป็นการทำลายต่อความหลากหลายทางชีวภาพและมีเงินสนับสนุนต่อโครงการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืนที่มีการพัฒนาและการประยุกต์ใช้อย่างคุ้มค่า
4. กำหนดให้ผู้มีส่วนได้เสียในการใช้ความหลากหลายทางชีวภาพอย่างเท่าเทียมและยั่งยืน
5. กำหนดการสูญเสียของแหล่งที่อยู่อาศัยทางธรรมชาติทั้งหมดและป่าไม้ให้ลดน้อยลงกว่าครึ่งหนึ่งอย่างมีนัยสำคัญ
6. การใช้ทรัพยากรทางทะเลควรใช้อย่างเหมาะสมเพื่อความยั่งยืน
7. ควรมีการจัดการอย่างยั่งยืนในการเกษตรและการประมงและป่าไม้
8. การก่อเกิดมลพิษต้องอยู่ในระดับที่ไม่เป็นอันตราย
9. มีการอนุรักษ์และจัดการกับสิ่งที่เกิดผลกระทบกับการทำลายและรุกรานต่อชนิดพันธุ์
10. ลดผลกระทบที่จะส่งผลเสียกับแนวปะการังและระบบนิเวศที่จะเกิดความเสียหายที่ง่ายที่เกิดจากผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศและลดกรดที่เกิดในมหาสมุทร
11. มีมาตรการเพื่อการอนุรักษ์ของความหลากหลายทางชีวภาพของสิ่งมีชีวิตในน้ำจืดไม่น้อยกว่าร้อยละ 17 และในทะเลไม่น้อยกว่าร้อยละ 10
12. มีการจัดการเพื่อป้องกันลดการลดลงของชนิดพันธุ์ที่ถูกคุกคาม
13. มีระบบและวิธีการในการจัดเก็บทางความหลากหลายทางพันธุกรรม
14. มีระบบมาตรการที่สำคัญในการดูรักษาและปกป้องระบบนิเวศ
15. มีการพัฒนาระบบนิเวศที่เสื่อมโทรมจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศอย่างน้อยร้อยละ 15
16. มีการบังคับใช้พิธีสารนาโงย่าและการดำเนินการ
17. จัดทำกลยุทธ์ให้มีส่วนร่วมของภาคีเพื่อการพัฒนาและการดำเนินการในระดับชาติที่มีประสิทธิภาพและมีส่วนร่วมในการพัฒนาความหลากหลายทางชีวภาพ
18. มีการบูรณาการความรู้และภูมิปัญญาเพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อการใช้ประโยชน์การดูแลและการพัฒนาความหลากหลายทางชีวภาพ
19. ส่งเสริมความรู้พื้นฐานทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับความหลากหลายทางชีวภาพให้ดีขึ้น
20. ระดมทรัพยากรทางการเงินเพื่อการอนุรักษ์ที่มีประสิทธิภาพต่อความหลากหลายทางชีวภาพ

จะเห็นได้ว่าแต่ละประเทศจะมีองค์การที่ดูแลเรื่องความหลากหลายทางชีวภาพและขณะเดียวกันก็จะมีองค์การที่เป็นความร่วมมือระหว่างประเทศที่จะเข้ามาดูแล บริหารจัดการให้เกิดความเข้าใจ ความเป็นธรรมของการเข้าถึงและการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรทางชีวภาพตามอนุสัญญาดังนี้

Convention on Biological Diversity Belgian Clearing House (2014) เป็นหน่วยงานที่ได้ให้ความสำคัญกับการเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพตามพิธีสารของอนุสัญญา นาโงย่า เรื่องความหลากหลายทางชีวภาพ ว่าด้วย การเข้าถึงทรัพยากรความหลากหลายทางชีวภาพอย่างเป็นธรรมและเท่าเทียม กับการใช้การแบ่งปันผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากการใช้ประโยชน์ ได้กำหนดไว้ในการประชุมที่นาโงย่า ของประเทศภาคีในอนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ (The Convention on Biological : CBD) ในปี 2010 และมีการลงนามภายหลังทั้งหมด 92 ประเทศ จะดำเนินตามวัตถุประสงค์ที่ 3 ของ CBD คือ ตกลงร่วมกันเพื่อให้ความเท่าเทียมและยุติธรรมต่อการใช้ประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากการใช้ประโยชน์จากการใช้ทรัพยากรทางพันธุกรรม (ความหลากหลายทางพันธุกรรม) อย่างเหมาะสมใน การเข้าถึง และการแบ่งปันผลประโยชน์ (ABS) โดยมีการกำหนดกรอบในการเข้าถึงและการใช้ประโยชน์อย่างชัดเจนและโปร่งใส และมีผลตามข้อกำหนดและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เช่น การใช้งานเพื่อการวิจัย เพื่อเศรษฐกิจ โดยจะต้องคำนึงถึง และเคารพถึงผลกระทบที่จะเกิดกับชุมชนและวัฒนธรรมดั้งเดิมของพื้นเมืองและท้องถิ่นให้ได้รับประโยชน์มากกว่าการสร้างโอกาสให้กับผู้เข้าถึงเพื่อการใช้ประโยชน์จากแหล่งอื่นตาม ข้อ 22 ของพิธีสารนาโงย่า โดยให้ประเทศภาคีต้องให้ความร่วมมือในการเสริมศักยภาพในการพัฒนาขีดความสามารถและสร้างความเข้มแข็งของทรัพยากรของมนุษย์และสถาบันให้มีประสิทธิภาพในการพัฒนาประเทศภาคีให้มีเศรษฐกิจที่ดีควบคู่ไปกับการดูแลทรัพยากรและมีการแบ่งปันให้กับชุมชนพื้นเมืองและท้องถิ่นที่มีส่วนได้เสีย

International Council for Science : ICSU (ICSU, 2015) เป็นองค์การเพื่อวิทยาศาสตร์ที่มีสมาชิกที่เป็นองค์การทางวิทยาศาสตร์ 122 ที่เป็นตัวแทน 142 ประเทศ และสหภาพวิทยาศาสตร์ระหว่างประเทศ 31 องค์การ โดยมีภารกิจเพื่อการเสริมสร้างวิทยาศาสตร์ระหว่างประเทศเพื่อประโยชน์ของสังคม เพื่อการระดมความรู้และทรัพยากรด้านวิทยาศาสตร์เพื่อการแก้ปัญหาและให้ความสำคัญกับวิทยาศาสตร์เพื่อให้เกิดประโยชน์กับสังคมและเป็นการทำงานร่วมกันของนักวิทยาศาสตร์ จากทั่วทุกประเทศ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของนักวิทยาศาสตร์โดยไม่คำนึงถึงเชื้อชาติ ภาษา การเมือง เพศ ในความร่วมมือระหว่างประเทศ และให้อิสระในการแนะนำที่สร้างสรรค์ระหว่างสมาชิก ประชาชน ภาคเอกชน สังคมและรัฐบาล ได้กล่าวถึง จากปัญหาของความรับผิดชอบและเสรีภาพของนักวิทยาศาสตร์แต่ละบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการเข้าถึงทรัพยากรทางพันธุกรรมที่เกิดจากการใช้งานจากความหลากหลายทางชีวภาพ การควบคุม การเข้าถึงและการได้รับประโยชน์ร่วมกัน (ABS) ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของอนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ (CBD 1992) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่ออนุรักษ์และใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืนของความหลากหลายทางชีวภาพ คือ การใช้งานร่วมกันอย่างยุติธรรมและเท่าเทียมของผลประโยชน์ที่เกิดจากการใช้ประโยชน์ของผู้เกี่ยวข้อง การควบคุมการเข้าถึงและระบบการมีส่วนร่วมเพื่อประโยชน์ของการใช้งาน เพื่อการวิจัยเพื่อสร้างความรู้ด้านความหลากหลายทางชีวภาพที่ไม่หวังผลทางพาณิชย์เพื่อการเข้าถึง แหล่งกำเนิดจากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกับชุมชนเพื่อให้ได้ผลงานวิจัยและผลตอบแทนให้เป็นไปตามข้อกำหนดตามระบบ ABS ซึ่งขึ้นอยู่กับสิทธิอธิปไตยของแต่ละรัฐที่มีต่อทรัพยากรทางพันธุกรรมของเขา แต่ขณะเดียวกันการบังคับใช้ตามระบบ ABS อาจเป็นส่วนหนึ่งของการนำไปสู่ปัญหาได้ ในบางกรณีบางประเทศก็ใช้อย่างเข้มงวดเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการใช้พันธุกรรมทางพื้นเมือง การจดสิทธิบัตร

(biopiracy) เพื่อการป้องกันการควบคุมไม่ได้ของบุคคลที่เข้ามาใช้ประโยชน์จากที่อื่น ในการใช้ทรัพยากรในท้องท้องถิ่นหรือการจดสิทธิบัตร การทำงานของประชาชนและนักวิจัยที่ไม่ทำ เพื่อการพาณิชย์ก็ไม่สามารถเข้าถึงได้ ในปี 2010 CBD จึงได้เพิ่มเติมสิทธิและหน้าที่ตามพิธีสารนา โกย่า และได้ลงสัญญากับภาคีเกี่ยวกับขั้นตอนการเข้าถึงและการใช้ประโยชน์ที่สามารถตรวจสอบและ ควบคุมได้ด้วยความปลอดภัย ในการเข้าถึงของการทำวิจัยที่ไม่ใช่เชิงพาณิชย์ ในกระบวนการใน ระดับชาติและระดับสากลและองค์การทางวิทยาศาสตร์ที่มีส่วนร่วมในการวิจัยที่สร้างความยั่งยืนต่อ ความหลากหลายทางชีวภาพ ต้องตระหนักถึงความรับผิดชอบต่อการเข้าถึงทรัพยากรทางพันธุกรรม และผลประโยชน์ร่วมกันที่เกิดจากการใช้ประโยชน์ที่มีต่อชุมชน การสำรวจสิทธิและความรับผิดชอบ ของความหลากหลายทางชีวภาพจะทำให้สามารถแก้ปัญหาความขัดแย้งระหว่างการเข้าถึงและการใช้ ประโยชน์ระหว่างประเทศได้ เช่นเดียวกับการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืนของความ หลากหลายทางพันธุกรรม เพื่อให้มีความยุติธรรมและเท่าเทียมและไม่มีปัญหากับผู้วิจัย (CBD,1992) องค์การ ICSU ส่งเสริมการเข้าถึงข้อมูลเพื่อการวิจัยและสร้างความตระหนักและให้ความสำคัญอย่าง เท่าเทียมกับนักวิทยาศาสตร์ ที่ต้องปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์ เคารพความเป็นธรรม นำเชื่อถือ โปร่งใสตรวจสอบได้ ตระหนักถึงอันตรายที่อาจเกิดขึ้นได้ตามข้อกำหนดของ ABS นักวิทยาศาสตร์ จะต้องทำงานที่มีความรับผิดชอบต่อสังคม คำนึงถึงสาธารณะมากกว่าการวิจัยเชิงพาณิชย์ สิทธิและ ความรับผิดชอบในการเข้าถึงและการใช้ประโยชน์ (ABS)

1. สร้างความเชื่อถือซึ่งกันและกัน เคารพความโปร่งใส ความร่วมมือ ความไว้วางใจซึ่งกัน และกันระหว่างผู้ใช้ สถาบัน ชุมชนของแต่ละท้องถิ่นในการถือสิทธิและการใช้ทรัพยากรพันธุกรรม
2. แบ่งปันผลประโยชน์ ร่วมกันอย่างยุติธรรมและเท่าเทียมของผลประโยชน์
3. พัฒนากฎ ระเบียบ มาตรการ กำกับติดตามดูแลอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นธรรม กฎระเบียบควรมีความเป็นธรรมมีประสิทธิภาพและไม่เป็นภาระมากเกินไปสำหรับนักวิทยาศาสตร์
4. ลดการสูญเสียและแก้วิกฤติความหลากหลายทางชีวภาพ การดำเนินเข้มงวดเกินไป อาจส่งผลต่อการทำงานของนักวิทยาศาสตร์ที่ทำงานวิจัยที่ไม่ใช่เชิงพาณิชย์และเกิดความล่าช้าต่อ การป้องกันที่จำเป็นต่อการต้องการความรู้เพื่อการแก้ไขอย่างเร่งด่วนด้วยต่อวิกฤติที่เกิดขึ้นกับความ หลากหลายทางชีวภาพได้
5. สร้างความตระหนัก มีส่วนสร้างความตระหนักเพื่อเพิ่มความรู้เกี่ยวกับการเข้าถึงและ การใช้ประโยชน์ สิทธิความรับผิดชอบของผู้มีส่วนได้เสียในระดับชาติ
6. สร้างความสามารถ สนับสนุนความเชี่ยวชาญของสถาบันและสร้างเครือข่าย ที่เกิดประโยชน์กับความหลากหลายทางชีวภาพและการใช้ประโยชน์
7. สร้างความเชื่อมโยง มีการสร้างเครือข่ายเพื่อการพัฒนา การติดต่อสื่อสารแลกเปลี่ยน เรียนรู้ข้อมูลที่เกิดประโยชน์ต่อผู้มีส่วนได้เสีย

จากการที่ประเทศไทยได้ร่วมลงนามในพิธีสารนาโงยานั้น ในเรื่องการเข้าถึงและแบ่งปัน ผลประโยชน์ที่เกิดขึ้น จากการใช้ทรัพยากรทางชีวภาพ ไม่ว่าจะเป็นพืช สัตว์ จุลินทรีย์และ ส่วนประกอบของสิ่งมีชีวิต ในการเข้าถึง เพื่อนำไปใช้ในกิจกรรมต่างๆ เช่น การวิจัย พัฒนาเป็น ผลิตภัณฑ์ หรือใช้ในอุตสาหกรรมอาหาร การเกษตร ยา หรือเครื่องสำอาง ยังครอบคลุมไปถึงภูมิ ปัญญาท้องถิ่น และองค์ความรู้ที่นำทรัพยากรชีวภาพเหล่านั้นไปใช้ให้เกิดประโยชน์ พิธีสารนี้เป็นพิธี

สารภายใต้อนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ พิธีดังกล่าวเป็นการพัฒนาขึ้นบนพื้นฐานแนวคิดที่ว่า ประเทศมีสิทธิอธิปไตยในทรัพยากรธรรมชาติที่มีอยู่ในขอบเขตอำนาจของตน ดังนั้น การเข้าถึงทรัพยากรทางชีวภาพในประเทศใดจึงต้องได้รับอนุญาตตามกฎหมายภายในประเทศนั้นๆ และเมื่อได้รับอนุญาตแล้วต้องมีการตกลงในการแบ่งปันผลประโยชน์ที่เกิดจากการเข้าร่วม โดยผลประโยชน์นั้นนี้อาจ เป็น ค่าธรรมเนียม ค่าสิทธิ เงินทุนการวิจัย และอาจเป็นผลประโยชน์ที่ไม่ใช้ตัวเงิน เช่น การถ่ายทอดเทคโนโลยี และการเข้าร่วมเป็นเจ้าของสิทธิบัตร เป็นต้น และในอดีตไทยเคยเสียเปรียบผลประโยชน์ไปโดยไม่สามารถเรียกร้องใดๆ ได้ เช่น กรณีที่นักวิจัยชาวญี่ปุ่น เก็บเอาต้นเปล้าน้อยไปวิจัยและพัฒนาเป็นยารักษาโรคมะเร็งเพาะอาหารได้ จากการให้สัมภาษณ์ของนายสุวัฒน์ หวังวัฒนา เลขาธิการสำนักนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สผ.) กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (ทส.) (ไทยรัฐออนไลน์ 8 ธค. 58)

ระเบียบคณะกรรมการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพแห่งชาติ (หน้า 8 เล่ม 128 ตอนพิเศษ 263 4 มีนาคม 2554 ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการในการเข้าถึงทรัพยากรชีวภาพและการได้รับผลประโยชน์ตอบแทนจากทรัพยากรชีวภาพ พ.ศ. 2554 โดยให้ความหมาย โดยที่เป็นการสมควรกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการเข้าถึงทรัพยากรชีวภาพและการได้รับผลประโยชน์ตอบแทนจากทรัพยากรชีวภาพให้เป็นไปในทิศทางเดียวกันและสอดคล้องกับอนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ พ.ศ. 2535 เพื่อให้หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องยึดถือปฏิบัติหรือออกกฎหมายลำดับรองเพื่ออนุวัติการให้เป็นไปตามระเบียบนี้ เรียกว่า “ระเบียบคณะกรรมการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพแห่งชาติว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการในการเข้าถึงทรัพยากรชีวภาพและการได้รับผลประโยชน์ตอบแทนจากทรัพยากรชีวภาพ พ.ศ. 2554 ดังนี้

“การเข้าถึงทรัพยากรชีวภาพ” หมายความว่า การเข้าไปเก็บ หรือการรวบรวมทรัพยากรชีวภาพเพื่อนำทรัพยากรชีวภาพ รวมถึงองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรชีวภาพนั้นไปใช้ประโยชน์

“ชุมชนท้องถิ่น” หมายความว่า ชุมชนที่มีการอบรมสั่งสอนหรือชักจูงให้อนุรักษ์หรือใช้ประโยชน์จากทรัพยากรชีวภาพในท้องถิ่นของตนอย่างยั่งยืน สืบทอดกันมาอย่างต่อเนื่อง หรือมีการถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับการใช้ทรัพยากรชีวภาพนั้นสืบต่อกันมา

จากการศึกษาการเข้าถึงและการแบ่งปันการใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพ แต่ละประเทศจะมีหน่วยงานและองค์การที่รับผิดชอบและกำหนดมาตรการโดยยึดหลักจากอนุสัญญาที่ได้กำหนดขึ้นในระดับนานาชาติที่ว่าด้วยการเข้าถึงและการแบ่งปันการใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยุติธรรมและเท่าเทียม ซึ่งสรุปได้ว่าการเสริมสร้างขีดความสามารถความหลากหลายทางชีวภาพ เพื่อให้มีการใช้ประโยชน์อย่างเท่าเทียมและเป็นธรรม จึงควรมีการปลูกฝังการเรียนรู้และแนวคิดเกี่ยวกับความหลากหลายทางชีวภาพ การมีส่วนร่วมและการสร้างเครือข่ายในการเข้าถึงและการใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพและการบริหารจัดการ กลไก นโยบาย กฎหมายที่เป็นธรรมและเท่าเทียมให้คนในสังคมเพื่อให้เกิดการแบ่งปันผลประโยชน์อย่างเท่าเทียมและเป็นธรรม

การอนุรักษ์และการฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพ

การสูญเสียทรัพยากรธรรมชาติของความหลากหลายทางชีวภาพบนวิกฤตความหลากหลายทางชีวภาพทั่วโลกซึ่งเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของการเปลี่ยนแปลงของโลก การอนุรักษ์และการฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพ ที่จะเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาที่จะใช้หลักทฤษฎี และการปฏิบัติเพื่อการจัดการอนุรักษ์และฟื้นฟู สัตว์ที่ใกล้จะสูญพันธุ์และฟื้นฟูที่อยู่อาศัยระบบนิเวศของสิ่งมีชีวิต เพื่อให้เกิดความสมดุล การอนุรักษ์และการฟื้นฟูได้เป็นส่วนสำคัญของการประชุมของสหประชาชาติว่าด้วยสิ่งแวดล้อมและการพัฒนา (UNCED) จากรายงานการวิจัยในการอนุรักษ์และการฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพในการจัดการป่าไม้อย่างยั่งยืน เนื่องจากป่าไม้เป็นที่อยู่อาศัยและเป็นองค์ประกอบสำคัญของระบบนิเวศ จากการสูญเสียป่าไม้จนกลายเป็นปัญหาที่สำคัญที่ส่งผลเสียต่อความหลากหลายทางชีวภาพ ในการอนุรักษ์ด้านชีววิทยาจะต้องศึกษาถึงความแตกต่างของป่าไม้ยืนต้นและป่าไม้หนุมเงินที่ประกอบไปด้วยพืชสายพันธุ์ต่ำที่มีความหลากหลายทางชนิดพันธุ์และอายุสั้น แต่พืชยืนต้นจะมีความหลากหลายทางชนิดพันธุ์ไม่มากเท่าแต่อายุมีความยืนนานกว่าการกระจายตัวของป่าเป็นบริเวณกว้างและเชื่อมต่อระหว่างพืชทั้งสองชนิด ดังนั้นการที่จะป้องกัน การเกิดไฟป่าที่จะเป็นสาเหตุหลักสำหรับการสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพของระบบนิเวศ ดังนั้นการศึกษาเพื่อหาวิธีที่จะลดผลกระทบเชิงลบเหล่านี้ที่จะเกิดกับความหลากหลายทางชีวภาพทั้งการฟื้นฟูและการพัฒนาชนิดของสิ่งมีชีวิตที่เกิดการสูญเสียจากเหตุดังกล่าว

ภัยคุกคามที่เกิดขึ้นกับความหลากหลายทางชีวภาพ การสูญเสียเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตบนโลก ในช่วงประวัติศาสตร์ของโลกมากที่สุด คือการสูญเสียด้านพันธุ์ที่เคยพัฒนามาแล้วค่อยๆ สูญพันธุ์ไป เพราะเกิดการเปลี่ยนแปลงของธรรมชาติในช่วงระยะเวลานาน เช่น ยุคน้ำแข็ง แต่ปัจจุบันการสูญพันธุ์มีอัตราเร่งโดยไม่ใช่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมแต่เกิดจากการกระทำของมนุษย์ที่เกิดผลกระทบกับสายพันธุ์และระบบนิเวศ เช่น การสูญเสที่อยู่อาศัย การย่อยสลาย การใช้เกินความจำเป็นโดยการใช้เพื่อผลประโยชน์ทางการค้าเพิ่มขึ้น การแพร่กระจายของสายพันธุ์ที่ไม่ใช่สายพันธุ์พื้นเมือง การเกิดโรค การเปลี่ยนแปลงสภาพอากาศ มลพิษ ฯลฯ ภัยคุกคามที่เกิดกับความหลากหลายทางชีวภาพของสิ่งมีชีวิตบนโลกนี้ ตามที่สหภาพนานาชาติเพื่อการอนุรักษ์ธรรมชาติ (IUCN) ทั่วโลก เกิดการคุกคามสายพันธุ์ซึ่งเกิดการสูญเสย หนึ่งในสามของสายพันธุ์ที่มีอยู่ 29 เปอร์เซ็นต์ของสัตว์ครึ่งบกครึ่งน้ำ 21 เปอร์เซ็นต์ ของสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม และ 12 เปอร์เซ็นต์ของนก ถ้าเราไม่หยุดภัยคุกคามต่อความหลากหลายทางชีวภาพที่เราจะต้องเผชิญต่อการสูญเสยอื่นๆ ตามมาที่มีผลกระทบที่ร้ายแรงต่อสิ่งแวดล้อม สุขภาพ และการดำรงชีวิตของมนุษย์ (National Wildlife Federation, 2010)

Carsten Rahbek จาก University of Copenhagen (19 ม.ค. 2010) (Carsten Rahbek, 2010)ได้กล่าวถึง วิกฤตความหลากหลายทางชีวภาพ : เลวร้ายยิ่งกว่าการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศความหลากหลายทางชีวภาพจะลดลงอย่างรวดเร็วทั่วโลก ความท้าทายในการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพในระดับสายพันธุ์ของโลกอาจจะเป็นปัญหาใหญ่กว่าการลดผลกระทบที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของโลก การจัดการกับวิกฤตที่เกิดขึ้นกับความหลากหลายทางชีวภาพจึงเป็นสิ่งที่ทุกคนจะต้องตระหนักบนพื้นฐานความรู้ทางวิทยาศาสตร์ที่มีประสิทธิภาพที่

จะเกิดความแน่ใจต่ออนาคตที่ปลอดภัยต่อโลกใบนี้ จากการสรุปของนักวิทยาศาสตร์กว่า 100 คน และผู้เชี่ยวชาญด้านนโยบายจากประเทศในสหภาพยุโรปเพื่อหารือเกี่ยวกับวิธีการจัดระเบียบความหลากหลายทางชีวภาพในอนาคต นักวิทยาศาสตร์ยอมรับว่าโลกกำลังเผชิญวิกฤตความหลากหลายทางชีวภาพ มีการสูญเสียนิเวศพันธุ์เร็วกว่าปกติ 100-1000 ครั้ง เมื่อเทียบกับเวลาที่ผ่านมาในประวัติศาสตร์ของโลก และในกรณีเดียวกันระบบนิเวศที่เป็นที่อยู่อาศัยเป็นที่ดำรงชีวิตของมนุษย์จะถูกย่อยสลายและเสื่อมสภาพในอัตราที่น่าตกใจ ก่อนหน้านี้การสูญเสียมหาความหลากหลายทางชีวภาพและการเปลี่ยนแปลงของระบบนิเวศเกิดจากการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ สภาพแวดล้อมตามธรรมชาติ เช่น ภูเขาไฟระเบิด แต่ในปัจจุบันเกิดจากการกระทำของมนุษย์และการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศที่เกิดจากการกระทำของมนุษย์ที่ทำให้เกิดขึ้น ต้องยอมรับว่าทรัพยากรทางชีวภาพของโลกมีความสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของมนุษย์ ในอนุสัญญาความหลากหลายทางชีวภาพได้มีการลงนามโดย 192 ประเทศและสหภาพยุโรป เป็นสนธิสัญญาที่จะรักษาความหลากหลายทางชีวภาพ ที่เกี่ยวกับการสูญพันธุ์และความเสื่อมโทรมของระบบนิเวศ

สาเหตุของการลดลงของความหลากหลายทางชีวภาพ

Edward O. Wilson 2005 (อ้างในศศิณ เฉลิมลาภและวรรณบลด ควรอาจ. 2554) ได้เสนอคำย่อของภัยคุกคามต่อความหลากหลายทางชีวภาพ ว่า H.I.P.P.O (ฮิปโป) ประกอบด้วย

1. H:Habitat Lost การสูญเสียนิเวศที่อยู่อาศัย ซึ่งเป็นปัญหาที่ทำให้เกิดการลดลงของความหลากหลายทางชีวภาพ เนื่องจากการเพิ่มของประชากรมนุษย์ที่เพิ่มมากขึ้นทุกปี และมีการขยายถิ่นฐานออกไปเรื่อยๆ ทำให้เกิดการทำลายพื้นที่ตามธรรมชาติ ซึ่งทำให้สิ่งมีชีวิตอื่นๆ ที่เคยอาศัยอยู่ในพื้นที่นั้นต้องสูญเสียนิเวศที่อยู่อาศัยไป

2. I:Invasive Species การรุกรานของชนิดพันธุ์ต่างถิ่น คือการมีสิ่งมีชีวิตจากถิ่นฐานอื่นซึ่งไม่ได้มีอยู่ในธรรมชาติเดิมและเกิดจากการพัฒนาตามแหล่งธรรมชาติแต่เป็นการถูกโยกย้ายมาจากถิ่นอื่น ทำให้เกิดการแก่งแย่งชิงนิเวศ และมีการผสมข้ามสายพันธุ์ ทำให้สายพันธุ์ดั้งเดิมหายากมากขึ้นหรือหายไปจากพื้นที่นั้น เนื่องจากไม่มีผู้ล่า (Predator) หรือผู้บริโภคนั้นเป็นอาหารตามธรรมชาติและบ่อยครั้งที่สิ่งมีชีวิตต่างถิ่นจะหาทรัพยากรอาหาร ดำรงชีวิตและมีความต้านทานต่อการเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมได้ดีกว่าสิ่งมีชีวิตในท้องถิ่นเดิม

3. P:Population จำนวนประชากร คือปัญหาที่เกิดจากประชากรมนุษย์ (Human Population) ที่มีจำนวนเพิ่มมากขึ้นก็ส่งผลต่อการใช้ทรัพยากรมากขึ้นเพื่อตอบสนองต่อความต้องการต่อจำนวนประชากร

4. P:Pollution มลพิษ ที่ส่งผลต่อสุขภาพของสิ่งมีชีวิต ทำให้เกิดโรค เจ็บป่วยและถึงการตายส่งผลต่อการลดลงต่อสิ่งมีชีวิต

5. O:Over Exploitation การใช้ประโยชน์ที่เกินความพอดีของมนุษย์ที่มีต่อการใช้ประโยชน์ของความหลากหลายทางชีวภาพและสิ่งแวดล้อมมากเกินไป การเก็บเกี่ยวพืช การตัดไม้ทำลายป่า การล่าสัตว์ และการใช้ประโยชน์อื่นในอัตราที่สูงเกินที่ธรรมชาติจะทดแทนได้

การลดลงของความหลากหลายทางชีวภาพในประเทศไทย เกิดจากสาเหตุของการใช้ประโยชน์มากเกินไป ได้แก่

1. การค้าสัตว์และพืชป่าอย่างผิดกฎหมาย ทำให้สัตว์และพืชที่กำลังจะสูญพันธุ์ต้องเผชิญกับการล่าและการขุดถอดอย่างผิดกฎหมาย เพื่อการบริโภคและเพื่อการส่งออก

2. การรบกวนแหล่งที่อยู่อาศัยตามธรรมชาติ ได้แก่การรบกวนสภาพที่อยู่อาศัยตามธรรมชาติและระบบนิเวศ การเปลี่ยนแปลงของพื้นที่ป่าทั้งป่าดิบและป่าชายเลน การก่อสร้างอ่างเก็บน้ำและเขื่อน ความต้องการของการเป็นแหล่งท่องเที่ยวและมลพิษที่ส่งผลต่อการลดลงของทรัพยากรทางความหลากหลายทางชีวภาพ

3. การตัดไม้ทำลายป่าจากธรรมชาติ เป็นสาเหตุหลักที่มีผลต่อการทำลายความหลากหลายทางชีวภาพให้ลดลง โดยการลดลงของจำนวนไม้ยืนต้นเป็นการทำให้โครงสร้างของป่าเปลี่ยนไป เพราะไม้ใหญ่เป็นแหล่งของที่อยู่อาศัยของพืชและสัตว์และเป็นแหล่งอาหาร และยังเป็นส่วนที่ควบคุมสภาพภูมิอากาศ ลดการทับถมย่อยสลายของไม้ที่ตายลง ทำให้เกิดสะสมของธาตุอาหารในพื้นที่ของป่าลดลงด้วย และกระทบถึงความหลากหลายทางชีวภาพของชนิดพันธุ์สัตว์ จุลินทรีย์ และพืชระดับล่าง (ศศิน เฉลิมลาภและวรรณโณบล ควรอาจ, 2554)

ความหลากหลายทางชีวภาพเป็นตัวบ่งชี้ที่สำคัญที่มีต่อระบบนิเวศ และยังเป็นส่วนสำคัญในการที่จะป้องกันรักษาระบบนิเวศจากภัยคุกคามที่เพิ่มขึ้นจากการเพิ่มของจำนวนประชากรในโลกที่มากขึ้น ที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ มลพิษ หรือการกระทำของมนุษย์ที่ส่งผลต่อระบบนิเวศที่ส่งต่อการสูญพันธุ์อย่างคาดไม่ถึงที่มีผลกระทบอย่างสืบเนื่องต่อกัน (Snowballing) ความหลากหลายจะเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้เกิดการปรับตัวและอยู่รอดได้ ระบบนิเวศที่ดีจะก่อให้เกิดน้ำสะอาด อากาศบริสุทธิ์เพื่อสุขภาพที่ดีของมนุษย์ ขณะเดียวกันมนุษย์ยังใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพในรูปของอาหาร ยา และยังเป็นวัตถุดิบในการทำผลิตภัณฑ์ เป็นรากฐานของอารยธรรมและส่งผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจ เรียกได้ว่ามนุษย์จะอยู่ไม่ได้ถ้าปราศจากบริการของระบบนิเวศ จึงเรียกได้ว่าเป็นทุนทางธรรมชาติของมนุษย์ ความหลากหลายของทวีปยุโรปมีความแตกต่างกัน แต่เกิดการสูญเสียนอัตรที่สูงแบบไม่เคยปรากฏมาในยุโรปและทั่วโลก โดยเกิดการสูญพันธุ์ทั่วโลกประมาณ 100-1,000 ครั้ง ซึ่งเป็นการเกิดในยุโรปในอัตราส่วนถึง 42 เปอร์เซ็นต์ ของสัตว์ใกล้สูญพันธุ์ ของนก 15 เปอร์เซ็นต์ และของผีเสื้อและสัตว์เลื้อยคลาน 45 เปอร์เซ็นต์ สุนัขจิ้งจอกในอาร์กติก แมวป่าชนิดหนึ่งในไอบีเรีย และกระรอกสีแดงที่อยู่ภายใต้ภัยคุกคามที่ร้ายแรง

หลักการทั่วไปในการอนุรักษ์ทรัพยากรทางชีวภาพ โดยมีแนวคิดหลัก 2 ประการคือ

1. Anthropocentric การอนุรักษ์เพื่อการใช้ประโยชน์แก่มนุษย์ เช่น การอนุรักษ์พืชป่าไม้หรือสัตว์เพื่อประโยชน์ต่อการใช้ของมวลมนุษย์ทั้งสิ้น

2. Biocentric การอนุรักษ์จากการมองเห็นความสำคัญของทรัพยากรเหล่านั้นว่ามีความสำคัญในตัวเอง เป็นการอนุรักษ์เพราะเห็นคุณค่าของการอนุรักษ์

โดยมีการกำหนดกฎเพื่อการอนุรักษ์ เป็น 3 แนวทาง ดังนี้

1. Species Approach เป็นการอนุรักษ์และคุ้มครองชนิดพันธุ์ เช่น จากอนุสัญญาไซเตส มีวิธีการคุ้มครอง โดยการกำหนดรายชื่อชนิดพันธุ์ใดที่จะต้องคุ้มครอง ทำเป็นบัญชีรายชื่อและมีความหมายเพื่อการคุ้มครอง เช่นเดียวกับพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า ก็ทำบัญชีรายชื่อสัตว์เป็นสัตว์ป่าสงวนและสัตว์ป่าคุ้มครองและใช้มาตรการทางกฎหมายเป็นเครื่องมือในการคุ้มครอง

2. Habital Approach เป็นการอนุรักษ์แหล่งที่อยู่อาศัย โดยจะมีการกำหนดพื้นที่ที่จะต้องทำการอนุรักษ์ เช่น จากอนุสัญญาแรมซาร์ เป็นการอนุรักษ์พื้นที่เพื่อเป็นแหล่งที่อยู่ อาหาร และการขยายพันธุ์ของนกน้ำในยุโรป และจากพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า กำหนดพื้นที่คุ้มครองออกเป็น 2 ประเภท คือ เขตรักษาและเขตหวงห้าม เช่น เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าและเขตห้ามล่าสัตว์ป่า เขตหวงห้ามในการทำประมงและเขตรักษาพืชเพื่อเป็นอาหารของสัตว์น้ำ

3. Activities or process Approach เป็นการใช้อย่างบังคับใช้กฎหมายในการดำเนินการหรือในกระบวนการ เช่น การออกกฎบังคับการส่งออกกุ้งไปยังสหรัฐอเมริกาในการจับกุ้งต้องติดตั้งเครื่องแยกเต่าออกถ้าไม่ได้ใช้ในกระบวนการนั้นก็เลยไม่สามารถส่งออกกุ้งได้ (ศศิน เฉลิมลาภ และ วรโรจน์บอล ควรอาจ, 2554:6-7)

European Commission : องค์การในยุโรปได้กำหนดกลยุทธ์ความหลากหลายทางชีวภาพของยุโรปโดยมีจุดมุ่งหมายหลักเพื่อที่จะหยุดการสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพที่มีผลกระทบต่อระบบนิเวศและส่งผลกระทบต่อการผลิตการสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพทั่วโลกในปี ค.ศ.2020 ได้กำหนดกลยุทธ์ไว้ดังนี้

กลยุทธ์ที่ 1 การป้องกันสายพันธุ์และที่อยู่อาศัยของความหลากหลายทางชีวภาพ ให้มีกฎหมายที่สามารถคุ้มครองสายพันธุ์พื้นเมือง ที่สามารถป้องกันและมีการเรียกร้องให้เกิดการฟื้นฟู ที่บังคับใช้กฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพให้ทุกประเทศ โดยมีกิจกรรมดังนี้

- สร้างเครือข่ายการบริหารจัดการที่ดีต่อความหลากหลายทางชีวภาพ
- ระดมกองทุนสนับสนุนให้เพียงพอในการดำเนินการความหลากหลายทางชีวภาพ
- สร้างความตระหนักเกี่ยวกับความหลากหลายทางชีวภาพให้กับประชาชนและปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้อง
- นำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้เพื่อพัฒนาฐานข้อมูลของความหลากหลายทางชีวภาพและกฎหมายให้เป็นปัจจุบัน

กลยุทธ์ที่ 2 อนุรักษ์และฟื้นฟูระบบนิเวศ มุ่งมั่นที่จะอนุรักษ์และฟื้นฟู ระบบนิเวศเพื่อให้เป็นระบบนิเวศที่ยังคงเป็นแหล่งที่ให้บริการกับสิ่งมีชีวิตบนโลกใบนี้ โดยมีกิจกรรมดังนี้

- จัดทำแผนเพื่อประเมินความคุ้มค่าทางเศรษฐกิจจากการใช้ทรัพยากรจากความหลากหลายทางชีวภาพที่มีต่อระบบนิเวศของสหภาพยุโรป และจัดทำข้อมูลเพื่อความรู้ต่อผู้ใช้
- มีผลตอบแทนกับสินค้าที่ไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม
- มีการประเมินผลต่อความคุ้มค่าที่เกิดกับระบบนิเวศของสหภาพยุโรป

กลยุทธ์ที่ 3 บริหารจัดการด้านการเกษตรและป่าไม้ที่ยั่งยืน หาวิธีการเพื่อการเกษตรและความหลากหลายทางชีวภาพเพื่อผลตอบแทนต่อสิ่งแวดล้อมเนื่องจากการเกษตรและป่าไม้เป็นส่วนสำคัญในการรักษาและฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพ โดยมีกิจกรรมดังนี้

- จัดทำโครงการเกษตรและป่าไม้ที่ช่วยรักษาความหลากหลายทางชีวภาพตามยุทธศาสตร์ที่ 5
- เพิ่มงบประมาณสำหรับสินค้าที่ไม่ทำลายธรรมชาติ เช่น การปลูกพืชหมุนเวียน การปลูกป่าถาวร การปรับปรุงมาตรฐานตามการปฏิบัติของ AECA ของสินค้าเกษตรที่มีต่อสิ่งแวดล้อมรวมทั้งระบบการใช้น้ำ

- การพัฒนาเครื่องมือเพื่อการเกษตรที่ไม่มีผลกระทบต่อความหลากหลายทางชีวภาพ และสร้างความเข้าใจให้เกษตรกรเป็นผู้พิทักษ์และอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพ
- อนุรักษ์และฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพของสหภาพยุโรป
- สนับสนุนผู้ครอบครองผืนดินให้เป็นผู้ที่อนุรักษ์และพิทักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพ
- บูรณาการมาตรการเกี่ยวกับความหลากหลายทางชีวภาพ เช่น การป้องกันไฟป่าและการอนุรักษ์พื้นที่ป่าในแผนการจัดการป่า

กลยุทธ์ที่ 4 บริหารจัดการการประมงและดูแลรักษาทะเล หาวิธีการเพื่อการทำประมงที่ไม่กระทบต่อการทำลายสภาพแวดล้อมของทะเล และเป็นการทำประมงอย่างยั่งยืน

- มีการวางแผนบริหารจัดการโดยกำหนดนโยบายร่วมกันที่ยึดหลักทางวิทยาศาสตร์ในการพัฒนาเพื่อทำให้มีการพัฒนาและสามารถรักษาสัตว์น้ำให้อยู่ในระดับที่ยั่งยืน
- ลดการทำประมงที่จะส่งผลเสียและมีการคุ้มครองทางทะเล และร่วมกันระหว่างหน่วยงานให้เกิดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และสร้างเครือข่ายให้มีการตรวจสอบความหลากหลายทางชีวภาพในทะเลและรณรงค์การทิ้งขยะลงสู่ทะเล และสร้างองค์ความรู้ในการอนุรักษ์สัตว์น้ำและทะเล

กลยุทธ์ที่ 5 การต่อสู้กับพื้นที่พันธุ์ต่างถิ่น การย้ายถิ่นของพืชและสัตว์โดยบังเอิญหรือการจงใจ เป็นการทำลายธรรมชาติได้ จัดได้ว่าเป็นภัยคุกคามต่อสภาพแวดล้อม ในยุโรปนับได้ว่าเป็นภัยคุกคามที่รุนแรงและทำให้เกิดความเสียหาย

- การดำเนินการตรวจสอบสายพันธุ์ของพืชและสัตว์ของยุโรปอย่างละเอียดและครบถ้วนและสร้างความตระหนักถึงความหลากหลายทางชีวภาพเพิ่มขึ้น
- ออกกฎหมายที่ป้องกันการนำเข้าของสายพันธุ์ต่างถิ่น

กลยุทธ์ที่ 6 ช่วยหยุดการสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพทั่วโลก สหภาพยุโรปได้รับประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพ ในรูปของการบริโภคซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการทำให้เกิดการสูญเสียและความเสื่อมโทรมที่เกิดขอบเขต ดังนั้นสหภาพยุโรปมีความมุ่งมั่นในการมีส่วนร่วมในการต่อสู้และปกป้องความหลากหลายทางชีวภาพทั่วโลก ซึ่งสอดคล้องกับสัญญาาระหว่างประเทศ เมื่อเดือนตุลาคม 2010 ตามอนุสัญญาสหประชาชาติที่นำมาใช้ในแผนกลยุทธ์เพื่อการรับมือกับการสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพทั่วโลก

- ลดผลกระทบจากรูปแบบของการบริโภคเกินความจำเป็นเกี่ยวกับความหลากหลายทางชีวภาพ ริเริ่มการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ
- เพิ่มเป้าหมายการระดมทุนมากขึ้นในสหภาพยุโรปที่มีต่อความหลากหลายทางชีวภาพทั่วโลกและทำให้เงินทุนมีประสิทธิภาพ
- จัดทำระบบการดำเนินการของสหภาพยุโรปในการพัฒนาความร่วมมือในการลดผลกระทบเชิงลบที่เกี่ยวกับความหลากหลายทางชีวภาพ

โดยสรุปตรวจสอบให้แน่ใจว่ามีการเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม ยุโรปได้กำหนดระเบียบเกี่ยวกับการเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพให้เป็นไปอย่างยุติธรรมและเท่าเทียม โดยบังคับใช้เพื่อการเข้าถึงการควบคุม

ผลประโยชน์ กำหนดวิธีการในการทำงานเพื่อการปกป้องรักษาความหลากหลายทางชีวภาพของทวีปยุโรป 12 ตุลาคม 2014

จากการกำหนดแผนกลยุทธ์ความหลากหลายทางชีวภาพของมหาวิทยาลัยเซฟ (University of Sheffield, 2014) ความหลากหลายทางชีวภาพคือสิ่งมีชีวิตบนโลกตั้งแต่ พืช สัตว์และระบบนิเวศที่เป็นที่อยู่อาศัย ที่สร้างประโยชน์ตั้งแต่การทำให้ น้ำสะอาด อากาศ การผสมพันธุ์พืช พลังงาน และที่อยู่อาศัย ยังเป็นส่วนที่จะป้องกันและบรรเทา น้ำท่วม ลดอุณหภูมิ บรรเทาผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ และยังสร้างวัฒนธรรมจากความหลากหลายทางชีวภาพรวมทั้งเป็นสถานที่ในการพักผ่อนหย่อนใจและการท่องเที่ยวที่ก่อให้เกิดสุขภาพที่ดี

สหราชอาณาจักรเป็นผู้ลงนามในอนุสัญญาระหว่างประเทศ ว่าด้วยเรื่อง ความหลากหลายทางชีวภาพ รัฐบาลในฐานะผู้ลงนามต้องจัดทำกลยุทธ์ระดับชาติและบังคับใช้กลยุทธ์ในระดับชาติและแผนดำเนินการเพื่อการอนุรักษ์ปกป้องและเพิ่มความหลากหลายทางชีวภาพ ในส่วนของการกำหนดกลยุทธ์ของมหาวิทยาลัยเซฟฟิลด์ เพื่อให้กลยุทธ์ในระดับชาติถูกส่งผ่านไปยังระดับท้องถิ่นเพื่อการคุ้มครองทรัพยากรเหล่านี้ ตั้งแต่สายพันธุ์ที่มีความสำคัญและที่อยู่อาศัย โดยมีการวางแผนเพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟู การใช้ประโยชน์อย่างคุ้มค่า

กลยุทธ์การบริหารมหาวิทยาลัยด้านความหลากหลายทางชีวภาพ มหาวิทยาลัยแมนเชสเตอร์ (The University of Manchester) ซึ่งเป็นมหาวิทยาลัยขนาดใหญ่ได้มีนโยบายเกี่ยวกับการจัดการสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน และได้มีนโยบายด้านความหลากหลายทางชีวภาพ ดังนี้คือ

1. เพื่อการกำกับดูแลและดำเนินการอย่างมีเป้าหมายด้านความหลากหลายทางชีวภาพในแผนของการจัดการสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน
2. เพื่อให้มีความร่วมมือของผู้เชี่ยวชาญเพื่อศึกษาและพัฒนาความหลากหลายทางชีวภาพ
3. เพื่อให้มีการส่งเสริมให้มีการเรียนการสอนการวิจัยเกี่ยวกับความหลากหลายทางชีวภาพ
4. เพื่อให้มีมาตรการในการดูแลและจัดการเกี่ยวกับความหลากหลายทางชีวภาพ
5. เพื่อให้มีการศึกษาถึงชนิดพันธุ์ที่สำคัญและแหล่งที่อยู่อาศัยเพื่อจัดเก็บเป็นฐานข้อมูล
6. เพื่อให้มีกิจกรรมที่สามารถจะเชื่อมโยงกับการให้ความสำคัญของความหลากหลายทางชีวภาพภายในมหาวิทยาลัย
7. เพื่อให้มีการเชื่อมโยงกิจกรรมของมหาวิทยาลัยเข้ากับกลยุทธ์ด้านความหลากหลายทางชีวภาพที่เกี่ยวข้องอื่นๆ
8. เพื่อให้เกิดความร่วมมือของชุมชนท้องถิ่นที่มีความหลากหลายทางชีวภาพและเกิดการวิจัยด้านความหลากหลายทางชีวภาพผ่านกิจกรรมสาธารณะ

มหาวิทยาลัย Worcester ประเทศอังกฤษ (University of Worcester, 2014) ได้กำหนดหลักการพัฒนายั่งยืน ผ่านการเรียนการสอน การวิจัย การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้วยกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ชุมชนรู้จักการใช้ทรัพยากรอย่างมีความรับผิดชอบ มหาวิทยาลัยมีการจัดตั้งคณะกรรมการพัฒนายั่งยืน โดยประกอบด้วย นักวิชาการ ผู้แทนฝ่ายบริหารและนักศึกษา เพื่อให้บรรลุทางโครงสร้าง ด้วยตัวชีวิตที่มีประสิทธิภาพที่จะทำให้สามารถประเมินสภาพปัจจุบันและสภาพในอนาคตได้ ในปี 2007 มหาวิทยาลัยได้ใช้ระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม (EMS ECO Campus) เป็น

มหาวิทยาลัยที่ได้รับรางวัลมหาวิทยาลัยสีเขียวเป็นอันดับ 2 จาก 151 มหาวิทยาลัยในสหราชอาณาจักร และได้กำหนดนโยบาย ดังนี้

1. มีการจัดการเรียนการสอนลงในหลักสูตรและให้การสนับสนุนในการทำวิจัย
2. ตระหนักถึงผลกระทบที่อาจเกิดจากการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศโดยจัดทำกลยุทธ์ในการควบคุมจัดการและลดก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ ก๊าซเรือนกระจก และอื่นๆ
3. ส่งเสริมให้มีการใช้สิ่งของที่ผลิตโดยมีความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม
4. เพิ่มการจัดการด้านความหลากหลายทางชีวภาพที่จะส่งผลดีต่อระบบนิเวศและสิ่งแวดล้อม โดยได้กำหนดกลยุทธ์ความหลากหลายทางชีวภาพและแผนการดำเนินงานด้านความหลากหลายทางชีวภาพเป็นการทำงานร่วมกับหน่วยงาน องค์กร บริษัท กลุ่มอื่นเพื่อการปรับปรุงฐานข้อมูล การสำรวจสายพันธุ์ การอนุรักษ์ทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย
5. ตรวจสอบการดำเนินงาน การก่อสร้างอาคารและนำวิธีการประหยัดพลังงานมาใช้อย่างมีประสิทธิภาพทุกกระบวนการทำงาน
6. สร้างความตระหนักให้กับสมาชิกทุกคนเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม
7. บูรณาการการจัดการสิ่งแวดล้อมแบบเป็นปัจจุบันเพื่อแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมที่จะได้รับการแก้ไขที่มีคุณภาพกับผู้มีส่วนได้เสียทั้งหมด

กลยุทธ์ของ London College of Fashion 2013-2016 (University of the Arts London, 2013) การจัดการบูรณาการของความหลากหลายทางชีวภาพและการท่องเที่ยว ในการใช้หลักการพัฒนาอย่างยั่งยืน ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านเศรษฐกิจ และสังคมของวัฒนธรรมการท่องเที่ยวให้เกิดความสมดุล โดยมีหลักการดังนี้

1. ให้มีการใช้ระบบนิเวศของความหลากหลายทางชีวภาพที่เป็นองค์ประกอบสำคัญในการพัฒนาการท่องเที่ยวและให้มีการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพที่เป็นมรดกทางธรรมชาติ
2. เคารพความถูกต้องของสังคมและวัฒนธรรมของชุมชน และอนุรักษ์ สิ่งที่ชุมชนสร้างขึ้นและการใช้ชีวิตทางวัฒนธรรม ที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรมและค่านิยมดั้งเดิมและต้องทำความเข้าใจระหว่างวัฒนธรรมที่แตกต่าง
3. มีการตรวจสอบและติดตามการดำเนินงานทางเศรษฐกิจในระยะเพื่อให้สังคมและชุมชนมีส่วนได้เสียที่กระจายอย่างเป็นธรรมที่ส่งผลต่อการจ้างงานที่มั่นคงในโอกาสและรายได้กับชุมชนเพื่อบรรเทาความยากจน การพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนต้องมีส่วนร่วมของผู้ได้เสียและข้อมูลที่เกี่ยวข้องทั้งหมด เพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมที่กว้างและสร้างฉันทามติให้บรรลุการพัฒนาอย่างยั่งยืน การท่องเที่ยวเป็นกระบวนการที่ต่อเนื่องและต้องตรวจสอบอย่างต่อเนื่องของผลกระทบ เพื่อสร้างมาตรการในการป้องกันและแก้ไขตามที่จำเป็น การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนนอกจากจะรักษาความพึงพอใจและความมั่นใจต่อนักท่องเที่ยวที่มีต่อความหมายของประสบการณ์ให้กับนักท่องเที่ยว แต่จะต้องสร้างความตระหนักให้นักท่องเที่ยวถึงปัญหาที่อาจเกิดจากการท่องเที่ยวต่อการพัฒนาอย่างยั่งยืนและการส่งเสริมการพัฒนาอย่างยั่งยืนเพื่อการใช้ประโยชน์และการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืนด้วยวิธีการต่างๆ

4. มีการส่งเสริมมูลค่าทางเศรษฐกิจของการใช้และการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพผ่านการท่องเที่ยว เช่น การจ้างงานในท้องถิ่นและการผลิตภัณฑของท้องถิ่นที่จะเป็นการลดการแสวงหาผลประโยชน์ที่ไม่ยั่งยืนจากธรรมชาติ

5. ส่งเสริมความรู้ความเข้าใจให้ตระหนักถึงการอนุรักษ์ของนักท่องเที่ยวต่อการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพในระดับชาติและระดับท้องถิ่น

สรุปในส่วนของรายได้จากการท่องเที่ยวต้องนำมาเพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพเพื่อให้เกิดความยั่งยืนทั้งระบบนิเวศ และกระบวนการเกี่ยวกับวัฒนธรรม และไม่ควรมีให้เกิดการบิดเบือนข้อมูลความเสียหายและการสูญเสียจากการขยายตัวของตลาดการท่องเที่ยว ในการเพิ่มการบริการเกินที่ชุมชนจะรองรับได้ ดังนั้นควรมีการประเมินและความสมดุลที่จะเกิดกับความหลากหลายทางชีวภาพจากการท่องเที่ยว หลักการพัฒนาอย่างยั่งยืนจะต้องเกิดความสมดุล ระหว่างสามมิติ คือ ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านเศรษฐกิจ และด้านสังคม ดังนั้นการท่องเที่ยวที่จะสร้างความยั่งยืนควรมีหลักการว่าด้วยการอนุรักษ์มรดกทางธรรมชาติและวัฒนธรรมชาติด้วยการใช้ประโยชน์ด้วยการตระหนักถึงการรักษากระบวนการทางนิเวศที่สำคัญ

มหาวิทยาลัยในเอกวาดอร์และลานเดอร์ได้มีความร่วมมือระหว่างมหาวิทยาลัยและหน่วยงานรัฐบาลโดยการพัฒนากลยุทธ์ที่มุ่งเน้นไปที่ความหลากหลายทางชีวภาพเพื่อการศึกษาที่สูงขึ้นและขจัดความยากจนเชื่อมโยงระหว่างกลยุทธ์ประเทศในระดับประเทศกับระดับชาติเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต โดยจัดลำดับความสำคัญว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพและทรัพยากรทางธรรมชาติ การศึกษา สุขภาพและกระบวนการทางวัฒนธรรม เช่น การโยกย้ายมรดกทางวัฒนธรรมและความหลากหลายทางชีวภาพ และได้มีการพัฒนากลยุทธ์ซึ่งเป็นแผนความร่วมมือของมหาวิทยาลัยในอนาคตของประเทศเอกวาดอร์โดยให้มหาวิทยาลัยของเอกวาดอร์มุ่งเน้นไปที่ด้านการศึกษาความหลากหลายทางชีวภาพและทรัพยากรธรรมชาติ ด้านสุขภาพและการย้ายถิ่น โดยเป็นความร่วมมือกับ 20 ประเทศ โดยเริ่มในปี 2012 กับประเทศ คองโก คิวบา แทนซาเนีย และเวียดนาม และในปี 2013 กับประเทศ เอธิโอเปีย แอฟริกา บรูไนดีและซูรินาเม โดยมีเป้าหมายในการสร้างสังคมใหม่ไปด้วยกัน มุ่งไปที่การศึกษาความหลากหลายทางชีวภาพ เพื่อสุขภาพและกระบวนการทางวัฒนธรรมการเคลื่อนย้ายทรัพยากรด้านความหลากหลายทางชีวภาพ สร้างเครือข่ายความร่วมมือกับสถาบันภายในประเทศ เพื่อปรับปรุงคุณภาพชีวิตของคนทางใต้เอกวาดอร์เกี่ยวกับการดูแลและป้องกันสุขภาพพื้นฐาน

มหาวิทยาลัย Loughborough (Loughborough University) 2009 ได้กำหนดกลยุทธ์ด้านความหลากหลายทางชีวภาพ โดยเป็นส่วนหนึ่งของแผนการพัฒนายั่งยืนจะให้การพัฒนาความหลากหลายทางชีวภาพเข้าไปเป็นส่วนหนึ่งของการทำงานและให้มีความสัมพันธ์กับท้องถิ่นเพื่อการเสริมสร้างความหลากหลายทางชีวภาพ ของสหราชอาณาจักรจากการลงนามในการจัดประชุมสุดยอด กรีโอ ในปี คศ. 1992 เป็นอนุสนธิสัญญาฉบับแรกที่มีการกำหนดกรอบในการอนุรักษ์และฟื้นฟูและการพัฒนาความหลากหลายทางชีวภาพเพื่อการใช้ประโยชน์ ดังนั้นมหาวิทยาลัยจึงได้กำหนดกลยุทธ์ดังนี้

- การอนุรักษ์ฟื้นฟูให้เชื่อมโยงกับคุณภาพชีวิตในการทำงานและการเรียนของบุคลากร
- การใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพอย่างคุ้มค่า
- การขยายโอกาสการใช้อย่างคุ้มค่าภายใต้การวิจัย
- การเชื่อมโยงประสบการณ์การทำงานกับหลักสูตรด้านสิ่งแวดล้อม
- ควรมีหน่วยงานเพื่อการอนุรักษ์และเพิ่มประสิทธิภาพเพื่อสร้างความเชื่อมโยงกับชุมชน

ท้องถิ่นและองค์กรต่างๆ

- สร้างความตระหนักต่อความหลากหลายทางชีวภาพที่จะเกิดประโยชน์และเกิดความยั่งยืนสำหรับคนในอนาคต

- ให้ทุกคนมีส่วนร่วมเพื่อบรรลุถึงจุดหมายของการพัฒนาที่ยั่งยืน

มหาวิทยาลัยเป็นส่วนสำคัญในการพัฒนา เพื่อให้เกิดองค์ความรู้ การดำเนินงานอย่างต่อเนื่องและการนำความรู้สู่วงกว้างผ่านเว็บไซต์และเอกสารด้านอื่น ที่จะส่งผลต่อการเรียนรู้และคุณค่า ของสภาพการทำงาน เช่นเดียวกับทรัพยากรในระบบนิเวศทั่วไป

สรุป ในการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพ ประกอบด้วย การเก็บรักษา การป้องกัน ส่วนในการฟื้นฟูความหลากหลาย ประกอบด้วย การทดแทน การบำบัดและการพัฒนาความหลากหลายทางชีวภาพ ที่จะสามารถเพิ่มและรักษาความหลากหลายทางชีวภาพได้อย่างยั่งยืน

การกำหนดกลยุทธ์ความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศออสเตรเลียมนุษยต้องอาศัยความหลากหลายทางชีวภาพในทางตรงทางอ้อม เพื่อใช้เป็นที่อยู่อาศัย ยารักษาโรค อาหารและเครื่องนุ่งห่ม ไม่ว่าจะมีการพัฒนาเทคโนโลยีขึ้นสูงมากแต่อย่างไรเราก็ต้องยังต้องพึ่งพา อาหาร เส้นใย วัสดุ และพลังงานจากธรรมชาติเพื่อการดำรงอยู่ของชีวิตอย่างต่อเนื่อง ในประเทศออสเตรเลียมีจำนวนของความหลากหลายทางชีวภาพในระดับสายพันธุ์ไม่น้อยกว่า 1,700 สายพันธุ์ในระบบนิเวศอยู่ภายใต้การถูกคุกคามและเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์ การเสื่อมสภาพอย่างต่อเนื่องโดยจากสาเหตุเหล่านี้

1. การสูญเสียถิ่นกำเนิดและการกระจายตัวของการสูญเสยของถิ่นกำเนิด
2. การแพร่กระจายของสายพันธุ์ต่างถิ่น
3. การใช้งานและการจัดการทรัพยากรที่ไม่ยั่งยืน
4. การเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อมทางน้ำและการไหลของน้ำ
5. การเผาป่าเพื่อการครอบครองพื้นที่ทำกิน
6. การเปลี่ยนแปลงของสภาพอากาศ

ความสูญเสียของความหลากหลายทางชีวภาพไม่สามารถที่จะฟื้นฟูได้อย่างง่ายและในเวลาอันรวดเร็ว แต่ในการกำหนดกลยุทธ์เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูจะเป็นส่วนหนึ่งในการลดการสูญเสยของความหลากหลายทางชีวภาพ โดยมีการกำหนดกลยุทธ์หลักดังนี้

1. การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในออสเตรเลีย
2. ดูแลและปกป้องความหลากหลายทางชีวภาพจากการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อม
3. กำกับดูแลและติดตาม

โดยมีหลักการดำเนินงานดังนี้

1. จะดูแลและปกป้องความหลากหลายทุกชีวิตที่มีคุณค่าและไม่มีคุณค่าในการใช้ประโยชน์กับมนุษย์
2. การกำหนดพื้นที่ป่าสงวนเพื่อเป็นที่อยู่อาศัยของความหลากหลายทางชีวภาพและการปกป้องตามธรรมชาติที่มีอยู่
3. มีความร่วมมือในการดำเนินงานเพื่ออนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพในทุกระดับทั้งภาคเอกชนและภาครัฐบาลอย่างมีประสิทธิภาพ
4. มีการฟื้นฟูระบบนิเวศเนื่องจากระบบมีเป็นไปตามธรรมชาติที่เกิดขึ้นเอง แต่การใช้งานมากเกินไปจะสร้างขึ้นมาแทนที่ได้และอาจถูกทำลายจากสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลง
5. สร้างความตระหนักถึงคุณค่าความเชื่อมโยงระหว่างระบบนิเวศกับสังคม
6. ควรสร้างความรู้ความเข้าใจให้ทุกคนสามารถใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพเพื่อการเป็นอยู่ที่ดี
7. ในการอนุรักษ์การใช้ประโยชน์ต้องเคารพและคำนึงวัฒนธรรมการปฏิบัติของชาวพื้นเมืองที่มีต่อความหลากหลายทางชีวภาพ
8. การใช้งานจากความหลากหลายทางชีวภาพควรใช้วิธีธรรมชาติก่อนที่จะใช้วิธีทางวิทยาศาสตร์หรือการใช้เทคโนโลยีที่ก่อผลกระทบต่อความหลากหลายทางชีวภาพ

จากกรณีศึกษา กับ Corroboree ของ มหาวิทยาลัยแคนเบอร์ราและมหาวิทยาลัยแห่งชาติประเทศออสเตรเลีย สวนสัตว์ออสเตรเลีย กรมสิ่งแวดล้อมออสเตรเลีย เพื่อการอนุรักษ์พื้นที่ที่เป็นที่อยู่ของกบ โดยใช้กรอบกลยุทธ์ความหลากหลายทางชีวภาพของออสเตรเลียในการอนุรักษ์ 2010-2030 เป็นกรอบแนวทางในการอนุรักษ์ และตามยุทธศาสตร์ชาติเพื่อการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพ ในปี ค.ศ. 1996 และตามอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ (CBD) โดยต้องมีการปฏิบัติเพื่อการรักษาความหลากหลายบนโลกใบนี้ โดยชาวออสเตรเลียทุกคนต้องมีความรับผิดชอบและมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพ เพื่อช่วยการลดลงของความหลากหลายทางชีวภาพของออสเตรเลีย เช่นเดียวกับกับกรณีศึกษา จิงโจ้วทางตะวันตกเฉียงใต้ของประเทศออสเตรเลียตามแผนอนุรักษ์ อีโครเจียน (WA) เป็นพื้นที่หนึ่งซึ่งเป็นหนึ่งใน 34 จุดที่มีแผนการอนุรักษ์โดยมีการระดมทุนของประเทศออสเตรเลีย ของภาครัฐ ภาคอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัย ทั้งในระดับภูมิภาค ชุมชน มีการดำเนินงานอย่างชัดเจน

1. การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนผ่านการบูรณาการในมิติต่างๆ ของความหลากหลายทางชีวภาพซึ่งเป็นมากกว่าการสร้างตระหนักในการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพ โดยจะต้องมีวิธีการพัฒนาคุณค่าความหลากหลายทางชีวภาพเพื่อให้กลายเป็นธุรกิจของทุกคนและเป็นส่วนหนึ่งของการทำธุรกรรมที่รวมถึงค่าใช้จ่ายและการตัดสินใจ

2. การเพิ่มการมีส่วนร่วมของชนพื้นเมือง ให้ความสำคัญต่อบทบาทของชนพื้นเมืองต่อการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพ โดยคำนึงถึงการเป็นผู้มีสิทธิในการครอบครอง มีวัฒนธรรม

ความรู้ที่เชื่อมโยงกับความหลากหลายทางชีวภาพและสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ การเพิ่มการมีส่วนร่วมในการจ้างงานการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์จากชนพื้นเมืองแบบสองทางจะนำไปถึงซึ่งโอกาสที่เพิ่มขึ้นของชาวพื้นเมืองและผลลัพธ์ที่ดีต่อความหลากหลายทางชีวภาพด้วย

3. การสร้างความร่วมมือและเครือข่าย ความร่วมมือที่เกิดจากส่วนที่แตกต่างกันของชุมชนเป็นสิ่งจำเป็นต่อการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพอย่างมีประสิทธิภาพ และยังคงต้องสร้างความร่วมมือและเครือข่ายเพิ่มขึ้นระหว่างบุคคล ระหว่างกลุ่ม ที่จะทำให้เกิดการลงทุนเพิ่มในการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพ ในรูปของเงินและความพร้อมด้านอื่นๆ ในการสร้างแรงจูงใจในการลงทุนระยะยาวในการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพที่จะเป็นส่วนทำให้มาตรการในการกำกับดูแลมีคุณภาพ

สถานการณ์และภัยคุกคามความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย

จากแผนแม่บทบูรณาการจัดการความหลากหลายทางชีวภาพ พ.ศ. 2558-2564 ภัยคุกคามต่อความหลากหลายทางชีวภาพในประเทศไทยถูกคุกคามอย่างต่อเนื่องเป็นเวลายาวนาน จากการใช้ประโยชน์และพึ่งพาทรัพยากรสิ่งมีชีวิตในธรรมชาติโดยขาดการคำนึงถึงขีดจำกัดและศักยภาพในการฟื้นตัว การดำเนินการเพื่อให้คุณค่าและปกป้องความหลากหลายทางชีวภาพจะเป็นประโยชน์ต่อมนุษย์ในหลายๆ ด้าน เช่น ด้านสุขอนามัยที่ดี ความมั่นคงของอาหารที่มีขึ้น การบรรเทาความยากจน รวมถึงการชะลอการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศจากการจัดเก็บและดูดซับคาร์บอนของระบบนิเวศ ช่วยให้ผู้สามารถปรับตัวเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

จากบทสรุปยุทธศาสตร์การวิจัยรายประเด็นด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย (พ.ศ. 2556-2559) ได้กำหนดขึ้นเพื่อการอนุรักษ์ พัฒนา และการนำไปสู่การใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพ (Biodiversity หรือ Biological Diversity) อย่างชาญฉลาดเพื่อการธำรงรักษาระบบนิเวศให้มีความอุดมสมบูรณ์เพื่อเป็นสิ่งแวดล้อมและให้ประโยชน์แก่มนุษย์ จึงได้กำหนดยุทธศาสตร์การวิจัยด้านความหลากหลายทางชีวภาพ ในการสนับสนุนและขับเคลื่อนให้เกิดผลงานวิจัยในการรักษาและเสริมสร้างความหลากหลายทางชีวภาพให้มั่นคงควบคู่กับการดำรงชีวิตของคนไทย โดยเน้นการวิจัยที่เพิ่มคุณค่าความหลากหลายทางชีวภาพและสามารถนำมาใช้ประโยชน์ต่อเศรษฐกิจของประเทศได้อย่างยั่งยืน และการสร้างกลไกในการเข้าถึงการแบ่งปันผลประโยชน์จากการพัฒนาความหลากหลายทางชีวภาพเชิงเศรษฐกิจระดับชุมชน และระดับประเทศ ให้มีความยุติธรรมและเท่าเทียมให้กับประเทศ และให้เกิดการสร้างงานวิจัยเพื่อการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืนที่จะสามารถธำรงรักษา แหล่งพันธุกรรมที่สำคัญและองค์ประกอบความหลากหลายทางชีวภาพไว้อย่างยั่งยืนและการใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพให้เป็นไปตามหลักการเข้าถึงและการแบ่งปันอย่างเท่าเทียมและยุติธรรม โดยมี 5 ยุทธศาสตร์ ประกอบด้วย

1. ยุทธศาสตร์การอนุรักษ์และคุ้มครององค์ประกอบความหลากหลายทางชีวภาพ
2. ยุทธศาสตร์การสนับสนุนการใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืนและเพิ่มมูลค่าความหลากหลายทางชีวภาพ
3. ยุทธศาสตร์การลดการคุกคามต่อความหลากหลายทางชีวภาพ

4. ยุทธศาสตร์การสร้างความตระหนักและทัศนคติต่อคุณค่าของความหลากหลายทางชีวภาพและการส่งเสริมเครือข่ายเรื่องความหลากหลายทางชีวภาพ และ

5. ยุทธศาสตร์เสริมสร้างสมรรถนะให้แก่ประเทศไทยในการดำเนินงานตามความตกลงระหว่างประเทศที่เกี่ยวกับความหลากหลายทางชีวภาพ

การพัฒนาคุณค่าความหลากหลายทางชีวภาพ

การเพิ่มดัชนีของความหลากหลายทางชีวภาพของ CBI ประกอบด้วยองค์ประกอบ 3 อย่าง ดังนี้ 1) ความหลากหลายทางชีวภาพของพื้นเมืองและในเมือง 2) การใช้ประโยชน์จากระบบนิเวศจากความหลากหลายทางชีวภาพของพื้นเมืองและในเมือง 3) การกำกับดูแลและการจัดการเกี่ยวกับความหลากหลายทางชีวภาพของพื้นเมืองและในเมือง โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. ความหลากหลายทางชีวภาพของพื้นเมืองและในเมือง ดูจากสัดส่วนของพื้นที่ธรรมชาติ และพื้นที่กึ่งธรรมชาติที่มีการกระจายตัวและเครือข่ายของพื้นที่ธรรมชาติ จำนวนสายพันธุ์ที่มีอยู่ต่อสัดส่วนของพื้นที่คุ้มครองของพื้นที่ธรรมชาติและกึ่งธรรมชาติ

2. การใช้ประโยชน์จากระบบนิเวศจากความหลากหลายทางชีวภาพของพื้นเมืองและในเมือง ได้แก่พื้นที่ดูดซับน้ำ การจัดเก็บคาร์บอนและการมีพื้นที่อุทยานธรรมชาติต่อ 1000 คน หรือต่อสวนสาธารณะ พื้นที่คุ้มครอง เป็นการลดการเกิดก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์และเพิ่มพื้นที่สีเขียว

3. การกำกับดูแลและการจัดการเกี่ยวกับความหลากหลายทางชีวภาพของพื้นเมืองและในเมือง คือสัดส่วนของโครงการและงบประมาณที่จัดสรรให้เกิดโปรแกรมที่จะทำให้มีการดำรงอยู่ของความหลากหลายทางชีวภาพ โดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสถานศึกษาที่จะให้ความรู้สู่สาธารณชน (Sudayuki S. and others, 2011)

จากการศึกษาของ The Economic of Ecosystem & Biodiversity (TEEB) เป็นองค์การที่ศึกษาเกี่ยวกับเศรษฐศาสตร์ของระบบนิเวศ ความหลากหลายทางชีวภาพ ที่เน้นถึงการใช้ประโยชน์ ค่าใช้จ่าย การเข้าถึง การสูญเสียที่เป็นสภาพเสื่อมโทรม และหาวิธีจัดการและการแก้ไขปัญหาที่ส่งผลเสียกับความหลากหลายทางชีวภาพ ได้แก่ การส่งเสริม การพัฒนา การอนุรักษ์ เป็นต้น ซึ่งเป็นองค์การ ในกลุ่มของประเศจี 8 และประเทศกำลังพัฒนาในการศึกษาถึงการใช้อยชน์ทางความหลากหลายทางชีวภาพทางด้านเศรษฐกิจซึ่งมีวัตถุประสงค์ในการศึกษาดังนี้

1. ค่าใช้จ่ายในการรักษาการสูญเสียของความหลากหลายทางชีวภาพ
2. ความล้มเหลวในการใช้มาตรการต่อความหลากหลายทางชีวภาพ
3. การเปรียบเทียบค่าใช้จ่ายในการอนุรักษ์ที่มีประสิทธิภาพกับการสูญเสียและการลดลงของระบบนิเวศจากการลดลงของความหลากหลายทางชีวภาพที่ส่งผลต่อความเสี่ยงและโอกาสทางธุรกิจ

4. ตรวจสอบพฤติกรรมของผู้บริโภคที่เปลี่ยนแปลงกับการบริโภคผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและการบริการ

5. การเชื่อมโยงระหว่างธุรกิจกับความหลากหลายทางชีวภาพโดยมุ่งเน้นแนวคิดการรักษา ระบบนิเวศ

6. ศึกษาความเป็นมา มูลค่า ผลกระทบที่เกิดต่อความหลากหลายทางชีวภาพและแผนงานที่จำเป็นต่อการอนุรักษ์

7. การบริหารจัดการความเสี่ยงในการรักษาคุณค่าของความหลากหลายทางชีวภาพ

8. ศึกษารูปแบบธุรกิจที่ส่งผลประโยชน์ต่อความหลากหลายทางชีวภาพและระบบนิเวศในเชิงพาณิชย์จากความหลากหลายทางชีวภาพและกระตุ้นการลงทุนของภาคเอกชนและสร้างผู้ประกอบการ

9. การจัดแนวทางการดำเนินธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับความหลากหลายทางชีวภาพและระบบนิเวศกับองค์การที่มีความรับผิดชอบต่อสังคม

ความหลากหลายทางชีวภาพเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งต่อผู้คนและระบบนิเวศ จากเหตุผลต่างๆ ดังนี้ ความหลากหลายทางชีวภาพทำให้คนเรามีความสุขและสุขภาพที่ดี โดยการที่เราใช้เป็นอาหารเป็นวัสดุในการผลิตผลิตภัณฑ์ที่จะก่อให้เกิดเศรษฐกิจที่ดี การใช้เป็นยารักษาโรคจากการค้นพบทางการแพทย์ในการวิจัยพืช ชีววิทยาและพันธุศาสตร์เกี่ยวกับสัตว์ เพื่อใช้เป็นวัคซีนในการรักษาโรคหรือยาเสพติดชนิดใหม่ๆ และความหลากหลายทางชีวภาพเป็นส่วนสำคัญของระบบนิเวศที่จะทำให้ระบบนิเวศน่าอยู่สำหรับสิ่งมีชีวิตในโลกใบนี้ เช่น การดูดซับสารเคมี ทำให้น้ำสะอาดการดูดซับอากาศเสียเพื่อให้คนได้รับออกซิเจนในการหายใจ เป็นหนึ่งในหลายสิ่งที่พืชทำเพื่อคน ความหลากหลายยังช่วยให้ระบบนิเวศปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลง เช่น ไฟไหม้ น้ำท่วมรุนแรง จัดได้ว่าความหลากหลายทางชีวภาพมีประโยชน์ดังต่อไปนี้ คือ

1. ด้านการบริโภคใช้สอย การใช้ความหลากหลายทางชีวภาพที่เป็นทรัพยากรทางธรรมชาติมีประโยชน์อย่างมากกับปัจจัยในการดำรงชีวิตของมนุษย์ เช่น ด้านอาหาร เครื่องนุ่งห่มที่อยู่อาศัย ยารักษาโรค เป็นต้น

1) ประโยชน์ด้านการผลิต ในภาคอุตสาหกรรมได้นำผลผลิตจากป่าที่นำมาใช้ประโยชน์โดยตรงและทางอ้อม เช่น การสกัดสารเคมีจากพืชและสัตว์

2) ประโยชน์อื่นๆ คือการได้คุณค่าจากการบำรุงรักษาระบบนิเวศให้คงทน การรักษาหน้าดิน การสังเคราะห์พลังงานของพืช การควบคุมความชื้น เป็นต้น

2. การลดความยากจนด้วยการใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพ ต้องลดความยากจนและเพิ่มพูนทรัพยากรสิ่งแวดล้อม และฟื้นฟูระบบนิเวศในหลายๆ พื้นที่และหลายๆ ระบบเข้าไปสู่พื้นที่ความยากจน ปัจจุบันต้องเน้นเรื่องการเพิ่มความหลากหลายทางชีวภาพในอดีตมีการอนุรักษ์แต่ปัจจุบันต้องมีการฟื้นฟูเพิ่มขึ้น จากการสำรวจพบว่าพื้นที่ที่มีความหลากหลายทางชีวภาพสูงแต่กลับพบความยากจนสูงเช่นกัน นั่นแสดงว่าไม่ได้ใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพหรือใช้อย่างไม่คุ้มค่าและมีการแบ่งปันที่ไม่เป็นธรรม ดังนั้นถ้าให้ชาวบ้านได้มีโอกาสเข้าถึงและสามารถใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติได้สูงสุดก็จะเป็นการแก้ปัญหาความยากจนได้อีกทางหนึ่ง

3. การเพิ่มความรู้และการศึกษาด้านความหลากหลายทางชีวภาพ เพื่อประชาชนมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องของคุณค่าความหลากหลายทางชีวภาพ หรือทรัพยากรทางชีวภาพ ขีดความสามารถในการบริหารจัดการ ปัจจุบันประเทศไทยยังมีหลักสูตรเกี่ยวกับความหลากหลาย

ทางชีวภาพน้อย ทำอย่างไรจึงจะมีหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับความหลากหลายทางชีวภาพมากขึ้น ซึ่งส่วนหนึ่งที่เป็นยุทธศาสตร์ในการเน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากนอกห้องเรียนให้มากขึ้น

4. สร้างความร่วมมือทางด้านเศรษฐกิจบนฐานความหลากหลายทางชีวภาพในระดับภูมิภาค ควรจะมีการขยายบนพื้นฐานของความหลากหลายทางชีวภาพได้แก่การมอง ความหลากหลายทางชีวภาพในระดับที่ไม่มากพอ เช่น กรณีการใช้สมุนไพรต่างๆ ทั้งด้านดีและไม่ดี เชิงเศรษฐกิจอาจทำเงินได้น้อย และถ้ามีการต่อยอดขึ้นมากก็จะได้ผลดีทางเศรษฐกิจสูงขึ้น แต่ถ้ามีการนำเทคโนโลยีและภูมิปัญญาท้องถิ่นมารวมกันเป็นระบบเศรษฐกิจก็จะเพิ่มมูลค่าเพิ่มอีกส่วนหนึ่ง

5. การนำองค์ความรู้เรื่องความหลากหลายทางชีวภาพไปช่วยบริหารจัดการ การทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นยุทธศาสตร์หลักของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม การใช้ทรัพยากรเพื่อประโยชน์ทางเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน จะต้องมีการประเมินศักยภาพ และต้นทุน ปัจจุบันถูกมองข้ามเรื่องประโยชน์ของความหลากหลายทางชีวภาพ ไม่มีการขยายและใช้ ประโยชน์อย่างเต็มที่

การใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพแบ่งออกได้ 2 วิธีดังนี้คือ

1. การใช้ประโยชน์ทางตรง คือมูลค่าโดยรวมของแหล่งอาหาร เช่น พืช ผัก ผลไม้และ สัตว์ โดยใช้ประโยชน์ จากสัตว์และพืชโดยตรง เช่น เนื้อนม ไข่ เนื้อเป็ด ไส้ไก่ ข้าว ฝรั่ง ยาง ผ้า ไหมและของตกแต่ง มูลค่าโดยตรง คิดจากค่าจากปริมาณการใช้และการผลิต คิดจากการใช้ ประโยชน์โดยตรงจากความหลากหลายทางชีวภาพที่สามารถเก็บเกี่ยวและบริโภคได้ เช่น อาหาร เนื้อเป็ด ไข่ และยาเสพติด สินค้าเหล่านี้มีการบริโภคในระดับท้องถิ่น ระดับชาติและนานาชาติ

พืช มูลค่าพื้นฐานที่สุดของทรัพยากรชีวภาพโดยเฉพาะอย่างยิ่งพืช คือ เป็นแหล่งอาหารที่ สำคัญมาก เป็นสองในสามของความต้องการด้านอาหารของโลก เช่น ข้าวโพด ข้าว และข้าวสาลี

ปลา มีการนำเทคนิคเพื่อการพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจนกลายเป็นแหล่งอาหารที่ให้ โปรตีนที่สำคัญของโลก

น้ำมันเชื้อเพลิง เดิมได้มีการนำไม้จากป่ามาเป็นเชื้อเพลิง และมีการใช้เชื้อเพลิงจากฟอสซิล เช่น ถ่านหิน น้ำมันปิโตรเลียม ก๊าซธรรมชาติ และยังมีการใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทาง ชีวภาพในรูปของเชื้อเพลิงโดยตรงอีกจำนวนมาก

ยาและยาเสพติด การปฏิบัติการทางแพทย์แบบดั้งเดิม ส่วนใหญ่ใช้พืชหรือสารสกัดจากพืช โดยตรงในการรักษาและในปัจจุบันอุตสาหกรรมยาได้ผลิตผลิตภัณฑ์จากธรรมชาติโดยใช้ประโยชน์ จากความหลากหลายทางชีวภาพ ส่วนของยาเสพติดส่วนใหญ่มาจากพืช ควินิน เป็นยาเพื่อป้องกันโรค มาลาเรียที่มีชื่อเสียง ก็ได้มาจากต้นชิงโคนา เพนนิซิลิน เป็นยาปฏิชีวนะที่สกัดมาจากเชื้อรา (Pencillium) สกัดมาจากแบคทีเรียและเมื่อได้มีการสารสกัดเพื่อรักษาโรคมะเร็งจาก vinblastin และ vincristine

การใช้ประโยชน์โดยตรงจากความหลากหลายทางชีวภาพโดยจัดทำเป็นผลิตภัณฑ์ และการใช้โดยตรง โดยมีการซื้อขายกันในเชิงพาณิชย์ในตลาดระดับชาติและนานาชาติ ซึ่งขึ้นอยู่กับ ความต้องการของสิ่งเหล่านั้น เช่น สิ่งทอ หนังก ฝ้ายไหม กระจาด และอุตสาหกรรมเยื่อกระดาษ

แม้ว่าจะมีการห้ามเกี่ยวกับการค้าระหว่างประเทศของผลิตภัณฑ์จากสัตว์ใกล้สูญพันธุ์ เช่น งาช้าง ขนจากสัตว์หรือหนัง แต่กลับมาการซื้อขายกันนับว่าเป็นธุรกิจที่เฟื่องฟูได้

2. การใช้ประโยชน์ทางอ้อม ความหลากหลายทางชีวภาพให้ผลประโยชน์ทางอ้อมกับมนุษย์ในการสนับสนุนการดำรงชีวิตของมนุษย์ โดยรวมถึงค่านิยมทางสังคม ความงาม และสภาพแวดล้อม เราจะเห็นได้ว่ามีพืชหลายชนิดที่เป็นสิ่งที่มนุษย์เคารพสักการะ เช่น ในอินเดีย Tulsi, Peepal และสัตว์บางชนิด และความงามของสัตว์ เช่น นกยูง ค่านิยมเหล่านี้จะส่งผลกระทบต่อการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพ แต่ในขณะเดียวกันก็มีการทำลายความหลากหลายทางชีวภาพเนื่องจากความไม่ต้องการ ความไม่รู้ถึงคุณค่าของความหลากหลายทางชีวภาพเหล่านั้นทำให้อาจจะเกิดการสูญพันธุ์ลงได้ โดยค่าความงามจะส่งผลถึงการเป็นทิวทัศน์ที่สวยงามในการถ่ายภาพ เป็นสถานที่สงบเป็นธรรมชาติทำให้มีความสงบในการพักผ่อน ในการชมและยังทำให้เกิดกิจกรรมสันตนาการ เช่น การถ่ายภาพกับธรรมชาติ ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ และทำให้เกิดรายได้จากสวนสัตว์ สวนพฤกษศาสตร์ ฯลฯ และยังรวมถึงคุณค่า การลดก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์จากการดูดซับของพืชผ่านการสังเคราะห์แสง การมีสารอาหารที่จำเป็นของดิน เช่น คาร์บอน ออกซิเจน ไนโตรเจน ซัลเฟส ฟอสฟอรัส การใช้ประโยชน์จากวัฏจักรของน้ำ และแรงดันที่ใช้ในการผลิตกระแสไฟฟ้า การป้องกัน การกัดเซาะพื้นดินจากพืช การควบคุมสภาพภูมิอากาศ การเพิ่มความชื้นในอากาศ การช่วยขจัดของเสียที่เป็นพิษต่อมนุษย์

การพัฒนาคุณค่าความหลากหลายทางชีวภาพในประเทศไทยที่มีความหลากหลายทางชีวภาพสูง แต่ถ้าหากเปรียบกับการมีฐานทรัพยากรชีวภาพที่หลากหลายเพื่อการพัฒนา แต่ถ้าปราศจากเทคโนโลยีต่อยอด ผลตอบแทนทางเศรษฐกิจอยู่ในวงจำกัด หรืออาจทำให้ทรัพยากรหมดไป ตัวอย่าง เช่น การใช้สมุนไพรรักษาโรคในป่า ถ้าไม่มีเทคโนโลยีการขยายพันธุ์หรือนำมาปลูกแทนการเก็บจากป่า ก็จะทำให้สมุนไพรมันๆ สูญพันธุ์ (สถาบันการแพทย์แผนไทย, 2557)

ประเทศไทยมีสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยให้สิ่งมีชีวิตกำเนิด อยู่อาศัย และแพร่กระจาย คาดว่าประเทศไทยมีความหลากหลายของชนิดสิ่งมีชีวิตราวร้อยละ 10 ของโลก ประกอบด้วยพันธุ์พืชประมาณ 10,000 ชนิด นก 980 ชนิด สัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม 300 ชนิด สัตว์เลื้อยคลานและสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก 490 ชนิด ปลา 2,800 ชนิด และจุลินทรีย์ 150,000 ชนิด การมีทรัพยากรชีวภาพที่อุดมสมบูรณ์ เป็นการเพิ่มโอกาสในการสร้างคุณภาพชีวิตและสิ่งแวดล้อมที่ดีให้แก่ประชาชน ผนวกกับ การส่งเสริมภูมิปัญญาที่เกี่ยวข้องกับการใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพมายาวนาน เช่น การใช้ประโยชน์จากสมุนไพรรักษาโรคและการรักษาโรค การใช้จุลินทรีย์ในอาหารหมักดอง เป็นต้น ทำให้ประเทศไทยมีศักยภาพในการเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจให้กับทรัพยากรชีวภาพ โดยเฉพาะด้านการเกษตรและอาหารที่เป็นจุดแข็งของประเทศไทย รวมทั้งเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันของประเทศไทยในอนาคตโดยเฉพาะตลาดที่ให้ความสำคัญกับการผลิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม (Green and Clean economy) การใช้ทรัพยากรธรรมชาติทดแทนการใช้สารเคมี การพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพจึงมีความจำเป็นเร่งด่วน เพราะเป็นต้นทุนทางธรรมชาติ ที่สำคัญในการพัฒนาประเทศ สร้างผลกระทบเชิงเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ในด้านต่างๆ คือ

- 1) ด้านการเกษตร
- 2) อาหาร
- 3) อาหารสัตว์
- 4) ด้านสุขภาพและการแพทย์
- 5) สิ่งแวดล้อม (สวทช. 2554)

สถานการณ์ความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย จากแผนแม่บทบูรณาการจัดการความหลากหลายทางชีวภาพ พ.ศ.2558-2564 โดยสำนักนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมร่วมกับสำนักคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และสำนักงานพัฒนาเศรษฐกิจจากฐานชีวภาพ (องค์การมหาชน) ธันวาคม 2557 ได้สรุปถึงสถานการณ์ความหลากหลายทางชีวภาพ ประเทศไทยมีความหลากหลายทางชีวภาพทาง ชนิดพันธุ์ พันธุกรรม ระบบนิเวศ และมีจุลินทรีย์ไม่น้อยกว่า 200,000 ชนิด พืชที่มีท่อและไม่มีท่อน้ำเลี้ยง ไม่น้อยกว่า 14,000 ชนิด คิดเป็นร้อยละ 4 ของพืชทั่วโลกที่จำแนกได้แล้ว และสัตว์มีกระดูกสันหลังไม่น้อยกว่า 4,000 ชนิด คิดเป็นร้อยละ 8 ของสัตว์มีกระดูกสันหลังทั่วโลก และไม่มีกระดูกสันหลังไม่น้อยกว่า 80,000 ชนิด คิดเป็นร้อยละ 6 ของสัตว์ไม่มีกระดูกสันหลังทั่วโลก และปลาไม่น้อยกว่า 2,000 ชนิด คิดเป็นร้อยละ 10 ของปลาทั่วโลกที่จำแนกได้ และประเทศไทยยังมีความหลากหลายจากชีวภาพในวัฒนธรรมและประเพณีที่สืบสานกันมานานตามแบบวิถีชีวิตของชุมชนในแต่ละพื้นที่ คุณค่าความรู้ในวัฒนธรรมประเพณีได้นำมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ในด้านต่างๆ ที่หลากหลาย เช่น ด้านอาหาร การดูแลสุขภาพ เครื่องสำอาง เครื่องดื่ม สมุนไพร ประเทศไทยมีการพัฒนาสมุนไพรออกมาในรูปของยา อาหารเสริม เครื่องสำอาง เครื่องดื่ม และสปา ซึ่งมีมูลค่าถึง 30,000-40,000 ล้านบาทต่อปี อัตราเติบโตเฉลี่ยร้อยละ 10-20 ต่อปี เนื่องจากประเทศไทยมีความหลากหลายของทรัพยากรพืชสมุนไพร และยังมี การส่งออกสินค้าอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับความหลากหลายทางชีวภาพในรูปของสินค้าเกษตร โดยแยกเป็น สินค้าจากป่า ผลไม้และผลิตภัณฑ์ เครื่องเทศ ผลิตภัณฑ์จากสัตว์น้ำและสัตว์มีชีวิต คิดเป็นมูลค่า 346.92 พันล้านบาท ในปี 2555 สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

อุตสาหกรรมการเกษตรเป็นอุตสาหกรรมที่ทำขายในระดับโลกของหลายประเทศ ประเทศไทยจึงมีการจัดทำแผนกลยุทธ์เพื่อรองรับกับปัญหาของการเปลี่ยนแปลงจากสภาพภูมิอากาศ การเปลี่ยนแปลงของตลาดและเทคโนโลยี กลยุทธ์หนึ่งที่สามารถเพิ่มศักยภาพการแข่งขันได้ของ อุตสาหกรรมท้องถิ่นที่ลดช่องว่างการวิจัย และส่งเสริมการตลาดและการแข่งขันโดยใช้รูปแบบความร่วมมือ ในรูปแบบดังนี้ คือ ระหว่างรัฐกับรัฐ ระหว่างรัฐกับประชาชน และระหว่างรัฐกับหน่วยงาน เอกชน ซึ่งจะเป็นส่วนหนึ่งในการขับเคลื่อนและผลักดันให้ประเทศไทยไปสู่ฐานเศรษฐกิจที่อนุรักษ์ สิ่งแวดล้อม

การดูแลและส่งเสริมความสามารถในการแข่งขันในระดับโลกเป็นกลยุทธ์ที่สำคัญของเกือบทุกประเทศในวันนี้ ซึ่งในการแข่งขันมาจากองค์ประกอบต่างๆ เหล่านี้ เช่น ที่ตั้งของประเทศ ทรัพยากรที่มีอยู่ และแรงงาน และยังมีส่วนอื่นอีก เช่น ความสามารถในการสร้างเทคโนโลยี การใช้ความรู้ทางวิทยาศาสตร์ การเข้าถึงข้อมูล และความคิดสร้างสรรค์ของคนในประเทศเป็น สิ่งสำคัญที่จะทำให้ประเทศมีความสามารถในการแข่งขัน และที่ผ่านมาประเทศไทยเป็นอันดับแรก

คือการผลิตอาหาร สินค้าเกษตรถึง 20 เปอร์เซ็นต์ ของ จีดีพี รวมของภาคอุตสาหกรรมเกษตร และมีพนักงานประมาณ 4 เปอร์เซ็นต์ของแรงงานรวม (Meerod et al, 2011)

สรุป การเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพนั้นควรมีการให้ความรู้ความเข้าใจการกำหนดกลยุทธ์ในการเข้าถึงและการแบ่งปันการใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพ ที่มีการนำไปเพื่อการใช้ในการผลิต เป็นอาหาร ยารักษาโรค เครื่องนุ่งห่มและที่อยู่อาศัย ซึ่งเป็นปัจจัย 4 แล้ว นั้นมนุษย์ยังใช้เพื่อ เป็นแหล่งเรียนรู้ แหล่งท่องเที่ยว แหล่งพันธุกรรม ชุมชนศิลปวัฒนธรรม และสร้างสมดุลทางธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ดังจะเห็นได้ว่ามีองค์การทั้งเป็นหน่วยงานของรัฐบาลและเอกชน สถานศึกษาซึ่งให้ความสำคัญต่อการกำหนดกลยุทธ์เพื่อการใช้ประโยชน์อย่างคุ้มค่า มีการอนุรักษ์และฟื้นฟูและยังให้มีการคงไว้ซึ่งวัฒนธรรมของท้องถิ่นและชุมชนและขจัดความยากจนอีกด้วย ดังนั้นกรอบแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถความหลากหลายทางชีวภาพ ประกอบด้วย 1) การเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพ ประกอบด้วยองค์ประกอบย่อยคือ การปลูกฝังการเรียนรู้และแนวคิดเกี่ยวกับการเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพเพื่อให้ทุกคนได้มีความรู้และตระหนักถึงความสำคัญของความหลากหลายทางชีวภาพที่มีความสำคัญต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์ การมีส่วนร่วมและการสร้างเครือข่ายเกี่ยวกับการเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจร่วมกันในการใช้ประโยชน์ที่เท่าเทียมและเป็นธรรม และการบริหารจัดการ กลไก นโยบาย กฎหมายที่เกี่ยวกับการเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพเพื่อเป็นการบริหารการใช้อย่างคุ้มค่าและมีกลไกในการถึงที่สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน มีนโยบายและกฎหมายเพื่อการคุ้มครองที่ตอบสนองต่อการเข้าถึงและการใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพที่ทันต่อการเปลี่ยนแปลง 2) การอนุรักษ์และการฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพ ประกอบด้วยการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพและการฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพ สภาพแวดล้อมที่มีการเปลี่ยนแปลงต่อความหลากหลายทางชีวภาพและการใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพส่งผลต่อความเสียหายหรืออาจส่งผลต่อการสูญพันธุ์ตั้งนั้นการอนุรักษ์และการฟื้นฟูนับได้ว่าเป็นส่วนสำคัญที่จะทำให้ความหลากหลายคงอยู่อย่างยั่งยืนและเพียงพอต่อการใช้ประโยชน์ของมนุษย์ในโลกใบนี้ และ 3) การพัฒนาคุณค่าความหลากหลายทางชีวภาพ มีองค์ประกอบย่อยดังนี้คือ เพื่อพัฒนาเป็นปัจจัย 4 คือ อาหาร ยารักษาโรค เครื่องนุ่งห่มและที่อยู่อาศัย พัฒนาเป็นแหล่งเรียนรู้และท่องเที่ยว แหล่งพันธุกรรมเศรษฐกิจ ชุมชนศิลปวัฒนธรรม และสร้างความสมดุลทางธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การพัฒนาจัดได้ว่าเป็นส่วนสำคัญในการเสริมสร้างขีดความสามารถของความหลากหลายทางชีวภาพเนื่องจากการใช้ประโยชน์ในรูปแบบที่ไม่มีการพัฒนาส่วนใหญ่มีการใช้อย่างไม่คุ้มค่าหรือการมีรู้คุณค่าก็จะมีการทำลายความหลากหลายทางชีวภาพลงได้

2.2 การบริหารงานตามภารกิจหลักของสถาบันอุดมศึกษา

แนวคิดการบริหารงานมหาวิทยาลัย

การบริหารสถาบันอุดมศึกษาตามพันธกิจ แบ่งเป็น 4 ด้าน ประกอบด้วย การผลิตบัณฑิต การวิจัย การให้บริการวิชาการแก่สังคม และการทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม (สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา, 2549)

1. การผลิตบัณฑิต เกี่ยวข้องกับหลักสูตรการศึกษา คณาจารย์ การจัดการเรียนการสอน ห้องสมุดและแหล่งเรียนรู้ สภาพแวดล้อมในการเรียนรู้ การบริหารการศึกษา การวัดผลการศึกษา และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา

2. การวิจัย เกี่ยวกับแผนงานวิจัย ผลงานวิจัย เครือข่ายความร่วมมือในการวิจัย และการมีส่วนร่วมของคณาจารย์ในการวิจัย

3. การให้บริการทางวิชาการแก่สังคม เกี่ยวข้องกับการให้ใช้ประโยชน์ทรัพยากรของสถาบัน การให้คำปรึกษา การให้การอบรม การจัดประชุมหรือสัมมนาวิชาการ การทำงานวิจัยเพื่อตอบคำถามหรือเพื่อชี้แนะสังคม และการจัดให้มีการศึกษาต่อเนื่องสำหรับประชาชน

4. ทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมที่ฟื้นฟูสืบสานพัฒนา และเผยแพร่ศิลปะและวัฒนธรรม การเสริมความรู้ และการปรับใช้ศิลปวัฒนธรรมต่างประเทศ

ภารกิจของการบริหารมหาวิทยาลัยตามมาตรฐานสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. 2554 กระทรวงศึกษาธิการ ได้ออกประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องมาตรฐานสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. 2554 ไว้ในราชกิจจานุเบกษา (2554) เพื่อให้สอดคล้องกับมาตรา 34 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ที่กำหนดให้คณะกรรมการการอุดมศึกษาเสนอมาตรฐานการอุดมศึกษาที่สอดคล้องกับความต้องการตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติและแผนการศึกษาแห่งชาติ โดยคำนึงถึงความเป็นอิสระและความเป็นเลิศทางวิชาการของสถาบันอุดมศึกษาระดับปริญญา คณะกรรมการการอุดมศึกษา จึงได้ดำเนินการจัดทำมาตรฐานสถาบันอุดมศึกษาเพื่อนำไปสู่การพัฒนาสถาบันอุดมศึกษา ตามกลุ่มสถาบันที่มีปรัชญา วัตถุประสงค์ และพันธกิจในการจัดตั้งที่แตกต่างกัน เพื่อให้สถาบันอุดมศึกษาสามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยประกอบไปด้วยมาตรฐาน 2 ด้าน ได้แก่

1. มาตรฐานด้านศักยภาพและความพร้อมในการจัดการศึกษา ประกอบด้วยมาตรฐานย่อยด้าน 4 ด้าน คือ ด้านกายภาพ ด้านวิชาการ ด้านการเงิน และด้านการบริหารจัดการ

2. มาตรฐานด้านการดำเนินการตามภารกิจของสถาบันอุดมศึกษา ประกอบด้วยมาตรฐานย่อยด้าน 4 ด้าน คือ ด้านการผลิตบัณฑิต ด้านการวิจัย ด้านการให้บริการวิชาการแก่สังคม และด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

ภารกิจของสถาบันอุดมศึกษา ตามมาตรฐานสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. 2554 (ราชกิจจานุเบกษา, 2554) จะประกอบไปด้วยภารกิจทั้ง 4 ด้าน ซึ่งมีรายละเอียด คือ

1. ด้านการผลิตบัณฑิต ซึ่งสถาบันอุดมศึกษาดำเนินการรับนักศึกษาเข้าเรียนที่มีคุณสมบัติ และจำนวนตรงตามแผนการรับนักศึกษาและสอดคล้องกับเป้าหมายการผลิตบัณฑิตอย่างมีคุณภาพ สถาบันผลิตบัณฑิตได้ตามคุณลักษณะ จุดเน้นของสถาบัน ตรงตามเป้าหมายที่กำหนด และจัดให้มี

ข้อสนเทศที่ชัดเจนเผยแพร่ต่อสาธารณะในเรื่องหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน คณาจารย์ที่ส่งเสริมการจัดกิจกรรมการพัฒนาการเรียนรู้ทั้งในและนอกหลักสูตร และตอบสนองความต้องการของนักศึกษา

2. ด้านการวิจัย ซึ่งสถาบันอุดมศึกษามีการดำเนินพันธกิจด้านการวิจัยอย่างมีคุณภาพ ประสิทธิภาพ และภายใต้จุดเน้นเฉพาะ โดยมีการดำเนินการตามนโยบาย แผนงบประมาณ มีการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนคณาจารย์ นักวิจัย บุคลากรให้มีสมรรถนะในการทำวิจัย ส่งเสริมและสร้างเครือข่ายการทำวิจัยกับหน่วยงานภายนอกสถาบันเพื่อให้ได้ผลงานวิจัย ผลงานประดิษฐ์และงานริเริ่มสร้างสรรค์ที่มีคุณภาพ มีประโยชน์ สนองยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ สามารถตอบสนองความต้องการของสังคมได้ในวงกว้างและก่อให้เกิดประโยชน์แก่สาธารณชน

3. ด้านการให้บริการทางวิชาการแก่สังคม ซึ่งสถาบันอุดมศึกษามีการให้บริการทางวิชาการที่ครอบคลุมกลุ่มเป้าหมายทั้งในวงกว้างและกลุ่มเป้าหมายที่เฉพาะเจาะจงทั้งในและต่างประเทศ ซึ่งอาจให้บริการโดยการใช้ทรัพยากรร่วมกันทั้งในระดับสถาบันและระดับบุคคลได้ในหลายลักษณะ อาทิ การให้คำปรึกษา การศึกษาวิจัยการค้นคว้าเพื่อแสวงหาคำตอบให้กับสังคม การให้บริการฝึกอบรมหลักสูตรระยะสั้น การจัดให้มีการศึกษาต่อเนื่องบริการแก่ประชาชนทั่วไป การให้บริการทางวิชาการนี้ สามารถจัดในรูปแบบของการให้บริการแบบให้เปล่าหรือเป็นการให้บริการเชิงพาณิชย์ที่ให้ผลตอบแทนเป็นรายได้หรือเป็นข้อมูลย้อนกลับมาพัฒนาและปรับปรุงเพื่อให้เกิดองค์ความรู้ใหม่

4. ด้านการทํานุบำรุงศิลปและวัฒนธรรม ซึ่งสถาบันอุดมศึกษามีการดำเนินการทํานุบำรุงศิลปและวัฒนธรรมของชาติทั้งในระดับหน่วยงานและระดับสถาบัน มีระบบและกลไกในการส่งเสริมและสนับสนุนให้ศิลปและวัฒนธรรมเป็นส่วนหนึ่งของการจัดการเรียนการสอนโดยตรงหรือโดยอ้อม เพื่อให้ผู้เรียนและบุคลากรของสถาบันได้รับการปลูกฝังให้มีความรู้ ตระหนักถึงคุณค่า เกิดความซาบซึ้งและมีสุนทรีย์ต่อศิลปและวัฒนธรรมของชาติ สามารถนำไปใช้เป็นเครื่องจรรโลงความดีงามในการดำรงชีวิตและประกอบอาชีพมีวิถีชีวิตที่ปรารถนาและเรียนรู้วิถีการจัดการวัฒนธรรมและวิถีชีวิตที่ไม่พึงปรารถนาได้ สถาบันมีการควบคุมการดำเนินงานด้านนี้อย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพตามเป้าหมายของแผนยุทธศาสตร์การดำเนินงานด้านทํานุบำรุงศิลปและวัฒนธรรมของสถาบัน

สรุปได้ว่าการบริหารมหาวิทยาลัยเพื่อสามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยประกอบไปด้วยมาตรฐานด้านศักยภาพ ความพร้อมในการจัดการศึกษา ประกอบด้วยมาตรฐานย่อยด้าน 4 ด้าน คือ ด้านกายภาพ ด้านวิชาการ ด้านการเงิน และมาตรฐานด้านการดำเนินการตามภารกิจของสถาบันอุดมศึกษา ประกอบด้วยมาตรฐานย่อยด้าน 4 ด้าน คือ ด้านการผลิตบัณฑิต ด้านการวิจัย ด้านการให้บริการวิชาการแก่สังคม และด้านการทํานุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

2.3 แนวคิดกระบวนการบริหาร

การบริหารองค์การเป็นเรื่องของการปฏิบัติงานเพื่อบรรลุความสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพตามเป้าหมาย และเพื่อความอยู่รอดขององค์การ โดยทุกองค์การย่อมต้องเรียนรู้หลักการบริหาร เพื่อให้สามารถกำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมาย ตลอดจนกลไกการดำเนินงานได้อย่างเหมาะสม

ดังนั้นการทำความเข้าใจกับแนวคิด หรือทฤษฎีการบริหารจึงเป็นเรื่องสำคัญอย่างยิ่งสำหรับผู้บริหาร โดยทฤษฎีการบริหารได้มีวิวัฒนาการเป็นขั้นตอนต่างๆ โดยในยุคแรกสุดในปี ค.ศ. 1911 Frederick W. Taylor ได้เสนอหลักการบริหารเชิงวิทยาศาสตร์คือ จะบริหารให้เกิดประสิทธิภาพ และประสิทธิผลสูงสุดได้อย่างไร Taylor ได้เสนอระบบการจ้างงานบนพื้นฐานของการสร้างแรงจูงใจไว้ 3 ประการคือ 1) การแบ่งงาน (Division of Labors) 2) การควบคุมดูแลบังคับบัญชาตามสายงาน (Hierarchy) และ 3) การจ่ายค่าจ้างเพื่อสร้างแรงจูงใจ (Incentive Payment) บุคคลอีกผู้หนึ่งที่มีเป้าหมายตรงกันกับ Taylor คือการบริหารเชิงวิทยาศาสตร์คือ Henri Fayol แต่ต่างกันว่า Fayol มีจุดสนใจอยู่ที่ตัวผู้บริหารและหน้าที่ของผู้บริหาร โดย Fayol ได้สรุปสาระสำคัญตามแนวความคิดของตนไว้ว่าการบริหารมี 5 องค์ประกอบ (Fayol's Elements of Management) คือ POCCC ได้แก่

การวางแผน (P-Planning) หมายถึง การพิจารณาถึงกิจกรรมที่จะปฏิบัติในอนาคต (Creating a plan of action for the future) กำหนดขั้นของแผน (Determining the stages of the plan) กำหนดเทคโนโลยีที่จำเป็นในการนำแผนไปใช้ (Determining the technology necessary to implement)

การจัดองค์การ (O-Organizing) หมายถึง การจัดเตรียมทุกสิ่งที่เป็นในการปฏิบัติตามแผนทั้งวัตถุดิบ เครื่องมือ เงินทุนและทรัพยากรบุคคล

การบังคับบัญชาสั่งการ (C-Command) หมายถึง การทำให้เกิดการปฏิบัติตามแผน โดยผู้บริหารต้องเข้าใจจุดแข็ง จุดอ่อนของบุคลากร

การประสานงาน (C-Coordination) หมายถึง การประสานทุกกิจกรรมเพื่อความสำเร็จขององค์การโดยใช้การสื่อสารเป็นกลไกสำคัญ

การควบคุม (C-Control) หมายถึง การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างงานที่ปฏิบัติกับแผน โดยใช้การประเมิน

ต่อมา Luther Gulick และ Lyndall Urwick ได้นำหลักบริหารของ Fayol มาเพื่อเติมซึ่งเป็นที่รู้จักกันดีในตัวย่อที่ชื่อว่า Posdcorb ได้แก่

การวางแผน (P-Planning) หมายถึง การมองภาพกว้างว่าต้องทำอะไรบ้าง การพิจารณาว่าต้องใช้วิธีใดจึงจะการปฏิบัติงานประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์

การจัดองค์การ (O-Organizing) หมายถึง การจัดโครงสร้างอำนาจบังคับบัญชา การจัดแผนกย่อยต่างๆ ให้เป็นระเบียบ ชัดเจน การประสานงานเพื่อให้ทุกฝ่ายเข้าใจวัตถุประสงค์อย่างชัดเจน

การจัดคนเข้าทำงาน (S-Staffing) หมายถึง การจัดคนเข้าทำงาน การฝึกอบรม การรักษามรรยาภาศที่ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

การสั่งการ (D-Directing) หมายถึง การตัดสินใจในการดำเนินการเพื่อให้งานเป็นรูปเป็นร่าง การให้คำแนะนำ การเป็นผู้นำ

การประสานงาน (Co-Co-Ordinating) หมายถึง การประสานงานของทุกฝ่าย

การรายงาน (R-Reporting) หมายถึง การรายงานให้ผู้บริหารทราบการดำเนินการจากการบันทึก การวิจัย การตรวจสอบ

การจัดการงบประมาณ (B-Budgeting) หมายถึง การจัดการงบประมาณที่ประกอบด้วย การวางแผนงบประมาณการดำเนินงาน การควบคุมงบประมาณ

Koontz และคณะเขียนตำราใช้ชื่อว่า Management ร่วมกันและกล่าวถึงหน้าที่ของผู้บริหาร (The Functions of the Manager) 5 ประการ

การวางแผน (P-Planning) หมายถึง การกำหนดวัตถุประสงค์ การตรวจสอบข้อมูล หลักฐานต่างๆ ก่อนตัดสินใจเลือกแนวทางในการปฏิบัติ การตัดสินใจเลือกแนวทางการปฏิบัติงาน การกำหนดกลยุทธ์

การจัดองค์การ (O-Organizing) หมายถึง การจัดแผนกต่างๆ (Departmentation) การจัดหน่วยงานหลักและหน่วยงานที่ปรึกษา (Line and Staff) การกระจายอำนาจ (Decentralization) การตั้งคณะกรรมการและกลุ่มบุคคลที่มีอำนาจในการตัดสินใจ (Committees and Group Decisions)

การจัดคนเข้าทำงาน (S-Staffing) หมายถึง การคัดเลือกคนเข้าทำงานทั้งในตำแหน่งผู้บริหาร และตำแหน่งอื่นๆ การประเมินผู้บริหารและตำแหน่งอื่นๆ

การนำ (L-Leading) หมายถึง การนำให้คนปฏิบัติงานโดยคำนึงถึงความต้องการ ทักษะ และทัศนคติทั้งของบุคคล และของกลุ่มโดยใช้การจูงใจ การใช้ภาวะผู้นำ การสื่อสาร

การควบคุม (C-Controlling) หมายถึง การใช้เทคนิคควบคุมงานแต่ละด้าน (Techniques) การตรวจสอบการปฏิบัติงานในภาพรวม (Overall Performance)

ปัจจุบันนิยมการรวมการจัดคนเข้าทำงาน (S-Staffing) ไว้กับการจัดองค์การ (O-Organizing) จึงได้มีการลดตัว S ไปทำให้เหลือเพียง 4 ตัวคือ POLC คือ การวางแผน (P-Planning) การจัดการองค์การ (O-Organizing) การชี้นำ (L-Leading) การควบคุม (C-Controlling)

การวางแผน (P-Planning) คือ การกำหนดขึ้นมาล่วงหน้าว่าเป้าหมายเป็นอย่างไร และจะมีวิธีการอย่างไรที่จะทำให้บรรลุเป้าหมายนั้น หน้าที่ในการวางแผนคือ การระบุผลงานที่ต้องการ การระบุหนทางที่จะทำให้ได้ผลงานนั้น

การจัดองค์การ (O-Organizing) คือ การจัดสรรทรัพยากร และการเตรียมกิจกรรมที่จะมอบหมายให้คน หรือกลุ่มดำเนินการให้เป็นไปตามแผนที่วางไว้ การจัดองค์การจึงเกี่ยวข้องกับ การกำหนดงาน การมอบหมายงานให้คน หรือกลุ่มดำเนินการให้เป็นไปตามแผน การสนับสนุนทรัพยากรและเทคโนโลยี

การนำ (L-Leading) คือ กระบวนการในการกระตุ้นส่งเสริมคนให้ทำงานเพื่อบรรลุผลตามแผนงานที่กำหนดไว้

การควบคุม (C-Controlling) คือ กระบวนการในการตรวจสอบผลการปฏิบัติงาน เปรียบเทียบผลงานกับเป้าหมายหรือมาตรฐานและแก้ไขให้ได้ตามเป้าหมาย การควบคุมนี้จะทำให้ผู้บริหารรับผิดชอบในการติดตามความก้าวหน้าในงาน กำกับดูแลการทำงานของผูปฏิบัติงาน ตลอดจนติดต่อสื่อสารกับผู้ปฏิบัติถึงผลการทำงาน

ราวทศวรรษที่ 1950 เกิดแนวคิดเกี่ยวกับวงจร PDCA โดยนักสถิติ Walter Shewhart ซึ่งได้พัฒนาจากการควบคุมกระบวนการเชิงสถิติที่ Bell Laboratories ในสหรัฐอเมริกาเมื่อทศวรรษ 1930 ในระยะเริ่มแรก วงจรดังกล่าวเป็นที่รู้จักกันในชื่อ “วงจร Shewhart” จนกระทั่งราวทศวรรษที่

1950 ได้มีการเผยแพร่อย่างกว้างขวางโดย W.Edwards Deming ปรมาจารย์ทางด้านการบริหาร คุณภาพ หลายคนจึงเรียกกวงจรมีชื่อว่า “วงจร Deming” โดยแนวคิดดังกล่าวถือว่าคุณภาพจะต้องมาก่อนสิ่งอื่นใด PDCA เป็นกระบวนการบริหารจัดการคุณภาพที่สำคัญและมีประสิทธิภาพโดยวงจร PDCA ประกอบด้วย

การวางแผน (P-Plan) คือ การกำหนดวัตถุประสงค์ และกระบวนการปฏิบัติที่จำเป็นเพื่อให้เกิดผลตามที่คาดหวัง โดยการกำหนดผลที่คาดหวัง การกำหนดกระบวนการปฏิบัติเพื่อให้เกิดผลตามที่คาดหวัง

การดำเนินการตามแผนที่วางไว้ (D-Do) คือ การนำแผนไปปฏิบัติตามกระบวนการ การสร้างผลผลิต การรวบรวมข้อมูลเพื่อสำรวจ (Charting) และวิเคราะห์เพื่อนำไปสู่ขั้นตอน การตรวจสอบ (Check) และปรับปรุง (Act)

การตรวจสอบ (C-Check) คือ การตรวจสอบข้อมูลที่ได้จากขั้นตอน DO เปรียบเทียบกับผลที่เกิดขึ้นจริงกับผลที่คาดหวัง ค้นหาสิ่งที่ทำให้การปฏิบัติเบี่ยงเบน (Deviation) ไปจากแนวทางของแผน

การปรับปรุง (A-Act) คือ การแก้ไขปรับปรุงเมื่อเกิดผลที่แตกต่างระหว่างสิ่งที่เกิดขึ้นจริงกับแผน วิเคราะห์หาสาเหตุที่แท้จริงที่ทำให้เกิดปัญหา กำหนดว่าจะต้องเปลี่ยนแปลงการปฏิบัติส่วนไหนที่จะทำให้เกิดการพัฒนากระบวนการ หรือผลผลิต

จากแนวคิด ทฤษฎีทางการบริหารที่กล่าวมาทั้งหมด กระบวนการบริหารตามแนวคิดของ Henri Fayol, Luther Gulick และ Lyndall Urwick, Koontz และคณะ เสนาธิ เติเยาว์ W. Edwards Deming และสรุปเป็นกระบวนการบริหาร 3 ขั้นตอนคือ PIE Model ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 1 กระบวนการบริหารในรูปแบบ PIE

	POCCC Henry Fayol		POSDCORB Gulick & Urwick		POS LC Koontz และคณะ		POLC เสนาธิ เติเยาว์		PDCA Deming	
P (Planning)	P	Planning	P	Planning	P	Planning	P	Planning	P	Plan
I (Implementation)	O	Organizing	O	Organizing	O	Organizing	O	Organizing	D	Do
			S	Staffing	S	Staffing				
	C	Commanding	D	Directing	L	Leading	L	Leading		
E (Evaluation)	C	Controlling	R	Reporting	C	Controlling	C	Controlling	C	Check
			B	Budgeting					A	Act

จากการสังเคราะห์ข้อมูลข้างต้น สรุปกรอบแนวคิดการบริหารที่ผู้วิจัยจะใช้ในการศึกษาครั้งนี้ประกอบด้วย

1. การวางแผน (Planning) หมายถึง การกำหนดวัตถุประสงค์ การระบุผลที่คาดหวัง การพิจารณางานที่ต้องปฏิบัติ การตรวจสอบข้อมูลก่อนตัดสินใจเลือกแนวทางในการปฏิบัติ การตัดสินใจเลือกแนวทางในการปฏิบัติ การกำหนดกลยุทธ์

2. การนำแผนสู่การปฏิบัติ (Implementation) หมายถึง การกำหนดให้มีผู้รับผิดชอบ ดำเนินการตามแผน การคัดเลือกบุคคลเข้าทำงานในตำแหน่งต่างๆ การกำหนดงาน การฝึกอบรม การสนับสนุนทรัพยากร การสั่งหรือการทำให้เกิดการปฏิบัติตามแผน การประสานงาน

3. การประเมินผล (Evaluation) หมายถึง การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างผลที่เกิดขึ้นกับแผน การรายงานผลการประเมิน การนำผลการประเมินไปปรับปรุงการวางแผน และการปฏิบัติงาน การควบคุมงบประมาณ

สรุป การวางแผน ตามภารกิจด้านการผลิตบัณฑิต ประกอบด้วย การออกแบบหลักสูตร การจัดทำแผนงาน โครงการและกิจกรรมในแผนปฏิบัติการไว้ล่วงหน้าเพื่อเป็นกระบวนการตัดสินใจล่วงหน้าเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ การนำแผนไปปฏิบัติ ประกอบด้วย การนำหลักสูตรไปใช้ การปฏิบัติตามแผนโครงการและกิจกรรมในแผนปฏิบัติประจำปี การจัดทำแผนและกระบวนการเรียนรู้ การเตรียมบุคลากร สถานที่ สื่อ การจัดหาวัสดุและครุภัณฑ์ในการเรียนรู้ การประเมินผล ประกอบด้วย การประเมินหลักสูตร การตรวจสอบ การประเมินความสำเร็จตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายและตัวชี้วัดความสำเร็จของแผนงาน โครงการและกิจกรรม การสรุปผลประเมินเพื่อนำไปปรับปรุงแผนปฏิบัติงานประจำปี

ในส่วนด้านการวิจัย ก็เพื่อการวางแผน กำหนดประเด็นของการวิจัยให้สอดคล้องกับการพัฒนาประเทศเพื่อสร้างองค์ความรู้และนำไปถ่ายทอดให้กับผู้เกี่ยวข้อง ด้านงบประมาณ ด้านความพร้อมในการพัฒนาศักยภาพของนักวิจัยเพื่อเข้าสู่กระบวนการปฏิบัติและการประเมินผลเพื่อนำผลการปฏิบัติไปปรับปรุง และในด้านการบริการวิชาการ มีการกำหนดแผนตามความต้องการของชุมชนที่ตอบสนองต่อการพัฒนาชุมชนและท้องถิ่นนั้น เพื่อเป็นการนำองค์ความรู้ที่เกิดจากกระบวนการจัดการเรียนการสอนและการวิจัยไปถ่ายทอดให้กับชุมชนและท้องถิ่นเพื่อเกิดพัฒนาในรูปแบบของผลิตภัณฑ์หรือในรูปแบบของการพัฒนากำลังคนและอื่นๆ และมีการประเมินผลจากชุมชนและมีการนำผลมาทำการปรับปรุงเพื่อการพัฒนา

2.4 แนวคิดเกี่ยวกับกลยุทธ์

1. ความหมายของกลยุทธ์

คำว่า ยุทธศาสตร์ตรงกับคำภาษาอังกฤษว่า Strategy ได้ถูกนำมาใช้ในประเทศฝรั่งเศสเป็นครั้งแรกในปี ค.ศ. 1233 โดยใช้ภาษาฝรั่งเศสว่า “Stratageme” ซึ่งมีรากศัพท์มาจากภาษากรีกที่ว่า Strategos ต่อมาในปี ค.ศ. 1737 ได้เกิดคำว่า Stratege หรือ Strateque ที่มาจากคำในภาษาตินว่า Stratequs ซึ่งตรงกับคำในภาษากรีกว่า Stratigas หรือ Stratigia โดยความหมายดั้งเดิมของกรีกหมายถึง แม่ทัพใหญ่ หรือศิลปะการสงคราม (The Art of War) หรือหลักการสงคราม (The Principles of War) หรือศิลปะของการนำทัพ (The Art of Generalship) จนกระทั่งปี ค.ศ. 1808 จึงเกิดคำใหม่ในภาษาฝรั่งเศสขึ้นคือ Stratigie ซึ่งมีความหมายตรงกับคำในภาษาอังกฤษปัจจุบันว่า Strategy คำว่า Strategy ถูกนำมาใช้อย่างแพร่หลาย และหลากหลายทั้งในระดับองค์การ และ

ระดับชาติ ทั้งในภาครัฐ และเอกชน ทั้งนักการทหาร ข้าราชการ นักการเมือง นักธุรกิจและนักวิชาการ สำหรับประเทศไทย คำว่า Strategy ที่นำมาใช้กับวงการทหาร ข้าราชการ และการเมือง มักแปลว่า ยุทธศาสตร์ ส่วนในแวดวงธุรกิจมักแปลว่ากลยุทธ์

ความหมายของยุทธศาสตร์ หรือกลยุทธ์ที่ใช้ในการบริหารองค์การ มีดังนี้

David (2007) ให้ความหมายของคำว่า ยุทธศาสตร์ หมายถึง วิธีการสู่ความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ขององค์การ

Rothwell and Kazanas (1992) ให้ความหมายของคำว่ายุทธศาสตร์ หมายถึง วิธีการหรือทิศทางวิธีดำเนินงานในระยะยาวขององค์การที่ทำให้บรรลุผลอย่างมีประสิทธิภาพ

Mintzberg and Quinn (2002) ให้ความหมายของคำว่ายุทธศาสตร์ หมายถึง รูปแบบหรือแผนอันแสดงความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของเป้าหมาย นโยบาย และกิจกรรมในองค์การ

ธงชัย สันติวงษ์ (2536) ให้ความหมายของคำว่ายุทธศาสตร์ หมายถึง แผน หรือวิธีการที่ดำเนินการเกี่ยวกับทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดผลประโยชน์ต่อองค์การมากที่สุด สามารถบรรลุถึงวัตถุประสงค์ที่ต้องการอย่างใดอย่างหนึ่ง โดยก่อให้เกิดความเสี่ยงต่อองค์การน้อยที่สุด

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2549:3) ได้ให้ความหมายของยุทธศาสตร์หรือกลยุทธ์ในการประยุกต์ใช้กับการบริหารธุรกิจ คือวิธีพลิกแพลงโดยอาศัยความรู้ ความชำนาญ เพื่อให้ได้เปรียบคู่แข่ง หรือเพื่อให้ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ ยุทธศาสตร์หรือกลยุทธ์มีความหมายเหมือนกันได้ อาจจะสลับกันได้

สำหรับความหมายในเชิงแผน ที่เรียกว่า การวางแผนกลยุทธ์ หรือแผนยุทธศาสตร์ (Strategies Plans) มีลักษณะดังต่อไปนี้

1. เป็นแผนงานระยะยาว (Long-range plan) ที่ครอบคลุมกิจกรรมต่างๆ หรือแผนทั้งหมดขององค์การเอาไว้ด้วยกัน และเป็นไปในทิศทางเดียวกัน อันหมายถึงแผนงานระยะยาวที่กำหนดทิศทาง และแนวทางสำหรับแผนงานและโครงการในระยะสั้นอย่างครบถ้วนทั้งหมด ซึ่งในบางสถานการณ์งานด้านหนึ่งอาจมีความสำคัญมากกว่าอีกด้านหนึ่ง และกลยุทธ์ จะเข้ามาเป็นกลไกกำหนด และจัดลำดับความสำคัญ รวมทั้งการชั่งน้ำหนัก ความเสี่ยงหรือลดความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นต่อองค์การให้น้อยลง

2. เป็นกระบวนการที่ประสานระหว่างผลการตรวจสอบสิ่งแวดล้อมภายนอกองค์การ กับผลการตรวจสอบสิ่งแวดล้อมภายในตัวองค์การเอง เพื่อให้้องค์การนั้นสามารถใช้จุดเด่นหรือข้อได้เปรียบขององค์การ ลดสิ่งที่เป็นจุดด้อย ใช้ประโยชน์จากโอกาสที่สิ่งแวดล้อมภายนอกอำนวยให้ และกำจัดสิ่งที่เป็นปัญหาอุปสรรค

3. เป็นกระบวนการที่กลุ่มผู้นำในองค์การร่วมกันกำหนดวิสัยทัศน์ขององค์การในอนาคต พัฒนาแนวทางในการดำเนินงาน และขั้นตอนการปฏิบัติ เพื่อให้บรรลุตามวิสัยทัศน์ที่กำหนด

2. การพัฒนากลยุทธ์

Certo and Peter (1995) กล่าวว่ายุทธศาสตร์ คือ วิธีการที่องค์การวางแผนที่คาดว่าจะนำไปสู่ความสำเร็จและเกิดผลลัพธ์ตรงตามวัตถุประสงค์ขององค์การที่กำหนดไว้ตั้งนั้น ยุทธศาสตร์หรือกลยุทธ์ หมายถึง แนวทางหรือมาตรการเชิงรุก ที่สอดคล้องกับทิศทางขององค์การ ซึ่งผู้บริหาร

ระดับสูงได้จัดทำขึ้นหรือนำไปใช้ประโยชน์ เพื่อต้องการให้บรรลุถึงวัตถุประสงค์ขององค์การที่กำหนดไว้ หรือเป็นไปตามสภาพการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์ที่เกิดขึ้นจริง เป็นกระบวนการการทำงานอย่างต่อเนื่อง ที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้องค์การสามารถเข้ากับสิ่งแวดล้อมได้อย่างเหมาะสมและได้เสนอขั้นตอนการจัดการกลยุทธ์ไว้ 5 ขั้นตอนคือ

1. การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม (Environment Analysis)
2. การสร้างทิศทางขององค์การ (Establishing Organization Direction) หรือกำหนดแนวรุก (Thrust) ขององค์การ

3. การกำหนดกลยุทธ์ (Strategic Formulation)

4. การใช้กลยุทธ์ในองค์การ (Implementing Organizational Strategie)

Peterson, (1980) อ้างถึงใน Maassen and Van Vught, 1992) กล่าวถึง องค์ประกอบของการวางแผนกลยุทธ์ของสถาบันอุดมศึกษา ประกอบด้วย 4 ส่วน ดังนี้

1. การประเมินหรือสำรวจสภาพแวดล้อม (Environment Assessment or Scanning) เพื่อกำหนดแนวโน้มหรือการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อม และผลกระทบที่เกิดกับสถาบัน

2. การประเมินภายในสถาบัน (Institutional Assessment) เพื่อศึกษาจุดแข็ง จุดอ่อน ปัญหา และความสามารถของสถาบัน

3. การประเมินค่านิยม (Values Assessment) เพื่อพิจารณาค่านิยม แรงจูงใจและแนวคิดของบุคคลภายในสถาบัน และความรับผิดชอบต่อชุมชน

4. การสร้างแผนหลัก (Master Plan Creation) เพื่อกำหนดรูปแบบของกลยุทธ์หรือทิศทางของสถาบันจากปัจจัยทั้ง 3 ข้อที่กล่าวข้างต้น

ทศพร สิริสัมพันธ์ (2546) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบและลักษณะที่สำคัญของการวางแผนเชิงกลยุทธ์ไว้ดังนี้

1. การมุ่งเน้นอนาคต โดยการสร้างวิสัยทัศน์เกี่ยวกับทิศทางขององค์การที่จะดำเนินต่อไป และการระดมสรรพกำลัง รวมทั้งทรัพยากรต่างๆ เพื่อดำเนินการตามทิศทางดังกล่าว ซึ่งการวางแผนเชิงกลยุทธ์นี้ไม่ใช่เป็นเพียงแต่การวางแผนระยะยาวเพื่อคาดการณ์แนวโน้มในอนาคต และเตรียมแผนงานรองรับเท่านั้น แต่จะเป็นความพยายามในการกำหนดสภาพการณ์ที่พึงประสงค์ไว้ล่วงหน้า และเปลี่ยนแปลงปัจจัยต่างๆ ให้สอดคล้องกัน

2. การมุ่งเน้นจุดมุ่งหมายรวมขององค์การโดยการกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ชัดเจน สามารถนำไปปฏิบัติให้บังเกิดผลได้ตามช่วงระยะเวลาต่างๆ เพื่อให้บรรลุตามทิศทางที่ต้องการ

3. การมุ่งเน้นกระบวนการโดยจะต้องมีการดำเนินไปอย่างต่อเนื่องเป็นวงจรไม่มีที่สิ้นสุด เริ่มต้นจากการกำหนดภารกิจหลัก การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกและภายใน การวิเคราะห์และจัดวางกลยุทธ์ การจัดทำแผนงานและโครงการ การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ การทบทวนและจัดวางกลยุทธ์ใหม่

4. การมุ่งเน้นภาพรวม โดยเน้นระดับของการวิเคราะห์ทั้งองค์การมากกว่าพิจารณาเพียงส่วนใดส่วนหนึ่งหรือเฉพาะบางแผนงาน โครงการและกิจกรรมใดๆ ดังนั้น อิทธิพลผลกระทบของ

การบริหารเชิงกลยุทธ์จึงมีค่อนข้างสูง และครอบคลุมทั่วทั้งองค์การและการเปลี่ยนแปลงใดๆ ที่เกิดขึ้นมักจะมีผลต่อเนื่องไปอีกเป็นเวลาหลายปี

นอกจากนี้ ได้กล่าวถึงการบริหารเชิงกลยุทธ์ เป็นกระบวนการที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องเป็นวงจรและวนซ้ำกลับไปกลับมา (Continuous and Herative Process) เริ่มตั้งแต่การวางแผนกลยุทธ์ (Strategic Planning) การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ (Strategic Implementation) จนถึงขั้นการควบคุม/ทบทวนกลยุทธ์ (Strategic Control)

เคลเลอร์ (Keller, 1986) กล่าวไว้ว่า การพัฒนากลยุทธ์ไม่ใช่การนำเสนอความคิดของคนเดียวให้คนอื่นนำไปปฏิบัติ แต่เป็นนวัตกรรมจากความคิด และการวางแผนของกลุ่มคนที่สำคัญในองค์การที่ทำการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน และภายนอกองค์การ เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงและคำนึงถึงความสำเร็จขององค์การระยะยาวในอนาคต โดยการกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจน และระบุวิธีดำเนินการที่กะทัดรัด ทั้งนี้ การพัฒนากลยุทธ์ขององค์การต้องรักษาจุดยืน หรือจุดแข็ง หรือเอกลักษณ์ขององค์การไว้ ไม่ใช่ยอมตามความต้องการของสังคมเสมอไป และเคลเลอร์เป็นผู้ที่นำการวางแผนกลยุทธ์มาใช้ในวงการอุดมศึกษาแต่ได้กล่าวถึงการวางแผนกลยุทธ์ในวงการอุดมศึกษาไม่ใช่สิ่งดังต่อไปนี้

1. การวางแผนกลยุทธ์ที่ไม่ใช่พิมพ์เขียว (Blueprint) หรือการรวบรวมความคิดออกมาเป็นรายละเอียดในเอกสารที่ทุกคนต้องปฏิบัติตาม แต่เป็นนวัตกรรมที่เกิดจากความคิดของบุคคลสำคัญในองค์การต่อสิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ซึ่งจะให้องค์การมีการปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงไป

2. การวางแผนกลยุทธ์ต้องเป็นการระบุข้อความเชิงปฏิบัติที่กะทัดรัด มีเป้าหมายชัดเจน

3. การวางแผนกลยุทธ์ไม่ใช่ทัศนะของผู้บริหารหรือกรรมการสภา การวางแผนกลยุทธ์จะต้องเกิดจากการประมวลสภาพแวดล้อมภายนอกทุกด้านที่เกี่ยวข้องกับอุดมศึกษา และสภาพภายในของสถาบันเอง รวมทั้งภารกิจของสถาบัน สภาพภายนอก เช่น การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การเปลี่ยนแปลงในโครงสร้างประชากร ฯลฯ สภาพภายในสถาบัน เช่น วัฒนธรรมขององค์การ จุดเด่น จุดอ่อนของสถาบัน สถานภาพทางด้านงบประมาณของสถาบัน เป็นต้น

4. การวางแผนเชิงกลยุทธ์ไม่ใช่การรวบรวมแผนงานต่างๆ จากภาควิชาเข้าไว้ด้วยกันการเสนอแผนจากส่วนล่างหรือระดับปฏิบัติการในอดีตนิยมปฏิบัติกันมากและในปัจจุบันก็ยังคงมีอยู่ในบางสถาบัน แต่การวางแผนกลยุทธ์เป็นการวางแผนโดยรวมของสถาบันเพื่อความสำเร็จและความเป็นเลิศของสถาบันในระยะยาว การวางแผนกลยุทธ์จึงเป็นอะไรมากกว่าความต้องการ ความมุ่งหวังของแต่ละคน หรือของแต่ละภาควิชาารวมกัน

5. การวางแผนกลยุทธ์ไม่ได้จัดกระทำโดยนักวางแผน เช่น การวางแผนในอดีตการวางแผนกลยุทธ์นักวางแผนทำการเตรียมข้อมูลต่างๆ และเป็นอำนาจการให้มีการดำเนินการในกระบวนการวางแผนทั้งนั้น หน้าที่ในการวางแผนกลยุทธ์เป็นของผู้บริหาร ได้แก่ อธิการบดี ประธานสถาบัน นายกสภามหาวิทยาลัย รองอธิการบดีฝ่ายต่างๆ คณบดี และหัวหน้าภาควิชา และในการตัดสินใจจะต้องมีข้อมูลสนับสนุนเสมอ

6. การวางแผนกลยุทธ์ไม่ใช่การตัดสินใจที่ยอมตามความต้องการของตลาด หรือสังคมเสมอไป สถาบันจะต้องมีจุดยืนโดยพิจารณาถึงจุดเด่นของตนเอง รักษาเอกลักษณ์นั้นไว้แต่ก็ต้องไม่ลืมน

ที่จะนำเอาความต้องการของตลาดเป็นองค์ประกอบในการพิจารณาด้วย แต่ไม่ได้หมายความว่าต้องเปลี่ยนทั้งหมดตามตลาดที่เคลื่อนไหวตลอดเวลา

7. การวางแผนกลยุทธ์ไม่ใช่กิจกรรมที่ทำเป็นรายปี ไม่ใช่กิจกรรมที่แยกกันทำแต่เป็นกิจกรรมที่ต้องมีความต่อเนื่อง และดำเนินการไปเรื่อยๆ เป็นกิจกรรมที่กระทำในลักษณะบูรณาการ

8. การวางแผนกลยุทธ์ไม่ใช่วางแผนเพื่อลดอัตราการเสี่ยง แต่กลับเป็นการเพิ่มความเสี่ยงสูง จึงต้องการผู้นำที่กล้าที่จะกระโจนไปค้นหาสิ่งใหม่ๆ อันจะทำให้มหาวิทยาลัยมีโอกาสจะก้าวหน้าได้ในระยะยาวอย่างมีคุณภาพ

9. การวางแผนกลยุทธ์จะต้องคำนึงถึงอนาคตเสมอ การตัดสินใจวันนี้เพื่อวันพรุ่งนี้ที่ดีกว่า แต่ไม่ใช่การเพื่อฝันอย่างไรเหตุผลการตัดสินใจต้องอาศัยข้อมูลหรือเหตุการณ์ปัจจุบัน ทำนายความเป็นไปได้ในอนาคต

Kotler and Murphy (1981) เป็นผู้นำแนวคิดการวางแผนกลยุทธ์มาใช้ในวงการอุดมศึกษา ได้จัดแบ่งกระบวนการวางแผนกลยุทธ์ไว้ 5 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกองค์การองค์ประกอบด้วย

1. ธรรมชาติของสถาบัน คุณค่า ความคาดหวัง และปณิธานของสถาบันควรจะต้องคิดวิเคราะห์ว่า 10 ปีข้างหน้า สถาบันควรจะเป็นอย่างไรสิ่งเหล่านี้เปลี่ยนแปลงได้ตามความเหมาะสมตามกาลเวลาที่เปลี่ยนแปลงไป

2. วิเคราะห์จุดแข็งจุดอ่อนของสถาบัน ประกอบด้วย

2.1 บุคลากรในองค์การ ได้แก่ คณาจารย์ ผู้บริหาร และเจ้าหน้าที่อื่นๆ จะต้องวิเคราะห์ว่าในอนาคตบุคลากรทุกประเภทจะเป็นอย่างไร ทั้งในแง่ปริมาณและศักยภาพในการปฏิบัติงาน ลักษณะผู้นำเป็นอย่างไร

2.2 งบประมาณ สถานะทางการเงินปัจจุบันเป็นอย่างไร ในอนาคตจะเป็นอย่างไร แหล่งงบประมาณที่จะได้การใช้จ่ายในอนาคต ค่าธรรมเนียมการศึกษา ระบบค่าตอบแทน

2.3 สิ่งอำนวยความสะดวก จะมีผลกระทบต่อการทำงานของสถาบันอย่างไร

2.4 หลักสูตร จะขยายหรือเพิ่มหลักสูตรหรือปิดหลักสูตร

2.5 ลักษณะทางกายภาพ ในอนาคตจะพัฒนาอย่างไร

3. วิเคราะห์ความสามารถของผู้นำ

การวางแผนกลยุทธ์ต้องเป็นความคิดเชิงกลยุทธ์ (Strategic Thinking) ของผู้นำในแต่ละระดับ

4. การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกเป็นการคาดการณ์หรือทำนายการเปลี่ยนแปลงในอนาคต จะต้องวิเคราะห์ถึงผลกระทบต่อองค์การใน 4 ด้าน

4.1 ด้านสังคมและวัฒนธรรม (Social)

4.2 ด้านเทคโนโลยี (Technology)

4.3 ด้านเศรษฐกิจ (Economic)

4.4 ด้านการเมืองและกฎหมาย (Political)

ในการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกในสถาบันอุดมศึกษาควรมุ่งหาคำตอบจากคำถาม 4 ข้อ (Morrix, 1987 อ้างถึงใน สุนทราวดี เจริญพิเชษฐ, 2535)

1. สภาพแวดล้อมในปัจจุบันเป็นอย่างไร (Monitoring)
2. ในอนาคตสิ่งแวดล้อมต่างๆ จะเปลี่ยนแปลงอย่างไรบ้าง (Forecasting)
3. มหาวิทยาลัยมีเป้าหมาย หรือต้องการที่จะบรรลุวัตถุประสงค์อะไรบ้าง (Goal Setting)
4. มหาวิทยาลัยควรจะทำอย่างไร ควรเปลี่ยนแปลงอะไรบ้าง เพื่อให้บรรลุเป้าหมายเหล่านั้น (Implementing)
5. การวิเคราะห์ความต้องการของตลาดเพื่อทราบทิศทางการผลิตบัณฑิต
6. การวิเคราะห์สภาพการแข่งขันของสถาบันอุดมศึกษา การผลิตบัณฑิตในลักษณะเดียวกัน ปริมาณการผลิต ต้นทุนการผลิต และคุณภาพบัณฑิต สถาบันจะต้องสร้างจุดเด่นในทางด้านใด

ขั้นตอนที่ 2 การกำหนดวัตถุประสงค์ (Goal Formulation)

เมื่อประเมินจากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน และภายนอกแล้ว จะทราบว่าเรามีโอกาสที่จะทำอะไรบ้างในอนาคต โดยกำหนดภารกิจ (Mission) วัตถุประสงค์ (Objective) และเป้าหมายใหม่ให้ชัดเจน

ขั้นตอนที่ 3 การจัดทำแผนกลยุทธ์ (Strategy Formulation)

จากการประเมินสภาพแวดล้อมภายในและภายนอก ทำให้มองเห็นภาพอนาคตภาพของมหาวิทยาลัยในอนาคตที่ตั้งเป้าหมายว่าควรเป็นอย่างไร โดยใช้เทคนิควิธีต่างๆ ในการดำเนินการเพื่อให้ได้แผนซึ่งเป็นข้อความที่บอกชัดเจนว่าจะต้องทำอะไร

ขั้นตอนที่ 4 การออกแบบองค์การ (Organization Design)

เมื่อมีภารกิจและวัตถุประสงค์ใหม่ จะต้องมีการจัดองค์การให้เอื้อต่อภารกิจเกี่ยวกับการจัดองค์การ บุคลากร และวัฒนธรรมในองค์การ

ขั้นตอนที่ 5 การออกแบบระบบการปฏิบัติงาน (System Design)

เซอร์โต และปีเตอร์ (Certo and Peter, 1991) ได้เสนอกระบวนการจัดการเชิงกลยุทธ์ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน คือ

ขั้นที่ 1 การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม (Environmental Analysis)

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม พิจารณาจุดแข็ง จุดอ่อนภายในองค์การ และโอกาส อุปสรรคจากภายนอกองค์การ ซึ่งเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบรรลุความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ขององค์การ

ขั้นที่ 2 การจัดวางทิศทางขององค์การ (Establishing Organizational Direction)

ตัวชี้วัดทิศทางขององค์การมี 2 ตัว คือ ภารกิจ (Mission) ขององค์การ ซึ่งเน้นเหตุผลในการมีองค์การและวัตถุประสงค์ (Objective) ขององค์การ ซึ่งเน้นประโยชน์ที่ได้รับจากการมีองค์การ

ขั้นที่ 3 การกำหนดกลยุทธ์ (Strategic Formulation)

ในการกำหนดกลยุทธ์เป็นกระบวนการออกแบบและเลือกกลยุทธ์ที่เหมาะสมนำไปสู่การบรรลุวัตถุประสงค์ จากการวิเคราะห์ทางเลือกด้วยเทคนิคต่างๆ เช่น การวิเคราะห์คำถามวิกฤติ (Critical Question Analysis) การวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส อุปสรรค (SWOT Analysis)

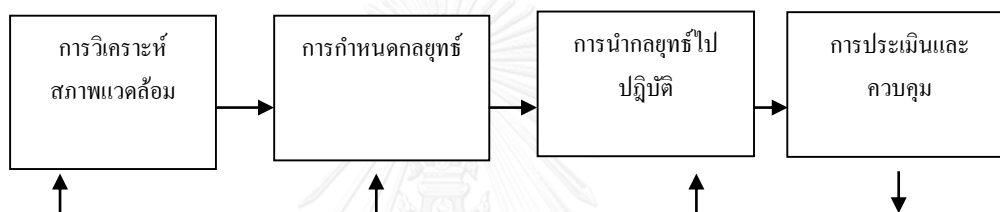
ขั้นที่ 4 การปฏิบัติงานตามกลยุทธ์ (Strategy Implementation)

เป็นการทำกลยุทธ์ไปสู่การปฏิบัติ โดยคำนึงถึงโครงสร้างขององค์การ และวัฒนธรรมขององค์การเพื่อนำไปสู่ความสำเร็จตามที่พึงประสงค์

ขั้นที่ 5 การควบคุมเชิงกลยุทธ์ (Strategic Control)

การติดตามผลการปฏิบัติงาน ประเมินผลกระบวนการประเมินผลสำเร็จขององค์การ เป็น การควบคุมเชิงกลยุทธ์

Wheelen and Hunger (2012) นำเสนอการบริหารกลยุทธ์ ซึ่งเป็นความสัมพันธ์ของ องค์ประกอบพื้นฐาน 4 องค์ประกอบ คือ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม (Environmental Scanning) การกำหนดกลยุทธ์ (Strategy Formulation) การนำกลยุทธ์ ไปปฏิบัติ (Strategy Implementation) และการประเมินและควบคุม (Evaluation and Control) ในภาพข้างล่างนี้

แผนภาพที่ 2 องค์ประกอบพื้นฐานของกระบวนการบริหารกลยุทธ์

ที่มา : Wheelen and Hunger. **Strategic Management and Business Policy.**

13th ed. Upper Saddle River. New Jersey : Pearson, 2012 : 63

SWOT Analysis การวางแผนกลยุทธ์เป็นการวางแผนที่มีการกำหนดวิสัยทัศน์ มีการกำหนดเป้าหมายระยะยาวที่แน่ชัดมีการวิเคราะห์อนาคตและคิดเชิงการแข่งขัน ต้องการระบบการทำงานที่มีความสามารถในการปรับตัวสูงสำหรับการทำงานในสิ่งแวดล้อมที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วเพื่อให้ทันและสามารถเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นในอนาคตได้ และในการวางแผนกลยุทธ์นั้น สิ่งที่สำคัญ คือ “การกำหนดกลยุทธ์” สำหรับใช้ในการทำงานเพื่อการบรรลุวัตถุประสงค์ของงาน โดยกลยุทธ์ของแต่ละองค์การจะถูกกำหนดตามธรรมชาติและลักษณะขององค์การนั้นๆ ทั้งนี้ องค์การจะสามารถกำหนดกลยุทธ์ได้นั้นต้องรู้สถานภาพหรือภาวะขององค์การของตนเสียก่อน และนอกจากนั้นยังต้องมีกระบวนการกำหนดกลยุทธ์ที่เหมาะสมสำหรับตนเองด้วย ซึ่งวิธีการและเทคนิคในการวิเคราะห์สถานะขององค์การและกระบวนการกำหนดกลยุทธ์มีหลายวิธีด้วยกัน และหนึ่งในวิธีการเหล่านี้คือ การวิเคราะห์ SWOT หรือ SWOT Analysis ซึ่งเป็นวิธีการที่รู้จักและใช้กันอย่างแพร่หลายในฐานะเครื่องมือในการประเมินหรือวิเคราะห์องค์การเพื่อการวางแผนและการกำหนดกลยุทธ์ขององค์การ

1. กรอบการวิเคราะห์ SWOT

การวิเคราะห์ SWOT หรือ SWOT Analysis เป็นเครื่องมือในการประเมินสถานการณ์ขององค์การ ซึ่งจะช่วยให้ผู้บริหารกำหนดจุดแข็งและจุดอ่อนจากสภาพแวดล้อมภายใน โอกาสและอุปสรรค

จากสภาพแวดล้อมภายนอก ตลอดจนผลกระทบที่มีศักยภาพจากปัจจัยเหล่านี้ต่อการทำงานขององค์กร หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งได้ว่า SWOT Analysis หมายถึง การวิเคราะห์และประเมินว่าองค์กรมีจุดแข็ง (Strengths) จุดอ่อน (Weaknesses) โอกาส (Opportunities) และอุปสรรค (Threats) อย่างไร เพื่อที่จะนำไปใช้ในการวางแผนและกำหนดกลยุทธ์ขององค์กรต่อไป

- Strengths (จุดแข็ง) หมายถึง ความสามารถและสถานการณ์ภายในองค์กรที่เป็นบวก ซึ่งองค์กรสามารถนำมาใช้ประโยชน์ในการทำงานเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์หรือหมายถึงการดำเนินงานภายในที่องค์กรทำได้ดี

- Weaknesses (จุดอ่อน) หมายถึง สถานการณ์ภายในองค์กรที่เป็นลบและด้วยความสามารถ ซึ่งองค์กร ไม่สามารถนำมาใช้เป็นประโยชน์ในการทำงานเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์หรือหมายถึงการดำเนินงานภายในที่องค์กรทำได้ไม่ดี

- Opportunities (โอกาส) หมายถึง ปัจจัยและสถานการณ์ภายนอกที่เอื้ออำนวยให้การทำงานขององค์กรบรรลุวัตถุประสงค์หรือ หมายถึง สภาพแวดล้อมภายนอกที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินการขององค์กร

- Threats (อุปสรรค) หมายถึง ปัจจัยและสถานการณ์ภายนอกที่ขัดขวางการทำงานขององค์กรไม่ให้บรรลุวัตถุประสงค์หรือหมายถึง สภาพแวดล้อมภายนอกที่เป็นปัญหาต่อองค์กร

โดยการวิเคราะห์ SWOT หรือ SWOT Analysis นั้น การกำหนดเรื่อง หัวข้อ หรือประเด็นเป็นสิ่งสำคัญที่จะต้องคำนึงถึง เพราะว่าการกำหนดประเด็นทำให้การวิเคราะห์และประเมินจุดอ่อน จุดแข็ง โอกาสและอุปสรรคได้ถูกต้อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการกำหนดประเด็นหลัก โอกาสที่จะให้การวิเคราะห์ถูกต้องจะมากยิ่งขึ้นตามไปด้วย ทั้งนี้ การกำหนดกรอบการวิเคราะห์ SWOT ใดๆ ขึ้นอยู่กับลักษณะงานหรือลักษณะของธุรกิจและธรรมชาติขององค์กรนั้นๆ ซึ่งกรอบการวิเคราะห์ SWOT มีหลากหลายรูปแบบ แต่รูปแบบที่นิยมใช้กันคือ การวิเคราะห์ปัจจัยหรือสถานการณ์ภายนอกองค์กร และการวิเคราะห์ปัจจัยหรือสถานการณ์ภายในองค์กร

Koontz and Wehrich (1990 : 93-95) นำเสนอการกำหนดกลยุทธ์โดยใช้เครื่องมือสำหรับการวิเคราะห์สถานการณ์ที่มีชื่อว่า TOWS Matrix

TOWS Matrix เป็นกรอบแนวคิดในการวิเคราะห์ระบบ ซึ่งเป็นการจับคู่ระหว่างภาวะคุกคามและโอกาสจากภายนอกองค์กรกับจุดอ่อน และจุดแข็งภายในองค์กรในการวิเคราะห์สถานการณ์ตามรูปแบบนี้จะต้องเริ่มพิจารณาจากภาวะคุกคามก่อน เพราะการวางแผน กลยุทธ์จำเป็นต้องพิจารณาผลของวิกฤตปัญหา และภาวะคุกคามเป็นอันดับแรก

กลยุทธ์ 4 ประการ (Four Alternative Strategies) ของ Koontz and Wehrich

กลยุทธ์สำหรับการวิเคราะห์สถานการณ์ตามรูปแบบ TOWS Matrix ของ Koontz and Wehrich (1990) มี 4 ประเภทดังนี้

1. กลยุทธ์ SO : Maxi-Maxi มีจุดมุ่งหมายเพื่อพิจารณาจุดแข็งร่วมกับโอกาส เพื่อกำหนดกลยุทธ์เพิ่มศักยภาพ หรือกลยุทธ์เชิงรุก : เชิงรุกระยะยาว โดยนำจุดแข็งที่มีมาเสริมสร้างและนำโอกาสที่เปิดให้มาทำประโยชน์อย่างเต็มที่ ถือเป็นกลยุทธ์ที่มีศักยภาพสูงสุด ในการบรรลุความสำเร็จ

2. กลยุทธ์ WO : Mini-Maxi มีจุดมุ่งหมายเพื่อพิจารณาจุดอ่อนร่วมกับโอกาสเพื่อกำหนดกลยุทธ์เร่งพัฒนา หรือกลยุทธ์การพลิกตัว : เชิงรุกระยะสั้น โดยแก้ไขจุดอ่อน และนำโอกาสที่เปิดให้มาทำประโยชน์อย่างเต็มที่ ซึ่งจุดอ่อนบางประการจำเป็นต้องมีการพัฒนา หรือกำหนดสมรรถนะให้บุคลากรเป็นแนวปฏิบัติ เช่น การพัฒนาด้านเทคโนโลยี การพัฒนาบุคลากรตามทักษะที่จำเป็น ทั้งนี้เพื่อเอาชนะจุดอ่อน ส่วนมุมมองภายนอกเป็นการใช้โอกาสภายนอกมาเป็นประโยชน์ในการวางแผนงาน

3. กลยุทธ์ ST : Maxi-Mini มีจุดมุ่งหมายเพื่อพิจารณาจุดแข็งร่วมกับภาวะคุกคามเพื่อกำหนดกลยุทธ์สร้างภูมิคุ้มกัน หรือกลยุทธ์การแตกตัว หรือขยายขอบข่ายกิจการ : เชิงรุกระยะยาว โดยใช้ประโยชน์จากจุดแข็ง หลีกเลี่ยงภาวะคุกคาม และหาแนวทางดำเนินการที่จะทำให้องค์กรเกิดความสูญเสียน้อยที่สุด และเป็นการเพิ่มจุดแข็งที่มีอยู่เดิม และเพิ่มจุดแข็งที่ยังไม่มี เช่น ด้านเทคโนโลยี การเงิน การจัดการ หรือการตลาด ทั้งนี้เพื่อเป็นการใช้จุดแข็งในการรับมือ หรือหลีกเลี่ยงกับภาวะคุกคามจากภายนอก

4. กลยุทธ์ WT : Mini-Mini มีจุดมุ่งหมายเพื่อพิจารณาจุดอ่อนร่วมกับภาวะคุกคามเพื่อกำหนดกลยุทธ์แก้วิกฤต หรือกลยุทธ์เชิงป้องกันหรือตั้งรับ : เชิงรุกระยะสั้น โดยพยายามลดจุดอ่อน หลีกเลี่ยงภาวะคุกคาม และหาแนวทางดำเนินการที่จะทำให้องค์กรเกิดความสูญเสียน้อยที่สุด และช่วยในการกำหนดรูปแบบการเข้าร่วมกัน (Joint Venture) การตัดทอน (Retrench) และการระดมหนี้สิน (Liquidate) หรือการรวมธุรกิจ

จากกลยุทธ์ 4 ประเภทของ Koontz and Wehrich ได้แสดงรายละเอียดกลยุทธ์สำหรับการวิเคราะห์สถานการณ์ตามรูปแบบ TOWS Matrix โดยอธิบายว่า TOWS Matrix มีความเกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์ภายใต้จุดของเวลาที่เฉพาะเจาะจง เนื่องจากสิ่งแวดล้อมภายใน และภายนอกมีความเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่องและตลอดเวลา ดังนั้นการออกแบบกลยุทธ์ จึงจำเป็นต้องเตรียม TOWS Matrix หลากๆ ประเภทในแต่ละช่วงเวลาที่แตกต่างกัน ซึ่งอาจจะต้องเริ่มด้วยการวิเคราะห์ TOWS Matrix ในอดีตต่อเนื่องกับการวิเคราะห์ปัจจุบันและสิ่งที่เป็นผลพวงของอนาคต TOWS Matrix เป็นประโยชน์มากในการกำหนดกลยุทธ์องค์กร อย่างไรก็ตาม TOWS Matrix เป็นเพียงวิธีการหนึ่งในหลายวิธีการที่จะกำหนดทางเลือกกลยุทธ์ ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 2 TOWS Matrix สำหรับการกำหนดกลยุทธ์

สภาพแวดล้อมภายใน สภาพแวดล้อมภายนอก	จุดแข็ง (S) อาทิ การบริหารจัดการ การปฏิบัติงานการเงิน การตลาด การวิจัยและ พัฒนาวิศวกรรม เป็นต้น	จุดอ่อน (W) อาทิ การบริหารจัดการ การปฏิบัติงานการเงิน การตลาด การวิจัยและพัฒนา วิศวกรรม เป็นต้น
โอกาส (O) ความเสี่ยง อาทิ สภาพเศรษฐกิจในปัจจุบัน และอนาคต การ เปลี่ยนแปลงทางการเมือง และสังคม ผลิตภัณฑ์ใหม่ การให้บริการ และ เทคโนโลยี	SO Maxi-Maxi เป็นกลยุทธ์ ที่มีศักยภาพสูงสุด ในการ บรรลุความสำเร็จ โดยใช้ ประโยชน์จากจุดแข็งของ องค์กร เพื่อประโยชน์ของ โอกาสภายนอก	WO Mini-Maxi เป็น กลยุทธ์ ที่ พัฒนาขึ้นเพื่อเอาชนะจุดอ่อน และเพื่อประโยชน์ของโอกาส ภายนอก
ภาวะคุกคาม (T) อาทิ ขาดแคลน พลังงาน ภาวะการแข่งขัน สภาพเศรษฐกิจในปัจจุบัน และอนาคต การ เปลี่ยนแปลงทางการเมือง และสังคม เป็นต้น	ST Maxi-Mini เป็นกลยุทธ์ ที่ใช้จุดแข็งเพื่อรับมือ หรือ หลีกเลี่ยงกับภาวะคุกคาม	WT Mini-Mini เป็นกลยุทธ์ เพื่อ ลดจุดอ่อนและภาวะคุกคาม

แหล่งที่มา : Koontz and Wehrich. The TOWS Matrix for Strategy Formulation. *Essentials of Management*. 5th editon. Singapore : McGraw-Hill, 1990 : 94

สมยศ นาวิการ (2544) กล่าวว่า ระดับของกลยุทธ์ แบ่งเป็น 3 ระดับ คือ กลยุทธ์ ระดับองค์กร กลยุทธ์ระดับธุรกิจ และกลยุทธ์ระดับหน้าที่ โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. กลยุทธ์ระดับองค์กร หรือสถาบัน (Corporate Strategy) มี 3 ลักษณะคือ

1.1 กลุ่มกลยุทธ์ทางการเสริมสร้างและเติบโต เช่น กลยุทธ์การขยายกลยุทธ์การพัฒนา กลยุทธ์การบูรณาการ กลยุทธ์การร่วมลงทุน กลยุทธ์การสร้างนวัตกรรม ฯลฯ

1.2 กลุ่มกลยุทธ์ทางการรักษาสภาพเดิม หรือการอยู่คงที่ เช่น กลยุทธ์การรักษา กลยุทธ์การเก็บเกี่ยวผลประโยชน์ ฯลฯ

1.3 กลุ่มกลยุทธ์ทางการลดขนาด หรือการประหยัด เช่น กลยุทธ์หมุนกลับกลยุทธ์การขายแบบเลิกกิจการ ฯลฯ

2. กลยุทธ์ระดับธุรกิจ หรือระดับคณะ หรือระดับฝ่าย (Business Strategy) มี 4 ลักษณะ คือ

- 2.1 กลยุทธ์ความเป็นผู้นำ
- 2.2 กลยุทธ์ทำให้เกิดความแตกต่าง
- 2.3 กลยุทธ์เน้นต้นทุน
- 2.4 กลยุทธ์เน้นการทำให้เกิดความแตกต่าง

3. กลยุทธ์ระดับหน้าที่ หรือระดับแผนก หรือระดับฝ่าย (Functional Strategy) เช่น กลยุทธ์ด้านการตลาด กลยุทธ์ด้านการเงิน กลยุทธ์ด้านการผลิต กลยุทธ์ด้านการจัดซื้อ กลยุทธ์ด้านทรัพยากรบุคคล ฯลฯ

Kotler and Murphy (1981) ได้นำแนวคิดการวางแผน กลยุทธ์มาใช้ในวงการอุดมศึกษา โดยให้ความหมาย คือ การวางแผนรวมขององค์การที่คำนึงถึงองค์ประกอบด้านสภาพแวดล้อมภายนอกนำมาเพื่อออกแบบกลยุทธ์ โดยแบ่งกระบวนการวางแผนกลยุทธ์ออกเป็น 6 ขั้นตอน คือ

1. การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก (Environment Analysis)
2. การวิเคราะห์แหล่งทรัพยากร (Resource Analysis)
3. การตั้งเป้าประสงค์ (Goal Formulation)
4. การทำแผนกลยุทธ์ (Strategic Formulation)
5. การออกแบบองค์การ (Organization Design)
6. การออกแบบแนวปฏิบัติงาน (System Design)
7. การควบคุมกลยุทธ์ (Strategic Control)

สรุป การกำหนดกลยุทธ์เพื่อเป็นแนวทางในการทำงานเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ โดยในการกำหนดกลยุทธ์ของแต่ละองค์การ ควรจะกำหนดตามธรรมชาติขององค์การ ดังนั้นมหาวิทยาลัยในการกำหนดกลยุทธ์ควรมีการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและสภาพแวดล้อมภายนอกที่จำเป็นเพื่อนำมาวิเคราะห์จุดแข็งจุดอ่อนของสถาบัน หน่วยงานหรือองค์การ ทั้งในแง่ของปริมาณและศักยภาพในการปฏิบัติ งบประมาณ สิ่งอำนวยความสะดวก และสภาพแวดล้อมภายนอกที่จะส่วนในการคาดการณ์หรือทำนายการเปลี่ยนแปลงในอนาคต ได้แก่ สภาพการเมือง นโยบาย สภาพสังคมและวัฒนธรรม สภาพเศรษฐกิจและเทคโนโลยีที่จะทำให้การกำหนดกลยุทธ์และเมื่อนำไปใช้จะเกิดผลดีต่อการพัฒนาองค์การ

2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

คำเพชร ภูริปริญญา (2555) ได้ศึกษาการนำเสนอยุทธศาสตร์พัฒนาสถาบันอุดมศึกษาไทยสู่การเป็นมหาวิทยาลัยโลก วัตถุประสงค์การวิจัยเพื่อศึกษาปัจจัยความสำเร็จของสถาบันอุดมศึกษา ระดับโลกและสภาพปัจจุบันของสถาบันอุดมศึกษาและเพื่อนำเสนอยุทธศาสตร์การพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาไทยสู่การเป็นมหาวิทยาลัยโลก พบว่า ปัจจัยความสำเร็จของสถาบันอุดมศึกษา ระดับโลกขึ้นอยู่กับคุณภาพการบริหารภารกิจหลัก ได้แก่ หลักสูตรและการสอน การวิจัย การบริการทางวิชาการและมิติทางวัฒนธรรม ปัจจัยด้านความเป็นนานาชาติของมหาวิทยาลัยระดับโลก ได้แก่ 1) การจัดการคุณภาพและโครงสร้างพื้นฐาน 2) หลักสูตรและนวัตกรรม 3) การวิจัย 4) การศึกษา

เรื่องอาณานิคมศึกษานิสิตนักศึกษาและนักวิชาการจากต่างประเทศ 5) ความร่วมมือทางวิชาการ และการพัฒนาด้านนานาชาติ 6) การบริการทางสังคมและความฉลาดทางวัฒนธรรม และได้นำเสนอ ยุทธศาสตร์การพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาไทยสู่การเป็นมหาวิทยาลัยระดับโลก 4 ยุทธศาสตร์ ได้แก่

1. ยุทธศาสตร์การเสริมสร้างคุณค่าเพื่อความเป็นเลิศในภารกิจของสถาบันอุดมศึกษาและเป็นองค์การอัจฉริยะ

2. ยุทธศาสตร์การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

3. ยุทธศาสตร์การประกอบการของมหาวิทยาลัย

4. ยุทธศาสตร์การสร้างเครือข่ายทางวิชาการทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ

ต่อตระกูล อุบลวัตร (2551) การนำเสนอยุทธศาสตร์ของสถาบันอุดมศึกษาไทยในบริบท การเปิดเสรีทางการค้า การวิจัยมีวัตถุประสงค์ เพื่อ 1) วิเคราะห์อุปสงค์ของผู้เรียนที่มีต่อ สถาบันอุดมศึกษาต่างชาติที่จะมาให้บริการการศึกษาในประเทศไทย 2) ศึกษาผลกระทบที่คาดว่าจะ เกิดขึ้นกับสถาบันอุดมศึกษาไทยจากการเปิดเสรีทางการค้า และ 3) เสนอยุทธศาสตร์ของ สถาบันอุดมศึกษาไทยในบริบทการเปิดเสรีทางการค้า

การวิเคราะห์อุปสงค์ (Potential Demand) ของผู้เรียนที่มีต่อสถาบันอุดมศึกษาของ ต่างชาติ ที่มาตั้งให้บริการในประเทศไทย ตามข้อตกลงเสรีทางการค้า โดยทำการเก็บข้อมูลด้วย แบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างจากนักเรียนที่กำลังเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 หรือ เกรด 12 หรือ ปี 13 จาก 5 กลุ่มโรงเรียน คือ นักเรียนจากโรงเรียนที่สอนหลักสูตรภาษาอังกฤษ (EP) โรงเรียนนานาชาติ โรงเรียนเอกชน โรงเรียนรัฐบาล และโรงเรียนสาธิตสังกัดมหาวิทยาลัย ซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้น 627 คน ทำ การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรม SPSS for Windows ผลการวิจัยพบว่า ระดับความต้องการของ นักเรียนอยู่ในระดับปานกลาง สาขาวิชาที่ผู้เรียนต้องการเรียนมากที่สุด 3 ลำดับ คือ พาณิชยศาสตร์ และการบัญชี วิศวกรรมศาสตร์ และนิติศาสตร์ สำหรับประเทศที่ผู้เรียนต้องการให้มาตั้ง มหาวิทยาลัยในประเทศไทย คือ ประเทศสหรัฐอเมริกา สหราชอาณาจักร และออสเตรเลีย ปัจจัย 3 ดับแรกที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนในสถาบันอุดมศึกษาต่างชาติ คือ โอกาสการมีงานทำ หลังสำเร็จการศึกษา คุณภาพของคณาจารย์ และความเป็นมาตรฐานสากลของหลักสูตร ส่วนปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อระดับอุปสงค์ของนักเรียนมี 6 ปัจจัยร่วมกัน คือ ทักษะภาษาที่จะได้รับการ ศึกษาในหลักสูตรนานาชาติ เพศของผู้เรียน ภาษาที่ใช้ในการสื่อสารในการเรียนการสอน โอกาส การเป็นนักเรียนแลกเปลี่ยน รายได้ในอนาคต และรายได้ครอบครัว

การศึกษาผลกระทบที่คาดว่าจะเกิดขึ้นกับสถาบันอุดมศึกษาไทยจากการเปิดเสรีทางการค้า และเสนอยุทธศาสตร์ของสถาบันอุดมศึกษาไทย ในบริบทการเปิดเสรีทางการค้าเก็บรวบรวมข้อมูล ด้วยแบบสัมภาษณ์ จากการสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้องในการกำหนดยุทธศาสตร์ของสถาบันอุดมศึกษา จำนวน 20 สถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชน และการจัดสัมมนาผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อหาข้อสรุปรวมถึง ผลกระทบและยุทธศาสตร์ พบว่า สถาบันอุดมศึกษาของไทยทั้งรัฐ และเอกชน คาดการณ์ถึง ผลกระทบว่าจะไม่เกิดผลกระทบอย่างรุนแรง แต่มิได้หมายความว่าไม่เกิดผลกระทบใดๆ เลย ผลกระทบที่สถาบันอุดมศึกษาไทย อาจจะได้รับผลกระทบมีอยู่ 4 ประเด็น คือ 1) การเคลื่อนย้าย กำลังคนในส่วนของคณาจารย์ 2) การแข่งขันด้านความเป็นนานาชาติ 3) การแข่งขันด้านชื่อเสียงของ

สถาบันอุดมศึกษาไทยกับต่างชาติ 4) การแข่งขันด้านความพร้อมในการลงทุน ตลอดจนอุปกรณ์การเรียนการสอน

ยุทธศาสตร์ของสถาบันอุดมศึกษาไทยในบริบทการเปิดเสรีทางการค้า ประกอบด้วย ยุทธศาสตร์ 7 ยุทธศาสตร์ซึ่งเป็นยุทธศาสตร์ในการเสริมสร้างศักยภาพในการแข่งขันของสถาบันอุดมศึกษาไทย ดังนี้ 1) ยุทธศาสตร์ด้านการปฏิรูประบบบริหารจัดการอุดมศึกษา 2) ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาคณาจารย์และบุคลากรอุดมศึกษา 3) ยุทธศาสตร์ด้านคุณภาพการศึกษา 4) ยุทธศาสตร์ด้านต้นทุนการจัดการศึกษา 5) ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาความสามารถทางภาษาต่างประเทศ 6) ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างเอกลักษณ์ความเป็นไทยในบริบทนานาชาติและ 7) ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างภาพลักษณ์ของสถาบันอุดมศึกษาไทย

ฝ่ายบริหารคลัสเตอร์และโปรแกรมวิจัย สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (2554) ได้ศึกษายุทธศาสตร์งานวิจัยของประเทศไทยการพัฒนาคุณค่าความหลากหลายทางชีวภาพ (พ.ศ. 2555-2559) 2554 ความหลากหลายทางชีวภาพเป็นปัจจัยพื้นฐานที่สำคัญในการดำรงชีวิตของมนุษย์ สร้างความสมดุลทางธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ประเทศไทยมีความหลากหลายทางชีวภาพอยู่ในอันดับ 8 ของโลกที่ถูกจัดอันดับว่ามีความหลากหลายทางชีวภาพที่มีความสำคัญ คือ มีความหลากหลายทางชีวภาพของชนิดสิ่งมีชีวิตประมาณร้อยละ 10 ของโลก ประเทศไทยมีการสั่งสมภูมิปัญญาที่เกี่ยวข้องกับการใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพ เช่น การใช้ประโยชน์ของสมุนไพรเพื่อเป็นอาหารและยารักษาโรครวมถึงการใช้จุลินทรีย์ในอาหารหมักดอง แต่อย่างไรก็ตาม ยังเป็นรูปแบบการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรชีวภาพโดยตรงและมีมูลค่าไม่สูงมากนัก แต่ในขณะเดียวกันพื้นที่ป่าไม้ที่เป็นแหล่งอาศัยของความหลากหลายทางชีวภาพและยังเป็นส่วนหนึ่งของระบบนิเวศ อีกทั้งทรัพยากรทางทะเลและความอุดมสมบูรณ์ก็ถูกทำลายลงอย่างมาก จากการจัดตั้งโครงการ BRT ทำให้มีงานวิจัยในระดับสูงและมีลักษณะเป็นสหวิทยาการมากขึ้น ทำให้มีการศึกษาด้านชีววิทยาและนำมาต่อยอดสู่การใช้ประโยชน์ที่มีความซับซ้อนและมีมูลค่าเพิ่มสูงมากขึ้น เกิดผลกระทบต่อเศรษฐกิจและสังคม เพิ่มศักยภาพในการแข่งขันของประเทศไทยในอนาคตโดยเฉพาะตลาดที่ให้ความสำคัญกับการผลิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

จิราภรณ์ เหลืองไพรินทร์ และวิมาน กฤตพลวิมาน (2557) ได้ศึกษาปัญหากฎหมาย การเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์ตอบแทนในการเข้าถึงทรัพยากรชีวภาพของประเทศไทย โดยทำการศึกษาเปรียบเทียบกฎหมายไทยกับกฎหมายต่างประเทศ เพื่อสร้างแนวทางในการปรับปรุงกฎหมาย ผลการศึกษาพบว่ากฎหมายไทยที่มีอยู่ในปัจจุบันนี้มีลักษณะและขอบเขตการคุ้มครองที่แตกต่างกัน ทำให้การบริหารจัดการทรัพยากรชีวภาพในประเทศไทยไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร ทั้งยังไม่มีหน่วยงานที่รับผิดชอบโดยตรงในการดำเนินงานด้านนี้อย่างเต็มรูปแบบ ดังนั้นประเทศไทยควรที่จะต้องมีการตราพระราชบัญญัติว่าด้วยกฎหมายการบริหารจัดการความหลากหลายทางชีวภาพ เพื่อเป็นกฎหมายแม่บทในการบริหารจัดการทรัพยากรชีวภาพที่มีอยู่ในราชอาณาจักรไทยไม่ว่าจะอยู่ในความครอบครองของภาครัฐหรือเอกชน และจะพบว่าแต่ละประเทศได้พัฒนากฎหมายของตนตามที่ตนเห็นว่าเหมาะสม ถึงแม้ว่าแต่ละประเทศจะมีกฎระเบียบที่แตกต่างกัน แต่กฎระเบียบของประเทศต่างๆ เหล่านี้ก็จะตั้งอยู่บนพื้นฐานเดียวกัน ได้แก่ 1) มีการจัดตั้งหน่วยงานที่ดูแลรับผิดชอบเรื่องการเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์จากการใช้ทรัพยากรชีวภาพ ซึ่งลักษณะของหน่วยงาน

อาจเป็นหน่วยงานระดับชาติหรือหน่วยงานทั่วไปที่กำกับดูแลกฎหมายที่มีเรื่องการเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์จากการใช้ทรัพยากรชีวภาพหรือเป็นหน่วยงานท้องถิ่นที่มีหน้าที่อนุรักษ์ทรัพยากรชีวภาพของชุมชนหรือท้องถิ่น 2) มีกฎหมายหรือกฎระเบียบเรื่องการเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์จากการใช้ทรัพยากรชีวภาพที่ประกอบไปด้วยกลไกหลัก 3 กลไก ได้แก่ การแจ้งให้ทราบล่วงหน้า การเจรจาตกลงร่วมกัน และการแบ่งปันผลประโยชน์ โดยผู้ที่ขอใช้ทรัพยากรชีวภาพจะต้องดำเนินการตามกลไกเหล่านี้ผ่านหน่วยงานที่ดูแลรับผิดชอบ

อารยา สุนทรวิภาค และคณะ (2556) ได้ศึกษา ศักยภาพการผลิต การตลาดและขีดความสามารถในการแข่งขันของผลไม้ไทยในกัมพูชาและเวียดนามประเทศไทยสามารถผลิตผลไม้เมืองร้อน มีปริมาณและมูลค่าการส่งออกเป็นลำดับต้นของโลก การเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนส่งผลทั้งเชิงบวกและเชิงลบต่ออุตสาหกรรมผลไม้ การศึกษาถึงศักยภาพการผลิตการตลาดและขีดความสามารถในการแข่งขันของผลไม้ไทยสามารถสร้างองค์ความรู้เพื่อการเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนได้ดียิ่งขึ้น ประเทศไทยมีพื้นที่ผลิตทุเรียน มังคุด และลองกองเป็นจำนวนมาก ปัจจุบันประเทศกัมพูชาและเวียดนามจัดเป็นประเทศที่มีศักยภาพในการผลิตผลไม้ดังกล่าว มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาข้อมูลศักยภาพการผลิตของผลไม้ สภาพการแข่งขัน โอกาสและอุปสรรคการนำเข้า/ส่งออกผลไม้ระหว่างไทยกับกัมพูชา และเวียดนาม เพื่อการคาดการณ์ผลกระทบทั้งทางบวกและทางลบจากการเปิดการค้าเสรีในประชาคมอาเซียนต่อเกษตรกรและผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้อง อันจะนำไปสู่ข้อเสนอแนะแนวทางการปรับตัวและรูปแบบการผลิตที่มีประสิทธิภาพของผลไม้สำหรับเกษตรกรและผู้ประกอบการไทยผลที่ได้จากการวิจัยพบว่า ทุเรียนเป็นผลไม้ที่ประเทศไทยมีศักยภาพการผลิตสูง แต่มีสภาพการแข่งขันสูง เนื่องจากประเทศไทยและเวียดนามสามารถผลิตทุเรียนที่มีคุณภาพเป็นที่ต้องการของผู้บริโภคภายในประเทศ มังคุดเป็นผลไม้ที่ประเทศไทยมีศักยภาพการผลิตและการค้าสูง เนื่องจากประเทศกัมพูชาและเวียดนามมีผลผลิตน้อยไม่พอเพียงต่อการบริโภคภายในประเทศ และลองกองเป็นผลไม้ที่ประเทศไทยมีศักยภาพการผลิตและการค้าสูงสุด มีศักยภาพในการส่งออก เนื่องจากประเทศกัมพูชาและเวียดนามไม่สามารถผลิตในเชิงการค้าได้ และทั้ง 2 ประเทศมีความต้องการในการบริโภคสูงจากการศึกษาศักยภาพการผลิตการตลาด และการแข่งขันของผลไม้ทั้ง 3 ชนิดของไทยในปัจจุบันเปรียบเทียบกับประเทศกัมพูชาและเวียดนามพบว่า เมื่อมีการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community: AEC) ในปี 2558 จะส่งผลทั้งด้านบวกและด้านลบต่อระบบการผลิตและตลาด สามารถแยกเป็นประเด็นต่างๆ ได้ดังนี้สำหรับผลกระทบเชิงบวกด้านปัจจัยการผลิตพบว่า แรงงานสามารถเคลื่อนย้ายได้อย่างเสรี ดังนั้นปัญหาการขาดแคลนแรงงานในการผลิตผลไม้จะลดลง และเกษตรกรสามารถนำเข้าทรัพยากรการผลิตจากประเทศสมาชิกในอาเซียนได้อย่างเสรี ทำให้มีทรัพยากรที่หลากหลายเพื่อใช้ในการกระบวนการผลิตส่วนผลกระทบเชิงลบจะเกิดการแย่งแรงงานระหว่างภาคการผลิตอื่นๆ ซึ่งเติบโตจากการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน และอัตราค่าจ้างแรงงานมีโอกาสปรับตัวสูงขึ้น อีกทั้งประเทศไทยยังมีโอกาสสูญเสียทรัพยากรการผลิตและอาจทำให้เกิดการเคลื่อนย้ายเทคโนโลยีผลกระทบเชิงบวกด้านอุปสงค์พบว่า จากการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนทำให้เศรษฐกิจของประเทศเพื่อนบ้านเติบโตมากขึ้น ส่งผลให้ความต้องการผลไม้ไทยสูงขึ้น และประเทศไทยเองสามารถส่งออกผลไม้ได้มากขึ้น ผลกระทบเชิงลบ ทำให้เกิดภาวะการแข่งขันในตลาดผลไม้รุนแรงมากขึ้น

เนื่องจากในตลาดมีปริมาณและความหลากหลายของผลไม้เพิ่มขึ้น และผลไม้เองก็เป็นสินค้าที่สามารถทดแทนกันได้และผลกระทบต่อเชิงบวกด้านการแข่งขันพบว่า การค้าและการลงทุนมีแนวโน้มเติบโตจากการเปิดเสรีและอุปสรรคทางการค้าที่ลดน้อยลงเช่น ภาษี นอกจากนี้การค้าชายแดนมีการขยายตัว ระบบขนส่งระหว่างประเทศสามารถทำได้ง่าย สะดวกและรวดเร็วขึ้น ส่งผลให้สามารถขยายฐานการผลิตได้มากขึ้น นอกจากนี้แล้วกำไรของผู้ประกอบการส่งออกมีแนวโน้มสูงขึ้น เนื่องจากต้นทุน โลจิสติกส์และระยะเวลาในการขนส่งน้อยลง ส่วนผลกระทบต่อเชิงลบนั้นทำให้การแข่งขันทางการค้ารุนแรงมากขึ้น เนื่องจากระบบการลงทุนมีการยืดหยุ่นมากขึ้นส่งผลกระทบต่อผู้ประกอบการรายย่อยเป็นอย่างมาก ผู้ประกอบการและนักลงทุนต่างชาติสามารถเข้าไปลงทุนในอุตสาหกรรมเกษตรและอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องในประเทศกัมพูชาและเวียดนามมากขึ้น เนื่องจากสาเหตุ 2 ประการ คือ นโยบายเปิดเสรีด้านการค้าและการลงทุน และจำนวนแรงงานและอัตราค่าจ้างที่ต่ำกว่าประเทศไทย นอกจากนี้ระบบตลาดผลไม้ของประเทศไทยมีโอกาสถูกควบคุมโดยชาวต่างชาติมากขึ้นจากการคาดการณ์ผลกระทบต่อผู้ซื้อเสนอแนะเชิงนโยบายและเชิงปฏิบัติกับกลุ่มเกษตรกร พ่อค้าผู้ส่งออก ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมอื่นๆ และรัฐบาล เกษตรกรควรมีการจัดตั้งกลุ่ม เครือข่าย หรือสมาคมผู้ผลิตและส่งออกผลไม้แต่ละชนิด เพื่อพัฒนาการผลิตและแลกเปลี่ยนข้อมูลนำไปสู่การพัฒนาศักยภาพและเสริมสร้างความเข้มแข็ง สำหรับพ่อค้า ผู้รวบรวมและผู้ส่งออก ควรให้ความสำคัญกับคุณภาพของสินค้า สร้างตราสินค้าควรมีการรวมกลุ่มเพื่อสร้างอำนาจต่อรองในการซื้อขายสินค้าและเสถียรภาพของราคา และป้องกันการครอบงำจากพ่อค้าชาวต่างชาติ ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมต่อเนื่องควรมีการพัฒนาผลิตภัณฑ์ และบรรจุภัณฑ์ รวมถึงการยกระดับมาตรฐานการผลิตสินค้า เช่น GMP HACCP เป็นต้น เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์

Butchart SH and others (2010) ความหลากหลายทางชีวภาพทั่วโลก : ตัวชี้วัดของการลดลงอย่างรวดเร็ว ในปี 2020 ผู้นำในระดับโลกมุ่งมั่นในการผ่านอนุสัญญาว่าด้วยการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพ เพื่อให้ลดความสูญเสียลงภายในปี 2510 จากรายงานตัวชี้วัด โดยครอบคลุมถึงสายพันธุ์ ชนิดพันธุ์ ซึ่งเกิดจากความเสี่ยงจากการสูญเสียแหล่งที่อยู่ที่เกิดจากปัจจัยจากการเพิ่มขึ้นของจำนวนประชากร ความต้องการที่อยู่อาศัยเพิ่มขึ้น เพื่อสร้างชุมชนที่มีสัดส่วนสูงขึ้น เพื่อใช้เป็นที่อยู่อาศัย การเพิ่มขึ้นของมลพิษสารไนโตรเจน และการถูกทำลายจากสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงในการเพิ่มขึ้นของความหลากหลายจะเพิ่มขึ้นเฉพาะในเขตที่ได้รับการคุ้มครอง โดย การปลูกต้นไม้ อย่างยั่งยืน การพัฒนาสายพันธุ์ การดูแลและความหลากหลายทางชีวภาพในรูปแบบอื่นๆ ทำให้ในเขตดังกล่าวลดการสูญเสียของความหลากหลายทางชีวภาพได้

Okoche M. and Michael J (2013) ได้ศึกษากลยุทธ์การแข่งขันในของมหาวิทยาลัยของมหาวิทยาลัยในแอฟริกาตะวันออก ความสำเร็จขององค์การใดที่จะมีผลกับสิ่งแวดล้อมในทางที่ดี มหาวิทยาลัยก็ใช้หลักเช่นเดียวกัน จะต้องตระหนักถึงผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของ นโยบาย เศรษฐกิจและเทคโนโลยี การเปลี่ยนแปลงความต้องการบริโภค การบริการ รสนิยมตามความต้องการของผู้บริโภค ในขณะที่มหาวิทยาลัยเป็นส่วนหนึ่งของโลกที่มีการปรับเปลี่ยนอยู่ตลอดเวลา เพื่อให้ทันต่อสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงทันกับแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น แต่ขณะเดียวกันมหาวิทยาลัยในแอฟริกายังล้าหลัง ดังนั้นมหาวิทยาลัยในแอฟริกาควรปรับเปลี่ยนกลยุทธ์ ให้สามารถนำไปใช้ให้เกิดการเปลี่ยนแปลงและเพื่อเป็นการเพิ่มศักยภาพทางการแข่งขันและเพิ่มประสิทธิภาพ

โดยดูจากการเปลี่ยนแปลงทางการสื่อสาร การเป็นโลกาภิวัตน์ การเป็นมืออาชีพ การใช้ประโยชน์และโอกาสในแอฟริกา เพื่ออุตสาหกรรมที่จะพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่ไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม เช่น อุตสาหกรรมด้านการเกษตรที่ใช้บรรจุภัณฑ์ที่ไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม การใช้ผลิตภัณฑ์ทางด้านปศุสัตว์ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่เปิดกว้างเพื่อการแก้ปัญหาของการผลิตอาหารและน้ำ การป้องกันและรักษาสภาพแวดล้อมให้ได้ประโยชน์และคงไว้ซึ่งความหลากหลายทางชีวภาพของท้องถิ่นให้ได้คงอยู่อย่างยั่งยืน

Martina Gebhardt (2001) ได้ศึกษาการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืนจากความหลากหลายทางชีวภาพโดยอุตสาหกรรมยา ในการวิจัยครั้งนี้แสดงให้เห็นถึงลักษณะและความสำคัญของการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน จากความหลากหลายทางชีวภาพตามความต้องการของอุตสาหกรรมยา แต่ยังไม่ได้ส่งผลดีต่อมูลค่าทางการตลาดของความหลากหลายทางชีวภาพในช่วงศตวรรษที่ 1980 อุตสาหกรรมยาให้ความสนใจในการผลิตยาจากความหลากหลายทางชีวภาพ โดยศึกษากลยุทธ์ที่จะพัฒนาอุตสาหกรรมยาและผลกระทบทางด้านมูลค่าทางการตลาดของการใช้ความหลากหลายทางชีวภาพในการผลิตยาของอุตสาหกรรมยา พบว่าอุตสาหกรรมยาขนาดใหญ่มีแนวโน้มในการวิเคราะห์วิจัย การใช้ทรัพยากรจากความหลากหลายทางชีวภาพในเขตร้อน แต่ไม่ได้ตระหนักถึงภูมิปัญญาของคนในท้องถิ่นและประโยชน์ที่เอื้อต่อคนในท้องถิ่นโดยมุ่งเพื่อการผลิตที่ตอบสนองบริษัทเท่านั้น ดังนั้นจึงควรมีการจดสิทธิบัตรเพื่อการคุ้มครองความหลากหลายของท้องถิ่นเพื่อประโยชน์ของท้องถิ่น มิใช่การใช้ประโยชน์ของทรัพยากรที่ทำการวิจัยและพัฒนาที่ได้รับประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพเป็นของผู้วิจัยหรือหน่วยงานที่ทำวิจัย

Josep –Antoni Gari, (2011) ได้ศึกษาการอนุรักษ์และการใช้งานความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศอังกฤษและทั่วโลก การพัฒนาและการใช้ทรัพยากรทางความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน ต้องคำนึงระบบทรัพย์สินทางปัญญาที่ใช้ในการตลาด การวิจัย กิจกรรมต่างๆ ทั้งการแพทย์ การเกษตร และต้องมีการส่งเสริม การพัฒนา อนุรักษ์และตระหนักถึงคุณค่าของความหลากหลายทางชีวภาพ ซึ่งเป็นทรัพย์สินทางปัญญามากกว่าการนำไปใช้ของผู้วิจัยและผู้ผลิตที่จะนำไปใช้ประโยชน์ และความหลากหลายทางชีวภาพเป็นทรัพยากรของท้องถิ่นมากกว่าเป็นทรัพยากรของโลก โดยในระดับท้องถิ่นจะต้องคำนึงถึงการอนุรักษ์ เพื่อให้เกิดความมั่นคงทางอาหาร การใช้เพื่อดูแลสุขภาพ และการได้รับประโยชน์ทางอ้อมจากระบบนิเวศที่ได้รับการอนุรักษ์และฟื้นฟู การใช้กลไกระบบทรัพย์สินทางปัญญาของโลกในความหลากหลายทางชีวภาพ กลายเป็นสิ่งที่ทำลายระบอบการดูแลและทรัพยากรทางความหลากหลายทางชีวภาพของระดับท้องถิ่นลง ทำให้เกิดช่องว่างในการดูแลระบบนิเวศของพื้นเมือง ทำให้คนพื้นเมืองและชาวนาไม่สามารถใช้ประโยชน์จากท้องถิ่นที่อยู่อาศัยได้ การจดสิทธิบัตรในระดับโลกทำให้เกิดวัฒนธรรมการใช้ประโยชน์ข้ามท้องถิ่น

Assaf s. Anne t. Laurent S, (2014) ได้ทำการทดลองเสริมสร้างจากความหลากหลายทางชีวภาพในเมืองที่มีอิทธิพลต่อคนในเมือง จากปัญหาการเติมโตของจำนวนประชากร การอนุรักษ์ความหลากหลายจึงเป็นสิ่งสำคัญ การที่จะแยกคนออกจากธรรมชาตินั้นเป็นเรื่องยากและคนยังเป็นผู้ที่ทำให้เกิดปัญหากับสิ่งแวดล้อม โดยที่ตั้งใจและไม่ตั้งใจ ในการอนุรักษ์ความหลากหลายครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง โดยสำรวจว่าการเพิ่มความหลากหลายภายในเมืองสามารถเพิ่มและได้ศึกษาถึงการเปลี่ยนแปลงนั้นส่งผลต่อการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างคนกับความหลากหลายทางชีวภาพในแง่มุมต่างๆ

อย่างมีนัยสำคัญของการเพิ่มความหลากหลายทางชีวภาพของดอกไม้ นกและแมลงในการผสมเกสร ในสวนสาธารณะขนาดเล็กในกรุงปารีส ประเทศฝรั่งเศส โดยการเพิ่มสิ่งดังกล่าวลงไปในส่วน และใช้การสัมภาษณ์กับผู้เข้ามาในสวนสาธารณะจำนวน 1116 คน โดยสอบถามก่อนและหลังเกิดการเพิ่มความหลากหลายทางชีวภาพ ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่าการเปลี่ยนแปลงของความหลากหลายทางชีวภาพและมีความพึงพอใจ และตระหนักถึงต่อการอนุรักษ์ชนิดพันธุ์ของดอกไม้ และเห็นว่าในการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพนั้นควรมีการศึกษาแบบสหวิทยาการด้วย การทดลองที่หลากหลายที่จะส่งผลให้เกิดการอนุรักษ์ต่อความหลากหลายทางชีวภาพอย่างทั่วถึง

Thomas Paul Husband & David H. Abedon (2013) ได้ศึกษาการรับรองความหลากหลายทางชีวภาพ : วิธีการร่วมมือเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งในการแข่งขันของสหรัฐอเมริกา ด้านหลักสูตรของความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเสริมสร้างความสามารถของนักศึกษาและคณาจารย์ของมหาวิทยาลัยโรดไอแลนด์ (URI) โดยการวิจัยผลของเครื่องชงกาแฟต่อความหลากหลายของชนิดกาแฟ ที่มีความหลากหลายทางชีวภาพของชนิดพันธุ์ ที่จะเพิ่มศักยภาพการแข่งขันในด้านธุรกิจการเกษตร โดยทำการศึกษาจากนักศึกษาของ โรดไอแลนด์ คอสตาริกา อินเดียและแอฟริกาตะวันออก เพื่อวัดมูลค่าของความหลากหลายทางชีวภาพของกาแฟพื้นเมือง การวิจัยครั้งนี้จะศึกษาเกี่ยวกับการเพิ่มขึ้นของความรู้ของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับความรู้ด้านความหลากหลายทางชีวภาพที่เป็นตัวกำหนดคุณค่าของระบบนิเวศในระบบเกษตรและคุณค่าของความหลากหลายต่อสิ่งแวดล้อมที่ดี โดยได้ทำการพัฒนารูปแบบที่คอสตาริกาและนำไปใช้ในประเทศอินเดียและแอฟริกาตะวันออก โดยจะมีการเพิ่มเติมในของหลักสูตร เป็นการวิจัยระหว่างประเทศและขยายความร่วมมือและการเผยแพร่ และเก็บข้อมูลนำไปปรับปรุงหลักสูตรเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในระยะยาวเพื่อเกิดเป็นหลักสูตรใหม่ที่มีความร่วมมือกับประเทศอื่นในลักษณะผู้ร่วมการพัฒนาธุรกิจผ่านความหลากหลายทางชีวภาพ โดยเป็นการเพิ่มศักยภาพการแข่งขันของประเทศอเมริกาและเป็น การขยายการศึกษาในการสร้างบุคลากรที่มีความเป็นมืออาชีพในการเกษตรที่สามารถเพิ่มมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าโดยการใช้เทคนิคต่างๆ ในการจัดการทรัพยากรทางด้านความหลากหลายทางชีวภาพและเกิดการจ้างงานเพิ่มขึ้นในประเทศอื่นๆ จากการวิจัยของมหาวิทยาลัยโรดไอแลนด์ (URI) ที่จะเพิ่มการแข่งขันด้านกาแฟพื้นเมือง และธุรกิจการเกษตร การจัดการดูแลความหลากหลายทางชีวภาพที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ที่จะทำให้เกิดหลักสูตรใหม่และมีความเป็นสากล

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

3.1 ระเบียบวิธีวิจัย

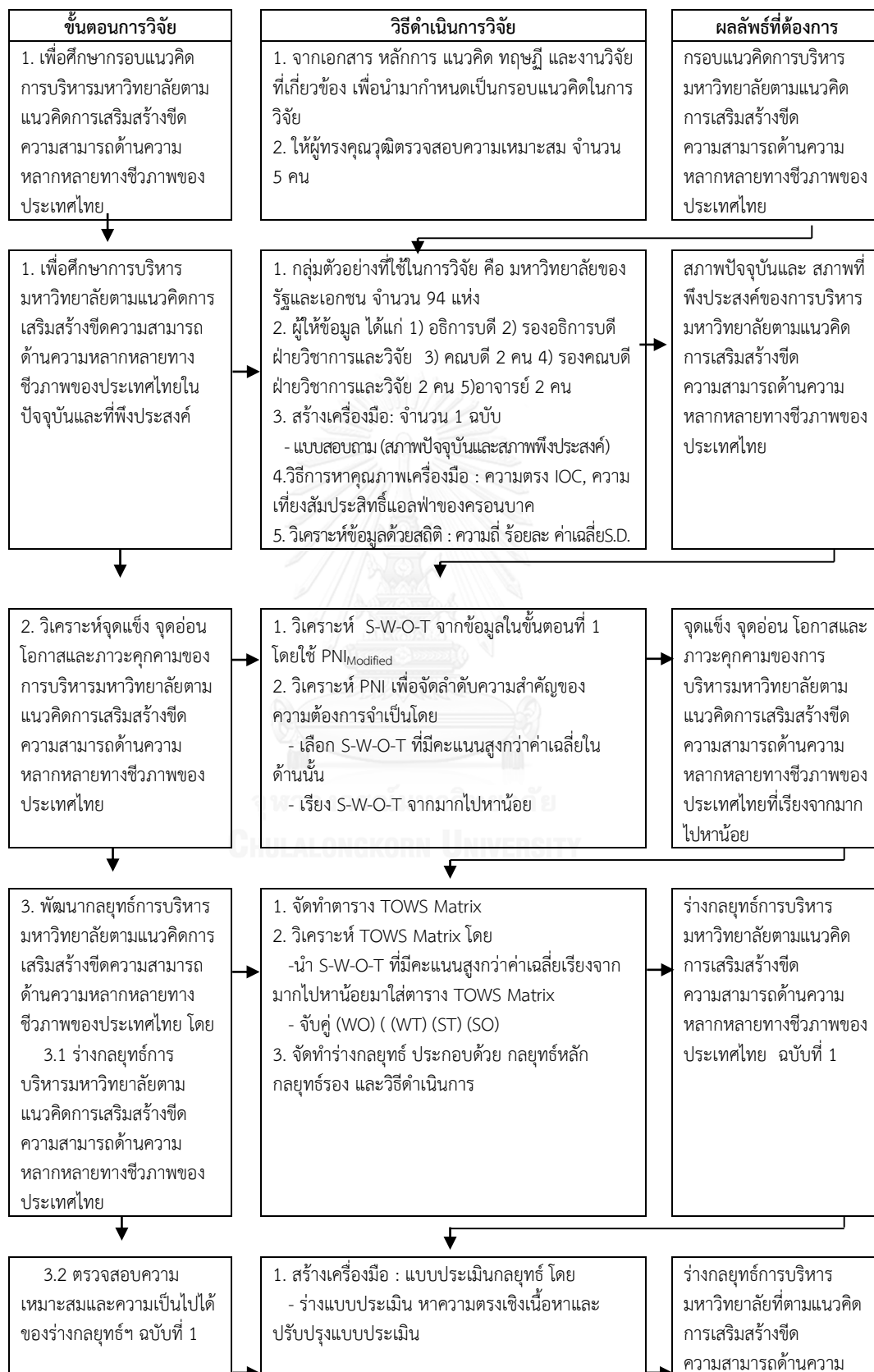
การวิจัยเรื่อง กลยุทธ์การบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทยนี้ ดำเนินการวิจัยโดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมผสาน (Mix Methods) ระหว่างวิธีวิธีการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research)

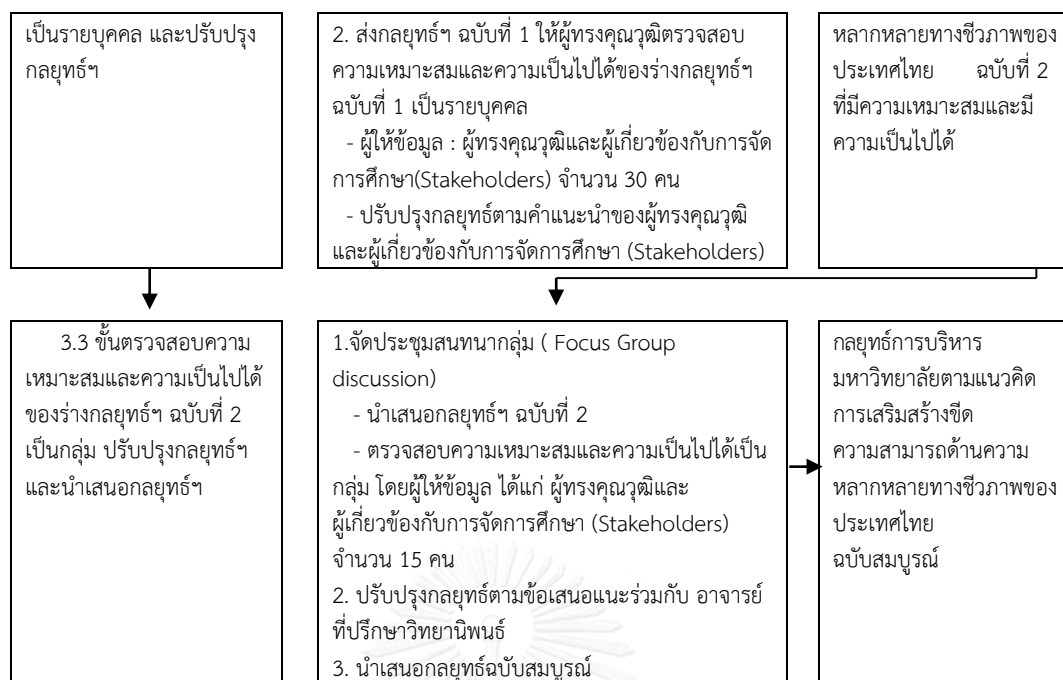
3.2 ขั้นตอนการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ คือ 1) เพื่อศึกษารอบแนวคิดการบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย 2) เพื่อศึกษาการบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทยในปัจจุบันและที่พึงประสงค์ 3) เพื่อศึกษาจุดแข็งจุดอ่อน โอกาส และภาวะคุกคามของการบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย 4) เพื่อพัฒนากลยุทธ์การบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย

โดยผู้วิจัยนำมาออกแบบการวิจัยออกเป็น ดังแผนภาพที่ 3.1

แผนภาพที่ 3 ขั้นตอนการวิจัย

จากแผนภาพที่ 3 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย มีรายละเอียดดังนี้

3.2.1 เพื่อศึกษากรอบแนวคิดการบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย

ผู้วิจัยศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมากำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย และนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความเหมาะสมจำนวน 5 คน โดยการสัมภาษณ์และผู้เชี่ยวชาญเห็นว่าให้มีการปรับวิธีการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทยให้สอดคล้องกับข้อกำหนดในอนุสัญญาความหลากหลายทางชีวภาพ (The Convention on Biological Diversity : CBD) จากอนุสัญญา ว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ ได้มีการลงนามในปี 1992 ว่าด้วยสิ่งแวดล้อมและการพัฒนาและมีผลบังคับใช้ในปี 1993 โดยมีวัตถุประสงค์หลักดังนี้คือ

- 1) เพื่อการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพ
- 2) เพื่อการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน
- 3) เพื่อการแบ่งปันผลประโยชน์อย่างเป็นธรรมและการเข้าถึงที่ครอบคลุมความหลากหลายทั้ง 3 ประเภท ความหลากหลายของระบบนิเวศ ความหลากหลายทางชนิดพันธุ์และความหลากหลายทางพันธุกรรม (UNCED : online)

และทำการปรับเป็นด้านการเข้าถึงและการแบ่งปันการใช้ประโยชน์ ด้านการอนุรักษ์และฟื้นฟูและด้านการพัฒนาคุณค่าในรูปแบบต่างๆ ซึ่งแยกออกเป็นด้านหลัก 3 ด้าน ด้านย่อย 10 ด้าน และนำไปทำการประเมินความเหมาะสมจากผู้เชี่ยวชาญอีกครั้งด้วยแบบการประเมินความเหมาะสม

1. ปรับปรุงแก้ไขกรอบแนวคิดตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญแต่ละท่านและนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

2. นำแบบกรอบแนวคิดที่ปรับปรุงแล้วไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความตรงด้านเนื้อหาและพิจารณาความเหมาะสมของกรอบแนวคิดโดยกำหนดเกณฑ์การคัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิคือเป็นผู้มีความรู้ด้านการบริหารมหาวิทยาลัย ด้านการวิจัย ด้านความหลากหลายทางชีวภาพ

ตารางที่ 3 จำแนกผู้ทรงคุณวุฒิตามความเชี่ยวชาญ

ผู้ทรงคุณวุฒิ	ความเชี่ยวชาญ		
	ด้านวิชาการ	ด้านการบริหารมหาวิทยาลัย	การวิจัย
คนที่ 1	✓	✓	✓
คนที่ 2	✓	✓	✓
คนที่ 3	✓		✓
คนที่ 4	✓		✓
คนที่ 5	✓	✓	✓

ในส่วนของการตามภารกิจสถาบันอุดมศึกษา ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นว่าการปฏิบัติงานที่เกี่ยวกับการเสริมสร้างขีดความสามารถทางความหลากหลายทางชีวภาพ ประกอบด้วยภารกิจ 3 ด้าน ได้แก่ 1) การผลิตบัณฑิต 2) การวิจัย และ 3) การบริการวิชาการ มีความเหมาะสมกับการใช้เป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยด้านการบริหารมหาวิทยาลัย และกระบวนการบริหารประกอบด้วย การวางแผน การนำแผนไปปฏิบัติและการประเมินผล ตามกระบวนการบริหารที่ใช้เพื่อการบริหารมหาวิทยาลัย

ด้านการเสริมสร้างขีดความสามารถความหลากหลายทางชีวภาพ ผู้เชี่ยวชาญให้ทำการปรับเพื่อให้ครอบคลุมการเสริมสร้างความหลากหลายทางชีวภาพ โดยมีองค์ประกอบหลักและองค์ประกอบย่อย ดังนี้

1. การเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพ

- 1.1 การปลูกฝังการเรียนรู้และแนวคิด
- 1.2 การมีส่วนร่วมและการสร้างเครือข่าย
- 1.3 การบริหารจัดการ กลไก นโยบาย กฎหมาย

2. การอนุรักษ์และการฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพ

- 2.1 การอนุรักษ์
- 2.2 การฟื้นฟู

3. การพัฒนาคุณค่าความหลากหลายทางชีวภาพ

- 3.1 ปัจจัย 4
- 3.2 แหล่งเรียนรู้และท่องเที่ยว

3.3 แหล่งพันธุกรรมเศรษฐกิจ

3.4 ชุมชนศิลปวัฒนธรรม

3.5 ความสมดุลทางธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

สรุปได้ว่ากรอบแนวคิดเพื่อการบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย ประกอบด้วยภารกิจของมหาวิทยาลัย 3 ภารกิจที่สามารถเสริมสร้างความหลากหลายทางชีวภาพ ด้านการผลิตบัณฑิตเพื่อตอบสนองต่อการพัฒนาและสร้างความตระหนัก ความรู้ ความสามารถ และเพิ่มจำนวนของผู้สำเร็จการศึกษาได้อีกด้านหนึ่งและการวิจัยก็เป็นการสร้างองค์ความรู้ สร้างความเชี่ยวชาญที่จะเป็นส่วนเพิ่ม การวิจัยที่พัฒนาความหลากหลายได้อย่างยั่งยืน และในส่วนของบริการวิชาการก็จะเป็นการดำเนินงานที่แลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างชุมชนหน่วยงานกับมหาวิทยาลัยเพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจ ในการตระหนักรู้จักใช้ประโยชน์อย่างเท่าเทียม ดังนั้นผู้วิจัยจึงนำกรอบแนวคิดดังกล่าวมาจัดทำ เครื่องมือในการวิจัยเพื่อพัฒนากลยุทธ์ในการมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถ ด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย

3.2.2 เพื่อศึกษาการบริหารตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทยในปัจจุบันและที่พึงประสงค์

สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย ผู้วิจัยกำหนดกลุ่มประชากรและกลุ่มตัวอย่าง และสร้างเครื่องมือตามกรอบแนวคิดการวิจัย ดังนี้

3.2.2.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1) ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ มหาวิทยาลัยของรัฐและเอกชนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ได้แก่ ในปีการศึกษา 2558 จำนวน 123 แห่ง (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2558) โดยผู้วิจัยกำหนดผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ อธิการบดี จำนวน 1 คน รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการและวิจัย จำนวน 1 คน คณบดี จำนวน 2 คน รองคณบดีฝ่ายวิชาการและวิจัย จำนวน 2 คน และอาจารย์จำนวน 2 คน

2) กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ มหาวิทยาลัยของรัฐและเอกชนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา จำนวน 94 แห่ง ซึ่งผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ อธิการบดี จำนวน 1 คน รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการและวิจัย จำนวน 1 คน คณบดี จำนวน 2 คน รองคณบดีฝ่ายวิชาการและวิจัย จำนวน 2 คน และอาจารย์จำนวน 2 คน

กลุ่มตัวอย่างดังกล่าว ได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยมีขั้นตอนดำเนินการ ดังนี้

2.1) การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยได้พิจารณา กำหนดขนาดของ กลุ่มตัวอย่าง โดยคำนวณได้จากสูตรขนาดกลุ่มตัวอย่างของ ยามาเน่ (Yamane, 1973) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% (Confidence interval) โดยยอมให้เกิดความคลาดเคลื่อน (e) $\pm 5\%$ ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

เมื่อ N แทน จำนวนประชากรซึ่งมีจำนวนมหาวิทยาลัย จำนวน 123 แห่ง
 e แทน ความคลาดเคลื่อนที่สามารถยอมรับได้ โดยกำหนดไว้ที่ร้อยละ 5
 n แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่คำนวณได้
 ขนาดประชากรของมหาวิทยาลัยของรัฐและเอกชน จำนวน 123 แห่ง
 คำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างจากสูตรแล้ว ได้กลุ่มตัวอย่างไม่น้อยกว่า 94 แห่ง

2.2) สุ่มรายชื่อมหาวิทยาลัยตามประเภทของมหาวิทยาลัยเพื่อนำมาเป็น
 กลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ให้ครบตามจำนวนของ
 กลุ่มตัวอย่าง

3.2.2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามจำนวน 1 ฉบับ โดยมีกระบวนการ
 ในการสร้างเครื่องมือ ดังนี้

1. กำหนดวัตถุประสงค์ของแบบสอบถามให้มีความชัดเจนสอดคล้องตาม
 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2. ผู้วิจัยสร้างเครื่องมือในการวิจัย โดยพัฒนาประเด็นคำถามตามกรอบแนวคิด
 ในการวิจัย จากการทบทวนแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อสร้างแบบสอบถาม ดังนี้

2.1 ร่างรายการข้อคำถามตามกรอบแนวคิดในการวิจัยและตามนิยาม
 ศัพท์เชิงปฏิบัติการ

2.2 นำร่างรายการข้อคำถามที่สร้างขึ้นให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
 ตรวจสอบความตรงด้านเนื้อหา ความชัดเจนของภาษา ความครอบคลุมตามกรอบแนวคิดในการวิจัย
 และตามนิยามศัพท์เชิงปฏิบัติการ

2.3 ปรับปรุงร่างรายการข้อคำถามตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา
 วิทยานิพนธ์

2.4 สร้างแบบสอบถามในการวิจัย จำนวน 1 ฉบับ ประกอบด้วย
 ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิด
 การเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย สำหรับเก็บข้อมูล
 จากอธิการบดี รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการและวิจัย คณบดี รองคณบดีฝ่ายวิชาการและวิจัย และ
 อาจารย์โดยมีประเด็นคำถามในเครื่องมือ แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้แบบตรวจสอบรายการ
 (Checklist) ประกอบด้วย ตำแหน่ง เพศ อายุ ระดับการศึกษา ระยะเวลาในการทำงาน สอนในระดับ

ตอนที่ 2 สอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารมหาวิทยาลัย
 ตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย โดยใช้
 แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับตั้งแต่ 1 ถึง 5 โดยมีค่าตัวเลขที่
 เป็นเกณฑ์ในการพิจารณา ดังนี้

เกณฑ์ค่าระดับคะแนนในช่อง “สภาพปัจจุบัน”

- ระดับ 5 หมายถึง มีการปฏิบัติในสภาพปัจจุบันในระดับมากที่สุด
- ระดับ 4 หมายถึง มีการปฏิบัติในสภาพปัจจุบันในระดับมาก
- ระดับ 3 หมายถึง มีการปฏิบัติในสภาพปัจจุบันในระดับปานกลาง
- ระดับ 2 หมายถึง มีการปฏิบัติในสภาพปัจจุบันในระดับน้อย
- ระดับ 1 หมายถึง มีการปฏิบัติในสภาพปัจจุบันในระดับน้อยที่สุด

เกณฑ์ค่าระดับคะแนนในช่อง “สภาพที่พึงประสงค์”

- ระดับ 5 หมายถึง ต้องการ/พึงประสงค์ให้มีการปฏิบัติในระดับมากที่สุด
- ระดับ 4 หมายถึง ต้องการ/พึงประสงค์ให้มีการปฏิบัติในระดับมาก
- ระดับ 3 หมายถึง ต้องการ/พึงประสงค์ให้มีการปฏิบัติในระดับปานกลาง
- ระดับ 2 หมายถึง ต้องการ/พึงประสงค์ให้มีการปฏิบัติในระดับน้อย
- ระดับ 1 หมายถึง ต้องการ/พึงประสงค์ให้มีการปฏิบัติในระดับน้อยที่

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย โดยใช้คำถามปลายเปิด

3. การตรวจสอบความตรง (Validity) ของเครื่องมือวิจัย

3.1 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบและให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความตรงด้านเนื้อหา (Content Validity) และความชัดเจนของภาษาเพื่อให้แบบสอบถามครอบคลุมและเหมาะสมกับเนื้อหาการวิจัย

3.2 นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

3.3 นำแบบสอบถามที่ผ่านมาปรับปรุงให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความตรงด้านเนื้อหาและพิจารณาความเหมาะสมของแบบสอบถาม โดยกำหนดเกณฑ์ การคัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิคือเป็นผู้มีความรู้ด้านการบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย

ตารางที่ 4 จำแนกผู้ทรงคุณวุฒิตามความเชี่ยวชาญด้านต่างๆ

ผู้ทรงคุณวุฒิ	ความเชี่ยวชาญ			
	ด้านวิชาการ	ด้านการบริหารมหาวิทยาลัย	การวิจัย	แนวคิดเรื่องความหลากหลายทางชีวภาพ
คนที่ 1	✓	✓	✓	
คนที่ 2	✓		✓	✓
คนที่ 3	✓		✓	✓
คนที่ 4	✓		✓	✓
คนที่ 5	✓	✓	✓	

3.4 นำผลการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิ มาคำนวณหาค่าความตรงด้านเนื้อหา (Content Validity) โดยการพิจารณาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Consistency : IOC) โดยใช้สูตรของโรวิเนลลีและแฮมเบลตัน (อ้างถึงใน ศิริชัย กาญจนวาสี, 2552) ดังนี้

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ	IOC	แทน	ดัชนีความสอดคล้องที่มีค่าอยู่ระหว่าง -1 ถึง +1
	$\sum R$	แทน	ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
	N	แทน	จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

ผู้วิจัยนำข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิมาปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถาม

3.5 คัดเลือกข้อคำถามที่อยู่ในเกณฑ์การพิจารณาคัดเลือกข้อคำถามที่เหมาะสมและมีความเที่ยงตรงทางเนื้อหาที่ใช้ได้ คือ ค่าดัชนี IOC รายข้อต้องมีค่ามากกว่า 0.50 (ศิริชัย กาญจนวาสี, 2556) ดังนั้นจึงคัดเลือกเฉพาะข้อคำถามที่มีค่าดัชนี IOC รายข้ออยู่ระหว่าง 0.60 – 1.00 (ภาคผนวก ข)

3.6 ปรับปรุงภาษาของข้อคำถามตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิและนำไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบก่อนนำไปทดลองใช้

4. การตรวจสอบความเที่ยง (Reliability) ของเครื่องมือ

4.1 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบความตรงด้านเนื้อหาไปทดลองใช้กับอธิการบดี รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการและวิจัย คณบดี รองคณบดีฝ่ายวิชาการและวิจัย และอาจารย์ ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง รวมทั้งสิ้น 30 คน นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าความเที่ยงโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient)

3.2.2.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยนำหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ถึงอธิการบดีสถาบันอุดมศึกษาจำนวน 94 แห่ง โดยผู้วิจัยใช้การส่งและการรับทางไปรษณีย์

3.2.2.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถาม

ตอนที่ 1 วิเคราะห์สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้สถิติเชิงพรรณนาเพื่อแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ

ตอนที่ 2 วิเคราะห์สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows หาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยวิเคราะห์

ภาพรวมและวิเคราะห์แยกสภาพแวดล้อมภายในและวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก ซึ่งมีเกณฑ์ในการแปลความหมายของค่าเฉลี่ยดังนี้

- ค่าเฉลี่ยคะแนน 4.50-5.00 หมายถึง มีการปฏิบัติจริง/มีสภาพที่พึงประสงค์ในระดับมากที่สุด
- ค่าเฉลี่ยคะแนน 3.50-4.49 หมายถึง มีการปฏิบัติจริง/มีสภาพที่พึงประสงค์ในระดับมาก
- ค่าเฉลี่ยคะแนน 2.50-3.49 หมายถึง มีการปฏิบัติจริง/มีสภาพที่พึงประสงค์ในระดับปานกลาง
- ค่าเฉลี่ยคะแนน 1.50-2.49 หมายถึง มีการปฏิบัติจริง/มีสภาพที่พึงประสงค์ในระดับน้อย
- ค่าเฉลี่ยคะแนน 1.00-1.49 หมายถึง มีการปฏิบัติจริง/มีสภาพที่พึงประสงค์ในระดับน้อยที่สุด

3.2.3 เพื่อศึกษาจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและภาวะคุกคามของการบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย

การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม และแบบสำรวจ

3.2.3.1 วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามตอนที่ 2 เพื่อหา S-W-O-T จากแบบสอบถาม ด้วยการใช้สถิติค่าดัชนี $PNI_{Modified}$ โดยมีรายละเอียดการดำเนินการ ดังนี้

1) การประเมินความต้องการจำเป็นของการบริหารการมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย โดยการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ ด้วยการใช้เทคนิคหรือการคำนวณค่าดัชนี Modified Priority Need Index ($PNI_{Modified}$) เพื่อระบุความต้องการจำเป็นจากสูตร $PNI_{Modified}$ (สุวิมล ว่องวานิช, 2553) ดังนี้

$$PNI_{Modified} = (I-D)/D$$

I = สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย

D = สภาพปัจจุบันของการบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย

2) กำหนดเกณฑ์การพิจารณาจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และภาวะคุกคามของการบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย โดยใช้การอิงเกณฑ์และแปลผลตามเกณฑ์ ดังนี้

2.1) วิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน โดยนำข้อมูลจากแบบสอบถามมาจัดกลุ่มค่าดัชนี $PNI_{Modified}$ นำค่าดัชนี $PNI_{Modified}$ สูงที่สุด ลบด้วยค่าดัชนี $PNI_{Modified}$ ต่ำที่สุด แล้วนำระยะห่างที่ได้มาจัดกลุ่มค่า $PNI_{Modified}$ โดยแบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่มีค่าดัชนี $PNI_{Modified}$ สูง และกลุ่มที่มีค่าดัชนี $PNI_{Modified}$ ต่ำ โดยกำหนดให้ กลุ่มที่มีค่าดัชนี $PNI_{Modified}$ สูง เป็นจุดอ่อน ส่วนกลุ่มที่มีค่าดัชนี $PNI_{Modified}$ ต่ำ เป็นจุดแข็ง

2.2) วิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก โดยนำข้อมูลจากแบบสอบถามมาจัดกลุ่มค่าดัชนี $PNI_{Modified}$ นำค่าดัชนี $PNI_{Modified}$ สูงที่สุด ลบด้วยค่าดัชนี $PNI_{Modified}$ ต่ำที่สุด นำระยะห่างที่

ได้มาจัดกลุ่มค่า $PNI_{Modified}$ โดยแบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่มีค่าดัชนี $PNI_{Modified}$ สูง และกลุ่มที่มีค่าดัชนี $PNI_{Modified}$ ต่ำ โดยกำหนดให้ กลุ่มที่มีค่าดัชนี $PNI_{Modified}$ สูง เป็นภาวะคุกคาม ส่วนกลุ่มที่มีค่าดัชนี $PNI_{Modified}$ ต่ำ เป็นโอกาส

3.2.4 เพื่อพัฒนากลยุทธ์การบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย

3.2.4.1 ร่างกลยุทธ์การบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย

1) ผู้วิจัยจัดทำตาราง TOWS Matrix แล้วนำ S-W-O-T มาใส่ในตารางเมตริกซ์ โดยเรียงค่าดัชนี $PNI_{Modified}$ ของจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและภาวะคุกคามจากมากไปหาน้อย

2) ดำเนินการจับคู่ระหว่างสภาพแวดล้อมภายใน กับสภาพแวดล้อมภายนอก ดังนี้

2.1) จับคู่จุดอ่อน-ภาวะคุกคาม (WT) เพื่อกำหนดกลยุทธ์เชิงป้องกัน (Defensive Strategy) โดยพยายามลดจุดอ่อน หลีกเลี่ยงภาวะคุกคาม และหาแนวทางดำเนินการที่จะทำให้มหาวิทยาลัยเกิดความสูญเสียน้อยที่สุด

2.2) จับคู่จุดอ่อน-โอกาส (WO) เพื่อกำหนดกลยุทธ์การพลิกตัว (Turnaround-Oriented Strategy) โดยแก้ไขจุดอ่อนและนำโอกาสที่เปิดให้มาทำประโยชน์อย่างเต็มที่

2.3) จับคู่จุดแข็ง-ภาวะคุกคาม (ST) เพื่อกำหนดกลยุทธ์ขยายขอบข่ายกิจการ (Diversification Strategy) โดยใช้ประโยชน์จากจุดแข็ง หลีกเลี่ยงภาวะคุกคามและหาแนวทางดำเนินการที่จะทำให้มหาวิทยาลัยเกิดความสูญเสียน้อยที่สุด

2.4) จับคู่จุดแข็ง-โอกาส (SO) เพื่อกำหนดกลยุทธ์เชิงรุก (Aggressive Strategy) โดยนำจุดแข็งที่มีมาเสริมสร้างและนำโอกาสที่เปิดให้มาทำประโยชน์อย่างเต็มที่

3) ร่างกลยุทธ์การบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย ฉบับที่ 1

3.2.4.2 ตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของกลยุทธ์การบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย ฉบับที่ 1 โดยผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา (Stakeholders) เป็นรายบุคคล

1) ผู้ให้ข้อมูล

ผู้ให้ข้อมูลในงานวิจัยครั้งนี้ได้แก่ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา (Stakeholder) ผู้บริหารหรือนักวิชาการด้านการบริหารมหาวิทยาลัยหรือความหลากหลายทางชีวภาพ จำนวน 15 คน ผู้วิจัยได้เลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) (ดังแสดงในภาคผนวก ค)

2) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบประเมินกลยุทธ์ โดยผู้วิจัยดำเนินการสร้างแบบประเมินกลยุทธ์ ดังนี้

2.1) ประยุกต์แนวคิดการประเมินผลนโยบายของ (Owen, 1993) และ
 ปรึกษาผู้เชี่ยวชาญด้านกลยุทธ์เพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำแบบประเมินกลยุทธ์

2.2) จัดทำร่างแบบประเมินกลยุทธ์ที่ครอบคลุมกลยุทธ์การบริหาร
 มหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของ
 ประเทศไทย เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของการนำกลยุทธ์ไปใช้ โดยแบ่งเป็น 4
 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบประเมิน

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของกลยุทธ์
 หลัก/กลยุทธ์รองการบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความ
 หลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย โดยใช้แบบประเมินแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating
 Scale)

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของวิธีดำเนินการ
 การบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของ
 ประเทศไทย โดยใช้แบบประเมินแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)

ทั้งนี้แบบประเมินมาตราส่วนประมาณค่าใช้เกณฑ์ในการให้คะแนนดังนี้

ความเหมาะสม

ระดับ 5	หมายถึง	มีความเหมาะสมมากและมีความจำเป็นเร่งด่วนในการนำไปปฏิบัติ
ระดับ 4	หมายถึง	มีความเหมาะสมค่อนข้างมาก ควรนำไปปฏิบัติเพื่อให้เกิดความสำเร็จ
ระดับ 3	หมายถึง	มีความเหมาะสมปานกลาง ปฏิบัติได้ก็ดีปฏิบัติไม่ได้ก็ไม่เกิดความเสียหาย
ระดับ 2	หมายถึง	มีความเหมาะสมค่อนข้างน้อย สามารถนำไปปฏิบัติได้ตามสถานการณ์
ระดับ 1	หมายถึง	มีความเหมาะสมน้อย อาจไม่คุ้มค่าในการนำไปปฏิบัติ

ความเป็นไปได้

ระดับ 5	หมายถึง	แนวปฏิบัติชัดเจนมาก สามารถนำไปปฏิบัติได้จริงจนประสบความสำเร็จ
ระดับ 4	หมายถึง	แนวปฏิบัติมีความชัดเจน มีความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติจน ประสบความสำเร็จ
ระดับ 3	หมายถึง	แนวปฏิบัติชัดเจนพอสมควรมีความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติจน ประสบความสำเร็จในระดับปานกลาง
ระดับ 2	หมายถึง	แนวปฏิบัติชัดเจนพอสมควรแต่มีความยากลำบากในการนำไปปฏิบัติ
ระดับ 1	หมายถึง	แนวปฏิบัติไม่ชัดเจน เมื่อนำไปปฏิบัติอาจไม่ประสบความสำเร็จ

2.3) ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของแบบประเมิน โดยอาจารย์ที่
 ปรึกษาวิทยานิพนธ์

2.4) ปรับปรุงแก้ไขแบบประเมินตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา
 วิทยานิพนธ์และนำไปเก็บรวบรวมข้อมูล

3) การตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างกลยุทธ์การบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย มีกระบวนการดังนี้

3.1) ผู้วิจัยนำกลยุทธ์การบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย ฉบับที่ 1 ให้ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในการนำกลยุทธ์ไปใช้โดยจัดส่งให้แก่ทุกท่านได้ตรวจสอบรายบุคคล

3.2) ส่งและรับแบบประเมินด้วยตนเองและทางไปรษณีย์

3.3) วิเคราะห์ผลการตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ โดยใช้ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการวิเคราะห์เนื้อหาโดยมีเกณฑ์การแปลความหมายดังนี้

ค่าเฉลี่ยคะแนน 4.50-5.00 หมายถึง มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ยคะแนน 3.50-4.49 หมายถึง มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ยคะแนน 2.50-3.49 หมายถึง มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ยคะแนน 1.50-2.49 หมายถึง มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ยคะแนน 1.00-1.49 หมายถึง มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในระดับน้อยที่สุด

3.4) ปรับปรุงกลยุทธ์การบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย ฉบับที่ 1 ตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิแล้วพัฒนาเป็นกลยุทธ์การบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย ฉบับที่ 2

3.2.4.4 ตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างกลยุทธ์การบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย ฉบับที่ 2 โดยผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา (Stakeholder)

1) ผู้ให้ข้อมูล

ผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา (Stakeholders) ที่มีความรู้หรือประสบการณ์ด้านการบริหารมหาวิทยาลัย การบริหารการศึกษาและด้านความหลากหลายทางชีวภาพ โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 15 คน (ดังแสดงใน ภาคผนวก ค)

การตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ มีกระบวนการดังนี้

1. ผู้วิจัยเชิญผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 15 คน มาร่วมสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion)

2. ผู้วิจัยนำเสนอกลยุทธ์การบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย ฉบับที่ 2

3. เปิดเวทีประชาพิจารณ์เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในการบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย

3.2.4.5 ปรับปรุงร่างกลยุทธ์การบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย ฉบับสมบูรณ์

1) ปรับปรุงร่างกลยุทธ์การบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย ตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา (Stakeholders) ร่วมกับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และพัฒนาเป็นกลยุทธ์การบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย ฉบับสมบูรณ์

2) นำเสนอกกลยุทธ์การบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย ฉบับสมบูรณ์

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัย เรื่อง กลยุทธ์การบริหารมหาวิทยาลัย ตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทยนี้ โดยใช้วิธีวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Methods) ระหว่างวิธีการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ออกแบบการวิจัยโดยใช้ประชากร คือ มหาวิทยาลัยของรัฐและเอกชนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาจำนวน 123 แห่ง กลุ่มตัวอย่างได้แก่ มหาวิทยาลัยของรัฐและเอกชนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา จำนวน 94 แห่ง ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ อธิการบดี รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการและวิจัย คณบดี รองคณบดี ฝ่ายวิชาการและวิจัย มหาวิทยาลัยละ 2 ท่าน และอาจารย์ผู้สอนมหาวิทยาลัยละ 2 ท่าน ออกแบบเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วยแบบสอบถาม และแบบประเมินกลยุทธ์ ออกแบบการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณโดยการใช้สถิติเชิงพรรณนา ประกอบด้วย ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าดัชนี $PNI_{Modified}$ และวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ด้วยการวิเคราะห์เนื้อหาและนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

รายละเอียดแต่ละขั้นตอนมีดังต่อไปนี้

4.1 กรอบแนวคิดการบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย

จากการศึกษากรอบแนวคิดจากผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 คน ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่านมีความเชี่ยวชาญด้านความหลากหลายทางชีวภาพและด้านการวิจัยจำนวน 5 ท่าน และในจำนวนผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่านมีความเชี่ยวชาญด้านการบริหารมหาวิทยาลัย จำนวน 3 ท่าน จากการประเมินความเหมาะสม ซึ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังตารางที่ 4.1 ดังนี้

ตารางที่ 5 ผลการประเมินกรอบแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย

องค์ประกอบ	ความคิดเห็นผู้ทรงคุณวุฒิ (n = 5)					
	เหมาะสม		ควรปรับปรุง		ไม่เหมาะสม	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
1. การเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพ						
1. การเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพ						
1.1 การปลูกฝังการเรียนรู้ และแนวคิด	5	100	0	0	0	0
1.2 การมีส่วนร่วม และการสร้างเครือข่าย	5	100	0	0	0	0
1.3 การบริหารจัดการกลไก นโยบายกฎหมาย	5	100	0	0	0	0
2. การอนุรักษ์และการฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพ						
2.1 การอนุรักษ์	5	100	0	0	0	0
2.2 การฟื้นฟู	5	100	0	0	0	0
3. การพัฒนาคุณค่าความหลากหลายทางชีวภาพ						
3.1 ปัจจัย 4	5	100	0	0	0	0
3.2 แหล่งเรียนรู้ และท่องเที่ยว	5	100	0	0	0	0
3.3 แหล่งพันธุกรรมเศรษฐกิจ	4	80	1	20	0	0
3.4 ชุมชนศิลปวัฒนธรรม	4	80	1	20	0	0
3.5 ความสมดุลทางธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม	5	100	0	0	0	0
2. การบริหาร						
1. การวางแผน	5	100	0	0	0	0
2. การนำแผนไปปฏิบัติ	5	100	0	0	0	0
3. การประเมินผล	5	100	0	0	0	0
3. ภารกิจ						
1. การผลิตบัณฑิต	5	100	0	0	0	0
2. การวิจัย	5	100	0	0	0	0
3. การบริการวิชาการ	5	100	0	0	0	0
รวม		93.75	2	6.25	0	0

จากตารางที่ 5 พบว่าในภาพรวมของกรอบแนวคิดเกี่ยวกับการบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทยมีความเหมาะสมและเป็นไปได้ การเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพมีความเหมาะสมร้อยละ 93.75 และควรปรับปรุงร้อยละ 6.25 โดยผู้ทรงคุณวุฒิมีคำแนะนำให้ปรับหรือเพิ่มในค่านิยามศัพท์ในการส่งแบบสอบถามเพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามมีความเข้าใจตรงกันมากขึ้น

4.2 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย แบ่งเป็น 3 ส่วน ดังนี้

4.2.1 ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่างของมหาวิทยาลัยและผู้ตอบแบบสอบถาม

4.2.2 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน

4.2.3 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก

รายละเอียดของแต่ละส่วน มีดังนี้

4.2.1 ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่างมหาวิทยาลัยและผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 6 จำนวนและร้อยละของแบบสอบถามที่ส่งและได้รับคืนของกลุ่มตัวอย่างของมหาวิทยาลัย สังกัดคณะกรรมการการอุดมศึกษา ปีการศึกษา 2558

ที่	สถาบันอุดมศึกษา	จำนวน สถาบันอุดมศึกษาที่ ส่งแบบสอบถาม	จำนวน สถาบันอุดมศึกษาที่ส่ง แบบสอบถามกลับ	ร้อยละ
1	มหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ	16	12	75.00
2	มหาวิทยาลัยของรัฐ	12	10	83.00
3	มหาวิทยาลัยราชภัฏ	36	34	89.47
4	มหาวิทยาลัยราชชมงคล	7	7	100.00
5	มหาวิทยาลัยเอกชน	23	20	86.96
	รวม	94	83	88.30

จากตารางที่ 6 พบว่า จำนวนและร้อยละของแบบสอบถามที่ได้รับคืนของกลุ่มตัวอย่างสถาบันอุดมศึกษา โดยรวมคิดเป็นร้อยละ 88.30

ตารางที่ 7 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลพื้นฐาน		ผู้ให้ข้อมูล	อธิการบดี (N=16)	รอง อธิการบดี ฝ่ายวิชาการ และวิจัย (N=31)	คณบดี (N=50)	รองคณบดี ฝ่าย วิชาการและ วิจัย (N=76)	อาจารย์ (N=82)	รวม (N=255)
								จำนวน
อายุ	ไม่เกิน 40 ปี	-	2	2	24	48	76	
	41-45 ปี	2	4	12	21	14	53	
	46-50 ปี	2	5	4	8	7	26	
	51-55 ปี	2	5	13	13	8	41	
	56 ปีขึ้นไป	10	15	19	10	5	59	
วุฒิ การศึกษา สูงสุด	ปริญญาตรี	1	3	-	-	8	12	
	ปริญญาโท	1	6	17	31	41	96	
	ปริญญาเอก	14	22	33	45	33	147	
ระยะเวลา ในการ ทำงาน	ไม่เกิน 10 ปี	-	4	4	18	44	70	
	11-20 ปี	2	6	11	38	26	83	
	21-30 ปี	2	8	12	8	8	38	
	มากกว่า 30 ปี ขึ้นไป	12	13	23	12	4	64	
สอนใน ระดับ	ปริญญา บัณฑิต	2	7	19	39	53	120	
	บัณฑิตศึกษา	-	5	4	7	4	20	
	ปริญญา บัณฑิตและ บัณฑิตศึกษา	14	19	27	30	25	115	

จากตารางที่ 7 พบว่า จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม แบ่งตามผู้ให้ข้อมูล คือ อธิการบดี จำนวน 16 คน รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการและวิจัย จำนวน 31 คน คณบดี จำนวน 50 คน รองคณบดีฝ่ายวิชาการและวิจัย จำนวน 76 คน และอาจารย์ จำนวน 82 คน รวมทั้งหมดจำนวน 255 คน

4.2.2 ค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทยจากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน

นำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง โดยนำเสนอการวิเคราะห์ในระดับภาพรวม และการวิเคราะห์รายด้าน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ตารางที่ 8 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ขององค์ประกอบการบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน โดยภาพรวม

การบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย	สภาพปัจจุบัน				สภาพที่พึงประสงค์			
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับ
1. การผลิตบัณฑิต	2.698	1.088	ปานกลาง	4	4.117	.887	มาก	4
-ระดับปริญญาตรี	2.778	1.070	ปานกลาง	3	4.142	0.849	มาก	2
-ระดับบัณฑิตศึกษา	2.617	1.105	ปานกลาง	5	4.092	0.924	มาก	5
2. การวิจัย	2.806	1.076	ปานกลาง	1	4.146	0.901	มาก	1
3. การบริการวิชาการ	2.783	1.099	ปานกลาง	2	4.128	0.926	มาก	3
รวม	2.762	1.088	ปานกลาง		4.130	0.905	มาก	

จากตารางที่ 8 พบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในตามภารกิจของมหาวิทยาลัย โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง (\bar{X} = 2.762, S.D = 1.088) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า การวิจัยมีค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันสูงที่สุดในระดับปานกลาง (\bar{X} = 2.806, S.D = 1.076) รองลงมาคือ การบริการวิชาการในระดับปานกลาง (\bar{X} = 2.783, S.D = 1.099) และน้อยที่สุดคือ การผลิตบัณฑิตในระดับปานกลาง (\bar{X} = 2.698, S.D = 1.088) และการผลิตบัณฑิตแยกเป็นรายด้าน พบว่า การผลิตบัณฑิตในระดับปริญญาตรีอยู่ในระดับปานกลาง (\bar{X} = 2.778, S.D = 1.070) สูงกว่าการผลิตบัณฑิตระดับบัณฑิตศึกษาในระดับปานกลาง (\bar{X} = 2.617, S.D = 1.105)

สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.130, S.D = 0.908) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ภารกิจด้านการวิจัยมีค่าเฉลี่ยที่พึงประสงค์สูงที่สุดในระดับมาก (\bar{X} = 4.146, S.D = 0.901) และรองลงมาคือ ภารกิจด้านการบริการวิชาการอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.128, S.D = 0.926) และน้อยที่สุดคือภารกิจด้านการ

ผลิตบัณฑิตอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.117, S.D = 0.887) และแยกเป็นรายด้านพบว่าการผลิตบัณฑิตในระดับปริญญาตรีในระดับมาก (\bar{X} = 4.142, S.D = 0.849) สูงกว่าการผลิตบัณฑิตระดับบัณฑิตศึกษาในระดับมาก (\bar{X} = 4.092, S.D = 0.849)

ตารางที่ 9 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ขององค์ประกอบการบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศ ไทย จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน โดยภาพรวมตามกระบวนการบริหาร

การบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย	สภาพปัจจุบัน				สภาพที่พึงประสงค์			
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับ
การวางแผน								
1. การผลิตบัณฑิต	2.752	1.072	ปานกลาง	3	4.129	0.890	มาก	3
- ระดับปริญญาตรี	2.858	1.031	ปานกลาง	1	4.172	0.837	มาก	1
- ระดับบัณฑิตศึกษา	2.647	1.113	ปานกลาง	2	4.087	0.944	มาก	2
3. การวิจัย	2.884	1.091	ปานกลาง	1	4.177	0.892	มาก	1
4. การบริการวิชาการ	2.826	1.103	ปานกลาง	2	4.137	0.929	มาก	2
รวม	2.804	1.085	ปานกลาง	1	4.143	0.901	มาก	2
การนำแผนไปปฏิบัติ								
1. การผลิตบัณฑิต	2.713	1.062	ปานกลาง	3	4.136	0.875	มาก	3
-ระดับปริญญาตรี	2.801	1.016	ปานกลาง	1	4.178	0.834	มาก	1
-การผลิตบัณฑิตระดับบัณฑิตศึกษา	2.626	1.109	ปานกลาง	2	4.095	0.916	มาก	9
3. การวิจัย	2.827	1.088	ปานกลาง	1	4.160	0.908	มาก	1
4. การบริการวิชาการ	2.796	1.098	ปานกลาง	3	4.145	0.908	มาก	2
รวม	2.763	1.076	ปานกลาง	2	4.145	0.892	มาก	1
การประเมินผล								
1. การผลิตบัณฑิต	2.672	1.129	ปานกลาง	3	4.085	0.893	มาก	3
-ระดับปริญญาตรี	2.676	1.164	ปานกลาง	1	4.076	0.876	มาก	1
-ระดับบัณฑิตศึกษา	2.578	1.094	ปานกลาง	2	4.094	0.910	มาก	2
3. การวิจัย	2.710	1.056	ปานกลาง	2	4.103	0.904	มาก	1
4. การบริการวิชาการ	2.729	1.097	ปานกลาง	1	4.102	0.940	มาก	2
รวม	2.673	1.103	ปานกลาง	3	4.094	0.908	มาก	
รวมทั้งหมด	2.762	1.088	ปานกลาง		4.130	0.905	มาก	

จากตารางที่ 9 พบว่า สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ขององค์ประกอบการบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของ

ประเทศไทย จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน จำแนกตามกระบวนการบริหารตามรายด้าน ของภารกิจของมหาวิทยาลัยในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง (\bar{X} = 2.762, S.D = 1.088) เมื่อ พิจารณารายด้านพบว่า ด้านการวางแผนมีค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันสูงสุดในระดับปานกลาง (\bar{X} = 2.804, S.D = 1.085) รองลงมาคือ ด้านการนำแผนไปปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง (\bar{X} = 2.763, S.D = 1.076) และน้อยที่สุดได้แก่ด้านการประเมินผลอยู่ในระดับปานกลาง (\bar{X} = 2.673, S.D = 1.103) และแยกราย ด้านตามการวางแผนพบว่าด้านการวิจัยสูงที่สุดอยู่ในระดับปานกลาง (\bar{X} = 2.884, S.D = 1.091) รองลงมาคือด้านการบริการวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง (\bar{X} = 2.826, S.D = 1.103) และด้าน การผลิตบัณฑิตอยู่ในระดับปานกลาง (\bar{X} = 2.83, S.D = 1.10) และแยกตามระดับการผลิตบัณฑิต พบว่าการผลิตบัณฑิตในระดับปริญญาตรีอยู่ในระดับปานกลาง (\bar{X} = 2.83, S.D = 1.10) สูงกว่าระดับ บัณฑิตศึกษาอยู่ในระดับปาน (\bar{X} = 2.83, S.D = 1.10)

สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถ ด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน จำแนก ตามกระบวนการบริการจำแนกตามภารกิจการบริหารมหาวิทยาลัยในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.130, S.D = 0.905) และเมื่อแยกเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการวางแผนอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.143, S.D = 0.901) รองลงมาคือด้านการนำแผนไปปฏิบัติอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.145, S.D = 0.892) และ น้อยที่สุดคือการประเมินผลอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.094, S.D = 0.908) และแยกรายด้านตามการ วางแผนพบว่าด้านการวิจัยสูงที่สุดอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.177, S.D = 0.892) รองลงมาคือด้านการ บริการวิชาการอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.137, S.D = 0.929) และน้อยที่สุดด้านการผลิตบัณฑิตอยู่ใน ระดับมาก (\bar{X} = 4.129, S.D = 0.890) และแยกตามระดับการผลิตบัณฑิตพบว่าการผลิตบัณฑิตใน ระดับปริญญาตรีอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.172, S.D = 0.837) สูงกว่าระดับบัณฑิตศึกษาอยู่ในระดับ มาก (\bar{X} = 4.087, S.D = 0.944)

ตารางที่ 10 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ขององค์ประกอบการบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศ ไทย จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน โดยภาพรวมตามการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพ

การบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย	สภาพปัจจุบัน				สภาพที่พึงประสงค์			
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับ
1. การเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพ	2806	1.138	ปานกลาง	1	4.145	0.882	มาก	1
2. การอนุรักษ์และฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพ	2758	1.060	ปานกลาง	2	4.123	0.901	มาก	2
3. การพัฒนาคุณค่าความหลากหลายทางชีวภาพ	2723	1.090	ปานกลาง	3	4.117	0.910	มาก	3
รวม	2762	1.088	ปานกลาง		4.130	0.905	มาก	

จากตารางที่ 10 พบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในตามการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง (\bar{X} = 2.762, S.D = 1.088) และแยกตามรายด้านพบว่า การเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพสูงที่สุดอยู่ในระดับปานกลาง (\bar{X} = 2.806, S.D = 1.138) รองลงมาคือด้านการอนุรักษ์และฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพอยู่ในระดับปานกลาง (\bar{X} = 2.758, S.D = 1.060) และน้อยที่สุดคือด้านการพัฒนาคุณค่าความหลากหลายทางชีวภาพอยู่ในระดับปานกลาง (\bar{X} = 2.723, S.D = 1.090)

สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน จำแนกตามการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพ โดยรวมอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.130, S.D = 0.905) และเมื่อแยกตามรายด้านพบว่า ด้านการเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพมีสภาพที่พึงประสงค์สูงที่สุดอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.145, S.D = 0.882) รองลงมาคือด้านการอนุรักษ์และฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.123, S.D = 0.901) และน้อยที่สุดคือด้านการพัฒนาคุณค่าความหลากหลายทางชีวภาพอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.117, S.D = 0.910)

ตารางที่ 11 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ขององค์ประกอบการบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย จาก การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน โดยภาพรวมด้านความหลากหลายทางชีวภาพด้านหลักและด้านย่อย

การบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย	สภาพปัจจุบัน				สภาพที่พึงประสงค์			
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับ
1. การเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพ	2.806	1.138	ปานกลาง	1	4.145	0.882	มาก	1
1.1 การปลูกฝังการเรียนรู้และแนวคิด	2.843	1.186	ปานกลาง	1	4.147	0.879	มาก	2
1.2 การมีส่วนร่วมและการสร้างเครือข่าย	2.827	1.096	ปานกลาง	2	4.150	0.886	มาก	1
1.3 การบริหารจัดการกลไก นโยบายกฎหมาย	2.783	1.089	ปานกลาง	3	4.138	0.892	มาก	3
2. การอนุรักษ์และฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพ	2.758	1.060	ปานกลาง	2	4.123	0.901	มาก	2
2.1 การอนุรักษ์	2.798	1.066	ปานกลาง		4.133	0.899	มาก	
2.2 การฟื้นฟู	2.741	1.051	ปานกลาง		4.111	0.914	มาก	
3. การพัฒนาคุณค่าความหลากหลายทางชีวภาพ	2.723	1.090	ปานกลาง	3	4.117	0.910	มาก	3
3.1 ปัจจัย 4	2.702	1.047	ปานกลาง	5	4.121	0.909	มาก	3
3.2 แหล่งเรียนรู้และท่องเที่ยว	2.765	1.107	ปานกลาง	2	4.125	0.917	มาก	2
3.3 แหล่งพันธุกรรมเศรษฐกิจ	2.703	1.077	ปานกลาง	4	4.108	0.918	มาก	5
3.4 ชุมชนศิลปวัฒนธรรม	2.778	1.133	ปานกลาง	1	4.111	0.921	มาก	4
3.5 ความสมดุลทางธรรมชาติ	2.748	1.095	ปานกลาง	3	4.126	0.916	มาก	1
รวม	2.762	1.088	ปานกลาง		4.130	0.905	มาก	

จากตารางที่ 11 พบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในตามการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง (\bar{X} = 2.762, S.D = 1.088) การเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์ความ

หลากหลายทางชีวภาพสูงที่สุดอยู่ในระดับปานกลาง (\bar{X} = 2.806, S.D = 1.138) และด้านย่อยดังนี้ คือ การปลูกฝังการเรียนรู้และแนวคิด (\bar{X} = 2.843, S.D = 1.186) การมีส่วนร่วมและการสร้างเครือข่าย (\bar{X} = 2.827, S.D = 1.096) และการบริหารจัดการ กลไก นโยบาย กฎหมาย รองลงมาคือ ด้านการอนุรักษ์และฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพอยู่ในระดับปานกลาง (\bar{X} = 2.758, S.D = 1.060) มีด้านย่อยดังนี้ คือ การอนุรักษ์ (\bar{X} = 2.798, S.D = 1.066) และการฟื้นฟู (\bar{X} = 2.827, S.D = 1.051) และน้อยที่สุดคือด้านการพัฒนาคุณค่าความหลากหลายทางชีวภาพอยู่ในระดับปานกลาง (\bar{X} = 2.741, S.D = 1.090) มีด้านย่อยดังนี้ คือ ชุมชนศิลปวัฒนธรรม (\bar{X} = 2.778, S.D = 1.133) แหล่งเรียนรู้และท่องเที่ยว (\bar{X} = 2.765, S.D = 1.107) ความสมดุลทางธรรมชาติ (\bar{X} = 2.748, S.D = 1.095) แหล่งพันธุกรรมเศรษฐกิจ (\bar{X} = 2.703, S.D = 1.077) และปัจจัย 4 (\bar{X} = 2.702, S.D = 1.047)

สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน จำแนกตามการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพ โดยรวมอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.130, S.D = 0.905) และเมื่อแยกตามรายด้านพบว่า ด้านการเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพมีสภาพที่พึงประสงค์สูงที่สุดอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.145, S.D = 0.882) และด้านย่อยดังนี้ คือการมีส่วนร่วมและการสร้างเครือข่าย (\bar{X} = 4.150, S.D = 0.886) การปลูกฝังการเรียนรู้และแนวคิด (\bar{X} = 4.147, S.D = 0.879) และการบริหารจัดการ กลไก นโยบาย กฎหมาย (\bar{X} = 4.138, S.D = 0.892) รองลงมาคือด้านการอนุรักษ์และฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.123, S.D = 0.901) และน้อยที่สุดคือด้านการพัฒนาคุณค่าความหลากหลายทางชีวภาพอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.117, S.D = 0.910) มีด้านย่อยดังนี้ คือ ความสมดุลทางธรรมชาติ (\bar{X} = 4.126, S.D = 0.916) แหล่งเรียนรู้และท่องเที่ยว (\bar{X} = 4.125, S.D = 0.917) ปัจจัย 4 (\bar{X} = 4.121, S.D = 0.909) ชุมชนศิลปวัฒนธรรม (\bar{X} = 4.111, S.D = 0.921) และแหล่งพันธุกรรมเศรษฐกิจ (\bar{X} = 4.108, S.D = 0.918)

ตารางที่ 12 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ขององค์ประกอบการบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศ ไทย จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน โดยภาพรวมด้านการส่งเสริมขีดความสามารถความหลากหลายทางชีวภาพ

การบริหารมหาวิทยาลัย ตามแนวคิดการ เสริมสร้างขีด ความสามารถด้านความ หลากหลายทางชีวภาพ ของประเทศไทย	สภาพปัจจุบัน				สภาพที่พึงประสงค์			
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับ
การเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพ								
1. การผลิตบัณฑิต	2.772	1.180	ปานกลาง	5	4.143	0.871	มาก	3
2. การวิจัย	2.846	1.083	ปานกลาง	1	4.161	0.879	มาก	2
3. การบริการวิชาการ	2.834	1.109	ปานกลาง	2	4.133	0.909	มาก	5
รวม	2.806	1.138	ปานกลาง		4.145	0.882	มาก	
การอนุรักษ์และฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพ								
1. การผลิตบัณฑิต	2.720	1.062	ปานกลาง	8	4.188	0.885	มาก	1
2. การวิจัย	2.832	1.047	ปานกลาง	3	4.134	0.908	มาก	4
3. การบริการวิชาการ	2.758	1.068	ปานกลาง	7	4.123	0.901	มาก	7
รวม	2.758	1.060	ปานกลาง		4.123	0.901	มาก	
การพัฒนาคุณค่าความหลากหลายทางชีวภาพ								
1. การผลิตบัณฑิต	2.672	1.082	ปานกลาง	9	4.111	0.896	มาก	9
2. การวิจัย	2.777	1.083	ปานกลาง	4	4.128	0.918	มาก	6
3. การบริการวิชาการ	2.769	1.111	ปานกลาง	6	4.117	0.931	มาก	8
รวม	2.723	1.090	ปานกลาง		4.119	0.910	มาก	
รวมทั้งหมด	2.762	1.088	ปานกลาง		4.130	0.905	มาก	

จากตารางที่ 12 พบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย จากการวิเคราะห์

สภาพแวดล้อมภายในตามการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง (\bar{x} = 2.775, S.D = 1.092) และแยกตามรายด้านพบว่า การเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพสูงที่สุดอยู่ในระดับปานกลาง (\bar{x} = 2.817, S.D = 1.180) รองลงมาคือด้านการอนุรักษ์และฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพอยู่ในระดับปานกลาง (\bar{x} = 2.770, S.D = 1.059) และน้อยที่สุดคือด้านการพัฒนาคุณค่าความหลากหลายทางชีวภาพอยู่ในระดับปานกลาง (\bar{x} = 2.734, S.D = 1.092)

สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน จำแนกตามการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพ โดยรวมอยู่ในระดับมาก (\bar{x} = 4.130, S.D = 0.903) และเมื่อแยกตามรายด้านพบว่า ด้านการอนุรักษ์และฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพอยู่ในระดับมาก (\bar{x} = 4.148, S.D = 0.907) รองลงมาคือ ด้านการเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพมีสภาพที่พึงประสงค์สูงที่สุดอยู่ในระดับมาก (\bar{x} = 4.146, S.D = 0.886) และน้อยที่สุดคือด้านการพัฒนาคุณค่าความหลากหลายทางชีวภาพอยู่ในระดับมาก (\bar{x} = 4.119, S.D = 0.915)

ตารางที่ 13 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ขององค์ประกอบการบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศ ไทย จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน โดยภาพรวมด้านการผลิตบัณฑิต

การบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย	สภาพปัจจุบัน				สภาพที่พึงประสงค์			
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับ
การวางแผน								
1. การเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพ	2.947	1.027	ปานกลาง	1	4.219	0.747	มาก	1
2. การอนุรักษ์และฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพ	2.916	1.002	ปานกลาง	2	4.177	0.807	มาก	2
3. การพัฒนาคุณค่าความหลากหลายทางชีวภาพ	2.852	1.074	ปานกลาง	3	4.160	0.865	มาก	3
รวม	2.905	1.034	ปานกลาง	1	4.185	0.806		2
การนำแผนไปปฏิบัติ								
1. การเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพ	2.866	1.004	ปานกลาง	1	4.233	0.826	มาก	1
2. การอนุรักษ์และฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพ	2.855	0.997	ปานกลาง	2	4.170	0.830	มาก	2
3. การพัฒนาคุณค่าความหลากหลายทางชีวภาพ	2.785	1.052	ปานกลาง	3	4.168	0.843	มาก	3
รวม	2.835	1.018	ปานกลาง	2	4.190	0.833	มาก	1
การประเมินผล								
1. การเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพ	2.775	1.599	ปานกลาง	1	4.084	0.873	มาก	1
2. การอนุรักษ์และฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพ	2.701	1.088	ปานกลาง	2	4.094	0.878	มาก	2
3. การพัฒนาคุณค่าความหลากหลายทางชีวภาพ	2.646	1.049	ปานกลาง	3	4.073	0.880	มาก	3
รวม	2.707	1.245	ปานกลาง	3	4.084	0.877	มาก	3
รวมทั้งหมด	2.698	1.088	ปานกลาง		4.117	0.887	มาก	

จากตารางที่ 13 พบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน โดยภาพรวมด้านการผลิตบัณฑิต โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง (\bar{X} = 2.816, S.D = 1.099) และแยกตามรายด้านพบว่า ด้านการวางแผนสูงที่สุดอยู่ในระดับปานกลาง (\bar{X} = 2.905, S.D = 1.034) และแยกตามองค์ประกอบตามการวางแผนการเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพ สูงที่สุดอยู่ในระดับปานกลาง (\bar{X} = 2.947, S.D = 1.027) รองลงมาคือ การอนุรักษ์และฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพ (\bar{X} = 2.916, S.D = 1.002) และน้อยที่สุดคือ การพัฒนาคุณค่าความหลากหลายทางชีวภาพอยู่ในระดับปานกลาง (\bar{X} = 2.852, S.D = 1.074) รองลงมาคือ ด้านการนำแผนไปปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง (\bar{X} = 2.83, S.D = 1.01) และแยกตามองค์ประกอบตามการวางแผนการเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพสูงที่สุดอยู่ในระดับปานกลาง (\bar{X} = 2.866, S.D = 1.004) รองลงมาคือ การอนุรักษ์และฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพอยู่ในระดับปานกลาง (\bar{X} = 2.855, S.D = 1.997) และน้อยที่สุดคือ การพัฒนาคุณค่าความหลากหลายทางชีวภาพอยู่ในระดับปานกลาง (\bar{X} = 2.785, S.D = 1.052) และน้อยที่สุดคือ ด้านการประเมินผลอยู่ในระดับปานกลาง (\bar{X} = 2.70, S.D = 1.24)) และแยกตามองค์ประกอบตามการวางแผนการเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพสูงที่สุดอยู่ในระดับปานกลาง (\bar{X} = 2.775, S.D = 1.599) รองลงมาคือ การอนุรักษ์และฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพอยู่ในระดับปานกลาง (\bar{X} = 2.701, S.D = 1.088) และน้อยที่สุดคือ การพัฒนาคุณค่าความหลากหลายทางชีวภาพอยู่ในระดับปานกลาง (\bar{X} = 2.646, S.D = 1.049)

สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในด้านการผลิตบัณฑิต โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.153, S.D = 0.839) และแยกตามรายด้านพบว่า ด้านการนำแผนไปปฏิบัติสูงที่สุดอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.190, S.D = 0.833) และแยกตามองค์ประกอบตามการนำแผนไปปฏิบัติการเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพ สูงที่สุดอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.233, S.D = 0.826) รองลงมาคือ การอนุรักษ์และฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.170, S.D = 0.830) และน้อยที่สุดคือ การพัฒนาคุณค่าความหลากหลายทางชีวภาพอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.168, S.D = 0.843) รองลงมาคือ ด้านการวางแผนอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.185, S.D = 0.806) และแยกตามองค์ประกอบตามการวางแผนการเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพ สูงที่สุดอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.219, S.D = 0.747) รองลงมาคือ การอนุรักษ์และฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.177, S.D = 0.807) และน้อยที่สุดคือ การพัฒนาคุณค่าความหลากหลายทางชีวภาพอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.160, S.D = 0.865) และน้อยที่สุดคือ ด้านการประเมินผลอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.084, S.D = 0.877)) และแยกตามองค์ประกอบตามการประเมินผลการอนุรักษ์และฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพสูงที่สุดอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.094, S.D = 0.878) รองลงมาคือ การเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.084, S.D = 0.873) และน้อยที่สุด คือ การพัฒนาคุณค่าความหลากหลายทางชีวภาพอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.073, S.D = 0.880)

ตารางที่ 14 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ขององค์ประกอบการบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศ ไทย จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน โดยภาพรวมด้านการผลิตบัณฑิต จำแนกตามการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย

การบริหารมหาวิทยาลัย ตามแนวคิดการ เสริมสร้างขีด ความสามารถด้านความ หลากหลายทางชีวภาพ ของประเทศไทย	สภาพปัจจุบัน				สภาพที่พึงประสงค์			
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับ
1. การปลูกฝังการเรียนรู้	2.837	1.366	ปานกลาง	1	4.162	0.857	มาก	1
2. การมีส่วนร่วมและการ สร้างเครือข่าย	2.770	1.094	ปานกลาง	2	4.142	0.873	มาก	2
3. การบริหารจัดการ กลไก นโยบายกฎหมาย	2.711	1.080	ปานกลาง	5	4.123	0.883	มาก	5
4. การอนุรักษ์	2.754	1.069	ปานกลาง	3	4.127	0.879	มาก	4
5. การฟื้นฟู	2.686	1.055	ปานกลาง	7	4.109	0.892	มาก	9
2. ปัจจัย 4	2.670	1.072	ปานกลาง	9	4.115	0.880	มาก	7
3. แหล่งเรียนรู้และ ท่องเที่ยว	2.689	1.079	ปานกลาง	6	4.132	0.898	มาก	3
4. แหล่งพันธุกรรม เศรษฐกิจ	2.600	1.060	ปานกลาง	10	4.082	0.906	มาก	10
5. ชุมชนศิลปวัฒนธรรม	2.719	1.107	ปานกลาง	4	4.115	0.897	มาก	6
6. ความสมดุลทาง ธรรมชาติ	2.684	1.094	ปานกลาง	8	4.110	0.900	มาก	8
รวม	2.698	1.088	ปานกลาง		4.117	0.887	มาก	

จากตารางที่ 14 พบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน โดยภาพรวมด้านการผลิตบัณฑิต จำแนกตามการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทยโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง (\bar{X} = 2.698, S.D = 1.088) และแยกตามรายด้านพบว่า ด้านการปลูกฝังการเรียนรู้สูงที่สุดในระดับปานกลาง (\bar{X} = 2.837, S.D = 1.366) รองลงมาคือ ด้านการมีส่วนร่วมและการสร้างเครือข่ายอยู่ในระดับปานกลาง (\bar{X} = 2.770, S.D = 1.094) และน้อยที่สุดคือ ด้านแหล่งพันธุกรรมเศรษฐกิจอยู่ในระดับปานกลาง (\bar{X} = 2.600, S.D = 1.060)

สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน โดยภาพรวมด้านการผลิตบัณฑิต จำแนกตามการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย โดยรวมอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.117, S.D = 0.887) และแยกตามรายด้านพบว่า ด้านการปลูกฝังการเรียนรู้สูงที่สุดในระดับมาก (\bar{X} = 4.162, S.D = 0.857) รองลงมาคือ ด้านการมีส่วนร่วมและการสร้างเครือข่ายอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.142, S.D = 0.873) และน้อยที่สุดคือ ด้านแหล่งพันธุกรรมเศรษฐกิจอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.082, S.D = 0.906)

ตารางที่ 15 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ขององค์ประกอบการบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศ ไทย จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน โดยภาพรวมด้านการวิจัย

การบริหารมหาวิทยาลัย ตามแนวคิดการ เสริมสร้างขีด ความสามารถด้านความ หลากหลายทางชีวภาพ ของประเทศไทย	สภาพปัจจุบัน				สภาพที่พึงประสงค์			
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับ
การวางแผน								
1. การเข้าถึงและการ แบ่งปันผลประโยชน์ความ หลากหลายทางชีวภาพ	2.935	1.103	ปานกลาง	1	4.205	0.849	มาก	1
2. การอนุรักษ์และฟื้นฟู ความหลากหลายทาง ชีวภาพ	2.919	1.076	ปานกลาง	2	4.177	0.908	มาก	2
3. การพัฒนาคุณค่าความ หลากหลายทางชีวภาพ	2.850	1.089	ปานกลาง	3	4.144	0.920	มาก	3
รวม	2.901	1.089	ปานกลาง	1	4.175	0.892	มาก	1
การนำแผนไปปฏิบัติ								
1. การเข้าถึงและการ แบ่งปันผลประโยชน์ความ หลากหลายทางชีวภาพ	2.880	1.096	ปานกลาง	2	4.167	0.899	มาก	1
2. การอนุรักษ์และฟื้นฟู ความหลากหลายทาง ชีวภาพ	2.890	1.036	ปานกลาง	1	4.165	0.892	มาก	2
3. การพัฒนาคุณค่าความ หลากหลายทางชีวภาพ	2.798	1.100	ปานกลาง	3	4.148	0.917	มาก	3
รวม	2.856	1.077	ปานกลาง	2	4.160	0.903	มาก	2
การประเมินผล								
1. การเข้าถึงและการ แบ่งปันผลประโยชน์ความ หลากหลายทางชีวภาพ	2.724	1.050	ปานกลาง	1	4.111	0.888	มาก	1
2. การอนุรักษ์และฟื้นฟู ความหลากหลายทาง ชีวภาพ	2.687	1.029	ปานกลาง	2	4.061	0.924	มาก	2
3. การพัฒนาคุณค่าความ หลากหลายทางชีวภาพ	2.684	1.060	ปานกลาง	3	4.091	0.917	มาก	3
รวม	2.806	1.105	ปานกลาง	3	4.092	0.924	มาก	3

จากตารางที่ 15 พบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน โดยภาพรวมด้านการวิจัย โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง (\bar{X} = 2.806, S.D = 1.105) และแยกตามรายด้านพบว่า ด้านการวางแผนสูงที่สุดอยู่ในระดับปานกลาง (\bar{X} = 2.901, S.D = 1.089) และแยกตามองค์ประกอบตามการวางแผนการเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพ สูงที่สุดอยู่ในระดับปานกลาง (\bar{X} = 2.935, S.D = 1.103) รองลงมาคือการอนุรักษ์และฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพอยู่ในระดับปานกลาง (\bar{X} = 2.919, S.D = 1.076) และน้อยที่สุดคือการพัฒนาคุณค่าความหลากหลายทางชีวภาพอยู่ในระดับปานกลาง (\bar{X} = 2.850, S.D = 1.089) รองลงมาคือ ด้านการนำแผนไปปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง (\bar{X} = 2.856, S.D = 1.077) และแยกตามองค์ประกอบตามการวางแผนไปปฏิบัติการอนุรักษ์และฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพสูงที่สุดอยู่ในระดับปานกลาง (\bar{X} = 2.890, S.D = 1.036) รองลงมาคือการเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพในระดับปานกลาง (\bar{X} = 2.880, S.D = 1.096) และน้อยที่สุดคือการพัฒนาคุณค่าความหลากหลายทางชีวภาพในระดับปานกลาง (\bar{X} = 2.798, S.D = 1.100) และน้อยที่สุดคือ ด้านการประเมินผลอยู่ในระดับปานกลาง (\bar{X} = 2.69, S.D = 1.04) และแยกตามองค์ประกอบตามการประเมินผล พบว่าการเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพ สูงที่สุดอยู่ในระดับปานกลาง (\bar{X} = 2.724, S.D = 1.050) รองลงมา คือ การอนุรักษ์และฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพอยู่ในระดับปานกลาง (\bar{X} = 2.687, S.D = 1.029) และน้อยที่สุด การพัฒนาคุณค่าความหลากหลายทางชีวภาพอยู่ในระดับปานกลาง (\bar{X} = 2.684, S.D = 1.060)

สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในด้านการวิจัย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.092, S.D = 0.924) และแยกตามรายด้านพบว่า ด้านการวางแผนสูงที่สุดอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.175, S.D = 0.892) และแยกตามองค์ประกอบตามการวางแผนการเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพสูงที่สุดอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.205, S.D = 0.849) รองลงมาคือการอนุรักษ์และฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพในระดับมาก (\bar{X} = 4.177, S.D = 0.908) และน้อยที่สุดคือการพัฒนาคุณค่าความหลากหลายทางชีวภาพในระดับมาก (\bar{X} = 4.144, S.D = 0.920) รองลงมาคือ ด้านการนำแผนไปปฏิบัติอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.160, S.D = 0.903) และแยกตามองค์ประกอบตามการวางแผนการเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพสูงที่สุดอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.167, S.D = 0.899) รองลงมาคือการอนุรักษ์และฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.165, S.D = 0.892) และน้อยที่สุดคือการพัฒนาคุณค่าความหลากหลายทางชีวภาพ อยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.148, S.D = 0.917) และน้อยที่สุดคือ ด้านการประเมินผลอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.088, S.D = 0.910)) และแยกตามองค์ประกอบตามการประเมินผลการเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพ สูงที่สุดอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.111, S.D = 0.888) รองลงมาคือ การอนุรักษ์และฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพ

อยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.084, S.D = 0.873) และน้อยสุดคือการพัฒนาคุณค่าความหลากหลายทางชีวภาพอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.091, S.D = 0.917)

ตารางที่ 16 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ขององค์ประกอบการบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศ ไทย จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน โดยภาพรวมด้านการวิจัย จำแนกตาม การเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย

การบริหารมหาวิทยาลัย ตามแนวคิดการ เสริมสร้างขีด ความสามารถด้านความ หลากหลายทางชีวภาพ ของประเทศไทย	สภาพปัจจุบัน				สภาพที่พึงประสงค์			
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับ
1. การปลูกฝังการเรียนรู้	2.844	1.089	ปานกลาง	3	4.146	0.881	มาก	4
2. การมีส่วนร่วมและ การสร้างเครือข่าย	2.867	1.084	ปานกลาง	1	4.166	0.881	มาก	2
3. การบริหารจัดการ กลไก นโยบายกฎหมาย	2.828	1.076	ปานกลาง	4	4.171	0.873	มาก	1
4. การอนุรักษ์	2.863	1.056	ปานกลาง	2	4.150	0.900	มาก	3
5. การฟื้นฟู	2.801	1.038	ปานกลาง	5	4.119	0.916	มาก	9
6. ปัจจัย 4	2.738	1.026	ปานกลาง	10	4.121	0.913	มาก	8
7. แหล่งเรียนรู้และ ท่องเที่ยว	2.799	1.095	ปานกลาง	6	4.129	0.919	มาก	7
8. แหล่งพันธุกรรม เศรษฐกิจ	2.769	1.070	ปานกลาง	9	4.146	0.904	มาก	5
9. ชุมชนศิลปวัฒนธรรม	2.785	1.125	ปานกลาง	8	4.110	0.928	มาก	10
10. ความสมดุลทาง ธรรมชาติ	2.794	1.099	ปานกลาง	7	4.132	0.926	มาก	6
รวม	2.806	1.105	ปานกลาง		4.092	0.924	มาก	

จากตารางที่ 16 พบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน โดยภาพรวมด้านการวิจัย จำแนกตามการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทยโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง (\bar{X} = 2.806, S.D = 1.105) และแยกตามรายด้านพบว่า ด้านการมีส่วนร่วมและการสร้างเครือข่ายสูงที่สุดอยู่ในระดับปานกลาง (\bar{X} = 2.867, S.D = 1.084) รองลงมาคือ ด้านการอนุรักษ์อยู่ในระดับปานกลาง (\bar{X} = 2.863, S.D = 1.056) และน้อยที่สุดคือ ด้านปัจจัย อยู่ในระดับปานกลาง (\bar{X} = 2.738, S.D = 1.026)

สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน โดยภาพรวมด้านการวิจัย

จำแนกตามการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย โดยรวมอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.128, S.D = 0.905) และแยกตามรายด้านพบว่า ด้านการบริหารจัดการ กลไก นโยบาย กฎหมายสูงที่สุดอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.171, S.D = 0.873) รองลงมาคือ ด้านการมีส่วนร่วมและการสร้างเครือข่ายอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.166, S.D = 0.881) และน้อยที่สุดคือ ด้านชุมชนศิลปวัฒนธรรมอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.110, S.D = 0.928)

ตารางที่ 17 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ขององค์ประกอบการบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน โดยภาพรวมด้านการบริการวิชาการ

การบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย	สภาพปัจจุบัน				สภาพที่พึงประสงค์			
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับ
การวางแผน								
1. การเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพ	2.868	1.103	ปานกลาง	1	4.156	0.904	มาก	2
2. การอนุรักษ์และฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพ	2.796	1.083	ปานกลาง	5	4.159	0.924	มาก	1
3. การพัฒนาคุณค่าความหลากหลายทางชีวภาพ	2.806	1.101	ปานกลาง	3	4.110	0.933	มาก	7
รวม	2.823	1.096	ปานกลาง		4.142	0.920	มาก	
การนำแผนไปปฏิบัติ								
1. การเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพ	2.837	1.119	ปานกลาง	2	4.128	0.902	มาก	4
2. การอนุรักษ์และฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพ	2.781	1.044	ปานกลาง	7	4.126	0.908	มาก	5
3. การพัฒนาคุณค่าความหลากหลายทางชีวภาพ	2.788	1.124	ปานกลาง	6	4.134	0.920	มาก	3
รวม	2.802	1.096	ปานกลาง		4.129	0.910	มาก	
การประเมินผล								
1. การเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพ	2.798	1.105	ปานกลาง	4	4.114	0.921	มาก	6
2. การอนุรักษ์และฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพ	2.697	1.078	ปานกลาง	9	4.084	0.949	มาก	9
3. การพัฒนาคุณค่าความหลากหลายทางชีวภาพ	2.714	1.108	ปานกลาง	8	4.106	0.940	มาก	8
รวม	2.783	1.099	ปานกลาง		4.130	0.905	มาก	

จากตารางที่ 17 พบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน โดยภาพรวมด้านการบริการวิชาการ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง (\bar{X} = 2.783, S.D = 1.099) และแยกตามรายด้านพบว่า ด้านการวางแผนสูงที่สุดอยู่ในระดับปานกลาง (\bar{X} = 2.823, S.D = 1.096) และแยกตามองค์ประกอบตามการวางแผนการเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพ สูงที่สุดอยู่ในระดับปานกลาง (\bar{X} = 2.868, S.D = 1.103) รองลงมาคือการพัฒนาคุณค่าความหลากหลายทางชีวภาพอยู่ในระดับปานกลาง (\bar{X} = 2.806, S.D = 1.101) และน้อยสุดคือการอนุรักษ์และฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพอยู่ในระดับปานกลาง (\bar{X} = 2.796, S.D = 1.083) รองลงมาคือ ด้านการนำแผนไปปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง (\bar{X} = 2.802, S.D = 1.096) และแยกตามองค์ประกอบตามการวางแผนไปการเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพ สูงที่สุดอยู่ในระดับปานกลาง (\bar{X} = 2.837, S.D = 1.119) รองลงมาคือ การพัฒนาคุณค่าความหลากหลายทางชีวภาพอยู่ในระดับปานกลาง (\bar{X} = 2.781, S.D = 1.044) และน้อยสุดคือการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพอยู่ในระดับปานกลาง (\bar{X} = 2.781, S.D = 1.044) และน้อยที่สุดคือ ด้านการประเมินผลอยู่ในระดับปานกลาง (\bar{X} = 2.736, S.D = 1.097) และแยกตามองค์ประกอบตามการประเมินผล พบว่าการเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพ สูงที่สุดอยู่ในระดับปานกลาง (\bar{X} = 2.798, S.D = 1.105) รองลงมาคือ การพัฒนาคุณค่าความหลากหลายทางชีวภาพ อยู่ในระดับปานกลาง (\bar{X} = 2.714, S.D = 1.108) และน้อยที่สุดการอนุรักษ์และฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพอยู่ในระดับปานกลาง (\bar{X} = 2.697, S.D = 1.078)

สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในด้านการบริการวิชาการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.130, S.D = 0.905) และแยกตามรายด้านพบว่า ด้านการวางแผนสูงที่สุดอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.142, S.D = 0.920) และแยกตามองค์ประกอบตามการวางแผนการอนุรักษ์และฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพสูงที่สุดอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.159, S.D = 0.924) รองลงมาคือ การเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.156, S.D = 0.904) และน้อยสุดคือการพัฒนาคุณค่าความหลากหลายทางชีวภาพอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.110, S.D = 0.933) รองลงมาคือ ด้านการการนำแผนไปปฏิบัติอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.160, S.D = 0.903) และแยกตามองค์ประกอบตามการพัฒนาคุณค่าความหลากหลายทางชีวภาพสูงที่สุดอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.134, S.D = 0.920) รองลงมาคือ การอนุรักษ์และฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.126, S.D = 0.906) และน้อยสุดคือ การเข้าถึงและแบ่งปันผลประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.128, S.D = 0.902) และ

น้อยที่สุดคือ ด้านการประเมินผลอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}= 4.101, S.D =0.937$)) และแยกตามองค์ประกอบตามการประเมินผลการเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์สูงสุดในระดับมาก ($\bar{X}= 4.114, S.D =0.921$) รองลงมาคือ การอนุรักษ์และฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}= 4.084, S.D =0.949$) และน้อยที่สุดคือการพัฒนาคุณค่าความหลากหลายทางชีวภาพ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}= 4.106, S.D =0.940$)

ตารางที่ 18 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ขององค์ประกอบการบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน โดยภาพรวมด้านการบริการวิชาการ จำแนกตามการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย

การบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย	สภาพปัจจุบัน				สภาพที่พึงประสงค์			
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับ
1. การปลูกฝังการเรียนรู้	2.848	1.104	ปานกลาง	1	4.133	0.900	มาก	4
2. การมีส่วนร่วมและการสร้างเครือข่าย	2.844	1.112	ปานกลาง	2	4.143	0.906	มาก	1
3. การบริหารจัดการกลไก นโยบายกฎหมาย	2.810	1.111	ปานกลาง	4	4.122	0.921	มาก	6
4. การอนุรักษ์	2.778	1.074	ปานกลาง	6	4.139	0.918	มาก	2
5. การฟื้นฟู	2.738	1.062	ปานกลาง	9	4.107	0.936	มาก	9
6. ปัจจัย 4	2.700	1.044	ปานกลาง	10	4.128	0.908	มาก	5
7. แหล่งเรียนรู้และท่องเที่ยว	2.808	1.147	ปานกลาง	5	4.115	0.936	มาก	7
8. แหล่งพันธุกรรมเศรษฐกิจ	2.740	1.102	ปานกลาง	8	4.098	0.944	มาก	10
9. ชุมชนศิลปวัฒนธรรม	2.832	1.168	ปานกลาง	3	4.109	0.940	มาก	8
10. ความสมดุลทางธรรมชาติ	2.768	1.093	ปานกลาง	7	4.134	0.926	มาก	3
รวม	2.762	1.088	ปานกลาง		4.130	0.905	มาก	

จากตารางที่ 8 พบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน โดยภาพรวมด้านการบริการวิชาการ จำแนกตามการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทยโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง (\bar{X} = 2.762, S.D = 1.102) และแยกตามรายด้านพบว่า ด้านการปลูกฝังการเรียนรู้สูงที่สุดในระดับปานกลาง (\bar{X} = 2.848, S.D = 1.088) รองลงมาคือ ด้านการมีส่วนร่วมและการสร้างเครือข่ายอยู่ในระดับปานกลาง (\bar{X} = 2.844, S.D = 1.112) และน้อยที่สุดคือ ด้านปัจจัย 4 อยู่ในระดับปานกลาง (\bar{X} = 2.700, S.D = 1.044)

สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน โดยภาพรวมด้านการบริการวิชาการ จำแนกตามการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย โดยรวมอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.130, S.D = 0.905) และแยกตามรายด้านพบว่า ด้านการมีส่วนร่วมและการสร้างเครือข่ายอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.143, S.D = 0.906) รองลงมาคือ ด้านการอนุรักษ์อยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.133, S.D = 0.900) และน้อยที่สุดคือ ด้านแหล่งพันธุกรรมเศรษฐกิจอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.098, S.D = 0.944)

ตารางที่ 19 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ขององค์ประกอบการบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก

การบริหารมหาวิทยาลัย ตามแนวคิดการเสริมสร้าง ขีดความสามารถด้าน ความหลากหลายทาง ชีวภาพของประเทศไทย	สภาพปัจจุบัน				สภาพที่พึงประสงค์			
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับ
1. นโยบายของรัฐบาล (P)								
1. การผลิตบัณฑิต	2.634	1.026	ปานกลาง	3	4.084	0.914	มาก	3
2. การวิจัย	2.735	1.063	ปานกลาง	2	4.152	0.898	มาก	1
3. การบริการวิชาการ	2.781	1.087	ปานกลาง	1	4.131	0.931	มาก	2
รวม	2.733	1.059	ปานกลาง	3	4.122	0.914	มาก	4
2. สภาพเศรษฐกิจ €								
1. การผลิตบัณฑิต	2.605	1.008	ปานกลาง	3	4.092	0.888	มาก	3
2. การวิจัย	2.769	1.052	ปานกลาง	1	4.162	0.895	มาก	1
3. การบริการวิชาการ	2.756	1.076	ปานกลาง	2	4.138	0.929	มาก	2
รวม	2.710	1.045	ปานกลาง	4	4.131	0.904	มาก	3
3. สภาพสังคม (S)								
1. การผลิตบัณฑิต	2.694	1.049	ปานกลาง	3	4.104	0.877	มาก	3
2. การวิจัย	2.815	1.098	ปานกลาง	1	4.154	0.903	มาก	1
3. การบริการวิชาการ	2.770	1.088	ปานกลาง	2	4.134	0.929	มาก	2
รวม	2.760	1.078	ปานกลาง	2	4.132	0.903	มาก	2
4. สภาพเทคโนโลยี (T)								
1. การผลิตบัณฑิต	2.716	1.073	ปานกลาง	3	4.146	0.869	มาก	3
2. การวิจัย	2.842	1.088	ปานกลาง	1	4.192	0.881	มาก	1
3. การบริการวิชาการ	2.795	1.122	ปานกลาง	2	4.157	0.930	มาก	2
รวม	2.784	1.094	ปานกลาง	1	4.165	0.893	มาก	1
รวมทั้งหมด	2.747	1.069	ปานกลาง		4.137	0.904	มาก	

จากตารางที่ 19 พบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก โดยภาพรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง (\bar{X} = 2.747, S.D = 1.069) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านสภาพเทคโนโลยี มีค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันสูงสุด (\bar{X} = 2.874, S.D = 1.094) รองลงมาคือด้านสภาพสังคม มีค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบัน (\bar{X} = 2.760, S.D = 1.078) ด้านนโยบายของรัฐบาลมีค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบัน (\bar{X} = 2.733, S.D = 1.059) และด้านสภาพเศรษฐกิจ มีค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันต่ำที่สุด (\bar{X} = 2.710, S.D = 1.045)

สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (\bar{X} = 4.137, S.D = 0.904) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านสภาพเทคโนโลยี มีค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์ที่สุด (\bar{X} = 4.165, S.D = 0.893) รองลงมาคือด้านสภาพสังคม มีค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์ (\bar{X} = 4.132, S.D = 0.903) ด้านสภาพเศรษฐกิจ มีค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์ (\bar{X} = 4.131, S.D = 0.904) และด้านนโยบายของรัฐบาล มีค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์ต่ำที่สุด (\bar{X} = 4.122, S.D = 0.914)

4.3 เพื่อศึกษาจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และภาวะคุกคามของการบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย

นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อแสดงจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และภาวะคุกคามของการบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

4.3.1 การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน ของการบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย

4.3.2 การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก ของการบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย รายละเอียดของแต่ละส่วนมีดังนี้

4.3.1 การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน ของการบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย

ผู้วิจัยวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน จากการนำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมาจัดกลุ่มค่าดัชนี $PNI_{Modified}$ โดยการนำค่าดัชนี $PNI_{Modified}$ สูงที่สุด ลบด้วยค่าดัชนี $PNI_{Modified}$ ต่ำที่สุด แล้วหารด้วย 2 แล้วนำระยะห่างที่ได้มาจัดกลุ่มค่า $PNI_{Modified}$ โดยแบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่มีค่าดัชนี $PNI_{Modified}$ สูง และกลุ่มที่มีค่าดัชนี $PNI_{Modified}$ ต่ำ กำหนดให้กลุ่มที่มีค่าดัชนี $PNI_{Modified}$ สูง เป็นจุดอ่อนของการบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลาย

ทางชีวภาพของประเทศไทย เพื่อเป็นข้อมูลในการนำเสนอกลยุทธ์ในการจัดหรือลดจุดอ่อน สำหรับกลุ่มที่มีค่าดัชนี $PNI_{Modified}$ ต่ำ เป็นจุดแข็งของการบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย เพื่อเป็นข้อมูลในการนำเสนอกลยุทธ์ที่จะเสริมจุดแข็ง แล้วนำผลมาสังเคราะห์เป็นข้อมูลในการจัดทำร่างกลยุทธ์ (ฉบับที่ 1) ในลำดับต่อไป

เมื่อนำค่าดัชนี $PNI_{Modified}$ จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน โดยภาพรวม มาจัดกลุ่มค่าดัชนี $PNI_{Modified}$ ดังนี้

องค์ประกอบของการบริหารมหาวิทยาลัย $[(0.526-0.478) \div 2 = 0.024]$

สามารถแบ่งได้เป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มที่มีค่าดัชนี $PNI_{Modified}$ สูง เท่ากับ 0.503- 0.526

กลุ่มที่มีค่าดัชนี $PNI_{Modified}$ ต่ำ เท่ากับ 0.478 – 0.502

ผลการวิเคราะห์ในภาพรวมดังตารางที่ 4.18

องค์ประกอบของการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพ $[(0.512 - 0.477) \div 2 = 0.016]$

สามารถแบ่งได้เป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มที่มีค่าดัชนี $PNI_{Modified}$ สูง เท่ากับ 0.497 – 0.512

กลุ่มที่มีค่าดัชนี $PNI_{Modified}$ ต่ำ เท่ากับ 0.477 – 0.496

ผลการวิเคราะห์ในภาพรวมดังตารางที่ 4.19

$[(0.557 - 0.464) \div 2 = 0.047]$

สามารถแบ่งได้เป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มที่มีค่าดัชนี $PNI_{Modified}$ สูง เท่ากับ 0.511 – 0.557

กลุ่มที่มีค่าดัชนี $PNI_{Modified}$ ต่ำ เท่ากับ 0.477 – 0.510

ผลการวิเคราะห์ในภาพรวมดังตารางที่ 4.20

องค์ประกอบของการผลิตบัณฑิตตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพ $[(0.559 - 0.464) \div 2 = 0.0464]$

สามารถแบ่งได้เป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มที่มีค่าดัชนี $PNI_{Modified}$ สูง เท่ากับ 0.507 – 0.539

กลุ่มที่มีค่าดัชนี $PNI_{Modified}$ ต่ำ เท่ากับ 0.473 – 0.506

ผลการวิเคราะห์ในภาพรวมดังตารางที่ 4.21

องค์ประกอบของการวิจัย $[(0.539 - 0.506) \div 2 = 0.017]$

สามารถแบ่งได้เป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มที่มีค่าดัชนี $PNI_{Modified}$ สูง เท่ากับ 0.523 – 0.539

กลุ่มที่มีค่าดัชนี $PNI_{Modified}$ ต่ำ เท่ากับ 0.506 – 0.522

ผลการวิเคราะห์ในภาพรวมดังตารางที่ 4.22

องค์ประกอบของการวิจัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความ

หลากหลายทางชีวภาพ $[(0.675 - 0.459) \div 2 = 0.108]$

สามารถแบ่งได้เป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มที่มีค่าดัชนี PNI_{Modified} สูง เท่ากับ 0.568 – 0.675

กลุ่มที่มีค่าดัชนี PNI_{Modified} ต่ำ เท่ากับ 0.459 – 0.567

ผลการวิเคราะห์ในภาพรวมดังตารางที่ 4.23

องค์ประกอบของการบริการวิชาการ $[(0.565 - 0.508) \div 2 = 0.029]$

สามารถแบ่งได้เป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มที่มีค่าดัชนี PNI_{Modified} สูง เท่ากับ 0.537 – 0.565

กลุ่มที่มีค่าดัชนี PNI_{Modified} ต่ำ เท่ากับ 0.508 – 0.536

ผลการวิเคราะห์ในภาพรวมดังตารางที่ 4.24

องค์ประกอบของการบริการวิชาตามแนวคิดเสริมสร้างขีดความสามารถด้าน

ความหลากหลายทางชีวภาพ $[(0.529 - 0.459) \div 2 = 0.035]$

สามารถแบ่งได้เป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มที่มีค่าดัชนี PNI_{Modified} สูง เท่ากับ 0.495 – 0.529

กลุ่มที่มีค่าดัชนี PNI_{Modified} ต่ำ เท่ากับ 0.459 – 0.494

ผลการวิเคราะห์ในภาพรวมดังตารางที่ 4.25

ตารางที่ 20 การจัดลำดับความสำคัญตามความต้องการจำเป็นของการบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน ในภาพรวมตามภารกิจ

การบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย	สภาพปัจจุบัน		สภาพที่พึงประสงค์		ความต้องการจำเป็น		การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	PNI Modified	ผลการจัดกลุ่ม	
1. ด้านการผลิตบัณฑิต	2.698	1.088	4.117	0.887	0.526	สูง	จุดอ่อน
2. ด้านการวิจัย	2.806	1.076	4.146	0.901	0.478	ต่ำ	จุดแข็ง
3. ด้านการบริการวิชาการ	2.783	1.099	4.128	0.926	0.483	ต่ำ	จุดแข็ง
รวมเฉลี่ย	2.762	1.088	4.130	0.905			

จากตารางที่ 20 สภาพการบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในตามภารกิจพบว่า ประเด็นที่มีความต้องการจำเป็นในระดับสูง ได้แก่ ด้านการผลิตบัณฑิต ($PNI_{Modified} = 0.526$) เป็นจุดอ่อนของสภาพการบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย และประเด็นที่มีความจำเป็นในระดับต่ำ ได้แก่ การบริการวิชาการ ($PNI_{Modified} = 0.483$) และ การวิจัย ($PNI_{Modified} = 0.478$) เป็นจุดแข็งของสภาพการบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย

ตารางที่ 21 การจัดลำดับความสำคัญตามความต้องการจำเป็นของการบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน ในภาพรวมตามองค์ประกอบการเสริมสร้างขีดความสามารถความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย

การบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย	สภาพปัจจุบัน		สภาพที่พึงประสงค์		ความต้องการจำเป็น		การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	PNI Modified	ผลการจัดกลุ่ม	
1. การเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพ	2.806	1.138	4.145	0.882	0.477	ต่ำ	จุดแข็ง
2. การอนุรักษ์และการฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพ	2.758	1.060	4.123	0.901	0.495	สูง	จุดอ่อน
3. การพัฒนาคุณค่าความหลากหลายทางชีวภาพ	2.723	1.090	4.117	0.910	0.512	สูง	จุดอ่อน
รวม	2.762	1.088	4.130	0.905	0.496		

จากตารางที่ 21 สภาพการบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในตามองค์ประกอบด้านการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทยพบว่า ประเด็นที่มีความต้องการจำเป็นในระดับสูง ได้แก่ ด้านการพัฒนาคุณค่าความหลากหลายทางชีวภาพ ($PNI_{Modified} = 0.512$) และการอนุรักษ์และฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพ ($PNI_{Modified} = 0.495$) เป็นจุดอ่อนของสภาพการบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย และประเด็นที่มีความจำเป็นในระดับต่ำ ได้แก่ การเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพ ($PNI_{Modified} = 0.477$) เป็นจุดแข็งของสภาพการบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย

ตารางที่ 22 การจัดลำดับความสำคัญตามความต้องการจำเป็นของการบริหารตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน ในภาพรวม

การบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย	สภาพปัจจุบัน		สภาพที่พึงประสงค์		ความต้องการจำเป็น		การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	PNI Modified	ผลการจัดกลุ่ม	
1. การปลูกฝังการเรียนรู้	2.841	1.231	4.151	0.874	0.464	ต่ำ	จุดแข็ง
2. การมีส่วนร่วมและการสร้างเครือข่าย	2.813	1.096	4.148	0.883	0.494	ต่ำ	จุดแข็ง
3. การบริหารจัดการ กลไกนโยบายกฎหมาย	2.765	1.087	4.135	0.890	0.520	สูง	จุดอ่อน
7. การอนุรักษ์	2.787	1.067	4.136	0.894	0.501	ต่ำ	จุดแข็ง
8. การฟื้นฟู	2.728	1.052	4.111	0.909	0.527	สูง	จุดอ่อน
9. ปัจจัย 4	2.695	1.054	4.120	0.895	0.543	สูง	จุดอ่อน
10. แหล่งเรียนรู้และท่องเที่ยว	2.746	1.100	4.127	0.913	0.535	สูง	จุดอ่อน
11. แหล่งพันธุกรรมเศรษฐกิจ	2.677	1.073	4.102	0.915	0.557	สูง	จุดอ่อน
12. ชุมชนศิลปวัฒนธรรม	2.764	1.127	4.112	0.916	0.514	สูง	จุดอ่อน
13. ความสมดุลทางธรรมชาติ	2.732	1.095	4.122	0.913	0.533	สูง	จุดอ่อน
รวมเฉลี่ย	2.762	1.088	4.130	0.905			

จากตารางที่ 22 สภาพการบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในตามองค์ประกอบย่อยด้านการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย พบว่า ประเด็นที่มีความต้องการจำเป็นในระดับสูง ได้แก่ แหล่งพันธุกรรมเศรษฐกิจ (PNI_{Modified} = 0.557) และปัจจัย 4 (PNI_{Modified} = 0.543) แหล่งเรียนรู้และท่องเที่ยว (PNI_{Modified} = 0.557) ความสมดุลทางธรรมชาติ (PNI_{Modified} = 0.533) การฟื้นฟู (PNI_{Modified} = 0.527) การบริหารจัดการ กลไกนโยบาย กฎหมาย (PNI_{Modified} = 0.520) ชุมชนศิลปวัฒนธรรม (PNI_{Modified} = 0.514) เป็นจุดอ่อนของสภาพการบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย และประเด็นที่มีความจำเป็นในระดับต่ำ ได้แก่ การอนุรักษ์ (PNI_{Modified} = 0.501) และการมีส่วนร่วมและการสร้างเครือข่าย (PNI_{Modified} = 0.494) การปลูกฝังการเรียนรู้ (PNI_{Modified} = 0.464) เป็นจุดแข็งของสภาพการบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย

ตารางที่ 23 การจัดลำดับความสำคัญตามความต้องการจำเป็นของการบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน จำแนกตามรายด้านตามการผลิตบัณฑิต

การบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย	สภาพปัจจุบัน		สภาพที่พึงประสงค์		ความต้องการจำเป็น		การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	PNI Modified	ผลการจัดกลุ่ม	
การเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพ							
1. การปลูกฝังการเรียนรู้	2.841	1.231	4.151	0.874	0.515	สูง	จุดอ่อน
2. การมีส่วนร่วมและการสร้างเครือข่าย	2.813	1.096	4.148	0.883	0.539	ต่ำ	จุดแข็ง
3. การบริหารจัดการกลไก นโยบาย กฎหมาย	2.765	1.087	4.135	0.890	0.560	สูง	จุดอ่อน
รวม	2.806	1.138	4.145	0.882	0.494	ต่ำ	จุดแข็ง
การอนุรักษ์และฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพ							
1. การอนุรักษ์	2.787	1.067	4.136	0.894	0.546	ต่ำ	จุดแข็ง
2. การฟื้นฟู	2.728	1.052	4.111	0.909	0.567	สูง	จุดอ่อน
รวม	2.758	1.060	4.123	0.901	0.514	ต่ำ	จุดแข็ง
การพัฒนาคุณค่าความหลากหลายทางชีวภาพ							
1. ปัจจัย 4	2.695	1.054	4.120	0.895	0.577	สูง	จุดอ่อน
2. แหล่งเรียนรู้และท่องเที่ยว	2.746	1.100	4.127	0.913	0.570	สูง	จุดอ่อน
3. แหล่งพันธุกรรมเศรษฐกิจ	2.677	1.073	4.102	0.915	0.603	สูง	จุดอ่อน
4. ชุมชนศิลปวัฒนธรรม	2.764	1.127	4.112	0.916	0.556	ต่ำ	จุดแข็ง
5. ความสมดุลทางธรรมชาติ	2.732	1.095	4.122	0.913	0.572	สูง	จุดอ่อน
รวม	2.723	1.090	4.117	0.910	0.539	สูง	จุดอ่อน
รวมทั้งหมด	2.698	1.088	4.117	0.887			

จากตารางที่ 23 สภาพการบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในด้านผลิตบัณฑิต พบว่า ประเด็นที่มีความต้องการจำเป็นในระดับสูง ได้แก่ ด้านการพัฒนาคุณค่าความหลากหลายทางชีวภาพ ($PNI_{Modified} = 539$) และแยกเป็นรายด้านพบว่าทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ แหล่งพันธุกรรมเศรษฐกิจ ปัจจัย 4 ความสมดุลทางธรรมชาติ แหล่งเรียนรู้และท่องเที่ยว และชุมชนศิลปวัฒนธรรม เป็นจุดอ่อนของสภาพการบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย และประเด็นที่มีความจำเป็นในระดับ

ต่ำ ได้แก่ การอนุรักษ์และฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพ ($PNI_{Modified} = 0.514$) และ การเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพ ($PNI_{Modified} = 0.494$) เป็นจุดแข็งของสภาพการบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย

ตารางที่ 24 จัดลำดับความสำคัญตามความต้องการจำเป็นของการบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน จำแนกตามรายด้านตามภารกิจด้านการวิจัย

การบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย	สภาพปัจจุบัน		สภาพที่พึงประสงค์		ความต้องการจำเป็น		การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	PNI Modified	ผลการจัดกลุ่ม	
การเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์							
1. การปลูกฝังการเรียนรู้	2.844	1.089	4.146	0.881	0.514	ต่ำ	จุดแข็ง
2. การมีส่วนร่วมและการสร้างเครือข่าย	2.867	1.084	4.166	0.881	0.506	ต่ำ	จุดแข็ง
3. การบริหารจัดการกลไก นโยบายกฎหมาย	2.828	1.076	4.171	0.873	0.520	ต่ำ	จุดแข็ง
รวม	2.846	1.083	4.161	0.879	0.464	ต่ำ	จุดแข็ง
การอนุรักษ์และฟื้นฟู							
1. การอนุรักษ์	2.863	1.056	4.150	0.900	0.507	ต่ำ	จุดแข็ง
2. การฟื้นฟู	2.801	1.038	4.119	0.916	0.525	สูง	จุดอ่อน
รวม	2.832	1.047	4.134	0.908	0.459	ต่ำ	จุดแข็ง
การพัฒนาคุณค่า							
1. บัณฑิต 4	2.738	1.026	4.121	0.913	0.526	สูง	จุดอ่อน
2. แหล่งเรียนรู้และท่องเที่ยว	2.799	1.095	4.129	0.919	0.526	สูง	จุดอ่อน
3. แหล่งพันธุกรรมเศรษฐกิจ	2.769	1.070	4.146	0.904	0.539	สูง	จุดอ่อน
4. ชุมชนศิลปวัฒนธรรม	2.785	1.125	4.110	0.928	0.531	สูง	จุดอ่อน
5. ความสมดุลทางธรรมชาติ	2.794	1.099	4.132	0.926	0.530	สูง	จุดอ่อน
รวม	2.777	1.083	4.128	0.918	0.675	สูง	จุดอ่อน
รวมทั้งหมด	2.806	1.105	4.092	0.924			

จากตารางที่ 24 สภาพการบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในด้านวิจัยพบว่า ประเด็นที่มีความต้องการจำเป็นในระดับสูง ได้แก่ ด้านการพัฒนาคุณค่าความหลากหลายทางชีวภาพ ($PNI_{Modified} = 675$) และแยกเป็นรายด้านพบว่าทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ แหล่งพันธุกรรมเศรษฐกิจ ชุมชนศิลปวัฒนธรรม ความสมดุลทางธรรมชาติ แหล่งเรียนรู้และท่องเที่ยว และบัณฑิต 4 เป็นจุดอ่อนของสภาพการบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย และประเด็นที่มีความจำเป็นในระดับต่ำ ได้แก่ การเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพ ($PNI_{Modified} = 0.464$) การอนุรักษ์และฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพ ($PNI_{Modified} = 0.459$) และ เป็นจุดแข็งของสภาพการบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย

ตารางที่ 25 การจัดลำดับความสำคัญตามความต้องการจำเป็นของการบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน จำแนกตามรายด้านตามภารกิจการบริหารวิชาการ

การบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย	สภาพปัจจุบัน		สภาพที่พึงประสงค์		ความต้องการจำเป็น		การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	PNI Modified	ผลการจัดกลุ่ม	
การเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพ							
1. การปลูกฝังการเรียนรู้	2.848	1.104	4.133	0.900	0.508	ต่ำ	จุดแข็ง
2. การมีส่วนร่วมและการสร้างเครือข่าย	2.844	1.112	4.143	0.906	0.513	ต่ำ	จุดแข็ง
3. การบริหารจัดการกลไก นโยบายกฎหมาย	2.810	1.111	4.122	0.921	0.521	ต่ำ	จุดแข็ง
รวม	2.834	1.109	4.133	0.909	0.459	ต่ำ	จุดแข็ง
การอนุรักษ์และฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพ							
1. การอนุรักษ์	2.778	1.074	4.139	0.918	0.535	ต่ำ	จุดแข็ง
2. การฟื้นฟู	2.738	1.062	4.107	0.936	0.547	สูง	จุดอ่อน
รวม	2.758	1.068	4.123	0.927	0.492	ต่ำ	จุดแข็ง
การพัฒนาคุณค่าความหลากหลายทางชีวภาพ							
1. ปัจจัย 4	2.700	1.044	4.128	0.908	0.565	สูง	จุดอ่อน
2. แหล่งเรียนรู้และท่องเที่ยว	2.808	1.147	4.115	0.936	0.520	ต่ำ	จุดแข็ง
3. แหล่งพันธุกรรมเศรษฐกิจ	2.740	1.102	4.098	0.944	0.546	สูง	จุดอ่อน
4. ชุมชนศิลปวัฒนธรรม	2.832	1.168	4.109	0.940	0.513	ต่ำ	จุดแข็ง
5. ความสมดุลทางธรรมชาติ	2.768	1.093	4.134	0.926	0.539	สูง	จุดอ่อน
รวม	2.769	1.111	4.117	0.931	0.536	สูง	จุดอ่อน
รวมทั้งหมด	2.783	1.099	4.128	0.926			

จากตารางที่ 25 สภาพการบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในด้านการบริการวิชาการ พบว่า ประเด็นที่มีความต้องการจำเป็นในระดับสูง ได้แก่ ด้านการพัฒนาคุณค่าความหลากหลายทางชีวภาพ ($PNI_{Modified} = 536$) และแยกเป็นรายด้านพบว่า 3 ด้าน ได้แก่ ปัจจัย 4 แหล่งพันธุกรรมเศรษฐกิจ และ ความสมดุลทางธรรมชาติ เป็นจุดอ่อนของสภาพการบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย และประเด็นที่มีความจำเป็นในระดับต่ำ ได้แก่ การอนุรักษ์และฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพ ($PNI_{Modified} = 0.492$) การเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพ ($PNI_{Modified} = 0.459$) และ เป็นจุดแข็งของสภาพการบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย

ตารางที่ 26 การจัดลำดับความสำคัญตามความต้องการจำเป็นของการบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน ภาพรวม

การบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย	สภาพปัจจุบัน		สภาพที่พึงประสงค์		ความต้องการจำเป็น		การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	PNI Modified	ผลการจัดกลุ่ม	
การเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพ							
1. การผลิตบัณฑิต	2.772	1.180	4.143	0.871	0.539	สูง	จุดอ่อน
2. การวิจัย	2.846	1.083	4.161	0.879	0.514	ต่ำ	จุดแข็ง
3. การบริการวิชาการ	2.834	1.109	4.133	0.909	0.515	ต่ำ	จุดแข็ง
รวม	2.806	1.138	4.145	0.887			
การอนุรักษ์และฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพ							
1. การผลิตบัณฑิต	2.720	1.062	4.188	0.885	0.566	ต่ำ	จุดแข็ง
2. การวิจัย	2.832	1.047	4.134	0.908	0.598	สูง	จุดอ่อน
3. การบริการวิชาการ	2.758	1.068	4.123	0.927	0.542	ต่ำ	จุดแข็ง
รวม	2.758	1.060	4.123	0.901			
การพัฒนาคุณค่าความหลากหลายทางชีวภาพ							
1. การผลิตบัณฑิต	2.672	1.082	4.111	0.896	0.534	สูง	จุดอ่อน
2. การวิจัย	2.777	1.083	4.128	0.918	0.486	ต่ำ	จุดแข็ง
3. การบริการวิชาการ	2.769	1.111	4.117	0.931	0.487	ต่ำ	จุดแข็ง
รวม	2.723	1.090	4.117	0.910	0.502	ต่ำ	จุดแข็ง
รวมทั้งหมด	2.762	1.088	4.130	0.905			

จากตารางที่ 26 สภาพการบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในตามการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย พบว่า ประเด็นที่มีความต้องการจำเป็นในระดับสูง ได้แก่ การอนุรักษ์และการฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพ ($PNI_{Modified} = 0.540$) และแยกเป็นรายด้านพบว่า 1 ด้าน ได้แก่ การวิจัย เป็นจุดอ่อนของสภาพการบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย และประเด็นที่มีความจำเป็นในระดับต่ำ ได้แก่ การพัฒนาคุณค่าความหลากหลายทางชีวภาพ ($PNI_{Modified} = 0.502$) การเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพ ($PNI_{Modified} = 0.475$) และ เป็นจุดแข็งของสภาพการบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย

4.3.2 การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก ของการบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิด การเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย

ผู้วิจัยวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก โดยนำข้อมูลจากแบบสอบถามมาจัดกลุ่ม ค่าดัชนี $PNI_{Modified}$ โดยจำแนกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ องค์ประกอบของสภาพแวดล้อมภายนอก องค์ประกอบของ แนวคิดการเสริมสร้างความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย

โดยการนำค่าดัชนี $PNI_{Modified}$ สูงที่สุด ลบด้วยค่าดัชนี $PNI_{Modified}$ ต่ำที่สุด และหารด้วย 2 แล้วนำระยะห่างที่ได้มาจัดกลุ่มค่า $PNI_{Modified}$ โดยแบ่งเป็น 2 กลุ่ม ดังต่อไปนี้

องค์ประกอบของสภาพแวดล้อมภายนอก $[(0.605 - 0.519) \div 2 = 0.043]$

สามารถแบ่งได้เป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มที่มีค่าดัชนี $PNI_{Modified}$ สูง เท่ากับ 0.563 – 0.605

กลุ่มที่มีค่าดัชนี $PNI_{Modified}$ ต่ำ เท่ากับ 0.519 – 0.562

ผลการวิเคราะห์ในภาพรวมดังตารางที่ 4.26

องค์ประกอบของการบริหารตามการผลิตบัณฑิต $[(0.605 - 0.560) \div 2 = 0.023]$

สามารถแบ่งได้เป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มที่มีค่าดัชนี $PNI_{Modified}$ สูง เท่ากับ 0.583 – 0.605

กลุ่มที่มีค่าดัชนี $PNI_{Modified}$ ต่ำ เท่ากับ 0.560 – 0.582

ผลการวิเคราะห์ในภาพรวมดังตารางที่ 4.27

องค์ประกอบของการบริหารตามการวิจัย $[(0.542 - 0.519) \div 2 = 0.012]$

สามารถแบ่งได้เป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มที่มีค่าดัชนี $PNI_{Modified}$ สูง เท่ากับ 0.531 – 0.542

กลุ่มที่มีค่าดัชนี $PNI_{Modified}$ ต่ำ เท่ากับ 0.519 – 0.530

ผลการวิเคราะห์ในภาพรวมดังตารางที่ 4.27

องค์ประกอบของการบริหารตามการบริการวิชาการ $[(0.543 - 0.534) \div 2 = 0.005]$

สามารถแบ่งได้เป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มที่มีค่าดัชนี $PNI_{Modified}$ สูง เท่ากับ 0.539 – 0.543

กลุ่มที่มีค่าดัชนี $PNI_{Modified}$ ต่ำ เท่ากับ 0.534 – 0.538

ผลการวิเคราะห์ในภาพรวมดังตารางที่ 4.27

กำหนดให้ กลุ่มที่มีค่าดัชนี $PNI_{Modified}$ สูง เป็นภาวะคุกคามของการบริหาร มหาวิทยาลัยตามแนวคิดเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย เพื่อเป็นข้อมูลในการนำเสนอกลยุทธ์ ในการจัดหรือลดภาวะคุกคาม สำหรับกลุ่มที่มีค่าดัชนี $PNI_{Modified}$ ต่ำ เป็นโอกาสของการบริหารมหาวิทยาลัย เพื่อเป็นข้อมูลในการนำเสนอกลยุทธ์ที่จะเสริม โอกาส แล้วนำผลมาสังเคราะห์เป็นข้อมูลในการจัดทำร่างกลยุทธ์ (ฉบับที่ 1) ในลำดับต่อไป

ตารางที่ 27 การจัดลำดับความสำคัญตามความต้องการจำเป็นของการบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศ ไทยจากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก ภาพรวม

การบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย	สภาพปัจจุบัน		สภาพที่พึงประสงค์		ความต้องการจำเป็น		การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	PNI Modified	ผลการจัดกลุ่ม	
1. นโยบายของรัฐบาล (P)							
1.1 การผลิตบัณฑิต	2.634	1.026	4.084	0.914	0.591	สูง	ภาวะคุกคาม
1.2 การวิจัย	2.785	1.063	4.152	0.898	0.533	ต่ำ	โอกาส
1.3 การบริการวิชาการ	2.781	1.087	4.131	0.931	0.534	ต่ำ	โอกาส
รวม	2.733	1.059	4.122	0.914	0.509		
2. สภาพเศรษฐกิจ (E)							
2.1 การผลิตบัณฑิต	2.605	1.008	4.092	0.888	0.605	สูง	ภาวะคุกคาม
2.2 การวิจัย	2.769	1.052	4.162	0.895	0.542	ต่ำ	โอกาส
2.3 การบริการวิชาการ	2.756	1.076	4.138	0.929	0.543	ต่ำ	โอกาส
รวม	2.710	1.045	4.131	0.904	0.523		
3. สภาพสังคม (S)							
3.1 การผลิตบัณฑิต	2.694	1.049	4.104	0.877	0.567	สูง	ภาวะคุกคาม
3.2 การวิจัย	2.815	1.098	4.154	0.903	0.525	ต่ำ	โอกาส
3.3 การบริการวิชาการ	2.770	1.088	4.134	0.929	0.539	ต่ำ	โอกาส
รวม	2.760	1.078	4.131	0.903	0.501		
4. สภาพเทคโนโลยี (T)							
1. การผลิตบัณฑิต	2.716	1.073	4.146	0.869	0.560	สูง	ภาวะคุกคาม
2. การวิจัย	2.842	1.088	4.192	0.881	0.519	ต่ำ	โอกาส
3. การบริการวิชาการ	2.795	1.122	4.157	0.930	0.534	ต่ำ	โอกาส
รวม	2.784	1.094	4.165	0.893	0.496		
รวมทั้งหมด	2.747	1.069	4.137	0.904	0.547		

จากตารางที่ 27 สภาพการบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก โดยจำแนกตามองค์ประกอบภายนอก พบว่า ประเด็นที่มีความจำเป็นในระดับสูง ได้แก่ สภาพเศรษฐกิจ ($PNI_{Modified} = 0.523$) เป็นภาวะคุกคามของสภาพการบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย และประเด็นที่มีความจำเป็นต่ำ ได้แก่ นโยบายของรัฐ ($PNI_{Modified} = 0.509$) สภาพสังคม ($PNI_{Modified} = 0.501$) และสภาพเทคโนโลยี ($PNI_{Modified} = 0.496$) เป็นโอกาสของสภาพการบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย

ตารางที่ 28 การจัดลำดับความสำคัญตามความต้องการจำเป็นของการบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศ ไทย จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก ในภาพรวมจำแนกตามภารกิจ

การบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย	สภาพปัจจุบัน		สภาพที่พึงประสงค์		ความต้องการจำเป็น		การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	PNI Modified	ผลการจัดกลุ่ม	
1 ด้านการผลิตบัณฑิต							
1.1 นโยบายของรัฐ	2.634	1.026	4.084	0.914	0.591	สูง	ภาวะคุกคาม
1.2 สภาพเศรษฐกิจ	2.605	1.008	4.092	0.888	0.605	สูง	ภาวะคุกคาม
1.3 สภาพสังคม	2.694	1.049	4.104	0.877	0.567	สูง	ภาวะคุกคาม
1.4 สภาพเทคโนโลยี	2.716	1.073	4.146	0.869	0.560	สูง	ภาวะคุกคาม
รวม	2.662	1.039	4.107	0.887	0.545	สูง	ภาวะคุกคาม
2. ด้านการวิจัย							
2.1 นโยบายของรัฐ	2.785	1.063	4.152	0.898	0.533	ต่ำ	โอกาส
2.2 สภาพเศรษฐกิจ	2.769	1.052	4.162	0.895	0.542	ต่ำ	โอกาส
2.3 สภาพสังคม	2.815	1.098	4.154	0.903	0.525	ต่ำ	โอกาส
2.4 สภาพเทคโนโลยี	2.842	1.088	4.192	0.881	0.519	ต่ำ	โอกาส
รวม	2.802	1.075	4.165	0.894	0.485	ต่ำ	โอกาส
3. ด้านการบริการวิชาการ							
3.1 นโยบายของรัฐ	2.781	1.087	4.131	0.931	0.534	ต่ำ	โอกาส
3.2 สภาพเศรษฐกิจ	2.756	1.076	4.138	0.929	0.543	ต่ำ	โอกาส
3.3 สภาพสังคม	2.770	1.088	4.134	0.929	0.539	ต่ำ	โอกาส
3.4 สภาพเทคโนโลยี	2.795	1.122	4.157	0.930	0.534	ต่ำ	โอกาส
รวม	2.775	1.093	4.140	0.930	0.494	ต่ำ	โอกาส
รวม	2.746	1.069	4.137	0.904	0.547		

จากตารางที่ 28 สภาพการบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก โดยจำแนกตามภารกิจ พบว่า ประเด็นที่มีความจำเป็นในระดับสูง ได้แก่ สภาพเศรษฐกิจ (PNI_{Modified} = 0.605) นโยบายของรัฐ (PNI_{Modified} = 0.591) สภาพสังคม (PNI_{Modified} = 0.567) และสภาพเทคโนโลยี (PNI_{Modified} = 0.560) เป็นภาวะคุกคามด้านการผลิตบัณฑิตของสภาพการบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย และประเด็นที่มีความจำเป็นต่ำ ได้แก่ สภาพเศรษฐกิจ นโยบายของรัฐ สภาพสังคม และสภาพเทคโนโลยี เป็นโอกาสด้านบริการวิชาการและการวิจัยของสภาพการบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย

4.4 เพื่อพัฒนากลยุทธ์การบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย

ผู้วิจัยพัฒนากลยุทธ์การบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย แบ่งเป็น 5 ส่วน ดังนี้

4.4.1 ร่างกลยุทธ์การบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย ฉบับที่ 1 โดยนำข้อมูลจากวิธี SWOT Matrix

4.4.2 ตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างกลยุทธ์การบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย ฉบับที่ 1 โดยผู้ทรงคุณวุฒิเป็นรายบุคคล

4.4.3 ปรับปรุงร่างกลยุทธ์การบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย เป็นฉบับที่ 2

4.4.4 ตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างกลยุทธ์การบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย ฉบับที่ 2 โดยผู้ทรงคุณวุฒิเป็นกลุ่ม

4.4.5 ปรับปรุงร่างกลยุทธ์การบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย เป็นฉบับสมบูรณ์ รายละเอียดของแต่ละส่วนมีดังนี้

4.4.1 ร่างกลยุทธ์การบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย

โดยนำข้อมูลจากวิธี SWOT Matrix ตามขั้นตอนต่อไปนี้

ขั้นที่ 1 นำข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและภาวะคุกคามโดยใช้วิธี SWOT Matrix จะได้ จุดแข็ง – โอกาส (SO) , จุดอ่อน – โอกาส (WO), จุดแข็ง – ภาวะคุกคาม (ST) และ จุดอ่อน – ภาวะคุกคาม (WT)

ขั้นที่ 2 นำผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากวิธี SWOT Matrix มาจำแนกตามองค์ประกอบของแนวคิดเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย

ตารางที่ 29 SWOT Matrix การบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดเสริมสร้างขีดความสามารถด้าน
ความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย

<p style="text-align: center;">จุดแข็ง - จุดอ่อน</p> <p style="text-align: center;">โอกาส - ภาวะคุกคาม</p>	<p>จุดแข็ง (S)</p> <p>1. การบริการวิชาการ (PNI_{Modified} = 0.480)</p> <p>1. การวิจัย (PNI_{Modified} = 0.476)</p> <p>แยกตามแนวคิดการเสริมสร้างขีด ความสามารถด้านความหลากหลายทาง ชีวภาพ</p> <p>1. การเข้าถึงและการแบ่งปัน ผลประโยชน์ (PNI_{Modified} = 0.476)</p> <p>แยกตามองค์ประกอบย่อย</p> <p>1. การมีส่วนร่วมและการสร้างเครือข่าย (PNI_{Modified} = 0.494)</p> <p>2. การปลูกฝังการเรียนรู้ (PNI_{Modified} = 0.464)</p> <p>3. การอนุรักษ์ (PNI_{Modified} = 0.501)</p>	<p>จุดอ่อน (W)</p> <p>1. การผลิตบัณฑิต (PNI_{Modified} = 0.525)</p> <p>แยกตามแนวคิดการเสริมสร้างขีด ความสามารถด้านความหลากหลาย ทางชีวภาพ</p> <p>1. การพัฒนาคุณค่าความหลากหลาย ทางชีวภาพ (PNI_{Modified} = 0.514)</p> <p>2. การอนุรักษ์และการฟื้นฟูความ หลากหลายทางชีวภาพ (PNI_{Modified} = 0.496)</p> <p>แยกตามองค์ประกอบย่อย</p> <p>1. แหล่งพันธุกรรมเศรษฐกิจ (PNI_{Modified} = 0.557)</p> <p>2. ปัจจัย 4 (PNI_{Modified} = 0.543)</p> <p>3. แหล่งเรียนรู้และแหล่งท่องเที่ยว (PNI_{Modified} = 0.535)</p> <p>4. ความสมดุลทางธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม (PNI_{Modified} = 0.533)</p> <p>5. การฟื้นฟู (PNI_{Modified} = 0.527)</p> <p>6. การบริหารจัดการและกลไก นโยบาย (PNI_{Modified} = 0.520)</p> <p>7. ชุมชนศิลปวัฒนธรรม (PNI_{Modified} = 0.501)</p>
<p>โอกาส (O)</p> <p>1. สภาพเศรษฐกิจ (E) (PNI_{Modified} = 0.523)</p> <p>1. การบริการวิชาการ (PNI_{Modified} = 0.543)</p> <p>2. การวิจัย (PNI_{Modified} = 0.542)</p>	<p>จุดแข็ง-โอกาส (SO)</p> <p>(SO 1) สภาพเศรษฐกิจ เป็นโอกาสที่ เอื้อต่อจุดแข็งด้านการบริการวิชาการ ในเรื่องดังต่อไปนี้</p> <p>1. การพัฒนาคุณค่าความหลากหลาย ทางชีวภาพ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ชุมชนศิลปและวัฒนธรรม - แหล่งเรียนรู้และท่องเที่ยว <p>2. ด้านการอนุรักษ์และฟื้นฟูความ หลากหลายทางชีวภาพ</p> <ul style="list-style-type: none"> - การอนุรักษ์ <p>3. การเข้าถึงและการแบ่งปัน ผลประโยชน์ความหลากหลายทาง ชีวภาพ</p> <ul style="list-style-type: none"> - การบริหารจัดการ กลไก นโยบาย กฎหมาย 	<p>จุดอ่อน - โอกาส (WO)</p> <p>(WO1) สภาพเศรษฐกิจที่เป็น โอกาสที่ช่วยลดจุดอ่อนด้านการ บริการวิชาการ ดังนี้</p> <p>1. การพัฒนาคุณค่าความหลากหลาย ทางชีวภาพ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ปัจจัย - แหล่งพันธุกรรมเศรษฐกิจ - ความสมดุลทางธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม <p>2. การอนุรักษ์และฟื้นฟูความ หลากหลายทางชีวภาพ</p> <ul style="list-style-type: none"> - การฟื้นฟู <p>ด้านวิจัย</p> <p>การพัฒนาคุณค่าความหลากหลายทาง ชีวภาพ</p>

<p>2.ด้านนโยบายของรัฐ (P) (PNI_{Modified} = 0.509)</p> <p>1.การบริการวิชาการ (PNI_{Modified} = 0.534)</p> <p>2.การวิจัย (PNI_{Modified} = 0.533)</p>	<p>- การมีส่วนร่วมและการสร้างเครือข่าย)</p> <p>- การปลูกฝังการเรียนรู้และแนวคิด</p> <p>และการวิจัย ในเรื่องดังต่อไปนี้</p> <p>1. การเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพ</p> <p>- การบริหารจัดการ กลไก นโยบาย กฎหมาย</p> <p>- การปลูกฝังการเรียนรู้และแนวคิด</p> <p>- การมีส่วนร่วมและการสร้างเครือข่าย</p> <p>2. การอนุรักษ์และการฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพ</p> <p>- การฟื้นฟู</p> <p>- การอนุรักษ์</p> <p>(SO 2) นโยบายของรัฐเป็นโอกาสที่เอื้อต่อจุดแข็งด้านการบริการวิชาการ ในเรื่องดังต่อไปนี้</p> <p>1. การอนุรักษ์และการฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพ</p> <p>- การอนุรักษ์</p> <p>2. การพัฒนาคุณค่าความหลากหลายทางชีวภาพ</p> <p>- แหล่งเรียนรู้และการท่องเที่ยว</p> <p>- ชุมชนศิลปวัฒนธรรม</p> <p>3. การเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพ</p> <p>- การปลูกฝังการเรียนรู้และแนวคิด</p> <p>- การมีส่วนร่วมและการสร้างเครือข่าย</p> <p>- การบริหารจัดการ กลไก นโยบาย กฎหมาย</p> <p>และการวิจัย ในเรื่องดังต่อไปนี้</p> <p>1. การเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพ</p> <p>- การปลูกฝังการเรียนรู้และแนวคิด</p> <p>- การมีส่วนร่วมและการสร้างเครือข่าย</p>	<p>- แหล่งพันธุกรรมเศรษฐกิจ</p> <p>- ชุมชนศิลปวัฒนธรรม</p> <p>- ความสมดุลทางธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม</p> <p>- ปัจจัย</p> <p>- แหล่งเรียนรู้และท่องเที่ยว</p> <p>และด้านการผลิตบัณฑิต</p> <p>1. การอนุรักษ์และการฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพ</p> <p>- การฟื้นฟู</p> <p>2. การพัฒนาคุณค่าความหลากหลายทางชีวภาพ</p> <p>- แหล่งพันธุกรรมเศรษฐกิจ</p> <p>- ปัจจัย 4</p> <p>- ความสมดุลทางธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม</p> <p>- แหล่งเรียนรู้และการท่องเที่ยว</p> <p>1. ด้านการเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพ</p> <p>- การปลูกฝังการเรียนรู้ และแนวคิด</p> <p>(WO2)นโยบายของรัฐบาลเป็นโอกาสที่ช่วยลดจุดอ่อนด้านการบริการวิชาการ ในเรื่องดังต่อไปนี้</p> <p>1. ด้านการพัฒนาคุณค่าความหลากหลายทางชีวภาพ</p> <p>- ปัจจัย</p> <p>- แหล่งพันธุกรรมเศรษฐกิจ</p> <p>- ความสมดุลทางธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม</p> <p>2. ด้านการอนุรักษ์และการฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพ</p> <p>- การฟื้นฟู</p> <p>ด้านวิจัย</p> <p>1. ด้านการพัฒนาคุณค่าความหลากหลายทางชีวภาพ</p> <p>- ปัจจัย 4</p> <p>- แหล่งเรียนรู้และท่องเที่ยว</p> <p>- แหล่งพันธุกรรมเศรษฐกิจ</p> <p>- ชุมชนศิลปวัฒนธรรม</p> <p>- ความสมดุลทางธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม</p> <p>และด้านการผลิตบัณฑิต</p> <p>1. การอนุรักษ์และการฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพ</p> <p>- การฟื้นฟู</p>
---	---	--

<p>สภาพเทคโนโลยี (T) ($PNI_{Modified} = 0.496$) (ต่อ)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. การบริการวิชาการ ($PNI_{Modified} = 0.534$) 2. การวิจัย ($PNI_{Modified} = 0.496$) 	<p>1. การอนุรักษ์และการฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพ</p> <ul style="list-style-type: none"> - การอนุรักษ์ <p>2. การพัฒนาคุณค่าความหลากหลายทางชีวภาพ</p> <ul style="list-style-type: none"> - แหล่งเรียนรู้และการท่องเที่ยว - ชุมชนศิลปวัฒนธรรม <p>3. การเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพ</p> <ul style="list-style-type: none"> - การปลูกฝังการเรียนรู้และแนวคิด - การมีส่วนร่วมและการสร้างเครือข่าย <ul style="list-style-type: none"> - การบริหารจัดการ กลไก นโยบาย กฎหมาย <p>และวิจัย ในเรื่องดังต่อไปนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. การเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพ <ul style="list-style-type: none"> - การปลูกฝังการเรียนรู้และแนวคิด - การมีส่วนร่วมและการสร้างเครือข่าย <ul style="list-style-type: none"> - การบริหารจัดการ กลไก นโยบาย กฎหมาย <ol style="list-style-type: none"> 2. การอนุรักษ์และการฟื้นฟู <ul style="list-style-type: none"> - การอนุรักษ์ 	<p>ด้านวิจัย</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ด้านการพัฒนาคุณค่าความหลากหลายทางชีวภาพ <ul style="list-style-type: none"> - ปัจจัย 4 - แหล่งเรียนรู้และท่องเที่ยว - แหล่งพันธุกรรมเศรษฐกิจ - ชุมชนศิลปวัฒนธรรม - ความสมดุลทางธรรมชาติ <p>และด้านการผลิตบัณฑิต</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. การอนุรักษ์และการฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพ <ul style="list-style-type: none"> - การฟื้นฟู <ol style="list-style-type: none"> 2. การพัฒนาคุณค่าความหลากหลายทางชีวภาพ <ul style="list-style-type: none"> - ปัจจัย 4 - แหล่งเรียนรู้และการท่องเที่ยว - แหล่งพันธุกรรมเศรษฐกิจ - ความสมดุลทางธรรมชาติ <ol style="list-style-type: none"> 3. ด้านการเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพ <ul style="list-style-type: none"> - การปลูกฝังการเรียนรู้ และแนวคิด
<p>ภาวะคุกคาม (T)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. สภาพเทคโนโลยี (T) ($PNI_{Modified} = 0.547$) <ol style="list-style-type: none"> 1. การผลิตบัณฑิต ($PNI_{Modified} = 0.496$) 2. สภาพเศรษฐกิจ (E) ($PNI_{Modified} = 0.523$) <ol style="list-style-type: none"> 1. การผลิตบัณฑิต ($PNI_{Modified} = 0.605$) <ol style="list-style-type: none"> 3. นโยบายของรัฐบาล (P) ($PNI_{Modified} = 0.509$) <ol style="list-style-type: none"> 1. การผลิตบัณฑิต ($PNI_{Modified} = 0.591$) 4. สภาพสังคม (S) ($PNI_{Modified} = 0.501$) <ol style="list-style-type: none"> 1. การผลิตบัณฑิต ($PNI_{Modified} = 0.501$) 	<p>จุดแข็ง – ภาวะคุกคาม (ST1) สภาพเศรษฐกิจเป็นภาวะคุกคามต่อจุดแข็งด้านการผลิตบัณฑิตในเรื่องต่อไปนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. การเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์ด้านความหลากหลายทางชีวภาพ <ul style="list-style-type: none"> - การมีส่วนร่วมและสร้างเครือข่าย <p>(ST2) นโยบายของรัฐเป็นภาวะคุกคามต่อจุดแข็งด้านการผลิตบัณฑิตในเรื่องต่อไปนี้</p>	<p>จุดอ่อน – ภาวะคุกคาม (WT1) สภาพเศรษฐกิจเป็นภาวะคุกคามต่อจุดด้านการผลิตบัณฑิตในเรื่องต่อไปนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. การพัฒนาคุณค่าความหลากหลายทางชีวภาพ <ul style="list-style-type: none"> - แหล่งพันธุกรรมเศรษฐกิจ - ปัจจัย 4 - ความสมดุลทางธรรมชาติ - แหล่งเรียนรู้และท่องเที่ยว - ชุมชนศิลปวัฒนธรรม <ol style="list-style-type: none"> 2. การอนุรักษ์และการฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพ <ul style="list-style-type: none"> - การฟื้นฟู <ol style="list-style-type: none"> 3. การเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์ <ul style="list-style-type: none"> - การปลูกฝังการเรียนรู้ <p>(WT2) นโยบายของรัฐเป็นภาวะคุกคามต่อจุดด้านการผลิตบัณฑิตในเรื่องต่อไปนี้</p>

<p>ภาวะคุกคาม (T) (ต่อ) 1. สภาพเทคโนโลยี (T) (PNI_{Modified} = 0.547) 1. การผลิตบัณฑิต (PNI_{Modified} = 0.496) 2. สภาพเศรษฐกิจ (E) (PNI_{Modified} = 0.523) 1. การผลิตบัณฑิต (PNI_{Modified} = 0.605) 3. นโยบายของรัฐบาล (P) (PNI_{Modified} = 0.509) 1. การผลิตบัณฑิต (PNI_{Modified} = 0.591) 4. สภาพสังคม (S) (PNI_{Modified} = 0.501) 1. การผลิตบัณฑิต (PNI_{Modified} = 0.501)</p>	<p>1. การเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์ด้านความหลากหลายทางชีวภาพ - การมีส่วนร่วมและสร้างเครือข่าย</p> <p>(ST3) สภาพสังคมเป็นภาวะคุกคามต่อจุดแข็งด้านการผลิตบัณฑิตในเรื่องต่อไปนี้ 1. การเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์ด้านความหลากหลายทางชีวภาพ - การมีส่วนร่วมและสร้างเครือข่าย</p> <p>(ST3) สภาพเทคโนโลยีเป็นภาวะคุกคามต่อจุดแข็งด้านการผลิตบัณฑิตในเรื่องต่อไปนี้ 1. การเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์ด้านความหลากหลายทางชีวภาพ - การมีส่วนร่วมและสร้างเครือข่าย</p>	<p>1. การพัฒนาคุณค่าความหลากหลายทางชีวภาพ) - แหล่งพันธุกรรมเศรษฐกิจ - ปัจจัย 4 - ความสมดุลทางธรรมชาติ - แหล่งเรียนรู้และท่องเที่ยว - ชุมชนศิลปวัฒนธรรม)</p> <p>2. การอนุรักษ์และฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพ - การฟื้นฟู</p> <p>3. การเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์ - การปลูกฝังการเรียนรู้</p> <p>(WT3) สภาพสังคมเป็นภาวะคุกคามต่อจุดด้านการผลิตบัณฑิตในเรื่องต่อไปนี้ 1. การพัฒนาคุณค่าความหลากหลายทางชีวภาพ) - แหล่งพันธุกรรมเศรษฐกิจ - ปัจจัย 4 - ความสมดุลทางธรรมชาติ - แหล่งเรียนรู้และท่องเที่ยว - ชุมชนศิลปวัฒนธรรม)</p> <p>2. การอนุรักษ์และฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพ - การฟื้นฟู</p> <p>3. การเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์ - การปลูกฝังการเรียนรู้</p> <p>(WT4) สภาพเทคโนโลยีเป็นภาวะคุกคามต่อจุดด้านการผลิตบัณฑิตในเรื่องต่อไปนี้ 1. การพัฒนาคุณค่าความหลากหลายทางชีวภาพ) - แหล่งพันธุกรรมเศรษฐกิจ - ปัจจัย 4 - ความสมดุลทางธรรมชาติ - แหล่งเรียนรู้และท่องเที่ยว - ชุมชนศิลปวัฒนธรรม)</p> <p>2. การอนุรักษ์และฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพ - การฟื้นฟู</p> <p>3. การเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์ - การปลูกฝังการเรียนรู้</p>
---	--	--

ตารางที่ 30 SO / ST / WO / WT การบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวความคิดเสริมสร้างขีด
ความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย

การบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวความคิด เสริมสร้างขีดความสามารถด้านความ หลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย	SO / ST / WO / WT
ด้านการผลิตบัณฑิต	<p>จุดแข็ง – โอกาส (SO)</p> <p>-</p> <p>จุดแข็ง – ภาวะคุกคาม (ST)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. สภาพเศรษฐกิจเป็นโอกาสที่เอื้อต่อจุดแข็งด้านการผลิตบัณฑิต 2. นโยบายของรัฐเป็นโอกาสที่เอื้อต่อจุดแข็งด้านการผลิตบัณฑิต 3. สภาพสังคมเป็นโอกาสที่เอื้อต่อจุดแข็งด้านการผลิตบัณฑิต 4. สภาพเทคโนโลยีเป็นโอกาสที่เอื้อต่อจุดแข็งด้านการผลิตบัณฑิต ดังนี้ <ol style="list-style-type: none"> 1) การเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพ <ul style="list-style-type: none"> - การมีส่วนร่วมและการสร้างเครือข่าย 2) การอนุรักษ์และฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพ <ul style="list-style-type: none"> - การอนุรักษ์ <p>จุดอ่อน – โอกาส (WO)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. สภาพเศรษฐกิจเป็นโอกาสที่เอื้อต่อจุดอ่อนด้านการผลิตบัณฑิต 2. นโยบายของรัฐเป็นโอกาสที่เอื้อต่อจุดอ่อนด้านการผลิตบัณฑิต 3. สภาพสังคมเป็นโอกาสที่เอื้อต่อจุดอ่อนด้านการผลิตบัณฑิต 4. สภาพเทคโนโลยีเป็นโอกาสที่เอื้อต่อจุดอ่อนด้านการผลิตบัณฑิต ดังนี้ <ul style="list-style-type: none"> - การปลูกฝังแนวคิดและความตระหนักเกี่ยวกับความหลากหลายทางชีวภาพ - ชุมชนศิลปวัฒนธรรม
ด้านการผลิตบัณฑิต (ต่อ)	<p>จุดอ่อน – ภาวะคุกคาม (WT)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. สภาพเศรษฐกิจเป็นโอกาสที่ภาวะคุกคามด้านการผลิตบัณฑิต 2. นโยบายของรัฐเป็นโอกาสที่ภาวะคุกคามด้านการผลิตบัณฑิต 3. สภาพสังคมเป็นโอกาสที่ภาวะคุกคามด้านการผลิตบัณฑิต

การบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย	SO / ST / WO / WT
	<p>4. สภาพเทคโนโลยีเป็นโอกาสที่ภาวะคุกคามด้านการผลิตบัณฑิต</p> <p>1). การพัฒนาคุณค่าความหลากหลายทางชีวภาพ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ปัจจัย 4 - แหล่งเรียนรู้และท่องเที่ยว - แหล่งพันธุกรรมทางเศรษฐกิจ - ความสมดุลทางธรรมชาติ

จากตารางที่ 4.26 พบว่า การวิเคราะห์ SO / ST / WO / WT การบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย พบว่า มีจุดแข็ง – ภาวะคุกคาม (ST) 4 ข้อ และจุดอ่อนภาวะคุกคาม (WT) 4 ข้อ

ตารางที่ 31 SO / ST / WO / WT การบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีด
ความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย

การบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย	SO / ST / WO / WT
ด้านการวิจัย	<p>จุดแข็ง – โอกาส (SO)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. สภาพเศรษฐกิจเป็นโอกาสที่เอื้อต่อจุดแข็งด้านการวิจัย 2. นโยบายของรัฐเป็นโอกาสที่เอื้อต่อจุดแข็งด้านการวิจัย 3. สภาพสังคมเป็นโอกาสที่เอื้อต่อจุดแข็งด้านการวิจัย 4. สภาพเทคโนโลยีเป็นโอกาสที่เอื้อต่อจุดแข็งด้านการวิจัย <p>ดังนั้น</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) การเข้าถึงและแบ่งปันผลประโยชน์ <ul style="list-style-type: none"> - การปลูกฝังการเรียนรู้ - การมีส่วนร่วมและการสร้างเครือข่าย - การบริหารจัดการ กลไก นโยบายและกฎหมาย 2) การอนุรักษ์และฟื้นฟู <ul style="list-style-type: none"> - การอนุรักษ์ <p>จุดแข็ง – ภาวะคุกคาม (ST)</p> <p>-</p>
ด้านการวิจัย (ต่อ)	<p>จุดอ่อน – โอกาส (WO)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. สภาพเศรษฐกิจเป็นโอกาสที่เอื้อต่อจุดอ่อนด้านการวิจัย 2. นโยบายของรัฐเป็นโอกาสที่เอื้อต่อจุดอ่อนด้านการวิจัย 3. สภาพสังคมเป็นโอกาสที่เอื้อต่อจุดอ่อนด้านการวิจัย 4. สภาพเทคโนโลยีเป็นโอกาสที่เอื้อต่อจุดอ่อนด้านการวิจัย <p>ดังนั้น</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) การอนุรักษ์และฟื้นฟู <ul style="list-style-type: none"> - การฟื้นฟู 2) การพัฒนาคุณค่าความหลากหลายทางชีวภาพ <ul style="list-style-type: none"> - ปัจจัย 4 - แหล่งเรียนรู้และท่องเที่ยว - แหล่งพันธุกรรมเศรษฐกิจ - ชุมชนศิลปวัฒนธรรม - ความสมดุลทางธรรมชาติ <p>จุดอ่อน – ภาวะคุกคาม (WT)</p> <p>-</p>

จากตารางที่ 31 พบว่า การวิเคราะห์ SO / ST / WO / WT การบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย พบว่า มี มีจุดแข็ง - โอกาส (ST) 4 ข้อ และมีจุดอ่อน – โอกาส (WO) 4 ข้อ

ตารางที่ 32 SO / ST / WO / WT การบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีด
ความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย

การบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย	SO / ST / WO / WT
ด้านการบริการวิชาการ	<p>จุดแข็ง – โอกาส (SO)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. สภาพเศรษฐกิจเป็นโอกาสที่เอื้อต่อจุดแข็งด้านการบริการวิชาการ 2. นโยบายของรัฐเป็นโอกาสที่เอื้อต่อจุดแข็งด้านการบริการวิชาการ 3. สภาพสังคมเป็นโอกาสที่เอื้อต่อจุดแข็งด้านการบริการวิชาการ 4. สภาพเทคโนโลยีเป็นโอกาสที่เอื้อต่อจุดแข็งด้านการบริการวิชาการ ดังนี้ <ol style="list-style-type: none"> 1) การเข้าถึงและแบ่งปันผลประโยชน์ <ul style="list-style-type: none"> - การปลูกฝังการเรียนรู้ - การมีส่วนร่วมและการสร้างเครือข่าย - การบริหารจัดการ กลไก นโยบายและกฎหมาย 2) การอนุรักษ์และฟื้นฟู <ul style="list-style-type: none"> - การอนุรักษ์ 3) การพัฒนาคุณค่าความหลากหลายทางชีวภาพ <ul style="list-style-type: none"> - ปัจจัย 4 - แหล่งพันธุกรรมเศรษฐกิจ - ความสมดุลทางธรรมชาติ
ด้านการบริการวิชาการ (ต่อ)	<p>จุดแข็ง – ภาวะคุกคาม (ST)</p> <p>-</p> <p>จุดอ่อน – โอกาส (WO)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. สภาพเศรษฐกิจเป็นโอกาสที่เอื้อต่อจุดอ่อนด้านการบริการวิชาการ 2. นโยบายของรัฐเป็นโอกาสที่เอื้อต่อจุดอ่อนด้านการบริการวิชาการ 3. สภาพสังคมเป็นโอกาสที่เอื้อต่อจุดอ่อนด้านการบริการวิชาการ 4. สภาพเทคโนโลยีเป็นโอกาสที่เอื้อต่อจุดอ่อนด้านการบริการวิชาการ ดังนี้ <ol style="list-style-type: none"> 1) การอนุรักษ์และฟื้นฟู <ul style="list-style-type: none"> - การฟื้นฟู

การบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย	SO / ST / WO / WT
	2) การพัฒนาคุณค่าความหลากหลายทางชีวภาพ - แหล่งเรียนรู้และท่องเที่ยว - ชุมชนศิลปวัฒนธรรม จุดอ่อน – ภาวะคุกคาม (WT) -

จากตารางที่ 32 การวิเคราะห์ SO / ST / WO / WT การบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย พบว่า มีจุดแข็ง – โอกาส (SO) 4 ข้อ มีจุดอ่อน – โอกาส (WO) 4 ข้อ

ขั้นที่ 3 นำผลการวิเคราะห์ข้อมูลจาก SWOT Matrix มาร่างกลยุทธ์การบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย ฉบับที่ 1

ดำเนินการร่างการบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย ฉบับที่ 1 โดยใช้ผลการวิจัยที่พบ คือ จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และภาวะคุกคามที่เชื่อมโยงกับค่าดัชนี $PNI_{Modified}$ โดยมีขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

3.1 กำหนดกลยุทธ์หลักจากกรอบแนวคิดการบริหารงานตามภารกิจของมหาวิทยาลัย 3 ด้าน

3.2 กำหนดกลยุทธ์รองจากกรอบแนวคิดที่เป็นองค์ประกอบการเสริมสร้างขีดความสามารถทางความหลากหลายทางชีวภาพ ประกอบด้วย

- 3.2.1 การเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพ
- 3.2.2 การอนุรักษ์และฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพ
- 3.2.3 การพัฒนาคุณค่าความหลากหลายทางชีวภาพ

3.3 กำหนดวิธีดำเนินการจากผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน และการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก ประกอบด้วย

3.3.1 สภาพแวดล้อมภายนอก คือ ด้านนโยบายของรัฐบาล ด้านสภาพเศรษฐกิจ ด้านสภาพสังคม และด้านสภาพเทคโนโลยี

3.3.2 สภาพแวดล้อมภายใน คือ การผลิตบัณฑิต การวิจัย การบริการวิชาการ ตามแนวคิดการเสริมสร้างความหลากหลายทางชีวภาพ ดังตารางที่ 4.29

ตารางที่ 33 ร่างกลยุทธ์การบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย

ผลสรุป SWOT Matrix	กลยุทธ์หลัก	กลยุทธ์รอง
WO, WT ด้านการผลิตบัณฑิต	1. ปฏิรูปการบริหารมหาวิทยาลัยเพื่อการผลิตและพัฒนาบัณฑิตตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย	1. ปฏิรูปการจัดการเรียนรู้ด้านการเข้าถึงและการแบ่งผลประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพ 2. ปฏิรูปการจัดการเรียนรู้ด้านการอนุรักษ์และการฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพ 3. ปฏิรูปการจัดการเรียนรู้การพัฒนาคุณค่าความหลากหลายทางชีวภาพ
SO, ST ด้านการผลิตบัณฑิต (ต่อ)	2. เสริมสร้างการบริหารมหาวิทยาลัยเพื่อพัฒนางานวิจัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย	1. เสริมสร้างการจัดการงานวิจัยด้านการเข้าถึงและการแบ่งผลประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพ 2. เสริมสร้างการจัดการงานวิจัยด้านการอนุรักษ์และการฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพ 3. เสริมสร้างการจัดการงานวิจัยการพัฒนาคุณค่าความหลากหลายทางชีวภาพ
	3. ยกระดับการบริหารมหาวิทยาลัยเพื่อพัฒนางานบริการวิชาการตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย	1. ยกระดับการจัดการงานบริการวิชาการด้านการเข้าถึงและการแบ่งผลประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพ 2. ยกระดับการจัดการงานบริการวิชาการด้านการอนุรักษ์และการฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพ 3. ยกระดับการจัดการงานบริการวิชาการการพัฒนาคุณค่าความหลากหลายทางชีวภาพ

จากตารางที่ 33 พบว่า กลยุทธ์การบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย จากการใช้วิธี SWOT Matrix ประกอบด้วย กลยุทธ์หลัก 3 กลยุทธ์ และกลยุทธ์รอง 6 กลยุทธ์ โดยเป็นกลยุทธ์ SO – ST จำนวน 2 กลยุทธ์ และกลยุทธ์ WO - WT จำนวน 1 กลยุทธ์ และกลยุทธ์รอง 9 กลยุทธ์

ตารางที่ 34 ร่างกลยุทธ์หลัก กลยุทธ์รอง และวิธีดำเนินการ การบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย ฉบับที่ 1

SWOT Matrix	กลยุทธ์หลัก	กลยุทธ์รอง	วิธีดำเนินการ
WO,WT ด้านการผลิตบัณฑิต	1. ปฏิรูปการบริหารเพื่อการผลิตและพัฒนาบัณฑิตตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย	1. ปฏิรูปการจัดการเรียนรู้ด้านการเข้าถึงและการแบ่งผลประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพ	1. จัดการเรียนรู้ในการปลูกฝังและแนวคิดการเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพ 2. จัดโครงการให้นักศึกษามีส่วนร่วมและสร้างเครือข่ายในการเข้าถึงและการใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพ 3. จัดการเรียนรู้ด้านการบริหารจัดการ กลไก นโยบายและกฎหมายในการเข้าถึงและการใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพ 4. พัฒนาศักยภาพผู้สอนให้มีศักยภาพในการจัดการเรียนการสอนด้านการเข้าถึงและการใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพ
		2. ปฏิรูปการจัดการเรียนรู้ด้านอนุรักษ์และฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพ 3. ปฏิรูปการจัดการเรียนรู้ด้านพัฒนาคุณค่าความหลากหลายทางชีวภาพความหลากหลายทางชีวภาพ	1. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพ 2. จัดกิจกรรมการเรียนที่สร้างจิตสำนึกถึงคุณค่าของความหลากหลายทางชีวภาพ 3. พัฒนาศักยภาพของสถาบันในการอนุรักษ์และฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพ 4. สร้างผู้นำเพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพของชุมชน 1. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อการพัฒนาคุณค่าความหลากหลายทางชีวภาพเพื่อปัจจัย 4 2. จัดแหล่งเรียนรู้และแหล่งท่องเที่ยวความหลากหลายทางชีวภาพเพื่อส่งเสริมการเรียนการสอน 3. จัดงบประมาณและระดมแหล่งทุนเพื่อการพัฒนาความหลากหลายทางชีวภาพเพื่อเป็นแหล่งพันธุ์กรรมเศรษฐกิจ 4. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนผ่านชุมชนศิลปวัฒนธรรมความหลากหลายทางชีวภาพ 5. จัดกิจกรรมเสริมการเรียนการสอนเพื่อการพัฒนาความหลากหลายทางชีวภาพให้เกิดความสมดุลทางธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
SO,ST ด้านการวิจัย	2. เสริมสร้างการบริหารเพื่อพัฒนางานวิจัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย	1. เสริมสร้างการจัดการงานวิจัยด้านการเข้าถึงและการแบ่งผลประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพ	1. จัดการงานวิจัยด้านการปลูกฝังและแนวคิดการเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพ 2. จัดโครงการให้นักวิจัยได้มีส่วนร่วมและสร้างเครือข่ายในการเข้าถึงและการใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพ 3. จัดการงานวิจัยด้านการบริหารจัดการ กลไก นโยบายและกฎหมายในการเข้าถึงและการใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพ 4. พัฒนาศักยภาพนักวิจัยให้มีศักยภาพในการวิจัยด้านการเข้าถึงและการใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพ

SWOT Matrix	กลยุทธ์หลัก	กลยุทธ์รอง	วิธีดำเนินการ
		2. เสริมสร้างการจัดการงานวิจัย ด้านอนุรักษ์และฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพ	1. จัดกิจกรรมการวิจัยเพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพ
		3. เสริมสร้างการจัดการงานวิจัย ด้านพัฒนาคุณค่าความหลากหลายทางชีวภาพหลากหลายทางชีวภาพ	1. จัดกิจกรรมการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณค่าความหลากหลายทางชีวภาพเพื่อปัจจัย 4 2. จัดแหล่งเรียนรู้และแหล่งท่องเที่ยวเพื่อส่งเสริมการวิจัย 3. พัฒนางานวิจัยความหลากหลายทางชีวภาพให้เป็นแหล่งพันธุกรรมเศรษฐกิจ 4. จัดกิจกรรมวิจัยเพื่อการพัฒนาคุณค่าความหลากหลายทางชีวภาพเพื่อเป็นชุมชนศิลปวัฒนธรรม 5. บูรณาการงานวิจัยความหลากหลายทางชีวภาพเพื่อสร้างความสมดุลทางธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
SO,ST ด้านบริการวิชาการ	3. ยกระดับการบริหารเพื่อพัฒนากิจการบริการวิชาการตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย	1. ยกระดับการจัดการงานบริการวิชาการด้านการเข้าถึงและการแบ่งผลประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพ 2. ยกระดับการจัดการงานบริการวิชาการด้านอนุรักษ์และฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพ	1. บริหารจัดการการบริการวิชาการด้านการปลูกฝังและแนวคิดการเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพให้กับชุมชนอย่างต่อเนื่อง 2. เข้าไปเพื่อมีส่วนร่วมและสร้างเครือข่ายในการเข้าถึงและการใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพ 3. สร้างองค์ความรู้เพื่อการบริหารจัดการ กลไก นโยบาย และกฎหมายในการเข้าถึงและการใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพ 4. พัฒนาศักยภาพบุคลากรทั้งภายในและภายนอกเพื่อให้ความรู้ ความเข้าใจ ในการเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพอย่างเป็นธรรม 5. สร้างความตระหนักและรู้ถึงคุณค่าของความหลากหลายทางชีวภาพในการอนุรักษ์และฟื้นฟูให้กับชุมชน 6. บริหารจัดการการอนุรักษ์และฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพที่จำเป็นต่อชุมชนอย่างยั่งยืน 7. พัฒนาการอนุรักษ์และฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพอย่างต่อเนื่อง
		3. ยกระดับการจัดการงานบริการวิชาการด้านพัฒนาคุณค่าความหลากหลายทางชีวภาพหลากหลายทางชีวภาพ	1. นำความรู้จากการวิจัยมาต่อยอดเพื่อพัฒนาคุณค่าความหลากหลายทางชีวภาพในรูปแบบของปัจจัย 4 2. บริหารจัดการแหล่งเรียนรู้และแหล่งท่องเที่ยวอย่างมีประสิทธิภาพ 3. สร้างธุรกิจจากแหล่งพันธุกรรมเศรษฐกิจเพื่อลดความยากจนและสร้างรายได้ให้กับชุมชน 4. จัดโครงการที่ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ผ่านชุมชนศิลปวัฒนธรรม จากภูมิปัญญาของท้องถิ่นด้วยรูปแบบของการจัดการความรู้ 5. สร้างความรู้ ความเข้าใจให้กับบุคลากรทั้งภายในและภายนอกตระหนักถึงผลกระทบที่เกิดจากการใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพที่มีต่อความสมดุลทางธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

4.4.2 ตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างกลยุทธ์การบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย ฉบับที่ 1 โดยผู้ทรงคุณวุฒิเป็นรายบุคคล

นำเสนอผลการตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของการนำร่างกลยุทธ์การบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย ฉบับที่ 1 ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา (Stakeholders) ตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ เป็นรายบุคคล ดังแสดงในตารางที่ 35

ตารางที่ 35 สถานภาพของผู้ตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างกลยุทธ์การบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย ฉบับที่ 1

กลุ่มที่	ข้อมูลพื้นฐาน / สถานภาพ	รวม	
		จำนวน	ร้อยละ
1	ผู้บริหารมหาวิทยาลัยระดับอธิการบดี	6	21.43
2	ผู้บริหารมหาวิทยาลัยระดับรองอธิการบดี	4	14.28
3	ผู้บริหารระดับคณบดีหรือเทียบเท่า	5	17.86
4	ผู้บริหารระดับรองคณบดี	5	17.86
5	อาจารย์ผู้สอน	8	28.57
รวม		28	100.00

จากตารางที่ 35 พบว่า ผู้ทรงคุณวุฒิที่ตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างกลยุทธ์การบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย ฉบับที่ 1 มีจำนวน 28 คน เป็นผู้บริหารระดับอธิการบดีจำนวน 6 คน เป็นผู้บริหารมหาวิทยาลัยระดับรองอธิการบดี จำนวน 4 คน เป็นผู้บริหารระดับคณบดีหรือเทียบเท่า จำนวน 5 คน เป็นผู้บริหารระดับรองคณบดี จำนวน 5 คน และอาจารย์ผู้สอน จำนวน 8 คน

ตารางที่ 36 ผลการตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างกลยุทธ์หลัก / กลยุทธ์รอง
ของการบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความ
หลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย ฉบับที่ 1

กลยุทธ์หลัก / กลยุทธ์รอง	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. ปฏิรูปการบริหารมหาวิทยาลัยเพื่อการผลิตและพัฒนาศักยภาพตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย	4.350	0.531	มาก	4.000	.743	มาก
1.1 ปฏิรูปการจัดการเรียนรู้ด้านการเข้าถึงและการแบ่งผลประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพ	4.313	0.479	มาก	3.875	0.619	มาก
1.2 ปฏิรูปการจัดการเรียนรู้ด้านการอนุรักษ์และการฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพ	4.313	0.602	มาก	4.063	0.680	มาก
1.3 ปฏิรูปการจัดการเรียนรู้การพัฒนาคุณค่าความหลากหลายทางชีวภาพ	4.438	0.512	มาก	4.063	0.929	มาก
2. ปฏิรูปการบริหารมหาวิทยาลัยเพื่อพัฒนางานวิจัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย	4.250	0.741	มาก	3.875	0.843	มาก
2.1 ปฏิรูปการจัดการงานวิจัยด้านการเข้าถึงและการแบ่งผลประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพ	4.188	0.655	มาก	4.063	0.772	มาก
2.2 ปฏิรูปการจัดการงานวิจัยด้านการอนุรักษ์และการฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพ	4.250	0.775	มาก	3.875	0.885	มาก
2.3 ปฏิรูปการจัดการงานวิจัยการพัฒนาคุณค่าความหลากหลายทางชีวภาพ	4.313	0.793	มาก	3.688	.0873	มาก
3. ยกระดับการบริหารมหาวิทยาลัยเพื่อพัฒนางานบริการวิชาการตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย	4.125	0.578	มาก	3.875	0.745	มาก
3.1 ยกระดับการจัดการงานบริการวิชาการด้านการเข้าถึงและการแบ่งผลประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพ	4.188	.544	มาก	3.938	0.680	มาก
3.2 ยกระดับการจัดการงานบริการวิชาการด้านการอนุรักษ์และการฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพ	4.125	.500	มาก	3.875	0.806	มาก
3.3 ยกระดับการจัดการงานบริการวิชาการการพัฒนาคุณค่าความหลากหลายทางชีวภาพ	4.063	.680	มาก	3.813	0.750	มาก

จากตารางที่ 36 พบว่า กลยุทธ์หลักที่ 1 ปฏิรูปการบริหารมหาวิทยาลัยเพื่อการผลิตและพัฒนาบัณฑิตตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย มีความเหมาะสม อยู่ในระดับเหมาะสมมาก ($\bar{x}=4350$, S.D =.531) และความเป็นไปได้อยู่ในระดับความเป็นไปได้มาก ($\bar{x}=4.60$, S.D =.50) กลยุทธ์รองที่ 1.1 ปฏิรูปการจัดการเรียนรู้ด้านการเข้าถึงและการแบ่งผลประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}= 4.313$, S.D =.479) และความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก ($\bar{x}= 3.875$, S.D =.619) กลยุทธ์รองที่ 1.2 ปฏิรูปการจัดการเรียนรู้ด้านการอนุรักษ์และฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}= 4.313$, S.D =.602) และความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก ($\bar{x}= 4.063$, S.D =.680) **1.3** ปฏิรูปการจัดการเรียนรู้ด้านการพัฒนาคุณค่าความหลากหลายทางชีวภาพ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}= 4.438$, S.D =.512) และความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก ($\bar{x}= 4.063$, S.D =.929)

กลยุทธ์หลักที่ 2 ปฏิรูปการบริหารมหาวิทยาลัยเพื่อพัฒนางานวิจัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทยมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}= 4.250$, S.D =.741) และความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=3.875$, S.D =.843) กลยุทธ์รองที่ 2.1 ปฏิรูปการจัดการงานวิจัยด้านการเข้าถึงและการแบ่งผลประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}= 4.188$, S.D =.655) และความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=4.063$, S.D =.772) กลยุทธ์รองที่ 2.2 ปฏิรูปการศึกษางานวิจัยด้านการอนุรักษ์และฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=4.250$, S.D =.775) และความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=3.875$, S.D =.885) กลยุทธ์รองที่ 2.3 ปฏิรูปการจัดการงานวิจัยด้านการพัฒนาคุณค่าความหลากหลายทางชีวภาพ มีความเหมาะสม อยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=4.313$, S.D =.793) และความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=4.3688$, S.D =.873)

กลยุทธ์หลักที่ 3 ยกระดับการบริหารมหาวิทยาลัยเพื่อพัฒนางานบริการวิชาการตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทยมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=4.125$, S.D =.578) และความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก ($\bar{x}= 3.875$, S.D =.745) กลยุทธ์รองที่ 3.1 ยกระดับการจัดการงานบริการวิชาการด้านการเข้าถึงและการแบ่งผลประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=4.188$, S.D =.544) และความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=3.938$, S.D =.680) กลยุทธ์รองที่ 3.2 ยกระดับการจัดการงานบริการวิชาการด้านการอนุรักษ์และฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}= 4.125$, S.D =.500) และความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก ($\bar{x}= 3.875$, S.D =.806) กลยุทธ์รองที่ 3.3 ยกระดับการจัดการงานบริการวิชาการด้านการพัฒนาคุณค่าความหลากหลายทางชีวภาพ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}= 4.063$, S.D =.680) และความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก ($\bar{x}= 3.813$, S.D =.750)

ตารางที่ 37 ผลการตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของวิธีดำเนินการของร่างกลยุทธ์การบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทยฉบับที่ 1

กลยุทธ์หลัก / กลยุทธ์รอง	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. ปฏิรูปการบริหารเพื่อการผลิตและพัฒนาบัณฑิตตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย						
1.1 ปฏิรูปการจัดการเรียนรู้ด้านการเข้าถึงและการแบ่งผลประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพ						
1.จัดการเรียนรู้ในการปลูกฝังและแนวคิดการเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพ	4.250	0.577	มาก	4.00	0.730	มาก
2. จัดโครงการให้นักศึกษาได้มีส่วนร่วมและสร้างเครือข่ายในการเข้าถึงและการใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพ	4.125	0.619	มาก	3.813	0.834	มาก
3. จัดการเรียนรู้ด้านการบริหารจัดการกลไก นโยบายและกฎหมายในการเข้าถึงและการใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพ	3.938	0.574	มาก	3.625	0.806	มาก
4. พัฒนาศักยภาพผู้สอนให้มีศักยภาพในการจัดการเรียนการสอนด้านการเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพ	4.188	0.750	มาก	3.750	1.000	มาก
1.2 ปฏิรูปการจัดการเรียนรู้ด้านอนุรักษ์และฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพ						
1.จัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพ	4.063	0.929	มาก	3.875	0.619	มาก
2. จัดกิจกรรมการเรียนที่สร้างจิตสำนึกถึงคุณค่าของความหลากหลายทางชีวภาพ	4.438	0.909	มาก	4.125	0.619	มาก
3. พัฒนาศักยภาพของสถาบันในการอนุรักษ์และฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพ	3.875	0.719	มาก	3.875	0.885	มาก
4. สร้างผู้นำเพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพของชุมชน	3.750	0.775	มาก	3.625	1.025	มาก
1.3 ปฏิรูปการจัดการเรียนรู้ด้านพัฒนาคุณค่าความหลากหลายทางชีวภาพหลายทางชีวภาพ						
1. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อการพัฒนาคุณค่าความหลากหลายทางชีวภาพเพื่อปัจจัย 4	4.000	0.365	มาก	3.938	0.443	มาก

กลยุทธ์หลัก / กลยุทธ์รอง	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
2. จัดแหล่งเรียนรู้และแหล่งท่องเที่ยวความหลากหลายทางชีวภาพเพื่อส่งเสริมการเรียนการสอน	3.875	0.619	มาก	3.938	0.929	มาก
3. จัดงบประมาณและระดมแหล่งทุนเพื่อพัฒนาความหลากหลายทางชีวภาพเพื่อเป็นแหล่งพันธุกรรมเศรษฐกิจ	3.813	0.655	มาก	3.750	0.931	มาก
4. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนผ่านชุมชนศิลปวัฒนธรรมความหลากหลายทางชีวภาพ	3.938	0.574	มาก	3.750	1.065	มาก
5. จัดกิจกรรมเสริมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาความหลากหลายทางชีวภาพให้เกิดความสมดุลทางธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	4.000	0.516	มาก	3.750	0.775	มาก
2. เสริมสร้างการบริหารเพื่อพัฒนางานวิจัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย						
2.1 เสริมสร้างการจัดการงานวิจัยด้านการเข้าถึงและการแบ่งผลประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพ						
1. จัดการงานวิจัยด้านการปลูกฝังและแนวคิดการเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพ	4.125	0.719	มาก	3.938	0.772	มาก
2. จัดโครงการให้นักวิจัยได้มีส่วนร่วมและสร้างเครือข่ายในการเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพ	4.063	0.772	มาก	4.000	0.966	มาก
3. จัดการงานวิจัยด้านการบริหารจัดการกลไก นโยบายและกฎหมายในการเข้าถึงและการใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพ	3.813	0.750	มาก	3.688	0.946	มาก
4. พัฒนาศักยภาพนักวิจัยให้มีศักยภาพในการวิจัยด้านการเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพ	4.063	0.663	มาก	3.828	0.881	มาก
2.2 เสริมสร้างการจัดการงานวิจัยด้านอนุรักษ์และฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพ						
1. จัดกิจกรรมการวิจัยเพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพ	3.938	0.574	มาก	3.688	0.704	มาก
2. จัดสรรงบประมาณและจัดหาแหล่งทุนเพื่อการวิจัยที่ลดความสูญเสีย สูญพันธุ์ความหลากหลายทางชีวภาพ	3.938	0.854	มาก	3.750	1.065	มาก

กลยุทธ์หลัก / กลยุทธ์รอง	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
3. พัฒนาศักยภาพนักวิจัยให้มีศักยภาพในการวิจัยด้านอนุรักษ์และฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพ	4.063	0.574	มาก	3.875	1.025	มาก
4. สร้างเครือข่ายและความร่วมมือในการพัฒนางานวิจัยแบบบูรณาการเพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพ	4.250	0.577	มาก	4.000	0.730	มาก
2.3 เสริมสร้างการจัดการงานวิจัยด้านพัฒนาคุณค่าความหลากหลายทางชีวภาพความหลากหลายทางชีวภาพ						
1. จัดกิจกรรมการวิจัยเพื่อการพัฒนาคุณค่าความหลากหลายทางชีวภาพเพื่อปัจจัย 4	4.000	0.632	มาก	3.688	0.946	มาก
2. จัดแหล่งเรียนรู้และแหล่งท่องเที่ยวเพื่อส่งเสริมการวิจัย	4.125	0.806	มาก	3.938	0.772	มาก
3. พัฒนางานวิจัยความหลากหลายทางชีวภาพให้เป็นแหล่งพันธุกรรมเศรษฐกิจ	3.875	0.806	มาก	3.813	0.911	มาก
4. จัดกิจกรรมวิจัยเพื่อการพัฒนาคุณค่าความหลากหลายทางชีวภาพเพื่อเป็นชุมชนศิลปวัฒนธรรม	3.938	0.680	มาก	3.938	0.854	มาก
5. บูรณาการงานวิจัยความหลากหลายทางชีวภาพเพื่อสร้างความสมดุลทางธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	4.063	0.680	มาก	3.938	0.854	มาก
3. ยกระดับการบริหารเพื่อพัฒนางานบริการวิชาการตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย						
3.1 ยกระดับการจัดการงานบริการวิชาการด้านการเข้าถึงและการแบ่งผลประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพ						
1. บริหารจัดการการบริการวิชาการด้านการปลูกฝังและแนวคิดการเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพให้กับชุมชนอย่างต่อเนื่อง	3.875	0.500	มาก	3.813	0.655	มาก
2. เข้าไปเพื่อมีส่วนร่วมและสร้างเครือข่ายในการเข้าถึงและการใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพ	3.875	0.500	มาก	3.813	0.911	มาก
3. สร้างองค์ความรู้เพื่อการบริหารจัดการกลไก นโยบายและกฎหมายในการเข้าถึงและการใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพ	3.938	0.854	มาก	3.750	1.000	มาก

กลยุทธ์หลัก / กลยุทธ์รอง	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
4. พัฒนาศักยภาพบุคลากรทั้งภายในและภายนอกเพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจ ในการเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพอย่างเป็นธรรม	4.000	0.730	มาก	3.688	0.873	มาก
3.2 ยกระดับการจัดการงานบริการวิชาการด้านอนุรักษ์และฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพ						
1. สร้างความตระหนักและรู้ถึงคุณค่าของความหลากหลายทางชีวภาพในการอนุรักษ์และฟื้นฟูให้กับชุมชน	4.125	0.885	มาก	3.813	0.834	มาก
2. บริหารจัดการการอนุรักษ์และฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพที่จำเป็นต่อชุมชนอย่างยั่งยืน	3.875	0.806	มาก	3.625	0.885	มาก
3. พัฒนาศักยภาพนักวิจัยให้มีศักยภาพในการวิจัยด้านอนุรักษ์และฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพ	4.000	0.816	มาก	3.750	0.931	มาก
3.3 ยกระดับการจัดการงานบริการวิชาการด้านพัฒนาคุณค่าความหลากหลายทางชีวภาพหลากหลายทางชีวภาพ						
1. นำความรู้จากการวิจัยมาต่อยอดเพื่อการพัฒนาคุณค่าความหลากหลายทางชีวภาพในรูปแบบของปัจจัย 4	3.625	0.806	มาก	3.563	0.814	มาก
2. บริหารจัดการแหล่งเรียนรู้และแหล่งท่องเที่ยวอย่างมีประสิทธิภาพ	3.938	0.772	มาก	3.875	1.147	มาก
3. สร้างธุรกิจจากแหล่งพันธุกรรมเศรษฐกิจเพื่อลดความยากจนและสร้างรายได้ให้กับชุมชน	3.875	1.025	มาก	3.563	0.964	มาก
4. จัดโครงการที่ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ผ่านชุมชนศิลปวัฒนธรรม จากภูมิปัญญาของท้องถิ่นด้วยรูปแบบของการจัดการความรู้	4.063	0.443	มาก	3.813	0.655	มาก
5. สร้างความรู้ ความเข้าใจให้กับบุคลากรทั้งภายในและภายนอกตระหนักถึงผลกระทบที่เกิดจากการใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพที่มีต่อความสมดุลทางธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	4.188	0.544	มาก	3.875	0.619	มาก

จากตารางที่ 37 พบว่า กลยุทธ์หลักที่ 1 กลยุทธ์รองที่ 1.1 มีวิธีดำเนินการ 4 วิธี ได้แก่ 1) จัดการเรียนรู้ในการปลูกฝังและแนวคิดการเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์จากความหลากหลายทาง

ชีวภาพ 2) จัดโครงการให้นักศึกษามีส่วนร่วมและสร้างเครือข่ายในการเข้าถึงและการใช้ประโยชน์ จากความหลากหลายทางชีวภาพ 3) จัดการเรียนรู้ด้านการบริหารจัดการ กลไก นโยบายและกฎหมายใน การเข้าถึงและการใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพ 4) พัฒนาศักยภาพผู้สอนให้มีศักยภาพ ในการจัดการเรียนการสอนด้านการเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพ

กลยุทธ์หลักที่ 1 กลยุทธ์รองที่ 1.2 มีวิธีดำเนินการ 4 วิธี ได้แก่ 1) จัดกิจกรรมการเรียน การสอนเพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูความหลากหลายทาง 2) จัดกิจกรรมการเรียนที่สร้างจิตสำนึกถึงคุณค่าของ ความหลากหลายทางชีวภาพ 3) พัฒนาศักยภาพของสถาบันในการอนุรักษ์และฟื้นฟูความหลากหลาย ทางชีวภาพ 4) สร้างผู้นำเพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพของชุมชน

กลยุทธ์หลักที่ 1 กลยุทธ์รองที่ 1.3 มีวิธีดำเนินการ 5 วิธี ได้แก่ 1) จัดกิจกรรมการเรียน การสอนเพื่อพัฒนาคุณค่าความหลากหลายทางชีวภาพเพื่อปัจจัย 4 2) จัดแหล่งเรียนรู้และแหล่งท่องเที่ยว ความหลากหลายทางชีวภาพเพื่อส่งเสริมการเรียนการสอน 3) จัดงบประมาณและระดมแหล่งทุนเพื่อการ พัฒนาค่าความหลากหลายทางชีวภาพเพื่อเป็นแหล่งพันธุกรรมเศรษฐกิจ 4) จัดกิจกรรมการเรียนการสอน ผ่านชุมชนศิลปวัฒนธรรมความหลากหลายทางชีวภาพ 5) จัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนการสอนเพื่อ การพัฒนาความหลากหลายทางชีวภาพให้เกิดความสมดุลทางธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

กลยุทธ์หลักที่ 2 กลยุทธ์รองที่ 2.1 มีวิธีดำเนินการ 4 วิธี ได้แก่ 1) จัดการงานวิจัยด้านการ ปลูกฝังและแนวคิดการเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพ 2) จัด โครงการให้นักวิจัยมีส่วนร่วมและสร้างเครือข่ายในการเข้าถึงและการใช้ประโยชน์จากความหลากหลาย ทางชีวภาพ 3) จัดการงานวิจัยด้านการบริหารจัดการ กลไก นโยบายและกฎหมายในการเข้าถึงและการใช้ ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพ 4) พัฒนาศักยภาพนักวิจัยให้มีศักยภาพในการวิจัยด้านการ เข้าถึงและใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพ

กลยุทธ์หลักที่ 2 กลยุทธ์รองที่ 2.2 มีวิธีดำเนินการ 4 วิธี ได้แก่ 1) จัดกิจกรรมการวิจัยเพื่อการ อนุรักษ์และฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพ 2) จัดสรรงบประมาณและจัดหาแหล่งทุนเพื่อการวิจัยที่ลด ความสูญเสีย สูญพันธุ์ความหลากหลายทางชีวภาพ 3) พัฒนาศักยภาพนักวิจัยให้มีศักยภาพในการวิจัย ด้านอนุรักษ์และฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพ 4) สร้างเครือข่ายและความร่วมมือในการพัฒนา งานวิจัยแบบบูรณาการเพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพ

กลยุทธ์หลักที่ 2 กลยุทธ์รองที่ 2.3 มีวิธีดำเนินการ 5 วิธี ได้แก่ 1) จัดกิจกรรมการวิจัยเพื่อการ พัฒนาคุณค่าความหลากหลายทางชีวภาพเพื่อปัจจัย 4 2) จัดแหล่งเรียนรู้และแหล่งท่องเที่ยวเพื่อส่งเสริม การวิจัย 3) พัฒนางานวิจัยความหลากหลายทางชีวภาพให้เป็นแหล่งพันธุกรรมเศรษฐกิจ 4) จัดกิจกรรม วิจัยเพื่อการพัฒนาคุณค่าความหลากหลายทางชีวภาพเพื่อเป็นชุมชนศิลปวัฒนธรรม 5) บูรณาการ งานวิจัยความหลากหลายทางชีวภาพเพื่อสร้างความสมดุลทางธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมกลยุทธ์หลัก

กลยุทธ์หลักที่ 3 กลยุทธ์รองที่ 3.1 มีวิธีดำเนินการ 4 วิธี ได้แก่ 1) บริหารจัดการการบริการ วิชาการด้านการปลูกฝังและแนวคิดการเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์จากความหลากหลายทาง ชีวภาพให้กับชุมชนอย่างต่อเนื่อง 2) เข้าไปเพื่อมีส่วนร่วมและสร้างเครือข่ายในการเข้าถึงและการใช้ ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพ 3) สร้างองค์ความรู้เพื่อการบริหารจัดการ กลไก นโยบายและ กฎหมายในการเข้าถึงและการใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพ 4) พัฒนาศักยภาพบุคลากร

ทั้งภายในและภายนอกเพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจ ในการเข้าถึงและใช้ประโยชน์จาก ความหลากหลายทางชีวภาพอย่างเป็นธรรม

กลยุทธ์หลักที่ 3 กลยุทธ์รองที่ 3.2 มีวิธีดำเนินการ 3 วิธี ได้แก่ 1) สร้างความตระหนักและรู้ถึงคุณค่าของความหลากหลายทางชีวภาพในการอนุรักษ์และฟื้นฟูให้กับชุมชน 2) บริหารจัดการการอนุรักษ์และฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพที่จำเป็นต่อชุมชนอย่างยั่งยืน 3) พัฒนาการอนุรักษ์และฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพอย่างต่อเนื่อง

กลยุทธ์หลักที่ 3 กลยุทธ์รองที่ 3.3 มีวิธีดำเนินการ 5 วิธี ได้แก่ 1) นำความรู้จากการวิจัยมาต่อยอดเพื่อการพัฒนาคุณค่าความหลากหลายทางชีวภาพในรูปแบบของปัจจัย 4 2) บริหารจัดการแหล่งเรียนรู้และแหล่งท่องเที่ยวอย่างมีประสิทธิภาพ 3) สร้างธุรกิจจากแหล่งพันธุกรรมเศรษฐกิจเพื่อลดความยากจนและสร้างรายได้ให้กับชุมชน 4) จัดโครงการที่ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ผ่านชุมชนศิลปวัฒนธรรมจากภูมิปัญญาของท้องถิ่นด้วยรูปแบบของการจัดการความรู้ 5) สร้างความรู้ ความเข้าใจให้กับบุคลากรทั้งภายในและภายนอกตระหนักถึงผลกระทบที่เกิดจากการใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพที่มีต่อความสมดุลทางธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

จากตารางที่ 4.31-4.32 ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา (Stakeholders) มีข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงร่างกลยุทธ์การบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย ฉบับที่ 1 สรุปได้ดังนี้

1. กลยุทธ์หลักให้ปรับคำให้กระชับขึ้น โดยตัดคำว่ามหาวิทยาลัยออก โดยภาพรวมมีความเหมาะสมมาก

2. กลยุทธ์รอง ให้ปรับคำให้กระชับขึ้นและเสนอให้มีการเปลี่ยนคำให้มีระดับความสำคัญต่างกับกลยุทธ์หลัก และสอดคล้องกับกรอบแนวคิด เช่นคำว่า ปฏิรูป การเสริมสร้างและการยกระดับ ให้ปรับเป็นการพัฒนา การขับเคลื่อน การส่งเสริม การดำรง การบูรณาการ การเพิ่ม และการสร้าง โดยยึดหลักของความหมายที่มีความสอดคล้องกับค่าของจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและภาวะคุกคาม

3. วิธีดำเนินการ มีข้อเสนอปรับปรุง ดังนี้

3.1 ควรระบุให้ชัดเจนว่าใครเป็นผู้มีบทบาทในการดำเนินการในแต่ละข้อนั้น

3.2 ปรับการเขียนภาษาให้เป็นเชิงวิชาการมากกว่าการใช้ภาษาพูด จะเหมาะสม

มากยิ่งขึ้น

3.3 ให้จัดลำดับความสำคัญของวิธีการตามค่าที่ได้

3.4 ให้มีวิธีการครบตามกระบวนการบริหาร การวางแผน การนำแผนไปปฏิบัติและ

การประเมินผลให้สอดคล้องกับภารกิจแต่ละด้าน

4.4.3 ปรับปรุงร่างกลยุทธ์การบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย เป็นฉบับที่ 2

ผู้วิจัยได้นำข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา (Stakeholders) ในส่วนที่ 2 มาปรับปรุงกลยุทธ์หลัก / กลยุทธ์รอง และวิธีดำเนินการ ของการบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย

ฉบับที่ 1 เพื่อพัฒนาเป็นร่างกลยุทธ์การบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย ฉบับที่ 2 ดังแสดงในตารางที่ 4.34 ดังนี้

ตารางที่ 38 ร่างกลยุทธ์หลัก กลยุทธ์รอง และวิธีดำเนินงาน การบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย ฉบับที่ 2

SWOT Matrix	กลยุทธ์หลัก	กลยุทธ์รอง	วิธีดำเนินการ
WO,WT ด้านการผลิตบัณฑิต	1. ปฏิรูปการบริหารเพื่อการผลิตและพัฒนาบัณฑิตตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย	1. พัฒนาการจัดการเรียนรู้ด้านการเข้าถึงและการแบ่งผลประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพ	1. กำหนดนโยบายเพื่อจัดการเรียนรู้เกี่ยวกับการเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพ 2. ปฎิบัติการเรียนรู้และแนวคิดการเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพ 3. จัดโครงการให้นิสิตนักศึกษาได้มีส่วนร่วมและสร้างเครือข่ายในการเข้าถึงและการใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพ 4. จัดการเรียนรู้ด้านการบริหารจัดการ กลไก นโยบายและกฎหมายในการเข้าถึงและการใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพ 5. พัฒนาศักยภาพผู้สอนให้มีศักยภาพในการจัดการเรียนการสอนด้านการเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพ
		2. การจัดการเรียนรู้สู่การอนุรักษ์และฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพ	1. สอดแทรกแนวคิดเพื่อให้นิสิตนักศึกษาตระหนักในการอนุรักษ์และฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพ 2. จัดกิจกรรมเพื่อรณรงค์ที่สร้างจิตสำนึกถึงการอนุรักษ์และฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพ 3. พัฒนาศักยภาพของสถาบัน ในการบริหารจัดการ กลไกและนโยบาย กฎหมายเพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพ 4. สร้างผู้นำและเครือข่ายเพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพของชุมชนแต่ละท้องถิ่น 5. จัดหางบประมาณเพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูความหลากหลายของชุมชนแต่ละท้องถิ่น 6. จัดทำฐานข้อมูลการอนุรักษ์เพื่อส่งเสริมความรู้ของนิสิตนักศึกษา
		3. จัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณค่าความหลากหลายทางชีวภาพหลากหลายทางชีวภาพ	1. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อการพัฒนาคุณค่าความหลากหลายทางชีวภาพในรูปแบบปัจจัย 4 ที่ไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม 2. จัดแหล่งเรียนรู้และแหล่งท่องเที่ยวความหลากหลายทางชีวภาพเพื่อส่งเสริมการเรียนการสอน 3. จัดงบประมาณและระดมแหล่งทุนให้แก่นิสิตนักศึกษาเพื่อใช้ในโครงการพัฒนาความหลากหลายทางชีวภาพเพื่อเป็นแหล่งพันธุ์กรรมเศรษฐกิจ 4. พัฒนาการเรียนรู้ให้แก่นิสิตนักศึกษาจากภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชนศิลปวัฒนธรรมความหลากหลายทางชีวภาพ 5. จัดกิจกรรมเสริมการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาความหลากหลายทางชีวภาพให้เกิดความสมดุลทางธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 6. สร้างเครือข่ายและเชื่อมโยงกับชุมชนท้องถิ่นในการพัฒนาคุณค่าความหลากหลายทางชีวภาพจากภูมิปัญญาของท้องถิ่นและชุมชน
SO,ST ด้านการวิจัย	2. เสริมสร้างการบริหารเพื่อพัฒนางานวิจัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย	1. ส่งเสริมการจัดการงานวิจัยด้านการเข้าถึงและการแบ่งผลประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพ	1. จัดการงานวิจัยด้านการปลูกฝังและแนวคิดการเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพ 2. จัดโครงการให้นักวิจัยได้มีส่วนร่วมและสร้างเครือข่ายในการเข้าถึงและการใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพ

SWOT Matrix	กลยุทธ์หลัก	กลยุทธ์รอง	วิธีดำเนินการ
			3. จัดการงานวิจัยด้านการบริหารจัดการ กลไก นโยบายและกฎหมายในการเข้าถึงและการใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพ 4. พัฒนาศักยภาพนักวิจัยให้มีศักยภาพในการวิจัยด้านการเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพ
		2. พัฒนาการจัดการงานวิจัยด้านอนุรักษ์และฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพ	1. จัดกิจกรรมการวิจัยเพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพ 2. จัดสรรงบประมาณและจัดหาแหล่งทุนเพื่อการวิจัยที่ลดความเสี่ยงสูญเสียพันธุ์ความหลากหลายทางชีวภาพ 3. พัฒนาศักยภาพนักวิจัยให้มีศักยภาพในการวิจัยด้านอนุรักษ์และฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพ 4. สร้างเครือข่ายและความร่วมมือในการพัฒนางานวิจัยแบบบูรณาการเพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพ
		3. บูรณาการการจัดการงานวิจัยด้านพัฒนาคุณค่าความหลากหลายทางชีวภาพหลากหลายทางชีวภาพ	1. จัดกิจกรรมการวิจัยเพื่อการพัฒนาคุณค่าความหลากหลายทางชีวภาพเพื่อปัจจัย 4 2. จัดแหล่งเรียนรู้และแหล่งท่องเที่ยวเพื่อส่งเสริมการวิจัย 3. พัฒนางานวิจัยความหลากหลายทางชีวภาพให้เป็นแหล่งพันธุกรรมเศรษฐกิจ 4. จัดกิจกรรมวิจัยเพื่อการพัฒนาคุณค่าความหลากหลายทางชีวภาพเพื่อเป็นชุมชนศิลปวัฒนธรรม 5. บูรณาการงานวิจัยความหลากหลายทางชีวภาพเพื่อสร้างความสมดุลทางธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
SO,ST ด้านบริการวิชาการ	3. ยกระดับการบริหารเพื่อพัฒนางานบริการวิชาการตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย	1. สร้างกระบวนการจัดการงานบริการวิชาการด้านการเข้าถึงและการแบ่งผลประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพ 2. สร้างความเข้มแข็งการงานบริการวิชาการด้านอนุรักษ์และฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพ 3. ขยายโอกาสการบริการวิชาการด้านพัฒนาคุณค่าความหลากหลายทางชีวภาพ	1. บริหารจัดการบริการวิชาการด้านการปลูกฝังและแนวคิดการเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพให้กับชุมชนอย่างต่อเนื่อง 2. เข้าไปเพื่อมีส่วนร่วมและสร้างเครือข่ายในการเข้าถึงและการใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพ 3. สร้างองค์ความรู้เพื่อการบริหารจัดการ กลไก นโยบายและกฎหมายในการเข้าถึงและการใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพ 4. พัฒนาศักยภาพบุคลากรทั้งภายในและภายนอกเพื่อให้ความรู้ความเข้าใจ ในการเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพอย่างเป็นธรรม 1. สร้างความตระหนักและรู้ถึงคุณค่าของความหลากหลายทางชีวภาพในการอนุรักษ์และฟื้นฟูให้กับชุมชน 2. บริหารจัดการการอนุรักษ์และฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพที่จำเป็นต่อชุมชนอย่างยั่งยืน 3. พัฒนาการอนุรักษ์และฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพอย่างต่อเนื่อง 1. นำความรู้จากการวิจัยมาต่อยอดเพื่อการพัฒนาคุณค่าความหลากหลายทางชีวภาพในรูปแบบของปัจจัย 4 2. บริหารจัดการแหล่งเรียนรู้และแหล่งท่องเที่ยวอย่างมีประสิทธิภาพ 3. สร้างธุรกิจจากแหล่งพันธุกรรมเศรษฐกิจเพื่อลดความยากจนและสร้างรายได้ให้กับชุมชน 4. จัดโครงการที่ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ผ่านชุมชนศิลปวัฒนธรรม จากภูมิปัญญาของท้องถิ่นด้วยรูปแบบของการจัดการความรู้ 5. สร้างความรู้ ความเข้าใจให้กับบุคลากรทั้งภายในและภายนอกตระหนักถึงผลกระทบที่เกิดจากการใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพที่มีต่อความสมดุลทางธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

4.4.4 ตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างกลยุทธ์การบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย ฉบับที่ 2 โดยผู้ทรงคุณวุฒิเป็นกลุ่ม

นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล จากการแสดงความคิดเห็นและให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของการนำร่างกลยุทธ์การบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย ฉบับที่ 2 ไปใช้โดยผู้ทรงคุณวุฒิและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา จากการประชุมสนทนากลุ่ม (Focus Group) สรุปผลได้ดังนี้

1) ความเหมาะสมของร่างกลยุทธ์การบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย ฉบับที่ 2

ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา มีความเห็นสอดคล้องกันว่า กลยุทธ์หลักที่นำเสนอทั้ง 3 กลยุทธ์มีความเหมาะสมดีแล้ว ซึ่งการนำกลยุทธ์หลักทั้ง 3 ไปใช้ในเป็นแนวทางในการบริหารมหาวิทยาลัยเพื่อการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทยให้มีประสิทธิภาพและเกิดความยั่งยืน

กลยุทธ์รอง มีความเหมาะสมดีแล้วเช่นกัน แต่มีข้อเสนอแนะในการปรับปรุง การใช้คำในการกำหนดชื่อกลยุทธ์เพื่อให้เห็นถึงความสำคัญของแต่ละกลยุทธ์รองจึงควรมีการปรับเปลี่ยนเพื่อให้เห็นลำดับความสำคัญของแต่ละกลยุทธ์เพื่อให้มหาวิทยาลัยนำไปใช้ในการบริหารได้อย่างถูกต้อง เพื่อให้เกิดความรู้ความสามารถกับภาพรวมของประเทศในการเสริมสร้างความหลากหลายทางชีวภาพได้

วิธีดำเนินการ ในการนำกลยุทธ์การบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย มีความเหมาะสมดีแล้ว แต่มีข้อเสนอแนะในการปรับปรุง เช่น ควรปรับเรียงประเด็นของวิธีดำเนินการตามลำดับของการดำเนินการ ควรระบุองค์กร หน่วยงาน หรือผู้ปฏิบัติงานที่เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการให้ชัดเจน และควรนำผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกมาใช้ในการเสนอแนะวิธีดำเนินการให้ครบกระบวนการ เช่น กระบวนการผลิตบัณฑิต ประกอบด้วย การพัฒนาอาจารย์ การพัฒนาการเรียนการสอน และการพัฒนาหน่วยงานด้านการจัดการศึกษา การวิจัย ประกอบด้วย การพัฒนานักวิจัยการพัฒนาระบบที่ส่งเสริมการวิจัย การพัฒนาสิ่งแวดล้อมที่เกื้อหนุนการวิจัย และส่วนการบริการวิชา การสร้างกลไกและการสื่อสาร การสร้างความร่วมมือ การส่งเสริมภาพลักษณ์ควรมีวิธีการเพื่อพัฒนาที่สอดคล้องกับการนำไปปฏิบัติได้ครบตามกระบวนการที่ปฏิบัติงาน

2) ความเป็นไปได้ของร่างกลยุทธ์การบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย ฉบับที่ 2

ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา มีความเห็นสอดคล้องกันว่า กลยุทธ์หลักที่นำเสนอทั้ง 3 กลยุทธ์มีความเป็นไปได้สูง หากผู้บริหารมหาวิทยาลัยเห็นความสำคัญของการพัฒนาความหลากหลายทางชีวภาพ กลยุทธ์รองที่นำเสนอทั้ง 9 กลยุทธ์มีความเป็นไปได้สูง

ส่วนวิธีดำเนินการที่นำเสนอในแต่ละประเด็นนั้นมีความเป็นไปได้สูงเช่นกัน แต่ยังมีข้อเสนอแนะในการปรับปรุงในแต่ละประเด็นให้มีความชัดเจนในการนำไปปฏิบัติมากยิ่งขึ้นต่อไป

3) ข้อเสนอแนะของร่างกลยุทธ์การบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวความคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย ฉบับที่ 2

ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา มีความเห็นสอดคล้องกัน โดยมีข้อเสนอแนะในการปรับปรุงกลยุทธ์หลัก กลยุทธ์รอง และวิธีดำเนินการ ของร่างกลยุทธ์การบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวความคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย ฉบับที่ 2 ดังนี้

3.1 กลยุทธ์หลักที่ 1 1. ปฏิรูปการบริหารการผลิตและพัฒนาบัณฑิตตามแนวความคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย

3.1.1 กลยุทธ์รองที่ 1.1 เสนอปรับชื่อกลยุทธ์รอง เป็น 1.1 พัฒนาระบบการจัดการเรียนรู้ด้านการเข้าถึงและการแบ่งผลประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพ

เสนอให้ปรับวิธีดำเนินการ ดังนี้

(1) ปรับการเขียนวิธีดำเนินการใน ข้อ 1 เป็น : กำหนดนโยบายเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้เกี่ยวกับการเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพ ข้อที่ 3 เป็น : ส่งเสริมให้นักศึกษาได้มีส่วนร่วมและสร้างเครือข่ายในการเข้าถึงและการใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพ ข้อที่ 4 เป็น: จัดการเรียนรู้ด้านการบริหารจัดการ กลไก นโยบายและกฎหมายในการเข้าถึงและการใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพให้นักศึกษา และข้อที่ 5 เป็น: พัฒนาศักยภาพผู้สอนเพื่อการจัดการเรียนรู้ด้านการเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพ

(3) เพิ่มวิธีดำเนินการ ในข้อย่อยข้อที่ 1 เป็น ข้อ (6) จัดสิ่งแวดล้อมและสร้างเครือข่ายเพื่อจัดการเรียนรู้ด้านการเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพให้นักศึกษา และข้อ (7) จัดงบประมาณเพื่อการจัดการเรียนรู้ด้านการเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพ

3.1.2 กลยุทธ์รองที่ 1.2 เสนอปรับชื่อกลยุทธ์รอง เป็น: จัดการเรียนรู้เพื่อสร้างการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์และฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพ

เสนอให้ปรับวิธีดำเนินการ ดังนี้

(1) ปรับการเขียนข้อย่อยที่ 1 เป็น : สอดแทรกแนวคิดในการจัดการเรียนรู้ถึงคุณค่าและขั้นตอนเพื่ออนุรักษ์และฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืนให้นักศึกษา ข้อที่ 2 เป็น: รณรงค์ที่สร้างจิตสำนึกเพื่อลดความสูญเสียและลดความเสื่อมโทรมที่มีต่อความหลากหลายทางชีวภาพให้นักศึกษา ข้อที่ 3 เป็น : สอดแทรกความรู้เกี่ยวกับการบริหารจัดการ กลไกและนโยบาย กฎหมายเพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพให้นักศึกษา ข้อที่ 4 เป็น: สร้างนิสิตและนักศึกษาเพื่อเป็นผู้นำทางความคิดเพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพของชุมชนแต่ละท้องถิ่น

(2) เพิ่มวิธีดำเนินการ ในข้อย่อยข้อที่ 2 เป็น ข้อที่ (7) ดำเนินแผนการฟื้นฟูเพื่อให้บัณฑิตนักศึกษามีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ชนิดพันธุ์และระบบนิเวศที่คงอยู่

3.1.3 กลยุทธ์รองที่ 1.3 จัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณค่าความหลากหลายทางชีวภาพหลากหลายทางชีวภาพ

เสนอให้ปรับวิธีดำเนินการ ดังนี้

(1) ปรับการเขียนข้อย่อยที่ 1 เป็น : จัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้บัณฑิตนักศึกษในการพัฒนาคุณค่าความหลากหลายทางชีวภาพเป็นผลิตภัณฑ์ที่เป็นในรูปแบบของปัจจัย 4 ที่ไม่ผลเสียสิ่งแวดล้อม ข้อที่ 2 เป็น: จัดแหล่งเรียนรู้และแหล่งท่องเที่ยวเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ให้กับบัณฑิตนักศึกษา และข้อ 6 เป็น : สร้างเครือข่ายและเชื่อมโยงกับชุมชนท้องถิ่นในการพัฒนาคุณค่าความหลากหลายทางชีวภาพเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นและชุมชนให้สามารถพึ่งพาตนเองได้จากความหลากหลายทางชีวภาพของตนเองแต่ละท้องถิ่น

(2) เพิ่มวิธีดำเนินการ สนับสนุนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในระดับท้องถิ่น ชุมชนชาติและนานาชาติเพื่อการพัฒนาคุณค่าความหลากหลายทางชีวภาพของท้องถิ่นและชุมชนให้คงอยู่และมีความสมดุลทางธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

3.2 กลยุทธ์หลักที่ 2 เสริมสร้างการบริหารเพื่อพัฒนางานวิจัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย

3.2.1 กลยุทธ์รองที่ 2.1 เสนอปรับชื่อกลยุทธ์รอง เป็น: ส่งเสริมกระบวนการวิจัยด้านการเข้าถึงและการแบ่งผลประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพ

เสนอให้ปรับวิธีดำเนินการ ดังนี้

(1) ปรับการเขียนวิธีดำเนินการใน ข้อย่อยข้อที่ 1 เป็น: กำหนดนโยบายการวิจัยด้านการปลูกฝังและแนวคิดการเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพ ข้อที่ 2 เป็น: ส่งเสริมนักวิจัยได้มีส่วนร่วมและสร้างเครือข่ายในการเข้าถึงและการใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพระดับชาติและนานาชาติ ข้อที่ 3 เป็น: จัดตั้งหน่วยงานเพื่อศึกษากระบวนการบริหารจัดการ กลไก นโยบายและกฎหมายในการเข้าถึงและการใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพเพื่อขจัดปัญหาในส่วนที่ไม่ส่งเสริมต่อการวิจัย และข้อที่ 4 เป็น: พัฒนาศักยภาพนักวิจัยในการวิจัยด้านการเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพ

(2) เพิ่มวิธีดำเนินการ ในข้อย่อย ข้อที่ 5 สนับสนุนงบประมาณและจัดหาแหล่งทุนเพื่อการวิจัยด้านการเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพ และข้อที่ 6 สร้างและปลูกฝังแนวคิดในการวิจัยที่ไม่ส่งผลกระทบต่อการใช้ประโยชน์อย่างไม่คุ้มค่าและเท่าเทียม

3.2.2 กลยุทธ์รองที่ 2.2 พัฒนาการจัดการงานวิจัยด้านอนุรักษ์และฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพ เสนอให้ปรับวิธีดำเนินการ ดังนี้

(1) เพิ่มวิธีดำเนินการเป็นข้อย่อยข้อที่ 1 เป็น: กำหนดนโยบายในการวิจัยที่ส่งเสริมการอนุรักษ์และฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพที่เร่งด่วนและตามความจำเป็น และข้อที่ 3 เป็น : วางแผนเพื่อพัฒนาศักยภาพนักวิจัยด้านอนุรักษ์และฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพให้เพียงพอต่อปัญหาการถูกทำลาย

3.2.3 กลยุทธ์รองที่ 2.3 เสนอปรับชื่อกลยุทธ์รอง เป็น: บูรณาการงานวิจัยด้านพัฒนาคุณค่าความหลากหลายทางชีวภาพหลากหลายทางชีวภาพ

เสนอให้ปรับวิธีดำเนินการ ดังนี้

(1) เพิ่มวิธีดำเนินการเป็นข้อย่อยข้อที่ 1 เป็น ข้อที่ 2 เป็น: พัฒนาและบ่มเพาะนักวิจัยที่บูรณาการงานวิจัยที่มีคุณค่าต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์ และข้อที่ 3 เป็น: จัดแหล่งเรียนรู้และแหล่งท่องเที่ยวเพื่อส่งเสริมการวิจัยเพื่อเพิ่มคุณค่าความหลากหลายทางชีวภาพ

(2) เพิ่มวิธีดำเนินการเป็นข้อย่อยข้อที่ 1 พัฒนาและบ่มเพาะนักวิจัยที่บูรณาการงานวิจัยที่มีคุณค่าต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์ และข้อที่ 7 ส่งเสริมและหาเครือข่ายความร่วมมือในการวิจัยข้ามสาขาเพื่อการบูรณาการงานวิจัยให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

3.1 กลยุทธ์หลักที่ 3 ยกระดับการบริหารเพื่อพัฒนางานบริการวิชาการตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย

3.1.1 กลยุทธ์รองที่ 3.1 เสนอปรับชื่อกลยุทธ์รอง เป็น: พัฒนาระบบบริการวิชาการด้านการเข้าถึงและการแบ่งผลประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพ

เสนอให้ปรับวิธีดำเนินการ ดังนี้

(1) ปรับวิธีเขียนข้อย่อยที่ 1 เป็น.ปรับปรุงระบบบริการวิชาการด้านการปลูกฝังและแนวคิดการเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพให้กับชุมชนอย่างต่อเนื่อง ข้อที่ 2 เป็น: เข้าไปเพื่อมีส่วนร่วมและสร้างเครือข่ายในการเข้าถึงและการใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพเพื่อสร้างความเท่าเทียม ข้อที่ 3 เป็น : สร้างองค์ความรู้เพื่อการบริหารจัดการกลไก นโยบายและกฎหมายในการเข้าถึงและการใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพเพื่อเกิดความเป็นธรรม และข้อที่ 4 เป็น : 4. พัฒนาศักยภาพบุคลากรทั้งภายในและภายนอกเพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจ ในการเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพอย่างรู้ทันผู้แสวงหาประโยชน์

3.1.3 กลยุทธ์รองที่ 3.3 ขยายโอกาสและการสร้างการมีส่วนร่วมในบริการวิชาการด้านพัฒนาคุณค่าความหลากหลายทางชีวภาพหลากหลายทางชีวภาพ

4.4.5 ปรับปรุงร่างกลยุทธ์การบริการวิชาการมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย ฉบับสมบูรณ์

นำข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ในส่วนที่ 4.3.4 มาพัฒนาเป็นกลยุทธ์การบริการวิชาการมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทยฉบับสมบูรณ์ ดังตารางที่ 4.32

ตารางที่ 39 กลยุทธ์หลัก กลยุทธ์รอง และวิธีดำเนินการ การบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทยฉบับที่ 2

SWOT Matrix	กลยุทธ์หลัก	กลยุทธ์รอง	วิธีดำเนินการ
WO,WT ด้านการผลิตบัณฑิต	1. ปฏิรูปการบริหารเพื่อการผลิตและพัฒนาบัณฑิตตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย	1.พัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ด้านการเข้าถึงและการแบ่งผลประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพ	<ol style="list-style-type: none"> กำหนดนโยบายเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้เกี่ยวกับการเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพ ปลูกฝังการเรียนรู้และแนวคิดการเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพ ส่งเสริมให้นักศึกษาได้มีส่วนร่วมและสร้างเครือข่ายในการเข้าถึงและการใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพ จัดการเรียนรู้ด้านการบริหารจัดการ กลไก นโยบายและกฎหมายในการเข้าถึงและการใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพให้นักศึกษา พัฒนาศักยภาพผู้สอนเพื่อจัดการเรียนการสอนด้านการเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพ จัดสิ่งแวดล้อมและสร้างเครือข่ายเพื่อจัดการเรียนรู้ด้านการเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพให้นักศึกษา จัดงบประมาณเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ด้านการเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพ
		2. จัดการเรียนรู้เพื่อสร้างการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์และฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพ	<ol style="list-style-type: none"> สอดแทรกแนวคิดในการจัดการเรียนรู้ถึงคุณค่าและขั้นตอนเพื่ออนุรักษ์และฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืนให้นักศึกษา รณรงค์ที่สร้างจิตสำนึกเพื่อลดความสูญเสียและลดความเสื่อมโทรมที่มีต่อความหลากหลายทางชีวภาพให้นักศึกษา สอดแทรกความรู้การบริหารจัดการ กลไกและนโยบาย กฎหมายเพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพให้นักศึกษา สร้างนิสิตและนักศึกษาเพื่อเป็นผู้นำทางความคิดในการอนุรักษ์และฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพของชุมชนแต่ละท้องถิ่น จัดทำงบประมาณเพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูความหลากหลายของชุมชนแต่ละท้องถิ่น จัดทำฐานข้อมูลการอนุรักษ์เพื่อส่งเสริมความรู้ของนิสิตนักศึกษาและเข้าสู่ระบบรายงาน ดำเนินแผนการฟื้นฟูให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ชนิดพันธุ์และระบบนิเวศให้คงอยู่
		3. จัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณค่าความหลากหลายทางชีวภาพ	<ol style="list-style-type: none"> จัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้นักศึกษาในการพัฒนาคุณค่าความหลากหลายทางชีวภาพเป็นผลิตภัณฑ์ที่เป็นรูปของปัจจัย 4 ที่ไม่ส่งผลเสียสิ่งแวดล้อม จัดแหล่งเรียนรู้และแหล่งท่องเที่ยวเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ให้กับนิสิตนักศึกษา จัดงบประมาณและระดมแหล่งทุนให้นักศึกษาเพื่อใช้ในโครงการการพัฒนาความหลากหลายทางชีวภาพเพื่อเป็นแหล่งพันธุกรรมเศรษฐกิจ พัฒนาการเรียนรู้ให้นักศึกษาจากภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชนศิลปวัฒนธรรมความหลากหลายทางชีวภาพ สร้างให้นักศึกษาระดับต้นในการพัฒนาความหลากหลายทางชีวภาพให้เกิดความสมดุลทางธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สร้างเครือข่ายและเชื่อมโยงกับชุมชนท้องถิ่นในการพัฒนาคุณค่าความหลากหลายทางชีวภาพเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นและชุมชนให้สามารถพึ่งพาตนเองได้จากความหลากหลายทางชีวภาพของแต่ละท้องถิ่น สนับสนุนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในระดับท้องถิ่น ชุมชน ชาติและนานาชาติเพื่อการพัฒนาคุณค่าความหลากหลายทางชีวภาพของท้องถิ่นและชุมชนให้คงอยู่และมีความสมดุลทางธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

SWOT Matrix	กลยุทธ์หลัก	กลยุทธ์รอง	วิธีดำเนินการ
SO,ST ด้านการวิจัย	2. เสริมสร้างการบริหารเพื่อพัฒนางานวิจัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย	1. ส่งเสริมกระบวนการวิจัยด้านการเข้าถึงและการแบ่งผลประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพ	1. กำหนดนโยบายการวิจัยด้านการปลูกฝังและแนวคิดการเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพ 2. ส่งเสริมนักวิจัยได้มีส่วนร่วมและสร้างเครือข่ายในการเข้าถึงและการใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพระดับชาติและนานาชาติ 3. จัดตั้งหน่วยงานเพื่อศึกษากระบวนการบริหารจัดการ การไกล นโยบายและกฎหมายในการเข้าถึงและการใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพในการจัดปัญหาในส่วนที่ไม่ส่งเสริมต่อการวิจัย 4. พัฒนาศักยภาพนักวิจัยในการวิจัยด้านการเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพ 5. สนับสนุนงบประมาณและจัดหาแหล่งทุนเพื่อการวิจัยด้านการเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพ 6. สร้างและปลูกฝังแนวคิดในการวิจัยที่ไม่ส่งผลกระทบต่อการใช้ประโยชน์อย่างไม่คุ้มค่าและเท่าเทียม
		2. พัฒนาการจัดการงานวิจัยด้านอนุรักษ์และฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพ	1. กำหนดนโยบายในการวิจัยที่ส่งเสริมการอนุรักษ์และฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพที่เร่งด่วนและตามความจำเป็น 2. จัดสรรงบประมาณและจัดหาแหล่งทุนเพื่อการวิจัยที่ลดความสูญเสีย สูญพันธุ์ ความหลากหลายทางชีวภาพ 3. วางแผนเพื่อพัฒนาศักยภาพนักวิจัยด้านอนุรักษ์และฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพให้เพียงพอต่อปัญหาการถูกทำลาย 4. สร้างเครือข่ายและความร่วมมือในการพัฒนางานวิจัยแบบบูรณาการเพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพ
		3. บูรณาการงานวิจัยด้านพัฒนาคุณค่าความหลากหลายทางชีวภาพ	1. พัฒนาและบ่มเพาะนักวิจัยที่บูรณาการงานวิจัยที่มีคุณค่าต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์ 2. ส่งเสริมการวิจัยเพื่อการพัฒนาคุณค่าความหลากหลายทางชีวภาพในรูปแบบของปัจจัย 4 3. จัดแหล่งเรียนรู้และแหล่งท่องเที่ยวเพื่อส่งเสริมการวิจัยและเพิ่มคุณค่าความหลากหลายทางชีวภาพ 4. พัฒนางานวิจัยความหลากหลายทางชีวภาพให้เป็นแหล่งพันธุกรรมเศรษฐกิจ 5. จัดกิจกรรมวิจัยเพื่อการพัฒนาคุณค่าความหลากหลายทางชีวภาพให้เป็นชุมชนศิลปวัฒนธรรม 6. บูรณาการงานวิจัยความหลากหลายทางชีวภาพเพื่อสร้างความสมดุลทางธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 7. ส่งเสริมและหาเครือข่ายความร่วมมือในการวิจัยข้ามสาขาเพื่อการบูรณาการงานวิจัยให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น
SO,ST ด้านบริการวิชาการ	3. ยกระดับการบริหารเพื่อพัฒนางานบริการวิชาการตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลาย	1. สร้างกระบวนการจัดการงานบริการวิชาการด้านการเข้าถึงและการแบ่งผลประโยชน์ความหลากหลายทาง	1. ปรับปรุงกระบวนการบริการวิชาการด้านการปลูกฝังและแนวคิดการเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพให้กับชุมชนอย่างต่อเนื่อง 2. เข้าไปมีส่วนร่วมและสร้างเครือข่ายในการเข้าถึงและการใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพเพื่อสร้างความเท่าเทียม 3. สร้างองค์ความรู้เพื่อการบริหารจัดการ การไกล นโยบาย
	ทางชีวภาพของประเทศไทย	ชีวภาพ	และกฎหมายในการเข้าถึงและการใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพที่จะเกิดความเป็นธรรม 4. พัฒนาศักยภาพบุคลากรทั้งภายในและภายนอกเพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจ ในการเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพอย่างรู้ทันผู้แสวงหาประโยชน์
		2. สร้างความเข้มแข็งงานบริการวิชาการเพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพ	1. สร้างความตระหนักและรู้ถึงคุณค่าของความหลากหลายทางชีวภาพในการอนุรักษ์และฟื้นฟูให้กับชุมชน 2. บริหารจัดการการอนุรักษ์และฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพที่จำเป็นต่อชุมชนอย่างยั่งยืน 3. พัฒนาการอนุรักษ์และฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพอย่างต่อเนื่อง

SWOT Matrix	กลยุทธ์หลัก	กลยุทธ์รอง	วิธีดำเนินการ
		<p>3. ขยายโอกาสและสร้างการมีส่วนร่วมในการบริการวิชาการเพื่อพัฒนาคุณค่าความหลากหลายทางชีวภาพ</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. นำความรู้จากการวิจัยมาต่อยอดเพื่อการพัฒนาคุณค่าความหลากหลายทางชีวภาพในรูปแบบของปัจจัย 4 2. บริหารจัดการแหล่งเรียนรู้และแหล่งท่องเที่ยวอย่างมีประสิทธิภาพ 3. สร้างธุรกิจจากแหล่งพันธุกรรมเศรษฐกิจเพื่อลดความยากจนและสร้างรายได้ให้กับชุมชน 4. จัดโครงการที่ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ผ่านชุมชนศิลปวัฒนธรรม จากภูมิปัญญาของท้องถิ่นด้วยรูปแบบของการจัดการความรู้ 5. สร้างความรู้ ความเข้าใจให้กับบุคลากรทั้งภายในและภายนอกตระหนักถึงผลกระทบที่เกิดจากการใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพที่มีต่อความสมดุลทางธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษากรอบแนวคิดการบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย 2) เพื่อศึกษาการบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทยในปัจจุบันและที่พึงประสงค์ 3) เพื่อศึกษาจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และภาวะคุกคามของการบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย 4) เพื่อพัฒนากลยุทธ์การบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ มหาวิทยาลัยของรัฐและเอกชนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาจำนวน 123 แห่ง ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ อธิการบดี รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการและวิจัย คณบดี รองคณบดีฝ่ายวิชาการและวิจัย มหาวิทยาลัยละ 2 ท่าน และอาจารย์ผู้สอนมหาวิทยาลัยละ 2 ท่าน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย แบบสอบถาม และแบบตรวจสอบร่างกลยุทธ์ การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณด้วยการใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าดัชนี $PNI_{Modified}$ และวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis)

การสรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ โดยมีรายละเอียดดังนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.1.1 กรอบแนวคิดการบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย

จากการศึกษากรอบแนวคิดการบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย ซึ่งผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก พบว่า กรอบแนวคิดในการวิจัยครั้งนี้คือ การบริหารการผลิตบัณฑิต การวิจัยและการบริการวิชาการ เพื่อให้เกิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย การเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์ความสามารถความหลากหลายทางชีวภาพ การอนุรักษ์และการฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพ การพัฒนาคุณค่าความหลากหลายทางชีวภาพ

5.1.2 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย

5.1.2.1 สภาพปัจจุบันของการบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทยจากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการวิจัย มีค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันที่สูงที่สุด รองลงมา ได้แก่ ด้านการบริการวิชาการ และด้านการผลิตบัณฑิตต่ำที่สุด

ส่วนสภาพปัจจุบันของการบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านสภาพเทคโนโลยี มีค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันที่สูงที่สุด รองลงมาคือด้านสภาพสังคม ด้านนโยบายของรัฐบาล และด้านสภาพเศรษฐกิจมีค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันต่ำที่สุด

5.1.2.2 สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการวิจัย มีค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์ที่สูงที่สุด รองลงมา ได้แก่ ด้านการบริการวิชาการ และด้านการผลิตบัณฑิตต่ำที่สุด

ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านสภาพเทคโนโลยี มีค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์ที่สูงที่สุด รองลงมา ได้แก่ ด้านสภาพสังคมและด้านสภาพเศรษฐกิจ และด้านนโยบายของรัฐบาลต่ำที่สุด

5.1.3 จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และภาวะคุกคามของการบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย

5.1.3.1 จุดแข็งของการบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย คือ การบริการวิชาการ และการวิจัย

5.1.3.2 จุดอ่อนของของการบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย คือ การผลิตบัณฑิต

5.1.3.3 โอกาสของการบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย การบริการวิชาการ ได้แก่ สภาพเศรษฐกิจ รองลงมาคือ นโยบายของรัฐ สภาพสังคมและเทคโนโลยีตามลำดับ ในส่วนการวิจัย ได้แก่ สภาพเศรษฐกิจ รองลงมาได้แก่ นโยบายของรัฐ สภาพสังคมและเทคโนโลยีตามลำดับ

5.1.3.4 ภาวะคุกคามของการบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทยได้แก่ สภาพเทคโนโลยี รองลงมาคือสภาพเศรษฐกิจ นโยบายของรัฐบาล และสภาพสังคมตามลำดับ

5.1.4 กลยุทธ์การบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย

กลยุทธ์การบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย ที่พัฒนาขึ้น ประกอบด้วย 3 กลยุทธ์หลัก และ 9 กลยุทธ์รอง ดังนี้

กลยุทธ์หลักที่ 1 ปฏิรูปการบริหารการผลิตและพัฒนาบัณฑิตตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย

กลยุทธ์รองที่ 1.1 พัฒนาระบบการจัดการจัดการเรียนรู้ด้านการเข้าถึงและการแบ่งผลประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพ

กลยุทธ์รองที่ 1.2 จัดการเรียนรู้เพื่อสร้างการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์และฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพ

กลยุทธ์รองที่ 1.3 จัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณค่าความหลากหลายทางชีวภาพ

กลยุทธ์หลักที่ 2 เสริมสร้างการบริหารตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย

กลยุทธ์รองที่ 2.1 ส่งเสริมกระบวนการวิจัยด้านการเข้าถึงและการแบ่งผลประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพ

กลยุทธ์รองที่ 2.2 พัฒนาการจัดการงานวิจัยด้านอนุรักษ์และฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพ

กลยุทธ์รองที่ 2.3 บูรณาการงานวิจัยด้านพัฒนาคุณค่าความหลากหลายทางชีวภาพ

กลยุทธ์หลักที่ 3 ยกระดับการบริหารการบริการวิชาการตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย

กลยุทธ์รองที่ 3.1 สร้างกระบวนการจัดการงานบริการวิชาการด้านการเข้าถึงและการแบ่งผลประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพ

กลยุทธ์รองที่ 3.2 สร้างความเข้มแข็งการงานบริการวิชาการด้านอนุรักษ์และฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพ

กลยุทธ์รองที่ 3.3 ขยายโอกาสและสร้างการมีส่วนร่วมในการบริการวิชาการด้านพัฒนาคุณค่าความหลากหลายทางชีวภาพ

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

5.2.1 กรอบแนวคิดการบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย

จากการศึกษากรอบแนวคิดการบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย พบว่า กรอบแนวคิดการบริหารการผลิตบัณฑิต การวิจัยและการบริการวิชาการ เพื่อให้เกิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความ

หลากหลายทางชีวภาพ ตามภารกิจที่ในการพัฒนากำลังคน พัฒนาบุคลากรและสร้างองค์ความรู้ตามความต้องการพัฒนาบุคลากรที่สามารถตอบสนองต่อการพัฒนาความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย มหาวิทยาลัยจึงควรมีการกำหนดเป้าประสงค์เพื่อการพัฒนา กำลังคน การสร้างองค์ความรู้ นวัตกรรมเพื่อนำไปถ่ายทอดและการต่อยอดการใช้ประโยชน์ในรูปแบบต่างๆ ต่อการเสริมสร้างความหลากหลายทางชีวภาพ เพื่อการตอบสนองต่อความต้องการของสังคมและแก้ไขปัญหาต่างๆให้กับสังคมที่จะช่วยเสริมสร้างความรู้ ความเข้มแข็งให้กับชุมชนในรูปแบบต่างๆ ในการใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน ซึ่งสอดคล้องกับคำเพชร ฎริปริญา (2550) ได้ศึกษาการนำเสนอยุทธศาสตร์พัฒนาสถาบันอุดมศึกษาไทยสู่การเป็นมหาวิทยาลัยโลก วัตถุประสงค์การวิจัยเพื่อศึกษาปัจจัยความสำเร็จของสถาบันอุดมศึกษาระดับโลกและสภาพปัจจุบันของสถาบันอุดมศึกษาและเพื่อนำเสนอยุทธศาสตร์การพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาไทยสู่การเป็นมหาวิทยาลัยโลก พบว่า ปัจจัยความสำเร็จของสถาบันอุดมศึกษาระดับโลกขึ้นอยู่กับคุณภาพการบริหารภารกิจหลัก ได้แก่ หลักสูตรและการสอน การวิจัย การบริการทางวิชาการและมิติทางวัฒนธรรม ด้านการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย เพื่อให้เกิดการเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์ความสามารถความหลากหลายทางชีวภาพที่สร้าง การปลูกฝังการเรียนรู้และแนวคิดเกี่ยวกับความหลากหลายทางชีวภาพ การมีส่วนร่วมและการสร้างเครือข่ายเกี่ยวกับความหลากหลายทางชีวภาพ และการบริหารจัดการ กลไก นโยบาย กฎหมายเกี่ยวกับความหลากหลายทางชีวภาพ เพื่อการอนุรักษ์และการฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพ และการพัฒนาคุณค่าความหลากหลายทางชีวภาพในรูปของ ปัจจัย 4 แหล่งเรียนรู้และท่องเที่ยว แหล่งพันธุกรรมเศรษฐกิจ ชุมชนศิลปวัฒนธรรม ความสมดุลทางธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งสอดคล้องกับ (UNCED : online) อนุสัญญา ว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ ได้มีการลงนามในปี 1992 ว่าด้วยสิ่งแวดล้อมและการพัฒนาและมีผลบังคับใช้ในปี 1993 โดยมีวัตถุประสงค์หลัก ดังนี้คือ 1) เพื่อการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพ 2) เพื่อการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน 3) เพื่อการแบ่งปันผลประโยชน์อย่างเป็นธรรมและการเข้าถึงที่ครอบคลุม

5.2.2 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิด

การเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย

ผลการวิจัย สภาพปัจจุบันของการบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทยอยู่ในระดับปานกลาง การบริหารการผลิตบัณฑิต การวิจัยและการบริการวิชาการ ซึ่งในปัจจุบันการจัดการเรียนการสอนด้านความหลากหลายทางชีวภาพมีการดำเนินการสอนอยู่จำนวนไม่มากพอกับการเปลี่ยนแปลงเช่นเดียวกับการวิจัยและการบริการวิชาการ และการบริหารมหาวิทยาลัยก็มีการกำหนดเป็นนโยบายเฉพาะกลุ่มที่มีการจัดการเรียนการสอนเฉพาะด้านวิทยาศาสตร์จำนวนไม่กี่แห่งในส่วนของด้านสังคมยังไม่มีการนำการจัดการเรียนการสอนในส่วนของการเสริมสร้างขีดความสามารถความหลากหลายทางชีวภาพ ด้านการเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์สภาพปัจจุบันอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งโดยรวมในการผลิตด้านนี้ยังไม่มีการศึกษาโดยตรงและด้านการวิจัยและการบริการวิชาการยังมีน้อยเนื่องจากการศึกษาด้านนี้จะเป็นเรื่องของข้อกฎหมาย ข้อบังคับ ซึ่งแต่ละหน่วยงานและยังขาดการเชื่อมโยงกับการศึกษาในภาพรวมและการวิจัย

หรือการบริการวิชาการซึ่งสอดคล้องกับจรรยาบรรณ เหลืองไพรินทร์ และวิมาน กฤตพลวิมาน (2557) ได้ทำการศึกษา ปัญหากฎหมายการเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์ตอบแทนในการเข้าถึงทรัพยากรชีวภาพ พบว่า การบริหารทรัพยากรชีวภาพในประเทศไทยไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร ปัญหาด้านข้อจำกัดและอุปสรรคด้านกฎหมายถือเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่ง กฎหมายหลายฉบับไม่ได้เน้นควบคุมการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรชีวภาพโดยตรง เช่น กฎหมายคุ้มครองพื้นที่ป่าสงวน ป่าอนุรักษ์ ป่าต้นน้ำหรือกฎหมายคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย ส่วนของระเบียบคณะกรรมการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์ความหลากหลายแห่งชาติ (กอช.) แม้ใช้กับทรัพยากรชีวภาพทุกประเภท แต่ก็มีข้อจำกัดเฉพาะทรัพยากรที่มีอยู่ในความครอบครองและการดูแลของหน่วยงานรัฐเท่านั้น ไม่สามารถนำระเบียบนี้มาใช้เป็นการทั่วไปกับภาคเอกชนได้ เรื่องกฎหมายการจัดการทรัพยากรชีวภาพในประเทศไทยยังมีอยู่ในวงจำกัด และรายงานผลการศึกษาศถานภาพและผลกระทบจากการใช้กฎระเบียบ เรื่องการเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์ ผลประโยชน์จากการใช้ทรัพยากรชีวภาพในประเทศไทยยังมีน้อยมาก ซึ่งทำให้ข้อมูลเรื่องการบังคับใช้กฎระเบียบเรื่องการเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์จากการใช้ทรัพยากรทางชีวภาพที่มีอยู่ในประเทศไทยนั้นยังมีไม่ชัดเจน

ในส่วนของสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทยอยู่ในระดับมาก การเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพ การอนุรักษ์และฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพ การบริหารจัดการคุณค่าความหลากหลายทางชีวภาพ เนื่องด้วยประเทศไทยอุดมด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ ความหลากหลายทางชีวภาพได้มีส่วนสนับสนุนค้ำจุนชีวิตของคนไทยตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบันและเป็นฐานของการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ประเทศไทยเป็นแหล่งของวัฒนธรรมและประเพณีอันหลากหลาย มีการใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพในวัฒนธรรมที่สืบสานกันตามแบบวิถีของชุมชนไทยแต่ละพื้นที่ที่อาจคล้ายคลึงหรือแตกต่างกันในแต่ละท้องถิ่นตามสภาพภูมิอากาศ ภูมิประเทศ ทัศนคติ ความเชื่อและลักษณะการประกอบอาชีพ ถิ่นปฏิบัติต่อกันมาเป็นเวลานาน คุณค่าและความรู้ในวัฒนธรรมและประเพณีได้นำมาประยุกต์ใช้ประโยชน์หลายด้านทั้งอาหาร เครื่องสำอาง การดูแลสุขภาพ ผลิตภัณฑ์ชุมชน ของใช้จำเป็นสำหรับการดำรงชีวิต รวมถึงพืชสมุนไพร ด้วยการพัฒนาต่อยอดจากเทคโนโลยีสมัยใหม่ สมุนไพรไทยมีแนวโน้มเติบโตอย่างต่อเนื่องทั้งในลักษณะของยา อาหารเสริม เครื่องสำอาง เครื่องดื่ม และสปา มีมูลค่าทางการตลาดไม่น้อยกว่า 30,000-40,000 ล้านบาทต่อปี อัตราการเติบโตเฉลี่ยปีละ 10-20 ต่อปี เนื่องจากประเทศไทยเป็นแหล่งที่มีความหลากหลายของทรัพยากรพืชสมุนไพร มีสภาพภูมิอากาศและภูมิประเทศเหมาะสมต่อการเจริญเติบโต ทำให้สภาพที่พึงประสงค์ในการบริหารการผลิตบัณฑิต การวิจัยและการบริการวิชาการ มีความต้องการเพิ่มขึ้นเพื่อตอบสนองต่อการพัฒนาความหลากหลายทางชีวภาพ ซึ่งสอดคล้องกับ สิริกุล บรรพพงศ์ (2557) ความหลากหลายทางชีวภาพเป็นพื้นฐานสำคัญในการดำรงชีวิตทำให้มนุษย์มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น และยังเป็นกลจักรสำคัญในการศึกษา วิจัย พัฒนา สร้างนวัตกรรมและผลิตสินค้าออกสู่ตลาดอันจะนำไปสู่ความมั่นคงทางเศรษฐกิจ

5.2.3 จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และภาวะคุกคามของการบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย

5.2.3.1 ผลการวิจัย พบว่า จุดแข็งของการบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย ได้แก่ การบริหารการบริการวิชาการและวิจัย มหาวิทยาลัยส่วนหนึ่งมีการวิจัยและการบริการวิชาการ ในเรื่องความหลากหลายทางชีวภาพมีเครือข่ายมีศูนย์เพื่อการวิจัยและมีหน่วยงานในการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพ เช่น พืช แมลง และสัตว์น้ำ เป็นต้น ในส่วนของด้านการเสริมสร้างขีดความสามารถ ได้แก่ การเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพ ซึ่งมหาวิทยาลัยได้มีการศึกษาการใช้ประโยชน์ในรูปแบบต่างๆ โดยให้ทุกคนได้ตระหนักถึงการเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์ การใช้อย่างคุ้มค่าเพื่อไม่ส่งผลเสียต่อความหลากหลายทางชีวภาพ สอดคล้องกับ Rebecca M & et.al. (2014) ได้กล่าวถึง ความหลากหลายทางชีวภาพเป็นสิ่งที่มนุษย์จะต้องมองเห็นคุณค่า ควรแก่การอนุรักษ์ที่จะเป็นแหล่งของผลประโยชน์ต่อมนุษยชาติ รวมถึงความงามที่มีคุณค่าทางจิตวิญญาณและวัฒนธรรมหรือเรียกได้ว่าเป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่ต้องส่งต่อไปยังคนรุ่นต่อไป เพื่อว่าจะไม่ทำความเสียหายต่อสายพันธุ์นั้นๆ ของความหลากหลายทางชีวภาพที่ส่งผลต่อการสูญพันธุ์ ปัญหาของความหลากหลายทางชีวภาพเป็นปัญหาที่ทุกคนต้องเข้าใจ และจะต้องตระหนัก และมีความรับผิดชอบเพื่อให้มีการอนุรักษ์และฟื้นฟู ในการใช้ประโยชน์เพื่อเป็นประโยชน์ในรูปแบบต่างๆ เช่น การใช้พืชสมุนไพร อาหาร พลังงาน สิ่งทอ ฯลฯ ดังนั้นต้องมีกฎระเบียบเพื่อการบำรุงรักษาอนุรักษ์และการฟื้นฟู ในการเข้าถึงและการใช้ประโยชน์จากสิ่งเหล่านั้นด้วย ในขณะเดียวกันการใช้ระบบนิเวศ และความหลากหลายทางชีวภาพในรูปแบบอื่นๆ โดยมีใช้เฉพาะกลุ่มของรัฐบาล หรือนักวิทยาศาสตร์เท่านั้นก็ต้องมีการสร้างความรู้ความเข้าใจต่อผลที่เกิดขึ้นจากการใช้ในรูปแบบต่างๆ อย่างคุ้มค่า

5.2.3.2 ผลการวิจัย จุดอ่อนของการบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย ด้านการบริหารการผลิตบัณฑิต ในปัจจุบันมหาวิทยาลัยได้ทำการจัดการเรียนการสอนที่มีลักษณะเฉพาะในบางสาขาวิชาเท่านั้นยังขาดการบริหารจัดการเพื่อให้มีการบูรณาการและการพัฒนาหลักสูตรที่มีการบูรณาการระหว่างสาขา และจัดเป็นรายวิชาในกลุ่มวิชาทั่วไปเพื่อให้นักศึกษาสาขาอื่นๆ ได้ศึกษาเพื่อให้สามารถตระหนักถึงความหลากหลายทางชีวภาพและเกิดการพัฒนาคุณค่าที่มีประสิทธิภาพและยังเป็นส่วนหนึ่งของการอนุรักษ์และฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดความยั่งยืน ในส่วนของการเสริมสร้างขีดความสามารถ ได้แก่ การพัฒนาคุณค่าความหลากหลายทางชีวภาพและการอนุรักษ์และฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพ ซึ่งในส่วนการพัฒนาคุณค่าความหลากหลายทางชีวภาพ การบริหารจัดการเพื่อผลิตบัณฑิตให้มีศักยภาพด้านการพัฒนาคุณค่ายังมีน้อยมากในการบริหารงานมหาวิทยาลัย เช่นเดียวกับการวิจัยและการบริการวิชาการ ในการพัฒนาคุณค่ายังมีน้อยเมื่อเทียบกับความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทยที่ถูกนำไปใช้อย่างไม่คุ้มค่าและขาดการพัฒนา ซึ่งสอดคล้องกับ สถาบันการแพทย์แผนไทย. (2557) ได้กล่าวถึงการลดความยากจนด้วยการใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพ ต้องลดความยากจนและเพิ่มทุนทรัพยากรสิ่งแวดล้อม และฟื้นฟูระบบนิเวศในหลายๆ พื้นที่และหลายๆ ระบบ เข้าไปสู่พื้นที่ความยากจน ปัจจุบันต้องเน้นเรื่องการเพิ่มความ

หลากหลายทางชีวภาพในอดีตมีการอนุรักษ์แต่ปัจจุบันต้องมีการฟื้นฟูเพิ่ม จากการสำรวจพบว่าพื้นที่ที่มีความหลากหลายทางชีวภาพสูงแต่กลับพบความยากจนสูงเช่นกัน นั่นแสดงว่าไม่ได้ใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพหรือใช้อย่างไม่คุ้มค่าและมีการแบ่งปันที่ไม่เป็นธรรม ดังนั้นถ้าให้ชาวบ้านได้มีโอกาสเข้าถึงและสามารถใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติได้สูงสุดก็จะเป็นการแก้ปัญหาความยากจนได้อีกทางหนึ่ง การพัฒนาคุณค่าความหลากหลายทางชีวภาพในประเทศไทยที่มีความหลากหลายทางชีวภาพสูง แต่ถ้าหากเปรียบกับการมีฐานทรัพยากรชีวภาพที่หลากหลายเพื่อการพัฒนา แต่ถ้าปราศจากเทคโนโลยีต่อยอด ผลตอบแทนทางเศรษฐกิจอยู่ในวงจำกัด หรืออาจทำให้ทรัพยากรหมดไป ตัวอย่าง เช่น การใช้สมุนไพรจากพืชในป่า ถ้าไม่มีเทคโนโลยีการขยายพันธุ์หรือนำมาปลูกแทนการเก็บจากป่า ก็จะทำให้สมุนไพรนั้นๆ สูญพันธุ์ (สถาบันการแพทย์แผนไทย. 2557)

5.2.3.3 ผลการวิจัย โอกาสของการบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย การบริหารการบริการวิชาการและวิจัย คือ นโยบายของรัฐบาล สภาพเศรษฐกิจ สภาพสังคมและสภาพเทคโนโลยี จะเห็นได้สภาพของนโยบายของรัฐบาลนั้นได้มีการกำหนดให้มหาวิทยาลัยสามารถเข้าไปศึกษาวิจัยเกี่ยวกับความหลากหลายทางชีวภาพ สภาพเศรษฐกิจที่จะให้เกิดการวิจัยเพื่อไปพัฒนาคุณค่าความหลากหลายทางชีวภาพ ให้แก่ชุมชนได้ สภาพสังคมก็จะเป็นส่วนที่จะส่งเสริมให้เกิดการศึกษาวิจัยและการบริการวิชาการ เพื่อให้เกิดการพัฒนาคุณค่าความหลากหลายทางชีวภาพซึ่งในปัจจุบันสังคมมีการตื่นตัวเพื่อการพัฒนาความหลากหลายทางชีวภาพเพื่อให้เกิดการพัฒนาสังคมได้อีกด้วย เช่นเดียวกับสภาพเทคโนโลยีที่ในปัจจุบันจะมีการนำเทคโนโลยีต่างมาเพื่อการศึกษาและวิจัยให้เกิดการพัฒนาคุณค่าความหลากหลายทางชีวภาพซึ่งสอดคล้องกับกลยุทธ์ของ London College of Fashion 2013-2016 การจัดการบูรณาการของความหลากหลายทางชีวภาพและการท่องเที่ยว ในการใช้หลักการพัฒนาอย่างยั่งยืน ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านเศรษฐกิจ และสังคมของวัฒนธรรมการท่องเที่ยว ให้เกิดความสมดุล โดยมีหลักการดังนี้ให้มีการใช้ระบบนิเวศของความหลากหลายทางชีวภาพที่เป็นองค์ประกอบสำคัญในการพัฒนาการท่องเที่ยวและให้มีการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพที่เป็นมรดกทางธรรมชาติ เคารพความถูกต้องของสังคมและวัฒนธรรมของชุมชน และอนุรักษ์ สิ่งที่ชุมชนสร้างขึ้นและการใช้ชีวิตทางวัฒนธรรม ที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรมและค่านิยมดั้งเดิมและต้องทำความเข้าใจระหว่างวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน มีการตรวจสอบและติดตามการดำเนินงานทางเศรษฐกิจเพื่อให้สังคมและชุมชนมีส่วนได้เสียที่กระจายอย่างเป็นธรรมที่ส่งผลต่อการจ้างงานที่มั่นคงในโอกาสและรายได้กับชุมชนเพื่อบรรเทาความยากจน การพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนต้องมีส่วนร่วมของผู้ได้เสียและข้อมูลที่เกี่ยวข้องทั้งหมด เพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมกว้างขึ้นและสร้างฉันทามติให้บรรลุการพัฒนาอย่างยั่งยืน การท่องเที่ยวเป็นกระบวนการที่ต่อเนื่องและต้องตรวจสอบอย่างต่อเนื่องของผลกระทบ เพื่อสร้างมาตรการในการป้องกันและแก้ไขตามที่จำเป็นการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนนอกจากจะรักษาความพึงพอใจและความมั่นใจต่อนักท่องเที่ยวที่มีต่อความหมายของประสบการณ์ให้กับนักท่องเที่ยว แต่จะต้องสร้างความตระหนักให้นักท่องเที่ยวถึงปัญหาที่อาจเกิดจากการท่องเที่ยวต่อการพัฒนาอย่างยั่งยืนและการส่งเสริมการพัฒนาอย่างยั่งยืนเพื่อการใช้ประโยชน์และการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืนด้วยวิธีการต่างๆ

5.2.3.4 ผลการวิจัย ภาวะคุกคามของการบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย การบริหารการผลิตบัณฑิต นโยบายของรัฐบาล สภาพเศรษฐกิจ สภาพสังคมและสภาพเทคโนโลยี จากข้อเสนอแนะพบว่าการบริหารการผลิตบัณฑิต พบว่า นโยบายด้านการจัดการศึกษาของรัฐยังไม่มีมุมมองเน้นเพื่อเพิ่ม

จำนวนของการศึกษา ทั้งด้านหลักสูตร จำนวนอาจารย์และในส่วนของสภาพเศรษฐกิจเนื่องจากการผลิตต้องใช้อาจารย์เฉพาะด้านและต้องมีการบูรณาการในการจัดหางบประมาณในส่วนนี้จึงยังมีน้อย และด้านสังคมเนื่องจากเป็นสาขาเมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วอาชีพที่ผู้สำเร็จการศึกษาโดยตรงนั้น มีหน่วยงานที่รองรับจำนวนน้อยดังนั้นจึงควรมีการบูรณาการระหว่างสาขาวิชาเพื่อจะได้บัณฑิตที่มีความรู้ความสามารถที่จะไปพัฒนาคุณค่าความหลากหลายทางชีวภาพได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในส่วนของเทคโนโลยีซึ่งมีราคาค่อนข้างสูงที่จะทำให้การจัดหางบประมาณเพื่อจัดหาเทคโนโลยีมาเพื่อการเรียนการสอนจึงเป็นในส่วนที่ต้องใช้ต้นทุนที่สูง และในส่วนการเสริมสร้างขีดความสามารถความหลากหลายทางชีวภาพนั้นการบริหารการผลิตบัณฑิตยังต้องมีการนำเทคโนโลยี สภาพสังคม สภาพเศรษฐกิจและนโยบายของรัฐซึ่งยังเป็นส่วนที่ต้องได้รับการพัฒนาเพื่อให้มีบัณฑิตที่มีความรู้ความสามารถในการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพ เช่นเดียวกันกับองค์การในยุโรปได้กำหนดกลยุทธ์ความหลากหลายทางชีวภาพของยุโรป โดยต้องดำเนินกิจกรรมเพื่อสร้างเครือข่ายการบริหารจัดการที่ดีต่อความหลากหลายทางชีวภาพ ระดมกองทุนสนับสนุนให้เพียงพอในการดำเนินการความหลากหลายทางชีวภาพ สร้างความตระหนักเกี่ยวกับความหลากหลายทางชีวภาพให้กับประชาชนและปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้อง นำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้เพื่อพัฒนาฐานข้อมูลของความหลากหลายทางชีวภาพและกฎหมายให้เป็นปัจจุบัน จัดทำแผนเพื่อประเมินความคุ้มค่าทางเศรษฐกิจจากการใช้ทรัพยากรจากความหลากหลายทางชีวภาพที่มีต่อระบบนิเวศของสหภาพยุโรป และจัดทำข้อมูลเพื่อความรู้ต่อผู้ใช้ มีผลตอบแทนกับสินค้าที่ไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม มีการประเมินผลต่อความคุ้มค่าที่เกิดกับระบบนิเวศของสหภาพยุโรป จัดทำระบบการดำเนินการของสหภาพยุโรปในการพัฒนาความร่วมมือในการลดผลกระทบเชิงลบที่เกี่ยวกับความหลากหลายทางชีวภาพ และจากการศึกษาของ The Economic of Ecosystem & Biodiversity (TEEB, 2008)ทางด้านเศรษฐกิจ ต่อค่าใช้จ่ายในการรักษาการสูญเสีย ความล้มเหลวในการใช้มาตรการต่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพ

5.2.4 กลยุทธ์การบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย

ผลการวิจัย กลยุทธ์หลักที่พัฒนาขึ้นมี 3 กลยุทธ์หลัก 9 กลยุทธ์รอง กลยุทธ์หลักที่ 1 คือ ปฏิรูปการบริหารการผลิตและพัฒนาบัณฑิตตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย และ 3 กลยุทธ์รอง ได้แก่ 1) พัฒนาระบบการจัดการจัดการเรียนรู้ด้านการเข้าถึงและการแบ่งผลประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพ 2) จัดการเรียนรู้เพื่อสร้างการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์และฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพ และ 3) จัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณค่าความหลากหลายทางชีวภาพ กลยุทธ์หลักที่ 2 เสริมสร้างการบริหารตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย และ 3 กลยุทธ์รอง ได้แก่ 1) ส่งเสริมกระบวนการวิจัยด้านการเข้าถึงและการแบ่งผลประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพ 2) พัฒนาการจัดการงานวิจัยด้านอนุรักษ์และฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพ และ 3) บูรณาการงานวิจัยด้านพัฒนาคุณค่าความหลากหลายทางชีวภาพ และ กลยุทธ์หลักที่ 3 ยกระดับการบริหารการบริการวิชาการตามแนวคิด การเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย และ 3 กลยุทธ์รอง ได้แก่ 1) สร้างกระบวนการจัดการงานบริการวิชาการด้านการเข้าถึงและการแบ่งผลประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพ 2) สร้างความเข้มแข็งการงานบริการวิชาการด้านอนุรักษ์และฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพ และ 3) ขยายโอกาสและสร้างการมีส่วนร่วมในการบริการวิชาการด้าน

พัฒนาคุณค่าความหลากหลายทางชีวภาพ ซึ่งสอดคล้องกับ แผนกลยุทธ์ความหลากหลายทางชีวภาพของมหาวิทยาลัยเซฟฟิลด์ (The University of Sheffield) ความหลากหลายทางชีวภาพ รัฐบาลในฐานะผู้ลงนามต้องจัดทำกลยุทธ์ระดับชาติและบังคับใช้กลยุทธ์ในระดับชาติและแผนดำเนินการเพื่อการอนุรักษ์ปกป้องและเพิ่มความหลากหลายทางชีวภาพ ในส่วนของการกำหนดกลยุทธ์ของมหาวิทยาลัยเซฟฟิลด์เพื่อให้กลยุทธ์ในระดับชาติถูกส่งผ่านไปยังระดับท้องถิ่น เพื่อการคุ้มครองทรัพยากรเหล่านี้ ตั้งแต่สายพันธุ์ที่มีความสำคัญและที่อยู่อาศัย โดยมีการวางแผนเพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟู การใช้ประโยชน์อย่างคุ้มค่า และกลยุทธ์การบริหารมหาวิทยาลัยด้านความหลากหลายทางชีวภาพ มหาวิทยาลัยแมนเชสเตอร์ (The University of Manchester) ได้กำหนดนโยบายเกี่ยวกับการจัดการสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน และได้มีนโยบายด้านความหลากหลายทางชีวภาพ ดังนี้คือ 1) เพื่อการกำกับดูแลและดำเนินการอย่างมีเป้าหมายด้านความหลากหลายทางชีวภาพในแผนของการจัดการสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน 2) เพื่อให้มีความร่วมมือของผู้เชี่ยวชาญเพื่อศึกษาและพัฒนาความหลากหลายทางชีวภาพ 3) เพื่อให้มีการส่งเสริมให้มีการเรียนการสอนการวิจัยเกี่ยวกับความหลากหลายทางชีวภาพ 4) เพื่อให้มีมาตรการในการดูแลและจัดการเกี่ยวกับความหลากหลายทางชีวภาพ 5) เพื่อให้มีการศึกษาถึงชนิดพันธุ์ที่สำคัญและแหล่งที่อยู่อาศัยเพื่อจัดเก็บเป็นฐานข้อมูล 6) เพื่อให้มีกิจกรรมที่สามารถจะเชื่อมโยงกับการให้ความสำคัญของความหลากหลายทางชีวภาพภายในมหาวิทยาลัย 7) เพื่อให้มีการเชื่อมโยงกิจกรรมของมหาวิทยาลัยเข้ากับกลยุทธ์ด้านความหลากหลายทางชีวภาพที่เกี่ยวข้องอื่นๆ 8) เพื่อให้เกิดความร่วมมือของชุมชนท้องถิ่นที่มีความหลากหลายทางชีวภาพและเกิดการวิจัยด้านความหลากหลายทางชีวภาพผ่านกิจกรรมสาธารณะ และสอดคล้องกับกลยุทธ์ของ London College of Fashion 2013-2016 การจัดการบูรณาการของความหลากหลายทางชีวภาพและการท่องเที่ยว ในการใช้หลักการพัฒนาอย่างยั่งยืน ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านเศรษฐกิจ และสังคมของวัฒนธรรมการท่องเที่ยว ให้เกิดความสมดุล โดยมีหลักการดังนี้ 1) ให้มีการใช้ระบบนิเวศของความหลากหลายทางชีวภาพที่เป็นองค์ประกอบสำคัญในการพัฒนาการท่องเที่ยว และให้มีการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพที่เป็นมรดกทางธรรมชาติ 2) เคารพความถูกต้องของสังคมและวัฒนธรรมของชุมชน และอนุรักษ์ สิ่งที่ชุมชนสร้างขึ้นและการใช้ชีวิตทางวัฒนธรรม ที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรมและค่านิยมดั้งเดิมและต้องทำความเข้าใจระหว่างวัฒนธรรมที่แตกต่าง 3) มีการตรวจสอบและติดตามการดำเนินงานทางเศรษฐกิจในระยะเพื่อให้สังคมและชุมชนมีส่วนได้เสียที่กระจายอย่างเป็นธรรมที่ส่งผลต่อการจ้างงานที่มั่นคงในโอกาสและรายได้ให้กับชุมชนเพื่อบรรเทาความยากจน เช่นเดียวกับมหาวิทยาลัยในเอกวาดอร์และลานเดอร์ได้มีความร่วมมือระหว่างมหาวิทยาลัยและหน่วยงานรัฐบาลโดยการพัฒนากลยุทธ์ที่มุ่งเน้นไปที่ความหลากหลายทางชีวภาพเพื่อการศึกษาที่สูงขึ้นและจัดความยากจนเชื่อมโยงระหว่างกลยุทธ์ประเทศในระดับประเทศกับระดับชาติเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต โดยจัดลำดับความสำคัญว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพและทรัพยากรทางธรรมชาติ การศึกษา สุขภาพและกระบวนการทางวัฒนธรรม และได้มีการพัฒนากลยุทธ์ซึ่งเป็นแผนความร่วมมือของมหาวิทยาลัยในอนาคตของประเทศเอกวาดอร์โดยให้มหาวิทยาลัยของเอกวาดอร์มุ่งเน้นไปด้านการศึกษาความหลากหลายทางชีวภาพและทรัพยากรธรรมชาติ ด้านสุขภาพและการย้ายถิ่น โดยเป็นความร่วมมือกับ 20 ประเทศ โดยเริ่มในปี 2012 กับประเทศ คองโก คิวบา แทนซาเนีย และเวียตนาม และในปี 2013 กับประเทศ เอธิโอเปีย แอฟริกา บรูไนและซูรินาม โดยมีเป้าหมายในการสร้างสังคมใหม่ไปด้วยกัน มุ่งไปที่การศึกษาความหลากหลายทางชีวภาพ เพื่อสุขภาพและกระบวนการทางวัฒนธรรมการเคลื่อนย้ายทรัพยากรด้านความหลากหลายทางชีวภาพ สร้างเครือข่ายความร่วมมือกับสถาบันภายในประเทศ เพื่อปรับปรุงคุณภาพชีวิตของคนทางใต้เอกวาดอร์เกี่ยวกับการดูแลและป้องกัน

สุขภาพพื้นฐาน เช่นเดียวกับมหาวิทยาลัย Loughborough University 2009 ได้กำหนดกลยุทธ์ด้านความหลากหลายทางชีวภาพ โดยเป็นส่วนหนึ่งของแผนการพัฒนาย่างยั่งยืนจะให้การพัฒนาความหลากหลายทางชีวภาพเข้าไปเป็นส่วนหนึ่งของการทำงานและให้มีความสัมพันธ์กับท้องถิ่นเพื่อการเสริมสร้างความหลากหลายทางชีวภาพของสหราชอาณาจักร จากการลงนามในการจัดประชุมสุดยอดกรีนโอ ในปี ค.ศ. 1992 เป็นอนุสนธิสัญญาฉบับแรกที่มีการกำหนดกรอบในการอนุรักษ์และฟื้นฟูและการพัฒนาความหลากหลายทางชีวภาพเพื่อการใช้ประโยชน์ ดังนั้นมหาวิทยาลัยจึงได้กำหนดกลยุทธ์ดังนี้ 1) การอนุรักษ์ฟื้นฟูให้เชื่อมโยงกับคุณภาพชีวิตในการทำงานและการเรียนของบุคลากร 2) การใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพอย่างคุ้มค่า 3) การขยายโอกาสการใช้อย่างคุ้มค่าภายใต้การวิจัย 4) การเชื่อมโยงประสบการณ์การทำงานกับหลักสูตรด้านสิ่งแวดล้อม 5) ควรมีหน่วยงานเพื่อการอนุรักษ์และเพิ่มประสิทธิภาพเพื่อสร้างความเชื่อมโยงกับชุมชนท้องถิ่นและองค์กรต่างๆ 6) สร้างความตระหนักต่อความหลากหลายทางชีวภาพที่จะเกิดประโยชน์และเกิดความยั่งยืนสำหรับคนในอนาคต 7) ให้ทุกคนมีส่วนร่วมเพื่อบรรลุถึงจุดมุ่งหมายของการพัฒนาที่ยั่งยืน

มหาวิทยาลัยเป็นส่วนสำคัญในการพัฒนา เพื่อให้เกิดองค์ความรู้ การดำเนินงานอย่างต่อเนื่องและการนำความรู้สู่กว้างผ่านเว็บไซต์และเอกสารด้านอื่นๆ ที่จะส่งผลการเรียนรู้และอย่างคุ้มค่าต่อการใช้ทรัพยากรในระบบนิเวศทั่วไป เนื่องจากความหลากหลายทางชีวภาพเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งต่อผู้คนและระบบนิเวศ จากเหตุผลต่างๆ ที่ทำให้มนุษย์เรามีความสุขและสุขภาพที่ดีจากการใช้ประโยชน์ในรูปแบบต่างๆ เพื่อเป็นอาหาร ยารักษาโรค และเป็นวัสดุในการผลิตผลิตภัณฑ์ที่จะก่อให้เกิดเศรษฐกิจที่ดีและยังดูดซับสารเคมี ทำให้น้ำสะอาด ดูดซับอากาศเสีย เป็นประโยชน์ที่มนุษย์เราได้รับจากความหลากหลายทางชีวภาพอย่างมากมาย

5.3 ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัย เรื่อง กลยุทธ์การบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย มีข้อเสนอแนะจากการวิจัย 2 สารสำคัญคือ ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้และข้อเสนอแนะเพื่อการทำวิจัยครั้งต่อไป มีรายละเอียดดังนี้

5.3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

5.3.1.1 ผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษานักวิชาการ นักวิจัย ผู้เชี่ยวชาญหรือผู้นำชุมชนสามารถนำกรอบแนวคิดในการวิจัยไปใช้เพื่อกำหนดเป็นนโยบายในการวิจัย การให้บริการวิชาการและการผลิตบัณฑิต เพื่อเป็นการบริหารสถาบันเหล่านั้นให้มีการพัฒนาความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทยที่จะส่งผลการเพิ่มศักยภาพของแต่ละท้องถิ่นเพื่อเป็นการสร้างรายได้ให้กับชุมชนและท้องถิ่น

เนื่องจากงานวิจัยนี้มีข้อค้นพบว่ากรอบแนวคิดการเสริมสร้างความหลากหลายทางชีวภาพซึ่งเป็นการสังเคราะห์จากแนวคิดของผู้เชี่ยวชาญ สามารถนำไปปรับใช้เพื่อกำหนดเป็นนโยบายในการบริหารมหาวิทยาลัย การบริหารงานมหาวิทยาลัยในการจัดทำหลักสูตร การกำหนดประเด็นการวิจัย และการบริการวิชาการแก่ชุมชน ที่จะทำให้การขยายตัวของความรู้ เพื่อให้สอดคล้องกับการดำเนินงานของมหาวิทยาลัยที่มุ่งเน้นการพัฒนาระบบนิเวศที่ส่งผลการพัฒนาคุณภาพชีวิต สร้างสมดุลทางธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

5.3.1.2 ผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาสามารถนำกลยุทธ์ ไปกำหนดในการพัฒนาการวิจัยและการบริการวิชาการเพื่อสร้างภาพลักษณ์ของ

มหาวิทยาลัยที่ส่งเสริมการเข้าถึงและการใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพ และการอนุรักษ์และฟื้นฟู และการพัฒนาคุณค่าจากการวิจัยและการบริการวิชาการ

เนื่องจากงานวิจัยมีข้อค้นพบว่าจุดแข็งและโอกาส ได้แก่ การวิจัยและการบริการวิชาการ การเสริมสร้างขีดความสามารถความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย มหาวิทยาลัยสามารถนำกลยุทธ์ไปสู่การปฏิบัติตามภารกิจ การวิจัยและการบริการวิชาการที่จะส่งเสริมการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างอุดมสมบูรณ์ในประเทศไทย เพื่อสร้างวัฒนธรรมที่ดีให้กับนิสิตนักศึกษาและนำองค์ความรู้ไปบริหารจัดการต่อยอดใช้ประโยชน์ที่ส่งผลต่อเศรษฐกิจของชุมชนและท้องถิ่น และส่งผลต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม

5.3.1.3 ผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาสามารถนำกลยุทธ์ ไปกำหนดในการพัฒนาการวิจัยและการบริการวิชาการเพื่อเพิ่มศักยภาพของมหาวิทยาลัยในการเสริมสร้างขีดความสามารถความหลากหลายทางชีวภาพให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

เนื่องจากงานวิจัยมีข้อค้นพบว่า สภาพแวดล้อมภายนอก 4 ด้าน ด้านนโยบายของรัฐ สภาพเศรษฐกิจ สภาพสังคมและเทคโนโลยีเป็นโอกาสในการวิจัยและการบริการวิชาการของมหาวิทยาลัย ที่นับได้ว่าเป็นส่วนหนึ่งของแรงผลักดันที่จะให้เกิดการวิจัยและการบริการวิชาการที่เป็นประโยชน์ต่อการเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพ การอนุรักษ์และฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพ และการพัฒนาคุณค่าความหลากหลายทางชีวภาพให้เกิดประโยชน์และการใช้อย่างคุ้มค่าที่จะส่งผลดีต่อความเป็นอยู่ของชีวิตมนุษย์ที่ได้รับจากความหลากหลายทางชีวภาพ

5.3.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

จากข้อค้นพบในการวิจัยและการอภิปรายผลการวิจัยดังกล่าวมาข้างต้น เพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายการเสริมสร้างความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทยและเป็นการต่อยอดงานวิจัยเล่มนี้ ขอเสนอแนะหัวข้อการวิจัยครั้งต่อไปดังนี้

1. ควรมีการวิจัยเพื่อศึกษารูปแบบหรือระบบการบริหารการศึกษาที่บูรณาการระหว่างสาขาวิชาว่ามีรูปแบบหรือระบบการบริหารงานการศึกษาเพื่อการเสริมสร้างขีดความสามารถความหลากหลายทางชีวภาพประเทศไทยที่ตอบสนองต่อการแก้ปัญหาต่อการสูญพันธุ์ของชนิดพันธุ์ การเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์อย่างไม่เป็นธรรม

เนื่องจากการวิจัยในครั้งนี้ไม่ได้ศึกษารูปแบบของการบริหารเพื่อจัดการศึกษาที่ส่งเสริมต่อการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพ

2. ควรมีการวิจัยเพื่อศึกษาการบริหารของมหาวิทยาลัยเพื่อการแข่งขันด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทยเพื่อเป็นการพัฒนามหาวิทยาลัยที่มีศักยภาพในการเพิ่มโอกาสในการสร้างคุณภาพชีวิตและสิ่งแวดล้อมจากการบริหารที่ส่งเสริมการเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจให้กับทรัพยากรชีวภาพ

เนื่องจากการวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษาในภาพรวมของการบริหารมหาวิทยาลัยเพื่อเสริมสร้างขีดความสามารถทางความหลากหลายทางชีวภาพ ด้านการผลิตบัณฑิต การวิจัยและการบริการวิชาการ

3. ควรมีการวิจัยเพื่อศึกษาการเสริมสร้างขีดความสามารถโดยแยกออกไปตามบริบทของมหาวิทยาลัยแต่ละประเภท

เนื่องจากการวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษาในภาพรวมของมหาวิทยาลัยและไม่ได้วิเคราะห์จำแนกตามประเภทของมหาวิทยาลัย

- American Museum of Natural History. (2005). What is Biodiversity? Retrieved 18 May 2015 <http://www.amnh.org/our-research/center-for-biodiversity-conservation/about/what-is-biodiversity>
- Butchart SH and others. (2010). Global Biodiversity : Indicator of Recent Declines Retrieved 12 May 2015 http://www.ebcc.info/wpimages/other/Butchart_Science2010.pdf
- Carsten Rahbek. (2010). The biodiversity crisis : Worse than climate change Retrieved 1 May 2015, from University of Copenhagen http://news.ku.dk/all_news/2012/2012.1/biodiversity/
- Certo, S. C., & Peter, J. P. (1995). *Strategic management : concepts and applications*. Chicago, Ill.: Chicago, Ill. : Irwin.
- COHAB. (2010). CLIMATE CHANGE, BIODIVERSITY, CONSERVATION, DISEASE BURDEN AND ENVIRONMENTAL MANAGEMENT EMERGING ISSUES Retrieved 1 May 2014 http://ueab.ac.ke/BIRJ/download/birj_articles_2015/2015_CONFERENCE_14.pdf
- Convention on Biological Diversity Belgian Clearing House. (2014). Convention on Biological Diversity Retrieved 23 April 2015 <https://www.cbd.int/chm/network/>
- David, F. R. (2007). *Strategic management* (11 ed.). New Jersey: Prentice-Hall, Inc.
- European Commission Environment. (2015). Global Diversity. Retrieved 13 Jan 2016 http://ec.europa.eu/environment/nature/biodiversity/international/index_en.htm
- ICSU. (2015). The International Council for Science and Climate Change: 60 years of facilitating climate change research and informing policy. Retrieved 1 May 2015, from International Council for Science <http://www.icsu.org/publications/about-icsu/the-international-council-for-science-and-climate-change-2015/the-international-council-for-science-and-climate-change-2015>
- Koontz, H., & Weihrich, H. (1990). *Essentials of management*. New York: New York : McGraw-Hill.
- Kotler, P., & Murphy, P. E. (1981). Strategic Planning for Higher Education. *The Journal of Higher Education*, 52(5), 470-489. doi: 10.2307/1981836

- Martina Gebhardt. (2001). Sustainable use of biodiversity by the pharmaceutical industry? . Retrieved 12 May 2015 <http://www.inderscienceonline.com/doi/abs/10.1504/IJSD.1998.004203>
- Meerod et al. (2011). Networking of R&D institutions for enhancing innovation strategies and approaches in thailand. Retrieved 1 May 2015 http://techmonitor.net/tm/images/9/9c/11jul_aug_sf4.pdf
- Newby, Stepich, Lehman, & and Russell. (2000). PIE Model. Retrieved 13 July 2013 from Instructional DesignEDTC 6321-01 <http://gabrielaseportfolio.pbworks.com/w/file/attach/84314740/PIE%20model%20and%20ADDIE.pdf>
- Okoche M. and Michael J. (2013). Strategic Organization for Competitiveness in East African Universities. *Strategic Organization*, 5(20).
- Owen, J. M. (1993). *Program Evaluation forms and Approach*. Sydney: Southwood Press.
- Rothwell, W. J., & Kazanas, H. (1992). *Mastering the Instructional Design Process: A Systematic The Jossey-Bass Management Series*.
- Sudayuki S. and others. (2011). Business and Biodiversity Study Group Gaining business competitiveness through biodiversity conservation. Retrieved 13 October 2015, from Council on Competitiveness-Nippon (COCN) <http://www.cocn.jp/thema45-E.pdf>
- TEEB. (2008). *The Economics of Ecosystems and Biodiversity* Retrieved 1 May 2015 <http://www.teebweb.org/>
- Thomas Paul Husband & David H. Abedon. (2013). Biodiversity Certification Model : A Partnership Approach to Strengthening U.S. Competitiveness, Internationalization of Curricula, and Sustaining Biodiversity. Retrieved 1 May 2014 https://www.researchgate.net/publication/261062719_Title_Biodiversity_Certification_Models_A_Partnership_Approach_to_Strengthening_US_Competitiveness_Internationalization_of_Curricula_and_Sustaining_Biodiversity
- UNCED. (2010). Retrieved 25 May 2015, from Australian Government Department of the Environment

<https://www.environment.gov.au/sustainability/education/publications/conserving-australias-biological-diversity-teachers-notes>

University of Sheffield. (2014). Biodiversity Action Plan Retrieved 1 May 2014
https://www.sheffield.ac.uk/polopoly_fs/1.246719!/file/bap.pdf

University of the Arts London. (2013). University of the Arts London Biodiversity Action Plan 2013-2016 Retrieved 1 May 2014, from University of the Arts London
<http://www.arts.ac.uk/media/arts/about-ual/sustainability/Biodiversity-Framework-for-UAL-v3.pdf>

University of Worcester. (2014). Biodiversity. Retrieved 1 May 2014 <http://www.worcester.ac.uk/discover/biodiversity.html>

Wheelen, T. L., & Hunger, J. D. (2012). *Concepts in strategic management and business policy*: Pearson Education India.

World Wide Fund for Nature Australia. (2550). Retrieved 1 May 2015
[https://www.google.co.th/webhp?sourceid=chrome-instant&ion=1&espv=2&ie=UTF-8#q=world%20wide%20fund%20for%20nature%20\(wwf-australia\)](https://www.google.co.th/webhp?sourceid=chrome-instant&ion=1&espv=2&ie=UTF-8#q=world%20wide%20fund%20for%20nature%20(wwf-australia))

Yamane. (1973). *Statistic : An Introductive Analysis*. . New York: Harper and Row Publisher.

เจริญวิษณุ หาญแก้ว. (2553). ความหลากหลายทางชีวภาพ ภูมิภาคโลก (พิมพ์ครั้งที่ 1.): กรุงเทพฯ : กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม.

คำเพชร ภูริปริญา. (2555). การนำเสนอยุทธศาสตร์การพัฒนสถาบันอุดมศึกษาไทยสู่การเป็นมหาวิทยาลัยระดับโลก: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

จิราภรณ์ เหลืองไพรินทร์ และวิมาน กฤตพลวิมาน. (2557). ปัญหากฎหมายการเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์ตอบแทนในการเข้าถึงทรัพยากรชีวภาพ. Paper presented at the โครงการประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา ครั้งที่ 15 บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

ต่อตระกูล อุบลวัตร. (2551). การนำเสนอยุทธศาสตร์ของสถาบันอุดมศึกษาไทยในบริบทการเปิดเสรีทางการค้า: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ทศพร สิริสัมพันธ์. (2546). เทคนิคการวิเคราะห์นโยบาย. . กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

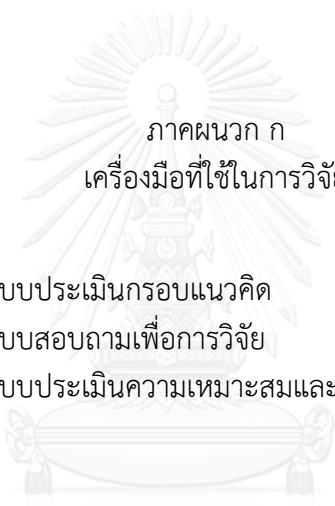
พฤทธิ์ ศิริบรรณพิทักษ์. (2553). การจัดการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน : พื้นฐานการศึกษาด้านเศรษฐกิจสังคมและสิ่งแวดล้อม. กรุงเทพฯ: ไทยสัมพันธ์.

ศศิณ เณิมลาก และวรวโรจน์ ควรวาจ. (2554). โครงการบูรณาการคุณค่าความหลากหลายทางชีวภาพสู่แนวทางการจัดการทรัพยากรธรรมชาติในประเทศไทย ระบบนิเวศป่าไม้. กรุงเทพฯ: มูลนิธิสืบนาคะเสถียร. .

- ศิริชัย กาญจนวาสี. (2556). ทฤษฎีการทดสอบแบบดั้งเดิม = *Classical test theory*. กรุงเทพฯ: กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สถาบันการแพทย์แผนไทย. (2557). สมุนไพรไทย. Retrieved 12 กรกฎาคม 2557 http://ittm-old.dtam.moph.go.th/data_articles/t11.htm
- สนิท อักษรแก้ว. (2556). ไทยใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพ อย่างพุ่มเฟือย Retrieved 12 กรกฎาคม 2557 <http://citizenthaiPBS.net/node/1290>
- สมศักดิ์ ปัญญา. (2558). ย้ำ ความหลากหลายทางชีวภาพคือจุดขายของประเทศไทย ผู้จัดการออนไลน์. Retrieved 12 พฤษภาคม 2558 <http://www.manager.co.th /Science/ViewNews.aspx?NewsID=9580000001728>
- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2558). สถาบันอุดมศึกษาในสังกัด สกอ. Retrieved 14 สิงหาคม 2558 <http://www.mua.go.th/university.html>
- สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ. (2554). ยุทธศาสตร์งานวิจัยของประเทศไทย การพัฒนาคุณค่าความหลากหลายทางชีวภาพ (พ.ศ.2555-2559). กรุงเทพฯ: สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ
- สิริกุล บรรพพงศ์ และสโรชา หรุ่นศิริ. (2555, 21-22 กรกฎาคม 2553). ความหลากหลายทางชีวภาพ ภูมิวิถีชีวิต โลก. Paper presented at the การประชุมวิชาการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ครั้งที่ 3 นนทบุรี.
- สุวิมล ว่องวาณิช. (2553). การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น. กรุงเทพฯ: กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อารยา สุนทรวิภาค และคณะ. (2556). ศักยภาพการผลิต การตลาดและขีดความสามารถในการแข่งขันของผลไม้ไทยใน ประเทศกัมพูชาและเวียดนาม from สำนักงานกองทุนวิจัย (สกว.) http://elibrary.trf.or.th/project_content.asp?PJID=RDG5520023

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบประเมินกรอบแนวคิด
2. แบบสอบถามเพื่อการวิจัย
3. แบบประเมินความเหมาะสมและเป็นไปได้ของกลยุทธ์ ฯ

แบบประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อพิจารณากรอบแนวคิดในการวิจัย
เรื่อง กลยุทธ์การบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความ
หลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย
UNIVERSITY MANAGEMENT STRATEGIES ACCORDING TO THE CONCEPT OF CAPACITY BUILDING IN
BIODIVERSITY OF THAILAND

คำชี้แจง : 1) แบบประเมินความสอดคล้อง (IOC) ของกรอบแนวคิดในการวิจัย เรื่อง กลยุทธ์การบริหารมหาวิทยาลัย
ตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถของมนุษย์ เพื่อสอบถามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิที่มีต่อ
กรอบแนวคิดของงานวิจัยชิ้นนี้ว่ามีความเหมาะสมในการนำไปใช้สร้างเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวม
ข้อมูลในการวิจัยอยู่ในระดับใด โดยได้กำหนดเกณฑ์ในการพิจารณาความสอดคล้องดังนี้

- +1 เห็นด้วย ว่าประเด็นหัวข้อของกรอบแนวคิดมีความเหมาะสมกับงานวิจัย
0 ไม่แน่ใจ ว่าประเด็นหัวข้อของกรอบแนวคิดมีความเหมาะสมกับงานวิจัย
-1 ไม่เห็นด้วย ว่าประเด็นหัวข้อของกรอบแนวคิดมีความเหมาะสมกับงานวิจัย

2) ข้อมูลเพื่อการพิจารณาประกอบด้วย

- เอกสารแนบ 2 แสดงรายละเอียดที่มาของกรอบแนวคิดและกระบวนการสังเคราะห์
กรอบแนวคิดของงานวิจัย

ตารางที่ 1 องค์ประกอบหลักการเสริมสร้างขีดความสามารถของความหลากหลายทางชีวภาพ

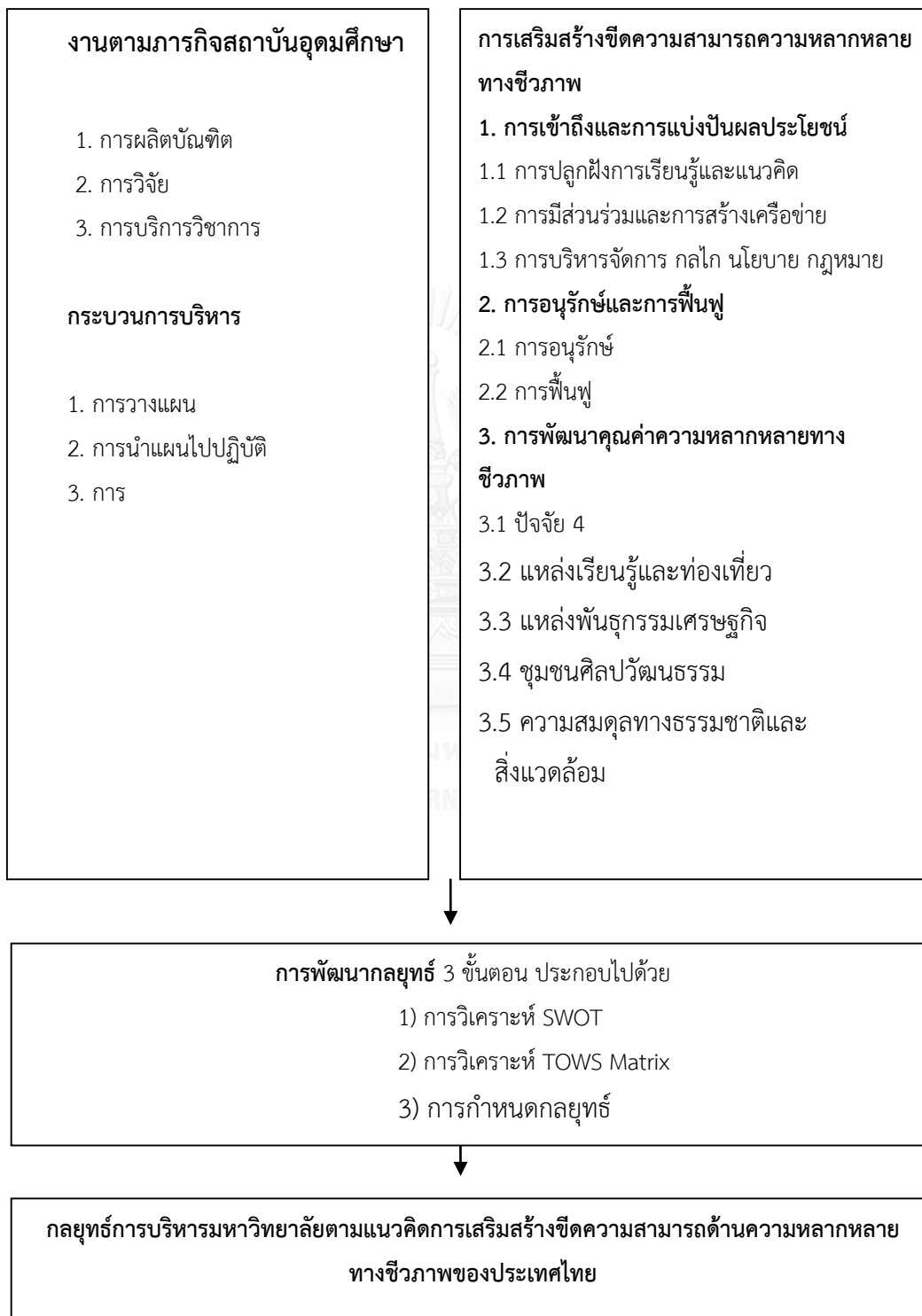
องค์ประกอบของการสร้างขีดความสามารถ ด้านความหลากหลายทางชีวภาพ	ผลการพิจารณา			ข้อเสนอ แนะ
	เห็น ด้วย (+1)	ไม่ แน่ใจ (0)	ไม่เห็น ด้วย (-1)	
1. การเข้าถึง และการแบ่งปัน ผลประโยชน์จากความหลากหลายทาง ชีวภาพ	
2. การอนุรักษ์และฟื้นฟูความหลากหลาย ทางชีวภาพ	
3. การพัฒนาคุณภาพความหลากหลาย ทางชีวภาพ	
4. อื่นๆ.....				

ตารางที่ 2 องค์ประกอบหลักและองค์ประกอบย่อยการเสริมสร้างขีดความสามารถของความหลากหลายทางชีวภาพ

องค์ประกอบหลักและองค์ประกอบย่อยการ สร้างขีดความสามารถด้านความ หลากหลายทางชีวภาพ	ผลการพิจารณา			ข้อเสนอแนะ
	เห็น ด้วย (+1)	ไม่ แน่ใจ (0)	ไม่เห็น ด้วย (-1)	
1. การเข้าถึงและการแบ่งปัน ผลประโยชน์จากความหลากหลาย ทางชีวภาพ	
1.1 การปลูกฝังการเรียนรู้และแนวคิด	
1.2 การมีส่วนร่วมและการสร้างเครือข่าย	
1.3 การบริหารจัดการ กลไก นโยบาย กฎหมาย	
2. การอนุรักษ์และฟื้นฟูความ หลากหลายทางชีวภาพ	
2.1 การอนุรักษ์	
2.2 การฟื้นฟู	
3. การพัฒนาคุณภาพความ หลากหลายทางชีวภาพ	
3.1 ปัจจัย 4	
3.2 แหล่งเรียนรู้และท่องเที่ยว	
3.3 แหล่งพันธุกรรมเศรษฐกิจ	
3.4 ชุมชนศิลปวัฒนธรรม	
3.5 ความสมดุลทางธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม	

เอกสารแนบ 2

กรอบแนวคิดการพัฒนากลยุทธ์การบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย

กรอบแนวคิดในการวิจัย

กรอบบริหารงานมหาวิทยาลัย

การบริหารมหาวิทยาลัยในการวิจัยนี้ ใช้กรอบตามภารกิจของการบริหารงาน 4 ภารกิจ ที่เกี่ยวข้องกับการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย อันประกอบด้วย

- 1) การจัดการเรียนการสอน
- 2) การวิจัย
- 3) การบริการวิชาการ

และกรอบการบริหารมหาวิทยาลัย ได้จากการสังเคราะห์กระบวนการบริหารดังนี้

1. กระบวนการ POCC ของ Fayol 1916
2. กระบวนการ POSDCORB Model ของ Gulick & Urwick 1936
3. กระบวนการ PODCC ของ Sears 1950
4. กระบวนการ PDCA ของ Deming 1993

จากการวิเคราะห์กระบวนการบริหารของ Newby, Stepich, Lehman & Russell, (2000) ได้สรุปดังนี้

- 1) การวางแผน
- 2) การนำแผนไปปฏิบัติ
- 3) การประเมินผล

ที่มาของกรอบแนวคิดด้านการเสริมสร้างขีดความสามารถของความหลากหลายทางชีวภาพ

1. จาก UNDP ได้ตระหนักถึงความสำคัญของสภาพแวดล้อมของโลก ได้ดำเนินการพัฒนาจัดการเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมของโลก ให้เกิดการเข้าถึงทรัพยากรอย่างทั่วถึง และแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมในระดับโลกจากการสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพ
 - 1.1 การจัดการเพื่อการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์
 - 1.2 การพัฒนาความคิดริเริ่มในการเพิ่มคุณค่าความหลากหลายทางชีวภาพ
 - 1.3 การเสริมสร้างศักยภาพของเทคโนโลยีในการเข้าถึงและใช้ประโยชน์
 - 1.4 การเพิ่มความสามารถของบุคคลในสถาบันและองค์กร
 - 1.5 การเพิ่มความสามารถของระบบการตัดสินใจต่อการใช้ประโยชน์และการเข้าถึงที่มีประสิทธิภาพและยั่งยืน
2. จากอนุสัญญาความหลากหลายทางชีวภาพ (The Convention on biological Diversity : CBD) จากการประชุมของ UNCED ในการเสริมสร้างขีดความสามารถความหลากหลายทางชีวภาพ ด้วยการมีส่วนร่วม การอนุรักษ์ การใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน โดยผ่านกระบวนการ ดังนี้
 - 2.1 การสร้างบุคลากรและฝึกอบรมให้กับบุคคล
 - 2.2 การสร้างความเข้มแข็งของสถาบัน
 - 2.3 การพัฒนาสภาพแวดล้อมที่ยั่งยืน
 - 2.4 การพัฒนานโยบายและการออกกฎหมาย
 - 2.5 การบูรณาการนโยบายและการออกกฎหมายด้านความหลากหลายทางชีวภาพลงในภาคส่วนอื่น
 - 2.6 มีกลไกของผู้มีส่วนร่วมในการมีส่วนร่วมและสนับสนุน
 - 2.7 มีเครือข่ายในการแลกเปลี่ยนข้อมูล
 - 2.8 มีเวทีในการจัดการกับปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม

3. National Biodiversity Strategies and Action Plans (NBSAPs)

- 3.1 การจัดการเพื่อการอนุรักษ์คุ้มครอง ป้องกันและควบคุม
 - 3.2 การพัฒนาองค์การ บุคลากร ความรู้
 - 3.3 การประเมินแบบมีส่วนร่วม
 - 3.4 ความรับผิดชอบร่วมกันระหว่างผู้มีส่วนได้เสีย
 - 3.5 กลไกการบริหารจัดการ
4. การวิเคราะห์ความจำเป็นของการเสริมสร้างขีดความสามารถของความหลากหลายทางชีวภาพ (UNEP)
 - 4.1 การเพิ่มประสิทธิภาพในการดูแลทรัพยากรความหลากหลายทางชีวภาพของตนเอง
 - 4.2 การจัดการและวางนโยบายเพื่อการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรที่มีจำกัดและหลีกเลี่ยงข้อขัดแย้ง
 - 4.3 การหาวิธีการและโอกาสเพื่อการจัดการทรัพยากรอย่างกว้างขวาง
 - 4.4 การพัฒนาระบบและกลไกทางการตลาดที่เหมาะสมกับเศรษฐกิจและการระดมทุนจากการใช้ทรัพยากร
 - 4.5 การวางระบบและกลไกความรับผิดชอบต่อและการบังคับใช้อย่างมีประสิทธิภาพ
 - 4.6 การวางกลไกเพื่อการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน
 - 4.7 การสร้างเครือข่ายความร่วมมือจากสถาบันการเมือง สถาบันการศึกษาให้สามารถดำเนินการสภาพแวดล้อมได้ตามกฎหมาย
 - 4.8 การสร้างระบบการจัดการข้อมูลที่มีการบูรณาการที่เสริมสร้างความเข้มแข็งของเครือข่ายหลายแบบของผู้มีส่วนได้เสียที่มีองค์การของรัฐสนับสนุนการวิจัยของภาคเอกชนและสถาบันอื่นๆ
 - 4.9 การสร้างความตระหนักด้านสิ่งแวดล้อมให้กับประชาชน
 - 4.10 การศึกษาวิจัยในรูปแบบของสหสาขาวิชา ด้านกฎหมายสิ่งแวดล้อม การจัดการสิ่งแวดล้อมและเศรษฐกิจเพื่อสร้างขีดความสามารถของภูมิภาค

กลยุทธ์การบริหารมหาวิทยาลัยด้านความหลากหลายทางชีวภาพ (The University of Manchester) นโยบายด้านความหลากหลายทางชีวภาพ ดังนี้คือ

1. เพื่อการกำกับดูแลและดำเนินการอย่างมีเป้าหมายด้านความหลากหลายทางชีวภาพในแผนของการจัดการสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน
2. เพื่อให้มีความร่วมมือของผู้เชี่ยวชาญเพื่อศึกษาและพัฒนาความหลากหลายทางชีวภาพ
3. เพื่อให้มีการส่งเสริมให้มีการเรียนการสอนการวิจัยเกี่ยวกับความหลากหลายทางชีวภาพ
4. เพื่อให้มีมาตรการในการดูแลและจัดการเกี่ยวกับความหลากหลายทางชีวภาพ
5. เพื่อให้มีการศึกษาถึงชนิดพันธุ์ที่สำคัญและแหล่งที่อยู่อาศัยเพื่อจัดเก็บเป็นฐานข้อมูล
6. เพื่อให้มีกิจกรรมที่สามารถจะเชื่อมโยงกับการให้ความสำคัญของความหลากหลายทางชีวภาพภายในมหาวิทยาลัย

7. เพื่อให้มีการเชื่อมโยงกิจกรรมของมหาวิทยาลัยเข้ากับกลยุทธ์ด้านความหลากหลายทางชีวภาพที่เกี่ยวข้องอื่นๆ

8. เพื่อให้เกิดความร่วมมือของชุมชนท้องถิ่นที่มีความหลากหลายทางชีวภาพและเกิดการวิจัยด้านความหลากหลายทางชีวภาพผ่านกิจกรรมสาธารณะ

Loughboroug University ได้กำหนดกลยุทธ์ ด้านความหลากหลายทางชีวภาพ

โดยจะให้การพัฒนาความหลากหลายทางชีวภาพเข้าไปเป็นส่วนหนึ่งของการทำงานและให้มีความสัมพันธ์กับท้องถิ่นเพื่อการเสริมสร้างความหลากหลายทางชีวภาพ ของสหราชอาณาจักร

- การอนุรักษ์ฟื้นฟูให้เชื่อมโยงกับคุณภาพชีวิตในการทำงานและการเรียนของบุคลากร
- การใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพอย่างคุ้มค่า
- การขยายโอกาสการใช้อย่างคุ้มค่าภายใต้การวิจัย

- การเชื่อมโยงประสบการณ์การทำงานกับหลักสูตรด้านสิ่งแวดล้อม

- ควรมีหน่วยงานเพื่อการอนุรักษ์และเพิ่มประสิทธิภาพเพื่อสร้างความเชื่อมโยงกับชุมชน

ท้องถิ่นและองค์กรต่างๆ

- สร้างความตระหนักต่อความหลากหลายทางชีวภาพที่จะเกิดประโยชน์และเกิดความยั่งยืน

สำหรับคนในอนาคต

- ให้ทุกคนมีส่วนร่วมเพื่อบรรลุถึงจุดหมายของการพัฒนาที่ยั่งยืน

มหาวิทยาลัยเป็นส่วนสำคัญในการพัฒนา เพื่อให้เกิดองค์ความรู้ การดำเนินงานอย่างต่อเนื่องและการนำความรู้สู่วงกว้างผ่านเว็บไซต์และเอกสารด้านอื่น ที่จะส่งผลต่อการเรียนรู้และคุ้มค่า ของสภาพการทำงาน เช่นเดียวกับทรัพยากรในระบบนิเวศทั่วไป

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง กลยุทธ์การบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย

คำชี้แจง

1. การวิจัยครั้งนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาลัทธิเศรษฐศาสตร์ดุซงึนบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา ภาควิชานโยบายการจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษากลยุทธ์การบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย

2. แบบสอบถามมีทั้งหมด 8 ฉบับ เป็นแบบสอบถามสำหรับ อธิการบดี จำนวน 1 ฉบับ รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการหรือวิจัย จำนวน 1 ฉบับ คณบดี 2 ฉบับ รองคณบดีฝ่ายวิชาการหรือวิจัย 2 ฉบับ อาจารย์ผู้สอน 2 ฉบับ

3. ผู้วิจัยต้องการศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย ขอความกรุณาท่านโปรดช่วยตอบแบบสอบถามทุกตอน ทุกข้อ ตามสภาพจริง ให้ตรงกับความคิดเห็นของท่านให้มากที่สุด เพราะข้อมูลที่เป็นจริงของท่านจะมีคุณค่าอย่างยิ่งต่องานวิจัย และจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของประเทศในภาพรวมต่อไป การตอบแบบสอบถามครั้งนี้จะไม่มีการเก็บชื่อชื่อของท่านและการปฏิบัติงานของท่านแต่ประการใด เพราะผู้วิจัยจะนำไปวิเคราะห์และนำเสนอผลในภาพรวมเท่านั้น

4. แบบสอบถามชุดนี้แบ่งออกเป็น 3 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้แบบตรวจสอบรายการ (Checklist) ประกอบด้วย เพศ อายุ วุฒิการศึกษาสูงสุด ตำแหน่งปัจจุบัน ระยะเวลาในการทำงานและสอนในระดับ

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารสถาบันอุดมศึกษาเพื่อการบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทยโดยใช้แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย

5. ในกรณีท่านสะดวกในการตอบผ่านระบบอินเทอร์เน็ตได้ที่ <http://goo.gl/forms/Bam2SgNcrz>

6. ผู้วิจัยขอขอบพระคุณทุกท่านเป็นอย่างสูง ที่กรุณาให้ความอนุเคราะห์เสียสละเวลาของท่านให้มาร่วมมือ ในการตอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัยครั้งนี้เป็นอย่างดี และพร้อมทั้งกรุณาให้ความอนุเคราะห์ส่งกลับคืนผู้วิจัย โดยใส่ซองที่ผู้วิจัยได้ติดแสตมป์เรียบร้อยแล้ว ส่งคืนทางไปรษณีย์ถึงผู้วิจัย ภายในวันที่ 30 มกราคม 2559

นางประทุมทอง ไตรรัตน์

นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาบริหารการศึกษา
ภาควิชานโยบายการจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

E-mail : Pratoomtong_t@mutt.ac.th Tel. 0897999549

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ลงในช่อง ตามความเป็นจริง

1. เพศ

☐ ชาย	☐ หญิง
------------------------------	-------------------------------
2. อายุ (เศษของปีตั้งแต่ 6 เดือนขึ้นไปนับเป็น 1 ปี)

☐ ไม่เกิน 40 ปี	☐ 41-45 ปี	☐ 46- 50 ปี
☐ 51-55 ปี	☐ 56 ปีขึ้นไป	
3. วุฒิการศึกษาสูงสุด

☐ ปริญญาตรี	☐ ปริญญาเอก
☐ ปริญญาโท	
4. ตำแหน่งปัจจุบัน

☐ อธิการบดี	☐ รองอธิการบดี
☐ คณบดี (โปรดระบุ) คณะ.....	☐ รองคณบดี (โปรดระบุ) คณะ.....
☐ อาจารย์ผู้สอน	
5. ระยะเวลาในการทำงาน (เศษของปีตั้งแต่ 6 เดือนขึ้นไปนับเป็น 1 ปี)

☐ ไม่เกิน 10 ปี	☐ 11-20 ปี
☐ 21-30 ปี	☐ มากกว่า 30 ปี ขึ้นไป
6. อาจารย์สอนในระดับ

☐ ปริญญาบัณฑิต	☐ บัณฑิตศึกษา
☐ ปริญญาบัณฑิตและบัณฑิตศึกษา	

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับโปรดทำเครื่องหมาย ลงในช่องของระดับคะแนน ซึ่งตรงกับระดับความคิดเห็นของท่านต่อสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

5	หมายถึง	ระดับสภาพความเป็นจริงในปัจจุบันมากที่สุด ระดับสภาพที่พึงประสงค์มากที่สุด
4	หมายถึง	ระดับสภาพความเป็นจริงในปัจจุบันมาก ระดับสภาพที่พึงประสงค์มาก
3	หมายถึง	ระดับสภาพความเป็นจริงในปัจจุบันปานกลาง ระดับสภาพที่พึงประสงค์ปานกลาง
2	หมายถึง	ระดับสภาพความเป็นจริงในปัจจุบันน้อย ระดับสภาพที่พึงประสงค์น้อย
1	หมายถึง	ระดับสภาพความเป็นจริงในปัจจุบันน้อยที่สุด ระดับสภาพที่พึงประสงค์น้อยที่สุด

**ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีด
ความสามารถด้านความหลากหลายของประเทศไทย**

1) ท่านคิดว่ามหาวิทยาลัยมีจุดแข็งการบริหารมหาวิทยาลัยในด้านใดที่เสริมสร้างขีดความสามารถ
ด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย

1. ด้านการผลิตบัณฑิต

.....

.....

.....

ด้านการวิจัย

.....

.....

.....

2. ด้านบริการวิชาการ

.....

.....

.....

2) ท่านคิดว่ามหาวิทยาลัยมีจุดอ่อนการบริหารมหาวิทยาลัยในด้านใดที่เสริมสร้างขีดความสามารถ
ด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย

1. ด้านการผลิตบัณฑิต

.....

.....

.....

2. ด้านการวิจัย

.....

.....

.....

3. ด้านบริการวิชาการ

.....

.....

.....

4. ท่านคิดว่าปัจจัยภายนอกเรื่องใด (PEST) ที่เป็นโอกาสในการบริหารมหาวิทยาลัยเพื่อเสริมสร้างขีด
ความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย

1. ด้านการเมือง นโยบายของรัฐ

.....

.....

.....

2. ด้านสภาพเศรษฐกิจ

.....

.....

3. ด้านสังคม

.....

.....

4. ด้านเทคโนโลยี

.....

.....

5. ท่านคิดว่าปัจจัยภายนอกเรื่องใด (PEST) ที่เป็นภาวะคุกคามในการบริหารมหาวิทยาลัยเพื่อ
เสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย

1. ด้านการเมือง นโยบายของรัฐ

.....

.....

2. ด้านสภาพเศรษฐกิจ

.....

.....

3. ด้านสังคม

.....

.....

4. ด้านเทคโนโลยี

.....

.....

ขอขอบพระคุณในความอนุเคราะห์ของท่านเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่าง
กลยุทธ์การบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลาย
ทางชีวภาพของประเทศไทย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

คำชี้แจง

1.แบบประเมินนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างกลยุทธ์การบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวความคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทยที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น โดยผู้ทรงคุณวุฒิและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเป็นรายบุคคล

2. แบบประเมินนี้ แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบประเมิน

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของกลยุทธ์หลัก/กลยุทธ์รองกลยุทธ์การบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวความคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทยโดยใช้แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) และคำถามปลายเปิด

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของวิธีดำเนินการกลยุทธ์การบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวความคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย โดยใช้แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) และคำถามปลายเปิด

3. ขอความกรุณาโปรดพิจารณากลยุทธ์การบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวความคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย ที่ส่งมาพร้อมกับแบบประเมินนี้ แล้วตอบแบบประเมินแต่ละข้อโดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

4. ในการตอบแบบประเมินครั้งนี้ ผู้วิจัยตระหนักดีว่า ท่านมีภารกิจที่ต้องปฏิบัติจำนวนมาก แต่ความคิดเห็นของท่านเป็นสิ่งที่มีความสำคัญต่อการวิจัย เพื่อผู้วิจัยสามารถนำข้อมูลไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการพัฒนาระบบการบริหารจัดการศึกษาของประเทศไทยให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นต่อไป และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

5. ขอความกรุณาให้ความอนุเคราะห์ส่งแบบประเมินกลับคืนผู้วิจัย **ภายในวันพุธที่ 16 มีนาคม 2559**

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

นางประทุมทอง ไตรรัตน์

นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาบริหารการศึกษา

ภาควิชานโยบายการจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

E-mail : pratoomtong_t@mutt.ac.th Tel. 0897999549

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบประเมิน

ชื่อ.....นามสกุล.....

วุฒิการศึกษาสูงสุด ปริญญาตรี ปริญญาโท ปริญญาเอก

สาขาวิชา

ตำแหน่งปัจจุบัน.....

สังกัด.....

คำชี้แจงสำหรับตอนที่ 2-3 แบบประเมินนี้เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)

5 ระดับ โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในระดับคะแนนซึ่งตรงกับความเหมาะสมและความ
เป็นไปได้ตามเกณฑ์การให้คะแนน 5 ระดับ ดังนี้

ความเหมาะสม		ความเป็นไปได้	
ระดับ	หมายถึง	ระดับ	หมายถึง
5	มีความเหมาะสมมากและมีความ จำเป็นเร่งด่วนในการปฏิบัติ	5	แนวปฏิบัติชัดเจนมาก สามารถนำไป ปฏิบัติได้จริงจนประสบความสำเร็จ
4	มีความเหมาะสมค่อนข้างมาก ควรนำไปปฏิบัติให้เกิด ความสำเร็จ	4	แนวปฏิบัติชัดเจน ความเป็นไปได้ใน การปฏิบัติจนประสบความสำเร็จ
3	มีความเหมาะสมปานกลางปฏิบัติ ได้ก็ดีไม่ปฏิบัติก็ไม่เกิดความ เสียหาย	3	แนวปฏิบัติชัดเจนพอสมควรมีความ เป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติจนประสบ ความสำเร็จในระดับปานกลาง
2	มีความเหมาะสมค่อนข้างน้อย สามารถนำไปปฏิบัติได้ตาม สถานการณ์	2	แนวปฏิบัติชัดเจนพอสมควรแต่มีความ ยากลำบากในการนำไปปฏิบัติ
1	มีความเหมาะสมน้อยอาจไม่ คุ้มค่าในการนำไปปฏิบัติ	1	แนวปฏิบัติไม่ชัดเจนเมื่อนำไปปฏิบัติอาจ ไม่ประสบความสำเร็จ

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของกลยุทธ์หลัก/กลยุทธ์รอง

กลยุทธ์หลัก/กลยุทธ์รอง	ความเหมาะสม					ความเป็นไปได้					ข้อเสนอแนะ
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
1. ปฏิรูปการบริหารมหาวิทยาลัยเพื่อการผลิตและพัฒนาบัณฑิตตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย											
1.1 ปฏิรูปการจัดการเรียนรู้ด้านการเข้าถึงและการแบ่งผลประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพ											
1.2 ปฏิรูปการจัดการเรียนรู้ด้านการอนุรักษ์และการฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพ											
1.3 ปฏิรูปการจัดการเรียนรู้การพัฒนาคุณค่าความหลากหลายทางชีวภาพ											
2. เสริมสร้างการบริหารมหาวิทยาลัยเพื่อพัฒนางานวิจัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย											
2.1 เสริมสร้างการจัดการงานวิจัยด้านการเข้าถึงและการแบ่งผลประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพ											
2.2 เสริมสร้างการจัดการงานวิจัยด้านการอนุรักษ์และการฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพ											
2.3 เสริมสร้างการจัดการงานวิจัยการพัฒนาคุณค่าความหลากหลายทางชีวภาพ											
3. ยกระดับการบริหารมหาวิทยาลัยเพื่อพัฒนาบริการวิชาการตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย											
3.1 ยกระดับการจัดการงานบริการวิชาการด้านการเข้าถึงและการแบ่งผลประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพ											
3.2 ยกระดับการจัดการงานบริการวิชาการด้านการอนุรักษ์และการฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพ											
3.3 ยกระดับการจัดการงานบริการวิชาการการพัฒนาคุณค่าความหลากหลายทางชีวภาพ											

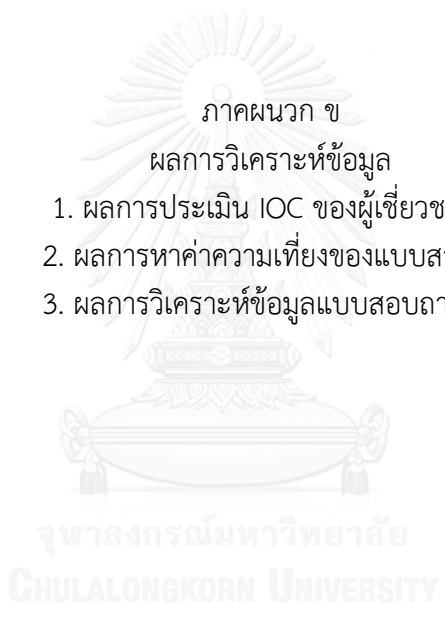
วิธีดำเนินการ	ความเหมาะสม					ความเป็นไปได้					ข้อเสนอแนะ
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
4.จัดกิจกรรมวิจัยเพื่อการพัฒนาคุณค่าความหลากหลายทางชีวภาพเพื่อเป็นชุมชนศิลปวัฒนธรรม											
5.จัดกิจกรรมการบริการวิชาการเพื่อการพัฒนาคุณค่าความหลากหลายทางชีวภาพเพื่อความสมดุลทางธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม											

ลงชื่อ.....
(.....)

ผู้ประเมิน

ขอขอบคุณในความอนุเคราะห์ของท่านเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ภาคผนวก ข

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ผลการประเมิน IOC ของผู้เชี่ยวชาญ
2. ผลการหาค่าความเที่ยงของแบบสอบถาม
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถาม รายข้อ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ผลการประเมิน IOC ของผู้เชี่ยวชาญ

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อ	รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญคนที่					IOC
		1	2	3	4	5	
1	เพศ () ชาย () หญิง	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
2	อายุ () ไม่เกิน 40 ปี () 41-45 ปี () 46-50 ปี () 51-55 ปี () 56 ปีขึ้นไป	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
3	ระดับการศึกษา () ปริญญาตรี () ปริญญาโท () ปริญญาเอก	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
4	ตำแหน่งปัจจุบัน () อธิการบดี () รองอธิการบดี () คณบดี (โปรดระบุคณะ) () คณบดี (โปรดระบุคณะ) () อาจารย์ผู้สอน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
5	ระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง () ไม่เกิน 10 ปี () 11-20 ปี () 21-30 ปี () มากกว่า 30 ปี ขึ้นไป	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
6	อาจารย์สอนในระดับ () ปริญญาบัณฑิต () บัณฑิตศึกษา () ปริญญาบัณฑิตและ บัณฑิตศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	1.00

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารมหาวิทยาลัย
ตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย

รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญคนที่					IOC
	1	2	3	4	5	
ด้านการผลิตบัณฑิตระดับปริญญาตรี						
1. มหาวิทยาลัยมีการวางแผนจัดวิชาเพื่อปลูกฝังการเรียนรู้แนวคิดให้กับนิสิตนักศึกษาให้มีความรอบรู้ด้านการเข้าถึง แบ่งปันผลประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
2. มหาวิทยาลัยมีการวางแผนจัดวิชาเพื่อพัฒนานิสิตนักศึกษาให้มีส่วนร่วม การสร้างเครือข่ายในการเข้าถึง แบ่งปันผลประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
3. มหาวิทยาลัยมีการวางแผนจัดวิชาเพื่อพัฒนานิสิตนักศึกษา ด้านการบริหารจัดการ กลไก นโยบาย กฎหมาย การเข้าถึง แบ่งปันผลประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
4. มหาวิทยาลัยมีการวางแผนจัดวิชาเพื่อพัฒนานิสิตนักศึกษาให้มีความรอบรู้ด้านการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
5. มหาวิทยาลัยมีการวางแผนจัดวิชาเพื่อพัฒนานิสิตนักศึกษาให้มีความรอบรู้ด้านฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
6. มหาวิทยาลัยมีการวางแผนจัดวิชาเพื่อพัฒนานิสิตนักศึกษาให้มีความรอบรู้ด้านการพัฒนาความหลากหลายทางชีวภาพให้เป็นปัจจัย 4	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
7. มหาวิทยาลัยมีการวางแผนจัดวิชาเพื่อให้นิสิตนักศึกษาพัฒนาแหล่งเรียนรู้และท่องเที่ยวจากความหลากหลายทางชีวภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
8. มหาวิทยาลัยมีการวางแผนจัดวิชาเพื่อให้นิสิตนักศึกษาพัฒนาแหล่งพันธุกรรมเศรษฐกิจจากความหลากหลายทางชีวภาพ	+1	+1	+1	0	+1	0.80
9. มหาวิทยาลัยมีการวางแผนจัดวิชาเพื่อให้นิสิตนักศึกษาพัฒนาชุมชนศิลปวัฒนธรรมจากความหลากหลายทางชีวภาพ	+1	+1	+1	0	+1	0.80
10. มหาวิทยาลัยมีการวางแผนจัดวิชาเพื่อให้นิสิตนักศึกษาพัฒนาความสมดุลทางธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจากความหลากหลายทางชีวภาพ	+1	+1	+1	0	+1	0.80
11. สภาพการและเมืองนโยบายของรัฐบาลที่เอื้อต่อการวางแผนการจัดการศึกษาด้านความหลากหลายทางชีวภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
12. สภาพเศรษฐกิจที่เอื้อต่อการวางแผนการจัดการศึกษาด้านความหลากหลายทางชีวภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
13. สภาพสังคมที่เอื้อต่อการวางแผนการจัดการศึกษาด้านความหลากหลายทางชีวภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
14. สภาพเทคโนโลยีที่เอื้อต่อการวางแผนการจัดการศึกษาด้านความหลากหลายทางชีวภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00

รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญคนที่					IOC
---------------	-------------------	--	--	--	--	-----

	1	2	3	4	5	
ด้านการผลิตบัณฑิตระดับปริญญาตรี						
1. มหาวิทยาลัยมี การนำแผนไปปฏิบัติ ในการจัดวิชาเพื่อปลูกฝังการเรียนรู้ แนวคิดให้กับนิสิตนักศึกษาให้มีความรอบรู้ เรื่อง การเข้าถึง แบ่งปันผลประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
2. มหาวิทยาลัยมี การนำแผนไปปฏิบัติ ในการจัดวิชาเพื่อพัฒนานิสิตนักศึกษาให้มีส่วนร่วม การสร้างเครือข่ายการเข้าถึง แบ่งปันผลประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
3. มหาวิทยาลัยมี การนำแผนไปปฏิบัติ ในการจัดวิชาเพื่อพัฒนานิสิตนักศึกษาด้านการบริหารจัดการ กลไก นโยบาย กฎหมายการเข้าถึง แบ่งปันผลประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
4. มหาวิทยาลัยมี การนำแผนไปปฏิบัติ ในการจัดวิชาเพื่อพัฒนานิสิตนักศึกษาให้มีความรอบรู้ด้านการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
5. มหาวิทยาลัยมี การนำแผนไปปฏิบัติ ในการจัดวิชาเพื่อพัฒนานิสิตนักศึกษาให้มีความรอบรู้ด้านฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
6. มหาวิทยาลัยมี การนำแผนไปปฏิบัติ ในการจัดวิชาเพื่อพัฒนานิสิตนักศึกษาให้มีความรอบรู้ด้านการพัฒนาความหลากหลายทางชีวภาพให้เป็นปัจจัย 4	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
7. มหาวิทยาลัยมี การนำแผนไปปฏิบัติ ในการจัดวิชาเพื่อให้นิสิตนักศึกษาพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ท้องเที่ยวจากความหลากหลายทางชีวภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
8. มหาวิทยาลัยมี การนำแผนไปปฏิบัติ ในการจัดวิชาเพื่อให้นิสิตนักศึกษาพัฒนาแหล่งพันธุกรรมเศรษฐกิจจากความหลากหลายทางชีวภาพ	+1	+1	+1	0	+1	0.80
9. มหาวิทยาลัยมี การนำแผนไปปฏิบัติ ในการจัดวิชาเพื่อให้นิสิตนักศึกษาพัฒนาชุมชนศิลปวัฒนธรรมจากความหลากหลายทางชีวภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
10. มหาวิทยาลัยมี การนำแผนไปปฏิบัติ ในการจัดวิชาเพื่อให้นิสิตนักศึกษาพัฒนาความสมดุลทางธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมจากความหลากหลายทางชีวภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
11. สภาพการเมืองและนโยบายของรัฐบาลที่เอื้อต่อ การนำแผนไปปฏิบัติ การจัดการศึกษาด้านความหลากหลายทางชีวภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
12. สภาพเศรษฐกิจที่เอื้อต่อ การนำแผนไปปฏิบัติ การจัดการศึกษาด้านความหลากหลายทางชีวภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
13. สภาพสังคมที่เอื้อต่อ การนำแผนไปปฏิบัติ การจัดการศึกษาด้านความหลากหลายทางชีวภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
14. สภาพเทคโนโลยีที่เอื้อต่อ การนำแผนไปปฏิบัติ การจัดการศึกษาด้านความหลากหลายทางชีวภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญคนที่					IOC

	1	2	3	4	5	
ด้านการผลิตบัณฑิตระดับปริญญาตรี						
1. มหาวิทยาลัยมีการประเมินผลการจัดวิชาเพื่อปลูกฝังการเรียนรู้ แนวคิดให้กับนิสิตนักศึกษาให้มีความรอบรู้เรื่องการเข้าถึง แบ่งปันผลประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
2. มหาวิทยาลัยมีการประเมินผลการจัดวิชาเพื่อพัฒนานิสิตนักศึกษาให้มีส่วนร่วม การสร้างเครือข่ายในการเข้าถึง แบ่งปันผลประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
3. มหาวิทยาลัยมีการประเมินผลการจัดวิชา เพื่อพัฒนานิสิตนักศึกษาด้านการบริหารจัดการ กลไก นโยบาย กฎหมาย การเข้าถึงแบ่งปันผลประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
4. มหาวิทยาลัยมีการประเมินผลการจัดวิชาเพื่อพัฒนานิสิตนักศึกษาให้มีความรอบรู้ด้านการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
5. มหาวิทยาลัยมีการประเมินผลการจัดวิชาเพื่อพัฒนานิสิตนักศึกษาให้มีความรอบรู้ด้านฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
6. มหาวิทยาลัยมีการประเมินผลการจัดวิชาเพื่อพัฒนานิสิตนักศึกษาให้มีความรอบรู้ด้านการพัฒนาความหลากหลายทางชีวภาพให้เป็นปัจจัย 4	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
7. มหาวิทยาลัยมีการประเมินผลการจัดวิชาเพื่อให้นิสิตนักศึกษาพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ท้องเที่ยวจากความหลากหลายทางชีวภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
8. มหาวิทยาลัยมีการประเมินผลการจัดวิชาเพื่อให้นิสิตนักศึกษาพัฒนาแหล่งพันธุกรรมเศรษฐกิจจากความหลากหลายทางชีวภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
9. มหาวิทยาลัยมีการประเมินผลการจัดวิชาเพื่อให้นิสิตนักศึกษาพัฒนาชุมชนศิลปวัฒนธรรมจากความหลากหลายทางชีวภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
10. มหาวิทยาลัยมีการประเมินผลการจัดวิชาเพื่อให้นิสิตนักศึกษาพัฒนาความสมดุลทางธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมจากความหลากหลายทางชีวภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
11. สภาพการและเมืองนโยบายของรัฐบาลที่เอื้อต่อ การประเมินผลการจัดการศึกษา ด้านความหลากหลายทางชีวภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
12. สภาพเศรษฐกิจที่เอื้อต่อ การประเมินผลการจัดการศึกษา ด้านความหลากหลายทางชีวภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
13. สภาพสังคมที่เอื้อต่อ การประเมินผลการจัดการศึกษา ด้านความหลากหลายทางชีวภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
14. สภาพเทคโนโลยีที่เอื้อต่อ การประเมินผลการจัดการศึกษา ด้านความหลากหลายทางชีวภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญคนที					IOC

	1	2	3	4	5	
ด้านการผลิตบัณฑิตระดับบัณฑิตศึกษา						
1. มหาวิทยาลัยมีการวางแผนจัดวิชาเพื่อปลูกฝังการเรียนรู้แนวคิดให้กับนิสิตนักศึกษาให้มีความรอบรู้ด้านการเข้าถึง แบ่งปันผลประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
2. มหาวิทยาลัยมีการวางแผนจัดวิชาเพื่อพัฒนานิสิตนักศึกษาให้มีส่วนร่วม การสร้างเครือข่ายในการเข้าถึง แบ่งปันผลประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
3. มหาวิทยาลัยมีการวางแผนจัดวิชาเพื่อพัฒนานิสิตนักศึกษา ด้านการบริหารจัดการ กลไก นโยบาย กฎหมาย การเข้าถึง แบ่งปันผลประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
4. มหาวิทยาลัยมีการวางแผนจัดวิชาเพื่อพัฒนานิสิตนักศึกษาให้มีความรอบรู้ด้านการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
5. มหาวิทยาลัยมีการวางแผนจัดวิชาเพื่อพัฒนานิสิตนักศึกษาให้มีความรอบรู้ด้านฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
6. มหาวิทยาลัยมีการวางแผนจัดวิชาเพื่อพัฒนานิสิตนักศึกษาให้มีความรอบรู้ด้านการพัฒนาความหลากหลายทางชีวภาพให้เป็นปัจจัย 4	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
7. มหาวิทยาลัยมีการวางแผนจัดวิชาเพื่อให้นิสิตนักศึกษาพัฒนาแหล่งเรียนรู้และท่องเที่ยวจากความหลากหลายทางชีวภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
8. มหาวิทยาลัยมีการวางแผนจัดวิชาเพื่อให้นิสิตนักศึกษาพัฒนาแหล่งพันธุกรรมเศรษฐกิจจากความหลากหลายทางชีวภาพ	+1	+1	+1	0	+1	0.80
9. มหาวิทยาลัยมีการวางแผนจัดวิชาเพื่อให้นิสิตนักศึกษาพัฒนาชุมชนศิลปวัฒนธรรมจากความหลากหลายทางชีวภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
10. มหาวิทยาลัยมีการวางแผนจัดวิชาเพื่อให้นิสิตนักศึกษาพัฒนาความสมดุลทางธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจากความหลากหลายทางชีวภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
11. สภาพการเมืองและนโยบายของรัฐบาลที่เอื้อต่อการวางแผนการจัดการศึกษาด้านความหลากหลายทางชีวภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
12. สภาพเศรษฐกิจที่เอื้อต่อการวางแผนการจัดการศึกษาด้านความหลากหลายทางชีวภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
13. สภาพสังคมที่เอื้อต่อการวางแผนการจัดการศึกษาด้านความหลากหลายทางชีวภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
14. สภาพเทคโนโลยีที่เอื้อต่อการวางแผนการจัดการศึกษาด้านความหลากหลายทางชีวภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
ด้านการผลิตบัณฑิตระดับบัณฑิตศึกษา						
1. มหาวิทยาลัยมีการประเมินผลการจัดวิชาเพื่อปลูกฝังการเรียนรู้ แนวคิดให้กับนิสิตนักศึกษาให้มีความรอบรู้เรื่องการเข้าถึง แบ่งปันผลประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญคนที่					IOC
	1	2	3	4	5	

2. มหาวิทยาลัยมีการประเมินผลการจัดวิชาเพื่อพัฒนานิสิตนักศึกษาให้มีส่วนร่วม การสร้างเครือข่ายในการเข้าถึง แบ่งปันผลประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
3. มหาวิทยาลัยมีการประเมินผลการจัดวิชา เพื่อพัฒนานิสิตนักศึกษาด้านการบริหารจัดการ กลไก นโยบาย กฎหมาย การเข้าถึงแบ่งปันผลประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
4. มหาวิทยาลัยมีการประเมินผลการจัดวิชาเพื่อพัฒนานิสิตนักศึกษาให้มีความรอบรู้ด้านการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
5. มหาวิทยาลัยมีการประเมินผลการจัดวิชาเพื่อพัฒนานิสิตนักศึกษาให้มีความรอบรู้ด้านฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
6. มหาวิทยาลัยมีการประเมินผลการจัดวิชาเพื่อพัฒนานิสิตนักศึกษาให้มีความรอบรู้ด้านการพัฒนาความหลากหลายทางชีวภาพให้เป็นปัจจัย 4	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
7. มหาวิทยาลัยมีการประเมินผลการจัดวิชาเพื่อให้นิสิตนักศึกษาพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ท้องเที่ยวจากความหลากหลายทางชีวภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
8. มหาวิทยาลัยมีการประเมินผลการจัดวิชาเพื่อให้นิสิตนักศึกษาพัฒนาแหล่งพันธุกรรมเศรษฐกิจจากความหลากหลายทางชีวภาพ	+1	+1	+1	0	+1	0.80
9. มหาวิทยาลัยมีการประเมินผลการจัดวิชาเพื่อให้นิสิตนักศึกษาพัฒนาชุมชนศิลปวัฒนธรรมจากความหลากหลายทางชีวภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
10. มหาวิทยาลัยมีการประเมินผลการจัดวิชาเพื่อให้นิสิตนักศึกษาพัฒนาความสมดุลทางธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมจากความหลากหลายทางชีวภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
11. สภาพการเมืองและนโยบายของรัฐบาลที่เอื้อต่อการประเมินผลการจัดการศึกษาด้านความหลากหลายทางชีวภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
12. สภาพเศรษฐกิจที่เอื้อต่อการประเมินผลการจัดการศึกษาด้านความหลากหลายทางชีวภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
13. สภาพสังคมที่เอื้อต่อการประเมินผลการจัดการศึกษาด้านความหลากหลายทางชีวภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
14. สภาพเทคโนโลยีที่เอื้อต่อการประเมินผลการจัดการศึกษาด้านความหลากหลายทางชีวภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
ด้านการวิจัย						
1. มหาวิทยาลัยมีการวางแผนเพื่อศึกษาการปลูกฝังการเรียนรู้ แนวคิดในการเข้าถึง การแบ่งปันผลประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
2. มหาวิทยาลัยมีการวางแผนเพื่อศึกษาการมีส่วนร่วม สร้างเครือข่ายการเข้าถึง การแบ่งปันผลประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญคนที่					IOC
	1	2	3	4	5	

3. มหาวิทยาลัยมี การวางแผน เพื่อศึกษาการบริหารจัดการ กลไก นโยบาย การเข้าถึง การแบ่งปันผลประโยชน์จากความ หลากหลายทางชีวภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
4. มหาวิทยาลัยมี การวางแผน เพื่อศึกษาการอนุรักษ์ความ หลากหลายทางชีวภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
5. มหาวิทยาลัยมี การวางแผน เพื่อศึกษาการฟื้นฟูความ หลากหลายทางชีวภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
6. มหาวิทยาลัยมี การวางแผน เพื่อศึกษาการพัฒนาความ หลากหลายทางชีวภาพให้เป็นปัจจัย 4	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
7. มหาวิทยาลัยมี การวางแผน เพื่อศึกษาการพัฒนาแหล่ง เรียนรู้ ท่องเที่ยวจากความหลากหลายทางชีวภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
8. มหาวิทยาลัยมี การวางแผน เพื่อศึกษาการพัฒนาแหล่ง พันธุกรรมเศรษฐกิจจากความหลากหลายทางชีวภาพ	+1	+1	+1	0	+1	0.80
9. มหาวิทยาลัยมี การวางแผน เพื่อศึกษาการพัฒนาชุมชน ศิลปวัฒนธรรมจากความหลากหลายทางชีวภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
10. มหาวิทยาลัยมี การวางแผน เพื่อศึกษาการพัฒนาความ สมดุลทางธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมจากความหลากหลายทาง ชีวภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
11. สภาพการเมืองและนโยบายของรัฐบาลที่เอื้อต่อ งานวิจัย ในการวางแผน การศึกษาด้านความหลากหลายทางชีวภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
12. สภาพเศรษฐกิจที่เอื้อต่อ งานวิจัยในการวางแผน การศึกษาด้านความหลากหลายทางชีวภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
13. สภาพสังคมที่เอื้อต่อ งานวิจัยในการวางแผน การศึกษา ด้านความหลากหลายทางชีวภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
14. สภาพเทคโนโลยีที่เอื้อต่อ งานวิจัยในการวางแผน การศึกษาด้านความหลากหลายทางชีวภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
ด้านการวิจัย						
1. มหาวิทยาลัยมี การนำแผนไปปฏิบัติ เพื่อศึกษาการปลูกฝัง การเรียนรู้ แนวคิดในการเข้าถึง การแบ่งปันผลประโยชน์จาก ความหลากหลายทางชีวภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
2. มหาวิทยาลัยมี การนำแผนไปปฏิบัติ เพื่อศึกษาการมีส่วน ร่วม สร้างเครือข่ายในการเข้าถึง การแบ่งปันผลประโยชน์จาก ความหลากหลายทางชีวภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
3. มหาวิทยาลัยมี การนำแผนไปปฏิบัติ เพื่อศึกษาการบริหาร จัดการ กลไก นโยบาย การเข้าถึง การแบ่งปันผลประโยชน์ จากความหลากหลายทางชีวภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
4. มหาวิทยาลัยมี การนำแผนไปปฏิบัติ เพื่อศึกษาการอนุรักษ์ ความหลากหลายทางชีวภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญคนที่					IOC
	1	2	3	4	5	

5. มหาวิทยาลัยมีการนำแผนไปปฏิบัติเพื่อศึกษาการฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
6. มหาวิทยาลัยมีการนำแผนไปปฏิบัติเพื่อศึกษาการพัฒนาความหลากหลายทางชีวภาพให้เป็นปัจจัย 4	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
7. มหาวิทยาลัยมีการนำแผนไปปฏิบัติเพื่อศึกษาการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ท้องเที่ยวจากความหลากหลายทางชีวภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
8. มหาวิทยาลัยมีการนำแผนไปปฏิบัติเพื่อศึกษาการพัฒนาแหล่งพันธุกรรมเศรษฐกิจจากความหลากหลายทางชีวภาพ	+1	+1	+1	0	+1	0.80
9. มหาวิทยาลัยมีการนำแผนไปปฏิบัติเพื่อศึกษาการพัฒนาชุมชนศิลปวัฒนธรรมจากความหลากหลายทางชีวภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
10. มหาวิทยาลัยมีการนำแผนไปปฏิบัติเพื่อศึกษาการพัฒนาความสมดุลทางธรรมชาติสิ่งแวดล้อมจากความหลากหลายทางชีวภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
11. สภาพการเมืองและนโยบายของรัฐบาลที่เอื้อต่องานวิจัยในการนำแผนไปปฏิบัติการศึกษาด้านความหลากหลายทางชีวภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
12. สภาพเศรษฐกิจที่เอื้อต่องานวิจัยในการนำแผนไปปฏิบัติการศึกษาด้านความหลากหลายทางชีวภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
13. สภาพสังคมที่เอื้อต่องานวิจัยในการนำแผนไปปฏิบัติการศึกษาด้านความหลากหลายทางชีวภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
14. สภาพเทคโนโลยีที่เอื้อต่องานวิจัยในการนำแผนไปปฏิบัติการศึกษาด้านความหลากหลายทางชีวภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
ด้านการวิจัย						
1. มหาวิทยาลัยมีการประเมินผลการศึกษาการปลูกฝังการเรียนรู้ แนวคิดในการเข้าถึง การแบ่งปันผลประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
2. มหาวิทยาลัยมีการประเมินผลการศึกษาการมีส่วนร่วมสร้างเครือข่ายในการเข้าถึง การแบ่งปันผลประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
3. มหาวิทยาลัยมีการประเมินผลการศึกษาการบริหารจัดการไกล นโยบาย การเข้าถึง การแบ่งปันผลประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
4. มหาวิทยาลัยมีการประเมินผลการศึกษาการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
5. มหาวิทยาลัยมีการประเมินผลการศึกษาการฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
6. มหาวิทยาลัยมีการประเมินผลการศึกษาการพัฒนาความหลากหลายทางชีวภาพให้เป็นปัจจัย 4	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
7. มหาวิทยาลัยมีการประเมินผลการศึกษาการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ท้องเที่ยวจากความหลากหลายทางชีวภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญคนที					IOC
	1	2	3	4	5	

8. มหาวิทยาลัยมีการประเมินผลการศึกษาคณะพัฒนาแหล่งพันธกรรมเศรษฐกิจจากความหลากหลายทางชีวภาพ	+1	+1	+1	0	+1	0.80
9. มหาวิทยาลัยมีการประเมินผลการศึกษาคณะพัฒนาชุมชนศิลปวัฒนธรรมจากความหลากหลายทางชีวภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
10. มหาวิทยาลัยมีการประเมินผลการศึกษาคณะพัฒนาความสมดุลทางธรรมชาติสิ่งแวดล้อมจากความหลากหลายทางชีวภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
11. สภาพการเมืองและนโยบายของรัฐบาลที่เอื้อต่องานวิจัยในการประเมินผลการดำเนินงานด้านความหลากหลายทางชีวภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
12. สภาพเศรษฐกิจที่เอื้อต่องานวิจัยในการประเมินผลการศึกษาด้านความหลากหลายทางชีวภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
13. สภาพสังคมที่เอื้อต่องานวิจัยในการประเมินผลการศึกษาด้านความหลากหลายทางชีวภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
14. สภาพเทคโนโลยีที่เอื้อต่องานวิจัยในการประเมินผลการศึกษาด้านความหลากหลายทางชีวภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
ด้านการบริการวิชาการ						
1. มหาวิทยาลัยมีการวางแผนเพื่อการปลูกฝังการเรียนรู้แนวคิดในการเข้าถึง การแบ่งปันผลประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
2. มหาวิทยาลัยมีการวางแผนเพื่อการมีส่วนร่วม สร้างเครือข่ายในการเข้าถึง การแบ่งปันผลประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
3. มหาวิทยาลัยมีการวางแผนเพื่อการบริหารจัดการ กลไกนโยบายในการเข้าถึง การแบ่งปันผลประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
4. มหาวิทยาลัยมีการวางแผนเพื่อการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
5. มหาวิทยาลัยมีการวางแผนเพื่อฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
6. มหาวิทยาลัยมีการวางแผนเพื่อการพัฒนาความหลากหลายทางชีวภาพ ให้เป็นปัจจัย 4	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
7. มหาวิทยาลัยมีการวางแผนเพื่อการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ท่องเที่ยวจากความหลากหลายทางชีวภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
8. มหาวิทยาลัยมีการวางแผนเพื่อการพัฒนาแหล่งพันธกรรมเศรษฐกิจจากความหลากหลายทางชีวภาพ	+1	+1	+1	0	+1	0.80
9. มหาวิทยาลัยมีการวางแผนเพื่อการพัฒนาชุมชนศิลปวัฒนธรรมจากความหลากหลายทางชีวภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
10. มหาวิทยาลัยมีการวางแผนเพื่อพัฒนาความสมดุลทางธรรมชาติสิ่งแวดล้อมความหลากหลายทางชีวภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
11. สภาพการเมืองและนโยบายของรัฐบาลที่เอื้อต่องานบริการวิชาการของมหาวิทยาลัยในการวางแผนการดำเนินงานด้านความหลากหลายทางชีวภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
รายการประเมิน						
	ผู้เชี่ยวชาญคนที่					IOC
	1	2	3	4	5	

12. สภาพเศรษฐกิจที่เอื้อต่องานบริการวิชาการของมหาวิทยาลัยในการวางแผนการดำเนินงานด้านความหลากหลายทางชีวภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
13. สภาพสังคมที่เอื้อต่องานบริการวิชาการของมหาวิทยาลัยในการวางแผนการดำเนินงานด้านความหลากหลายทางชีวภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
14. สภาพเทคโนโลยีที่เอื้อต่องานบริการวิชาการของมหาวิทยาลัยในการวางแผนการดำเนินงานด้านความหลากหลายทางชีวภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
ด้านการบริการวิชาการ						
1. มหาวิทยาลัยมีการนำแผนไปปฏิบัติเพื่อการปลูกฝังการเรียนรู้ แนวคิดในการเข้าถึง การแบ่งปันผลประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
2. มหาวิทยาลัยมีการนำแผนไปปฏิบัติเพื่อการมีส่วนร่วม สร้างเครือข่ายในการเข้าถึง การแบ่งปันผลประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
3. มหาวิทยาลัยมีการนำแผนไปปฏิบัติเพื่อการบริหารจัดการกลไก นโยบายในการเข้าถึงการแบ่งปันผลประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
4. มหาวิทยาลัยมีการนำแผนไปปฏิบัติเพื่อการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
5. มหาวิทยาลัยมีการนำแผนไปปฏิบัติเพื่อการฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
6. มหาวิทยาลัยมีการนำแผนไปปฏิบัติเพื่อการพัฒนาคุณค่าความหลากหลายทางชีวภาพให้เป็นปัจจัย 4	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
7. มหาวิทยาลัยมีการนำแผนไปปฏิบัติเพื่อการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ที่องเที่ยวจากความหลากหลายทางชีวภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
8. มหาวิทยาลัยมีการนำแผนไปปฏิบัติเพื่อการพัฒนาแหล่งพันธุกรรมเศรษฐกิจจากความหลากหลายทางชีวภาพ	+1	+1	+1	0	+1	0.80
9. มหาวิทยาลัยมีการนำแผนไปปฏิบัติเพื่อการพัฒนาชุมชนศิลปวัฒนธรรมจากความหลากหลายทางชีวภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
10. มหาวิทยาลัยมีการนำแผนไปปฏิบัติเพื่อการพัฒนาความสมดุลทางธรรมชาติสิ่งแวดล้อมจากความหลากหลายทางชีวภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
11. สภาพการเมืองและนโยบายของรัฐบาลที่เอื้อต่องานบริการวิชาการของมหาวิทยาลัยในการนำแผนไปปฏิบัติการดำเนินงานด้านความหลากหลายทางชีวภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
12. สภาพเศรษฐกิจที่เอื้อต่องานบริการวิชาการของมหาวิทยาลัยในการนำแผนไปปฏิบัติการดำเนินงานด้านความหลากหลายทางชีวภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
13. สภาพสังคมที่เอื้อต่องานบริการวิชาการของมหาวิทยาลัยในการนำแผนไปปฏิบัติการดำเนินงานด้านความหลากหลายทางชีวภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00

รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญคนที่					IOC
	1	2	3	4	5	

14. สภาพเทคโนโลยีที่เอื้อต่องานบริการวิชาการของมหาวิทยาลัยในการนำแผนไปปฏิบัติการดำเนินงานด้านความหลากหลายทางชีวภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
ด้านการบริการวิชาการ						
1. มหาวิทยาลัยมีการประเมินผลการปลูกฝังการเรียนรู้แนวคิดในการเข้าถึง การแบ่งปันผลประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
2. มหาวิทยาลัยมีการประเมินผลการมีส่วนร่วม สร้างเครือข่ายในการเข้าถึง การแบ่งปันผลประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
3. มหาวิทยาลัยมีการประเมินผลการบริหารจัดการ กลไก นโยบาย การเข้าถึง การแบ่งปันผลประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
4. มหาวิทยาลัยมีการประเมินผลการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
5. มหาวิทยาลัยมีการประเมินผลการฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
6. มหาวิทยาลัยมีการประเมินผลการพัฒนาคุณค่าความหลากหลายทางชีวภาพ ให้เป็นปัจจัย 4	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
7. มหาวิทยาลัยมีการประเมินผลการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ท่องเที่ยวจากความหลากหลายทางชีวภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
8. มหาวิทยาลัยมีการประเมินผลการพัฒนาแหล่งพันธุกรรมเศรษฐกิจจากความหลากหลายทางชีวภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
9. มหาวิทยาลัยมีการประเมินผลการพัฒนาชุมชนศิลปวัฒนธรรมความหลากหลายทางชีวภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
10. มหาวิทยาลัยมีการประเมินผลการพัฒนาความสมดุลทางธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมจากความหลากหลายทางชีวภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
11. สภาพการเมืองและนโยบายของรัฐบาลที่เอื้อต่องานบริการวิชาการของมหาวิทยาลัยในการประเมินผลการดำเนินงานด้านความหลากหลายทางชีวภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
12. สภาพเศรษฐกิจที่เอื้อต่องานบริการวิชาการของมหาวิทยาลัยในการประเมินผลการดำเนินงานด้านความหลากหลายทางชีวภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
13. สภาพสังคมที่เอื้อต่องานบริการวิชาการของมหาวิทยาลัยในการประเมินผลการดำเนินงานด้านความหลากหลายทางชีวภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
14. สภาพเทคโนโลยีที่เอื้อต่องานบริการวิชาการของมหาวิทยาลัยในการประเมินผลการดำเนินงานด้านความหลากหลายทางชีวภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00

ผลการหาค่าความเที่ยงของแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์ค่าความเที่ยงของแบบสอบถามสำหรับสภาพปัจจุบัน
โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient)

Reliability

***** Method 1 (space saver) will be used for this analysis *****

RELIABILITY ANALYSIS - SCALE (ALPHA)

Reliability Coefficients

N of Cases = 30.0

N of Items =144

Alpha = .9722

ผลการวิเคราะห์ค่าความเที่ยงของแบบสอบถามสำหรับสภาพที่พึงประสงค์
โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient)

Reliability

***** Method 1 (space saver) will be used for this analysis *****

RELIABILITY ANALYSIS - SCALE (ALPHA)

Reliability Coefficients

N of Cases = 30.0

N of Items =144

Alpha = .9929

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามรายข้อ

สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทยจากการวิเคราะห์รายชื่อ

การบริหารเพื่อเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย	สภาพปัจจุบัน		สภาพที่พึงประสงค์	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
การวางแผน (Planning)				
1. ด้านการผลิตบัณฑิตระดับปริญญาตรี				
1. มหาวิทยาลัยมี การวางแผน จัดวิชาเพื่อปลูกฝังการเรียนรู้ แนวคิดให้กับนิสิตนักศึกษาให้มีความรอบรู้ด้านการเข้าถึง แบ่งปันผลประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพ	3.05	1.010	4.27	.755
2. มหาวิทยาลัยมี การวางแผน จัดวิชาเพื่อพัฒนานิสิตนักศึกษาให้มีส่วนร่วม การสร้างเครือข่ายในการเข้าถึง แบ่งปันผลประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพ	2.98	1.023	4.25	.712
3. มหาวิทยาลัยมี การวางแผน จัดวิชาเพื่อพัฒนานิสิตนักศึกษาด้านการบริหารจัดการ กลไก นโยบาย กฎหมาย การเข้าถึง แบ่งปันผลประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพ	2.81	1.047	4.14	.773
4. มหาวิทยาลัยมี การวางแผน จัดวิชาเพื่อพัฒนานิสิตนักศึกษาให้มีความรอบรู้ด้านการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพ	3.01	1.023	4.21	.805
5. มหาวิทยาลัยมี การวางแผน จัดวิชาเพื่อพัฒนานิสิตนักศึกษาให้มีความรอบรู้ด้านฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพ	2.83	.982	4.14	.808
6. มหาวิทยาลัยมี การวางแผน จัดวิชาเพื่อพัฒนานิสิตนักศึกษาให้มีความรอบรู้ด้านการพัฒนาความหลากหลายทางชีวภาพให้เป็นปัจจัย 4	2.84	1.020	4.17	.795
7. มหาวิทยาลัยมี การวางแผน จัดวิชาเพื่อให้นิสิตนักศึกษาพัฒนาแหล่งเรียนรู้และท่องเที่ยวจากความหลากหลายทางชีวภาพ	2.90	1.044	4.19	.856
8. มหาวิทยาลัยมี การวางแผน จัดวิชาเพื่อให้นิสิตนักศึกษาพัฒนาแหล่งพันธุกรรมเศรษฐกิจจากความหลากหลายทางชีวภาพ	2.69	1.034	4.07	.930
9. มหาวิทยาลัยมี การวางแผน จัดวิชาเพื่อให้นิสิตนักศึกษาพัฒนาชุมชนศิลปวัฒนธรรมจากความหลากหลายทางชีวภาพ	2.98	1.151	4.20	.865
10. มหาวิทยาลัยมี การวางแผน จัดวิชาเพื่อให้นิสิตนักศึกษาพัฒนาความสมดุลทางธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจากความหลากหลายทางชีวภาพ	2.85	1.123	4.17	.879
11. สภาพการเมืองและนโยบายของรัฐบาลที่เอื้อต่อ การวางแผน การจัดการศึกษาด้านความหลากหลายทางชีวภาพ	2.74	1.009	4.09	.922
12. สภาพเศรษฐกิจที่เอื้อต่อ การวางแผน การจัดการศึกษาด้านความหลากหลายทางชีวภาพ	2.68	.910	4.12	.872
13. สภาพสังคมที่เอื้อต่อ การวางแผน การจัดการศึกษาด้านความหลากหลายทางชีวภาพ	2.81	1.022	4.16	.880
การบริหารเพื่อเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย	สภาพปัจจุบัน		สภาพที่พึงประสงค์	

	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
14. สภาพเทคโนโลยีที่เอื้อต่อ การวางแผน การจัดการศึกษาด้านความหลากหลายทางชีวภาพ	2.84	1.032	4.22	.861
ด้านการผลิตบัณฑิตระดับปริญญาตรี				
1. มหาวิทยาลัยมี การนำแผนไปปฏิบัติ ในการจัดวิชาเพื่อปลูกฝังการเรียนรู้ แนวคิดให้กับนิสิตนักศึกษาให้มีความรอบรู้ เรื่อง การเข้าถึง แบ่งปันผลประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพ	2.93	1.044	4.26	.804
2. มหาวิทยาลัยมี การนำแผนไปปฏิบัติ ในการจัดวิชาเพื่อพัฒนานิสิตนักศึกษาให้มีส่วนร่วม การสร้างเครือข่ายการเข้าถึง แบ่งปันผลประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพ	2.87	1.001	4.24	.827
3. มหาวิทยาลัยมี การนำแผนไปปฏิบัติ ในการจัดวิชาเพื่อพัฒนานิสิตนักศึกษาด้านการบริหารจัดการ กลไก นโยบาย กฎหมายการเข้าถึง แบ่งปันผลประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพ	2.80	.967	4.20	.847
4. มหาวิทยาลัยมี การนำแผนไปปฏิบัติ ในการจัดวิชาเพื่อพัฒนานิสิตนักศึกษาให้มีความรอบรู้ด้านการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพ	2.91	.987	4.19	.809
5. มหาวิทยาลัยมี การนำแผนไปปฏิบัติ ในการจัดวิชาเพื่อพัฒนานิสิตนักศึกษาให้มีความรอบรู้ด้านฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพ	2.80	1.007	4.15	.851
6. มหาวิทยาลัยมี การนำแผนไปปฏิบัติ ในการจัดวิชาเพื่อพัฒนานิสิตนักศึกษาให้มีความรอบรู้ด้านการพัฒนาความหลากหลายทางชีวภาพให้เป็นปัจจัย 4	2.74	1.045	4.17	.835
7. มหาวิทยาลัยมี การนำแผนไปปฏิบัติ ในการจัดวิชาเพื่อให้นิสิตนักศึกษาพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ท่องเที่ยวจากความหลากหลายทางชีวภาพ	2.83	1.053	4.21	.808
8. มหาวิทยาลัยมี การนำแผนไปปฏิบัติ ในการจัดวิชาเพื่อให้นิสิตนักศึกษาพัฒนาแหล่งพันธุกรรมเศรษฐกิจจากความหลากหลายทางชีวภาพ	2.70	1.037	4.12	.859
9. มหาวิทยาลัยมี การนำแผนไปปฏิบัติ ในการจัดวิชาเพื่อให้นิสิตนักศึกษาพัฒนาชุมชนศิลปวัฒนธรรมจากความหลากหลายทางชีวภาพ	2.85	1.069	4.17	.869
10. มหาวิทยาลัยมี การนำแผนไปปฏิบัติ ในการจัดวิชาเพื่อให้นิสิตนักศึกษาพัฒนาความสมดุลทางธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมจากความหลากหลายทางชีวภาพ	2.79	1.055	4.18	.846
11. สภาพการเมืองและนโยบายของรัฐบาลที่เอื้อต่อ การนำแผนไปปฏิบัติ การจัดการศึกษาด้านความหลากหลายทางชีวภาพ	2.73	.995	4.14	.885
12. สภาพเศรษฐกิจที่เอื้อต่อ การนำแผนไปปฏิบัติ การจัดการศึกษาด้านความหลากหลายทางชีวภาพ	2.67	.940	4.12	.835
13. สภาพสังคมที่เอื้อต่อ การนำแผนไปปฏิบัติ การจัดการศึกษาด้านความหลากหลายทางชีวภาพ	2.79	.979	4.14	.809
14. สภาพเทคโนโลยีที่เอื้อต่อ การนำแผนไปปฏิบัติ การจัดการศึกษาด้านความหลากหลายทางชีวภาพ	2.79	1.052	4.22	.799
การบริหารเพื่อเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย	สภาพปัจจุบัน		สภาพที่พึงประสงค์	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.

ด้านการผลิตบัณฑิตระดับปริญญาตรี				
1. มหาวิทยาลัยมี การประเมินผล การจัดวิชาเพื่อปลูกฝังการเรียนรู้แนวคิดให้กับนิสิตนักศึกษาให้มีความรอบรู้เรื่องการเข้าถึง แบ่งปันผลประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพ	2.88	1.615	4.12	.848
2. มหาวิทยาลัยมี การประเมินผล การจัดวิชาเพื่อพัฒนานิสิตนักศึกษาให้มีส่วนร่วม การสร้างเครือข่ายในการเข้าถึง แบ่งปันผลประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพ	2.75	1.095	4.08	.886
3. มหาวิทยาลัยมี การประเมินผล การจัดวิชา เพื่อพัฒนานิสิตนักศึกษาด้านการบริหารจัดการ กลไก นโยบาย กฎหมาย การเข้าถึง แบ่งปันผลประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพ	2.69	1.086	4.06	.885
4. มหาวิทยาลัยมี การประเมินผล การจัดวิชาเพื่อพัฒนานิสิตนักศึกษาให้มีความรอบรู้ด้านการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพ	2.72	1.104	4.10	.868
5. มหาวิทยาลัยมี การประเมินผล การจัดวิชาเพื่อพัฒนานิสิตนักศึกษาให้มีความรอบรู้ด้านฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพ	2.68	1.071	4.09	.888
6. มหาวิทยาลัยมี การประเมินผล การจัดวิชาเพื่อพัฒนานิสิตนักศึกษาให้มีความรอบรู้ด้านการพัฒนาความหลากหลายทางชีวภาพให้เป็นปัจจัย 4	2.63	1.047	4.08	.883
7. มหาวิทยาลัยมี การประเมินผล การจัดวิชาเพื่อให้นิสิตนักศึกษาพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ท่องเที่ยวจากความหลากหลายทางชีวภาพ	2.65	1.055	4.07	.894
8. มหาวิทยาลัยมี การประเมินผล การจัดวิชาเพื่อให้นิสิตนักศึกษาพัฒนาแหล่งพันธุกรรมเศรษฐกิจจากความหลากหลายทางชีวภาพ	2.59	.991	4.05	.881
9. มหาวิทยาลัยมี การประเมินผล การจัดวิชาเพื่อให้นิสิตนักศึกษาพัฒนาชุมชนศิลปวัฒนธรรมจากความหลากหลายทางชีวภาพ	2.68	1.071	4.09	.863
10. มหาวิทยาลัยมี การประเมินผล การจัดวิชาเพื่อให้นิสิตนักศึกษาพัฒนาความสมดุลทางธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมจากความหลากหลายทางชีวภาพ	2.68	1.082	4.08	.878
11. สภาพการเมืองและนโยบายของรัฐบาลที่เอื้อต่อ การประเมินผล การจัดการศึกษาด้านความหลากหลายทางชีวภาพ	2.61	.991	4.03	.911
12. สภาพเศรษฐกิจที่เอื้อต่อ การประเมินผล การจัดการศึกษาด้านความหลากหลายทางชีวภาพ	2.56	1.021	4.06	.870
13. สภาพสังคมที่เอื้อต่อ การประเมินผล การจัดการศึกษาด้านความหลากหลายทางชีวภาพ	2.63	1.034	4.09	.856
14. สภาพเทคโนโลยีที่เอื้อต่อ การประเมินผล การจัดการศึกษาด้านความหลากหลายทางชีวภาพ	2.69	1.028	4.11	.858
ด้านการผลิตบัณฑิตระดับบัณฑิตศึกษา				
1. มหาวิทยาลัยมี การวางแผน จัดวิชาเพื่อปลูกฝังการเรียนรู้ แนวคิดให้กับนิสิตนักศึกษาให้มีความรอบรู้ด้านการเข้าถึง แบ่งปันผลประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพ	2.77	1.190	4.12	.911

การบริหารเพื่อเสริมสร้างขีดความสามารถ ด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย	สภาพปัจจุบัน		สภาพที่พึงประสงค์	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.

2. มหาวิทยาลัยมี การวางแผน จัดวิชาเพื่อพัฒนานิสิตนักศึกษาให้มีส่วนร่วม การสร้างเครือข่ายในการเข้าถึง แบ่งปันผลประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพ	2.72	1.152	4.12	.934
3. มหาวิทยาลัยมี การวางแผน จัดวิชาเพื่อพัฒนานิสิตนักศึกษาด้านการบริหารจัดการ กลไก นโยบาย กฎหมาย การเข้าถึง แบ่งปันผลประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพ	2.70	1.152	4.12	.936
4. มหาวิทยาลัยมี การวางแผน จัดวิชาเพื่อพัฒนานิสิตนักศึกษาให้มีความรอบรู้ด้านการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพ	2.64	1.114	4.07	.939
5. มหาวิทยาลัยมี การวางแผน จัดวิชาเพื่อพัฒนานิสิตนักศึกษาให้มีความรอบรู้ด้านฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพ	2.64	1.099	4.08	.919
6. มหาวิทยาลัยมี การวางแผน จัดวิชาเพื่อพัฒนานิสิตนักศึกษาให้มีความรอบรู้ด้านการพัฒนาความหลากหลายทางชีวภาพให้เป็นปัจจัย 4	2.61	1.092	4.09	.948
7. มหาวิทยาลัยมี การวางแผน จัดวิชาเพื่อให้นิสิตนักศึกษาพัฒนาแหล่งเรียนรู้และท่องเที่ยวจากความหลากหลายทางชีวภาพ	2.58	1.105	4.09	.966
8. มหาวิทยาลัยมี การวางแผน จัดวิชาเพื่อให้นิสิตนักศึกษาพัฒนาแหล่งพันธุกรรมเศรษฐกิจจากความหลากหลายทางชีวภาพ	2.54	1.099	4.03	.961
9. มหาวิทยาลัยมี การวางแผน จัดวิชาเพื่อให้นิสิตนักศึกษาพัฒนาชุมชนศิลปวัฒนธรรมจากความหลากหลายทางชีวภาพ	2.62	1.132	4.07	.959
10. มหาวิทยาลัยมี การวางแผน จัดวิชาเพื่อให้นิสิตนักศึกษาพัฒนาความสมดุลทางธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจากความหลากหลายทางชีวภาพ	2.62	1.107	4.05	.960
11. สภาพการเมืองและนโยบายของรัฐบาลที่เอื้อต่อ การวางแผน การจัดการศึกษาด้านความหลากหลายทางชีวภาพ	2.61	1.065	4.06	.982
12. สภาพเศรษฐกิจที่เอื้อต่อ การวางแผน การจัดการศึกษาด้านความหลากหลายทางชีวภาพ	2.62	1.064	4.08	.950
13. สภาพสังคมที่เอื้อต่อ การวางแผน การจัดการศึกษาด้านความหลากหลายทางชีวภาพ	2.69	1.107	4.10	.932
14. สภาพเทคโนโลยีที่เอื้อต่อ การวางแผน การจัดการศึกษาด้านความหลากหลายทางชีวภาพ	2.70	1.109	4.11	.919
ด้านการผลิตบัณฑิตระดับบัณฑิตศึกษา				
1. มหาวิทยาลัยมี การนำ แผนไปปฏิบัติในการจัดวิชาเพื่อปลูกฝังการเรียนรู้ แนวคิดให้กับนิสิตนักศึกษาให้มีความรอบรู้ เรื่อง การเข้าถึง แบ่งปันผลประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพ	2.76	1.203	4.11	.902
2. มหาวิทยาลัยมี การนำ แผนไปปฏิบัติในการจัดวิชาเพื่อพัฒนานิสิตนักศึกษาให้มีส่วนร่วม การสร้างเครือข่ายการเข้าถึง แบ่งปันผลประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพ	2.70	1.184	4.11	.913

การบริหารเพื่อเสริมสร้างขีดความสามารถ ด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย	สภาพปัจจุบัน		สภาพที่พึงประสงค์	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.

3. มหาวิทยาลัยมีการนำแผนไปปฏิบัติในการจัดวิชาเพื่อพัฒนานิสิต นักศึกษาด้านการบริหารจัดการ กลไก นโยบาย กฎหมายการเข้าถึง แบ่งปันผลประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพ	2.67	1.131	4.13	.916
4. มหาวิทยาลัยมีการนำแผนไปปฏิบัติในการจัดวิชาเพื่อพัฒนานิสิต นักศึกษาให้มีความรอบรู้ด้านการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพ	2.63	1.089	4.09	.934
5. มหาวิทยาลัยมีการนำแผนไปปฏิบัติในการจัดวิชาเพื่อพัฒนานิสิต นักศึกษาให้มีความรอบรู้ด้านพันธุกรรมความหลากหลายทางชีวภาพ	2.60	1.082	4.09	.934
6. มหาวิทยาลัยมีการนำแผนไปปฏิบัติในการจัดวิชาเพื่อพัฒนานิสิต นักศึกษาให้มีความรอบรู้ด้านการพัฒนาความหลากหลายทางชีวภาพให้เป็นปัจจัย 4	2.61	1.113	4.08	.913
7. มหาวิทยาลัยมีการนำแผนไปปฏิบัติในการจัดวิชาเพื่อให้นิสิต นักศึกษาพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ท่องเที่ยวจากความหลากหลายทางชีวภาพ	2.58	1.089	4.13	.938
8. มหาวิทยาลัยมีการนำแผนไปปฏิบัติในการจัดวิชาเพื่อให้นิสิต นักศึกษาพัฒนาแหล่งพันธุกรรมเศรษฐกิจจากความหลากหลายทางชีวภาพ	2.55	1.088	4.11	.913
9. มหาวิทยาลัยมีการนำแผนไปปฏิบัติในการจัดวิชาเพื่อให้นิสิต นักศึกษาพัฒนาชุมชนศิลปวัฒนธรรมจากความหลากหลายทางชีวภาพ	2.62	1.107	4.07	.926
10. มหาวิทยาลัยมีการนำแผนไปปฏิบัติในการจัดวิชาเพื่อให้นิสิต นักศึกษาพัฒนาความสมดุลทางธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมจากความหลากหลายทางชีวภาพ	2.61	1.118	4.09	.927
11. สภาพการเมืองและนโยบายของรัฐบาลที่เอื้อต่อการนำแผนไปปฏิบัติจัดการศึกษาด้านความหลากหลายทางชีวภาพ	2.59	1.056	4.09	.901
12. สภาพเศรษฐกิจที่เอื้อต่อการนำแผนไปปฏิบัติจัดการศึกษาด้านความหลากหลายทางชีวภาพ	2.57	1.066	4.08	.905
13. สภาพสังคมที่เอื้อต่อการนำแผนไปปฏิบัติจัดการศึกษาด้านความหลากหลายทางชีวภาพ	2.62	1.072	4.07	.906
14. สภาพเทคโนโลยีที่เอื้อต่อการนำแผนไปปฏิบัติจัดการศึกษาด้านความหลากหลายทางชีวภาพ	2.65	1.124	4.08	.904
ด้านการผลิตบัณฑิตระดับบัณฑิตศึกษา				
1. มหาวิทยาลัยมีการประเมินผลการจัดวิชาเพื่อปลูกฝังการเรียนรู้ แนวคิดให้กับนิสิตนักศึกษาให้มีความรอบรู้เรื่องการเข้าถึง แบ่งปันผลประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพ	2.64	1.128	4.09	.920
2. มหาวิทยาลัยมีการประเมินผลการจัดวิชาเพื่อพัฒนานิสิต นักศึกษาให้มีส่วนร่วม การสร้างเครือข่ายในการเข้าถึง แบ่งปันผลประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพ	2.59	1.109	4.06	.964

การบริหารเพื่อเสริมสร้างขีดความสามารถ ด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย	สภาพปัจจุบัน		สภาพที่พึงประสงค์	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.

4. มหาวิทยาลัยมีการประเมินผลการจัดวิชาเพื่อพัฒนานิสิตนักศึกษาให้มีความรอบรู้ด้านการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพ	2.61	1.097	4.10	.916
5. มหาวิทยาลัยมีการประเมินผลการจัดวิชาเพื่อพัฒนานิสิตนักศึกษาให้มีความรอบรู้ด้านฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพ	2.57	1.085	4.10	.950
6. มหาวิทยาลัยมีการประเมินผลการจัดวิชาเพื่อพัฒนานิสิตนักศึกษาให้มีความรอบรู้ด้านการพัฒนาความหลากหลายทางชีวภาพให้เป็นปัจจัย 4	2.59	1.115	4.10	.906
7. มหาวิทยาลัยมีการประเมินผลการจัดวิชาเพื่อให้นิสิตนักศึกษาพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ท้องเที่ยวจากความหลากหลายทางชีวภาพ	2.59	1.131	4.10	.922
8. มหาวิทยาลัยมีการประเมินผลการจัดวิชาเพื่อให้นิสิตนักศึกษาพัฒนาแหล่งพันธุกรรมเศรษฐกิจจากความหลากหลายทางชีวภาพ	2.53	1.107	4.10	.890
9. มหาวิทยาลัยมีการประเมินผลการจัดวิชาเพื่อให้นิสิตนักศึกษาพัฒนาชุมชนศิลปวัฒนธรรมจากความหลากหลายทางชีวภาพ	2.56	1.111	4.09	.901
10. มหาวิทยาลัยมีการประเมินผลการจัดวิชาเพื่อให้นิสิตนักศึกษาพัฒนาความสมดุลทางธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมจากความหลากหลายทางชีวภาพ	2.54	1.081	4.10	.910
11. สภาพการเมืองและนโยบายของรัฐบาลที่เอื้อต่อการประเมินผลการจัดการศึกษาด้านความหลากหลายทางชีวภาพ	2.52	1.037	4.10	.880
12. สภาพเศรษฐกิจที่เอื้อต่อการประเมินผลการจัดการศึกษาด้านความหลากหลายทางชีวภาพ	2.52	1.048	4.08	.892
13. สภาพสังคมที่เอื้อต่อการประเมินผลการจัดการศึกษาด้านความหลากหลายทางชีวภาพ	2.62	1.074	4.07	.880
14. สภาพเทคโนโลยีที่เอื้อต่อการประเมินผลการจัดการศึกษาด้านความหลากหลายทางชีวภาพ	2.62	1.093	4.13	.875
ด้านการวิจัย				
1. มหาวิทยาลัยมีการวางแผนเพื่อศึกษาการปลูกฝังการเรียนรู้แนวคิดในการเข้าถึง การแบ่งปันผลประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพ	2.93	1.120	4.21	.853
2. มหาวิทยาลัยมีการวางแผนเพื่อศึกษาการมีส่วนร่วม สร้างเครือข่ายการเข้าถึง การแบ่งปันผลประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพ	2.97	1.098	4.20	.844
3. มหาวิทยาลัยมีการวางแผนเพื่อศึกษาการบริหารจัดการ กลไก นโยบาย การเข้าถึง การแบ่งปันผลประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพ	2.90	1.092	4.21	.851
4. มหาวิทยาลัยมีการวางแผนเพื่อศึกษาการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพ	2.98	1.090	4.21	.904
5. มหาวิทยาลัยมีการวางแผนเพื่อศึกษาการฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพ	2.86	1.062	4.14	.913
6. มหาวิทยาลัยมีการวางแผนเพื่อศึกษาการพัฒนาความหลากหลายทางชีวภาพให้เป็นปัจจัย 4	2.77	1.021	4.11	.925
การบริหารเพื่อเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย	สภาพปัจจุบัน		สภาพที่พึงประสงค์	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.

7. มหาวิทยาลัยมีการวางแผนเพื่อศึกษาการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ท่องเที่ยวจากความหลากหลายทางชีวภาพ	2.86	1.087	4.14	.917
8. มหาวิทยาลัยมีการวางแผนเพื่อศึกษาการพัฒนาแหล่งพันธุกรรม เศรษฐกิจจากความหลากหลายทางชีวภาพ	2.85	1.081	4.17	.910
9. มหาวิทยาลัยมีการวางแผนเพื่อศึกษาการพัฒนาชุมชน ศิลปวัฒนธรรมจากความหลากหลายทางชีวภาพ	2.90	1.145	4.14	.929
10. มหาวิทยาลัยมีการวางแผนเพื่อศึกษาการพัฒนาความสมดุล ทางธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมจากความหลากหลายทางชีวภาพ	2.86	1.111	4.16	.920
11. สภาพการเมืองและนโยบายของรัฐบาลที่เอื้อต่องานวิจัยในการ วางแผนการศึกษาด้านความหลากหลายทางชีวภาพ	2.86	1.093	4.18	.881
12. สภาพเศรษฐกิจที่เอื้อต่องานวิจัยในการวางแผนการศึกษาด้าน ความหลากหลายทางชีวภาพ	2.83	1.071	4.19	.902
13. สภาพสังคมที่เอื้อต่องานวิจัยในการวางแผนการศึกษาด้าน ความหลากหลายทางชีวภาพ	2.85	1.113	4.18	.887
14. สภาพเทคโนโลยีที่เอื้อต่องานวิจัยในการวางแผนการศึกษาด้าน ความหลากหลายทางชีวภาพ	2.94	1.083	4.24	.848
ด้านการวิจัย				
1.มหาวิทยาลัยมีการนำไปปฏิบัติเพื่อศึกษาการปลูกฝังการ เรียนรู้ แนวคิดในการเข้าถึง การแบ่งปันผลประโยชน์จากความ หลากหลายทางชีวภาพ	2.88	1.097	4.14	.925
2.มหาวิทยาลัยมีการนำไปปฏิบัติเพื่อศึกษาการมีส่วนร่วม สร้างเครือข่ายในการเข้าถึง การแบ่งปันผลประโยชน์จากความ หลากหลายทางชีวภาพ	2.88	1.099	4.18	.892
3. มหาวิทยาลัยมีการนำไปปฏิบัติเพื่อศึกษาการบริหารจัดการ กลไก นโยบาย การเข้าถึง การแบ่งปันผลประโยชน์จากความ หลากหลายทางชีวภาพ	2.88	1.091	4.18	.879
4. มหาวิทยาลัยมีการนำไปปฏิบัติเพื่อศึกษาการอนุรักษ์ความ หลากหลายทางชีวภาพ	2.92	1.036	4.17	.876
5. มหาวิทยาลัยมีการนำไปปฏิบัติเพื่อศึกษาการฟื้นฟูความ หลากหลายทางชีวภาพ	2.86	1.037	4.16	.907
6. มหาวิทยาลัยมีการนำไปปฏิบัติเพื่อศึกษาการพัฒนาความ หลากหลายทางชีวภาพให้เป็นปัจจัย 4	2.77	1.028	4.16	.898
7. มหาวิทยาลัยมีการนำไปปฏิบัติเพื่อศึกษาการพัฒนาแหล่ง เรียนรู้ ท่องเที่ยวจากความหลากหลายทางชีวภาพ	2.83	1.125	4.16	.913
8. มหาวิทยาลัยมีการนำไปปฏิบัติเพื่อศึกษาการพัฒนาแหล่ง พันธุกรรมเศรษฐกิจจากความหลากหลายทางชีวภาพ	2.78	1.080	4.16	.907
การบริหารเพื่อเสริมสร้างขีดความสามารถ ด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย	สภาพปัจจุบัน		สภาพที่พึง ประสงค์	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.

9. มหาวิทยาลัยมีการนำแผนไปปฏิบัติเพื่อศึกษาการพัฒนาชุมชน ศิลปวัฒนธรรมจากความหลากหลายทางชีวภาพ	2.79	1.153	4.10	.950
10. มหาวิทยาลัยมีการนำแผนไปปฏิบัติเพื่อศึกษาการพัฒนาความ สมดุลทางชาติสิ่งแวดลอมจากความหลากหลายทางชีวภาพ	2.82	1.116	4.16	.919
11. สภาพการเมืองและนโยบายของรัฐบาลที่เอื้อต่องานวิจัยในการ นำแผนไปปฏิบัติการศึกษาด้านความหลากหลายทางชีวภาพ	2.80	1.028	4.17	.895
12. สภาพเศรษฐกิจที่เอื้อต่องานวิจัยในการนำแผนไปปฏิบัติ การศึกษาด้านความหลากหลายทางชีวภาพ	2.78	1.060	4.19	.892
13. สภาพสังคมที่เอื้อต่องานวิจัยในการนำแผนไปปฏิบัติการศึกษา ด้านความหลากหลายทางชีวภาพ	2.79	1.084	4.14	.926
14. สภาพเทคโนโลยีที่เอื้อต่องานวิจัยในการนำแผนไปปฏิบัติ การศึกษาด้านความหลากหลายทางชีวภาพ	2.80	1.085	4.16	.937
ด้านการวิจัย				
1. มหาวิทยาลัยมีการประเมินผลการศึกษาการปลูกฝังการเรียนรู้ แนวคิดในการเข้าถึง การแบ่งปันผลประโยชน์จากความหลากหลาย ทางชีวภาพ	2.72	1.051	4.10	.866
2. มหาวิทยาลัยมีการประเมินผลการศึกษาการมีส่วนร่วม สร้าง เครือข่ายในการเข้าถึง การแบ่งปันผลประโยชน์จากความ หลากหลายทางชีวภาพ	2.75	1.055	4.12	.908
3. มหาวิทยาลัยมีการประเมินผลการศึกษาการบริหารจัดการ กลไก นโยบาย การเข้าถึง การแบ่งปันผลประโยชน์จากความหลากหลาย ทางชีวภาพ	2.70	1.045	4.12	.891
4. มหาวิทยาลัยมีการประเมินผลการศึกษาการอนุรักษ์ความ หลากหลายทางชีวภาพ	2.69	1.043	4.07	.920
5. มหาวิทยาลัยมีการประเมินผลการศึกษาการฟื้นฟูความ หลากหลายทางชีวภาพ	2.69	1.015	4.05	.928
6. มหาวิทยาลัยมีการประเมินผลการศึกษาการพัฒนาความ หลากหลายทางชีวภาพให้เป็นปัจจัย 4	2.68	1.028	4.09	.917
7. มหาวิทยาลัยมีการประเมินผลการศึกษาการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ท้องเที่ยวจากความหลากหลายทางชีวภาพ	2.71	1.072	4.09	.927
8. มหาวิทยาลัยมีการประเมินผลการศึกษาการพัฒนาแหล่ง พันธุกรรมเศรษฐกิจจากความหลากหลายทางชีวภาพ	2.68	1.050	4.10	.896
9. มหาวิทยาลัยมีการประเมินผลการศึกษาการพัฒนาชุมชน ศิลปวัฒนธรรมจากความหลากหลายทางชีวภาพ	2.66	1.077	4.10	.905
10. มหาวิทยาลัยมีการประเมินผลการศึกษาการพัฒนาความสมดุล ทางธรรมชาติสิ่งแวดลอมจากความหลากหลายทางชีวภาพ	2.70	1.072	4.08	.940
11. สภาพการเมืองและนโยบายของรัฐบาลที่เอื้อต่องานวิจัยในการ ประเมินผลการดำเนินงานด้านความหลากหลายทางชีวภาพ	2.70	1.066	4.11	.918
การบริหารเพื่อเสริมสร้างขีดความสามารถ ด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย	สภาพปัจจุบัน		สภาพที่พึง ประสงค์	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.

12. สภาพเศรษฐกิจที่เอื้อต่องานวิจัยในการประเมินผลการศึกษา ด้านความหลากหลายทางชีวภาพ	2.69	1.025	4.11	.891
13. สภาพสังคมที่เอื้อต่องานวิจัยในการประเมินผลการศึกษาด้าน ความหลากหลายทางชีวภาพ	2.80	1.096	4.14	.897
14. สภาพเทคโนโลยีที่เอื้อต่องานวิจัยในการประเมินผลการศึกษา ด้านความหลากหลายทางชีวภาพ	2.79	1.095	4.17	.859
ด้านการบริการวิชาการ				
1. มหาวิทยาลัยมีการวางแผนเพื่อการปลูกฝังการเรียนรู้ แนวคิดใน การเข้าถึง การแบ่งปันผลประโยชน์จากความหลากหลายทาง ชีวภาพ	2.87	1.096	4.14	.900
2. มหาวิทยาลัยมีการวางแผนเพื่อมีส่วนร่วม สร้างเครือข่ายใน การเข้าถึง การแบ่งปันผลประโยชน์จากความหลากหลายทาง ชีวภาพ	2.90	1.108	4.17	.891
3. มหาวิทยาลัยมีการวางแผนเพื่อการบริหารจัดการ กลไก นโยบาย ในการเข้าถึง การแบ่งปันผลประโยชน์จากความหลากหลายทาง ชีวภาพ	2.83	1.105	4.15	.922
4. มหาวิทยาลัยมีการวางแผนเพื่อการอนุรักษ์ความหลากหลายทาง ชีวภาพ	2.83	1.083	4.18	.901
5. มหาวิทยาลัยมีการวางแผนเพื่อฟื้นฟูความหลากหลายทาง ชีวภาพ	2.76	1.083	4.14	.947
6. มหาวิทยาลัยมีการวางแผนเพื่อพัฒนาความหลากหลายทาง ชีวภาพ ให้เป็นปัจจัย 4	2.70	1.040	4.12	.905
7. มหาวิทยาลัยมีการวางแผนเพื่อการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ท้องเที่ยว จากความหลากหลายทางชีวภาพ	2.81	1.127	4.11	.937
8. มหาวิทยาลัยมีการวางแผนเพื่อการพัฒนาแหล่งพันธุกรรม เศรษฐกิจจากความหลากหลายทางชีวภาพ	2.80	1.094	4.08	.946
9. มหาวิทยาลัยมีการวางแผนเพื่อพัฒนาชุมชนศิลปวัฒนธรรม จากความหลากหลายทางชีวภาพ	2.88	1.150	4.10	.945
10. มหาวิทยาลัยมีการวางแผนเพื่อพัฒนาความสมดุลทาง ธรรมชาติสิ่งแวดล้อมความหลากหลายทางชีวภาพ	2.84	1.095	4.14	.930
11. สภาพการเมืองและนโยบายของรัฐบาลที่เอื้อต่องานบริการ วิชาการของมหาวิทยาลัยในการวางแผนการดำเนินงานด้านความ หลากหลายทางชีวภาพ	2.83	1.075	4.13	.934
12. สภาพเศรษฐกิจที่เอื้อต่องานบริการวิชาการของมหาวิทยาลัยใน การวางแผนการดำเนินงานด้านความหลากหลายทางชีวภาพ	2.81	1.086	4.14	.955
13. สภาพสังคมที่เอื้อต่องานบริการวิชาการของมหาวิทยาลัยในการ วางแผนการดำเนินงานด้านความหลากหลายทางชีวภาพ	2.84	1.126	4.14	.942
14. สภาพเทคโนโลยีที่เอื้อต่องานบริการวิชาการของมหาวิทยาลัย ในการวางแผนการดำเนินงานด้านความหลากหลายทาง ชีวภาพ	2.86	1.178	4.16	.945
การบริหารเพื่อเสริมสร้างขีดความสามารถ ด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย	สภาพปัจจุบัน		สภาพที่พึง ประสงค์	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.

ด้านการบริการวิชาการ				
1. มหาวิทยาลัยมี การนำแผนไปปฏิบัติ เพื่อการปลูกฝังการเรียนรู้แนวคิดในการเข้าถึง การแบ่งปันผลประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพ	2.84	1.107	4.12	.897
2. มหาวิทยาลัยมี การนำแผนไปปฏิบัติ เพื่อการมีส่วนร่วม สร้างเครือข่ายในการเข้าถึง การแบ่งปันผลประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพ	2.84	1.107	4.14	.897
3. มหาวิทยาลัยมี การนำแผนไปปฏิบัติ เพื่อการบริหารจัดการ กลไกนโยบายในการเข้าถึงการแบ่งปันผลประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพ	2.82	1.144	4.12	.912
4. มหาวิทยาลัยมี การนำแผนไปปฏิบัติ เพื่อการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพ	2.81	1.054	4.15	.901
5. มหาวิทยาลัยมี การนำแผนไปปฏิบัติ เพื่อการฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพ	2.76	1.034	4.10	.915
6. มหาวิทยาลัยมี การนำแผนไปปฏิบัติ เพื่อการพัฒนาคุณค่าความหลากหลายทางชีวภาพให้เป็นปัจจัย 4	2.73	1.040	4.15	.884
7. มหาวิทยาลัยมี การนำแผนไปปฏิบัติ เพื่อการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ท่องเที่ยวจากความหลากหลายทางชีวภาพ	2.85	1.167	4.13	.921
8. มหาวิทยาลัยมี การนำแผนไปปฏิบัติ เพื่อการพัฒนาแหล่งพันธุกรรมเศรษฐกิจจากความหลากหลายทางชีวภาพ	2.76	1.120	4.12	.940
9. มหาวิทยาลัยมี การนำแผนไปปฏิบัติ เพื่อการพัฒนาชุมชนศิลปวัฒนธรรมจากความหลากหลายทางชีวภาพ	2.83	1.186	4.13	.944
10. มหาวิทยาลัยมี การนำแผนไปปฏิบัติ เพื่อการพัฒนาความสมดุลทางธรรมชาติสิ่งแวดล้อมจากความหลากหลายทางชีวภาพ	2.78	1.107	4.14	.910
11. สภาพการเมืองและนโยบายของรัฐบาลที่เอื้อต่องานบริการวิชาการของมหาวิทยาลัยใน การนำแผนไปปฏิบัติ การดำเนินงานด้านความหลากหลายทางชีวภาพ	2.80	1.087	4.16	.919
12. สภาพเศรษฐกิจที่เอื้อต่องานบริการวิชาการของมหาวิทยาลัยใน การนำแผนไปปฏิบัติ การดำเนินงานด้านความหลากหลายทางชีวภาพ	2.78	1.081	4.18	.888
13. สภาพสังคมที่เอื้อต่องานบริการวิชาการของมหาวิทยาลัยใน การนำแผนไปปฏิบัติ การดำเนินงานด้านความหลากหลายทางชีวภาพ	2.77	1.066	4.19	.883
14. สภาพเทคโนโลยีที่เอื้อต่องานบริการวิชาการของมหาวิทยาลัยใน การนำแผนไปปฏิบัติ การดำเนินงานด้านความหลากหลายทางชีวภาพ	2.78	1.075	4.19	.899
ด้านการบริการวิชาการ				
1. มหาวิทยาลัยมี การประเมินผล การปลูกฝังการเรียนรู้ แนวคิดในการเข้าถึง การแบ่งปันผลประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพ	2.83	1.111	4.13	.902
2. มหาวิทยาลัยมี การประเมินผล การมีส่วนร่วม สร้างเครือข่ายในการเข้าถึง การแบ่งปันผลประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพ	2.79	1.120	4.11	.932
การบริหารเพื่อเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย	สภาพปัจจุบัน		สภาพที่พึงประสงค์	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.

3. มหาวิทยาลัยมี การประเมินผล การบริหารจัดการ กลไก นโยบาย การเข้าถึง การแบ่งปันผลประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพ	2.77	1.084	4.10	.930
4. มหาวิทยาลัยมี การประเมินผล การอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพ	2.69	1.086	4.09	.951
5. มหาวิทยาลัยมี การประเมินผล การฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพ	2.70	1.071	4.08	.946
6. มหาวิทยาลัยมี การประเมินผล การพัฒนาคุณค่าความหลากหลายทางชีวภาพ ให้เป็นปัจจัย 4	2.66	1.052	4.10	.934
7. มหาวิทยาลัยมี การประเมินผล การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ท้องเที่ยวจากความหลากหลายทางชีวภาพ	2.77	1.146	4.10	.952
8. มหาวิทยาลัยมี การประเมินผล การพัฒนาแหล่งพันธุ์กรรมเศรษฐกิจจากความหลากหลายทางชีวภาพ	2.67	1.093	4.10	.944
9. มหาวิทยาลัยมี การประเมินผล การพัฒนาชุมชนศิลปวัฒนธรรมความหลากหลายทางชีวภาพ	2.79	1.168	4.10	.932
10. มหาวิทยาลัยมี การประเมินผล การพัฒนาความสมดุลทางธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมจากความหลากหลายทางชีวภาพ	2.68	1.079	4.13	.938
11. สภาพการเมืองและนโยบายของรัฐบาลที่เอื้อต่องานบริการวิชาการของมหาวิทยาลัยใน การประเมินผล การดำเนินงานด้านความหลากหลายทางชีวภาพ	2.71	1.098	4.10	.942
12. สภาพเศรษฐกิจที่เอื้อต่องานบริการวิชาการของมหาวิทยาลัยใน การประเมินผล การดำเนินงานด้านความหลากหลายทางชีวภาพ	2.68	1.060	4.09	.943
13. สภาพสังคมที่เอื้อต่องานบริการวิชาการของมหาวิทยาลัยใน การประเมินผล การดำเนินงานด้านความหลากหลายทางชีวภาพ	2.70	1.071	4.08	.963
14. สภาพเทคโนโลยีที่เอื้อต่องานบริการวิชาการของมหาวิทยาลัยใน การประเมินผล การดำเนินงานด้านความหลากหลายทางชีวภาพ	2.74	1.115	4.12	.945

ภาคผนวก ค

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

1. รายนามผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบกรอบแนวคิดในการวิจัย
2. รายนามผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัย
3. รายนามผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบร่างกลยุทธ์ ฉบับที่ 1
4. รายนามผู้ทรงคุณวุฒิร่วมประชุมสนทนากลุ่ม (Focus Group)

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบกรอบแนวคิดในการวิจัย

1. ศาสตราจารย์ ดร.สมศักดิ์ ปัญหา
ศาสตราจารย์ประจำ คณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2. รองศาสตราจารย์ ดร.ลิลลี่ กาวีตะ
รองอธิการบดีมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
รองศาสตราจารย์ประจำคณะคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
3. ดร.เจริญวิษณุ หาญแก้ว
อาจารย์ประจำสาขาวิชาวิศวกรรมสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยรังสิต
4. อาจารย์ศศิน เฉลิมลาภ
เลขาธิการมูลนิธิสืบนาคะเสถียร
5. รองศาสตราจารย์ ดร.ดวงฤดี ศุภติมลโร
รองอธิการบดีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

1. รองศาสตราจารย์ ดร.นิรัช สุดสังข์
รองศาสตราจารย์ประจำคณะสถาปัตยกรรม มหาวิทยาลัยนเรศวร
2. ดร.เจริญวิษณุ หาญแก้ว
อาจารย์ประจำสาขาวิชาวิศวกรรมสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยรังสิต
3. รองศาสตราจารย์ ดร.อุษาพร เสวกวิ
ผู้อำนวยการสำนักประกันคุณภาพ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
4. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมพร เจนคุณานวัฒน์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประจำคณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล
ธัญบุรี
5. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุภาภรณ์ รัตนเลิศนุสรณ์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประจำคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

รายชื่อผู้ตรวจกลยุทธ์รอบที่ 1

อธิการบดี

1) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. บัญญัติ ชำนาญกิจ	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
2) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทศพล อารีนิจ	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
3) รองศาสตราจารย์ ดร. ถาเดช เกิดวิชัย	มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
4) นางสาวนภัทร มังคละพฤษ์	มหาวิทยาลัยเกริก
5) ดร. สาทิต พุทธชัยยงค์	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ
6) รองศาสตราจารย์ ดร. นำยุทธ์ สงค์ธนาพิทักษ์	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา

รองอธิการบดี

1) รองศาสตราจารย์ ดร. ลิลลี่ กาวีต๊ะ	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
2) รองศาสตราจารย์ ดร. จุไรรัตน์ ดวงเดือน	มหาวิทยาลัยสยาม
3) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อรรยา สิงห์สงบ	มหาวิทยาลัยกรุงเทพ
4) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สนิท พิพิธสมบัติ	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา

คณบดี

1) รองศาสตราจารย์ ดร. บัญชา ชลาภิรมย์	คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2) ดร.ศิริเชษฐ์ สังขะมาน	สถาบันสังคมศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
3) ดร.กนกกานต์ วีระกุล	โรงเรียนการเรือน มหาวิทยาลัยสวนดุสิต
4) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อนุรักษ์ นวพรไพศาล	คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ
5) รองศาสตราจารย์ ดร.ปรุ่งศักดิ์ อัดพุม	มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

รองคณบดี

1) ดร. วิลาสินี บุญยาศรี	วิทยาลัยนานาชาติ มหาวิทยาลัยกรุงเทพ
2) รองศาสตราจารย์ ดร.สุชปา เนตรประดิษฐ์	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
ธนบุรี
3) รองศาสตราจารย์ ดร. วิลาศ นิตวัฒนานนท์	สถาบันเทคโนโลยีแห่งเอเชีย
4) ดร. เฉลิมชัย หาญกล้า	มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
5) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วิสุทธิ์ วิจิตรพัชรภรณ์	คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

5. อาจารย์และผู้เกี่ยวข้อง

1) ดร. เพียงเพ็ญ จิรชัย	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี
2) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วัลลพ พรหมทอง	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
3) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมพร เจนคุณานุกัณฑ์	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
4) อาจารย์ ดร. สุนีย์ ชัยสุขสังข์	สถาบันอาศรมศิลป์
5) อาจารย์ ดร. ภารุจรี เจริญเฝ้า	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
6) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สิริลักษณ์ หาญวัฒนานุกูล	รองผู้อำนวยการสำนักงานทดสอบ
การศึกษาแห่งชาติ
7) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ศักดิ์ชาย เพชรช่วย	มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต
8) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อัจฉรา นิยมมาภา	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิเข้าร่วม Focus group

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิสุทธิ วิจิตรพัชรภรณ์	คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วัลลพ พรหมทอง	คณะเทคโนโลยีและเกษตรศาสตร์
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมพร เจนคุณานุกัณฑ์	คณะเทคโนโลยีและเกษตรศาสตร์
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
4. รองศาสตราจารย์ ดร.สุชปา เนตรประดิษฐ์	คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอม
เกล้าธนบุรี
5. ดร. เพียงเพ็ญ จิรชัย	คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
ธนบุรี
6. ดร.ศิริเชษฐ์ สังขะมาน	สถาบันวิจัยสังคม
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
7. ดร. เฉลิมชัย หาญกล้า	มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
8. ดร. กนกกานต์ วีระกุล	มหาวิทยาลัยสวนดุสิต
9. อาจารย์ ดร. สุนีย์ ชัยสุขสังข์	สถาบันอาศรมศิลป์
9) อาจารย์ ดร. ภารุจรี เจริญเฝ้า	คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
10) ดร. วิลาสินี บุญยะศรี	วิทยาลัยนานาชาติ มหาวิทยาลัยกรุงเทพ
11) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สิริลักษณ์ หาญวัฒนานุกูล	รองผู้อำนวยการสำนักงานทดสอบ
การศึกษาแห่งชาติ
12) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อัจฉรา นิยมมาภา	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นางประทุมทอง ไตรรัตน์ ตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประจำคณะเทคโนโลยี
 สื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี วิทยา
 ศาสตร์บัณฑิต (เทคโนโลยีการพิมพ์) จากสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล และ ศึกษาศาสตรบัณฑิต
 (บริหารการศึกษา) จากมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ระดับปริญญาโท ครุศาสตรอุตสาหกรรม
 มหาลัย (บริหารอาชีพและเทคโนโลยีศึกษา) จากสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ
 และ ครุศาสตรอุตสาหกรรมมหาลัย (ออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม) จากสถาบันเทคโนโลยี
 พระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร ลาดกระบัง และระดับปริญญาเอก ศิลปกรรมศาสตรดุษฎีบัณฑิต
 (ศิลปะและการออกแบบ) จากมหาวิทยาลัยนเรศวร และกำลังศึกษาหลักสูตรครุศาสตรดุษฎี
 บัณฑิต (บริหารการศึกษา) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

